

Myanmar National Human Rights Commission
2017 Annual Report
Contents

Chairperson's Foreword	-----	iv
-------------------------------	-------	----

Introduction

▪ Establishment of the Commission	-----	1
▪ Formation of Commission Office	-----	1

Activities of Human Rights Promotion and Education Division

▪ Conducting Human Rights Awareness Raising Talks	-----	1
▪ Training Workshops	-----	2
▪ Human Rights workshops for Police Officials	-----	3
▪ Lectures at Civil Service Institutions	-----	4
▪ Human Rights Lectures at National Defense College, Military Staff College and Combat Training Schools	-----	4
▪ Lectures at Management Training Center under the Ministry of Education	-----	5
▪ Cooperation with Civil Society Organizations	-----	5
▪ Establishment of Resource Center	-----	6

Activities of Human Rights Protection Department

▪ Situation concerning action taken on the complaints from abroad	-----	6
▪ Field Investigation	-----	9
▪ Complaints forwarded by Hluttaw	-----	18
▪ Activities related to Prisons	-----	18
▪ Inspection visits to Prisons, Labour camps, Police Detention Centers and Detention Centers	-----	18
▪ Action taken on complaint of torture on two young house maids	-----	20
▪ Meeting with members of the Citizens, Fundamental Rights, Democracy and Human Rights Committee of Amyotha Hluttaw and Pyithu Hluttaw respectively	-----	20

Activities of Legal Division

▪ Amendment of Procedures	21
▪ Recommendations and comments	21
▪ Ratification of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights	23
▪ Rule of law and human rights activities	24
▪ Translation and publication	26

Activities of International Relations Division

▪ Responsibilities	26
▪ Cooperation with Southeast Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF)	27
▪ Cooperation with Asia – Pacific Forum (APF)	28
▪ Cooperation with Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI)	28
▪ Cooperation with Local NGOs and International NGOs	29
▪ Cooperation with ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights	30
▪ Participation of MNHRC in the visiting program for National Human Rights Institutions in South East Asia to European Human Rights Institutions	30
▪ Seminar on “The Situation in the Rakhine State: Challenges and Prospects”	30
▪ Lectures at the Ministry of Foreign Affairs	31
▪ Members of MNHRC attend Meetings and Workshops	31
▪ Staff Members attend Trainings, Workshops and Meetings	32
▪ Meeting with Local and International Organizations	32

Activities of Administration and Finance Division

▪ Assignment of Duties	35
▪ Administrative Matters	35
▪ Staff Matters	36
▪ Amending the Organizational Structure of the Commission	37
▪ Opening of Regional Offices	37
▪ Commission Head Office	38
▪ Financial Matters	38
▪ Pension fund savings of Commission’s staff	38
▪ Enlistment of the Commission staff to Social Security Scheme	39

Conclusion

▪ Conclusion regarding Promotion and Education Activities	39
▪ Prisons and Places of Detention	40
▪ Review of Field Investigations	42
▪ Comparative Study on Human Rights Protection Activities during 2016-2017.....	42
▪ Cooperation of Union Ministries	43
▪ Recommendations	44

Activities to be carried out in the future

▪ Future Human Rights Promotion and Education Activities	45
▪ Human Rights Protection Activities to be carried out in the future	45
▪ Continued work plans concerning legal activities	45
▪ Future Plan on International Relations.....	46
▪ Administration and Finance Activities to be carried out in the future	46
Conclusion	47

Table

Action taken on complaints from abroad	8
Types of Complaints (from 2015 to 2017)	17

Charts

Types of Complaints (from 2015 to 2017)	17
Prisoners with Drug Cases and Prisoners in surplus to the present capacity	41

Chairperson's Foreword

It is time again to submit the annual report to the President and the Pyidaungsu Hluttaw as required under Chapter V, section 22 (I) of the Myanmar National Human Rights Commission (MNHRC) Law. The Annual Report of the MNHRC containing activities and functions of the Commission in promoting and protecting human rights in Myanmar for 2017 was submitted to the President and the Pyidaungsu Hluttaw on 30 April 2018.

On 16 July 2018, the Commission met with Members of the Citizens' Fundamental Rights, Democracy and Human Rights Committee of the Amyotha Hluttaw and Pyithu Hluttaw separately, and held preliminary discussions with them on the 2017 Annual Report. This consultative procedure is conducive for better understanding and promotion of cooperation between the Commission and the two respective committees of the Hluttaw.

The Chairperson made the presentation of the Annual Report for 2017 to the Second Pyidaungsu Hluttaw Eighth Regular Session on 18 May 2018. At the Pyidaungsu Hluttaw Session on 24 May 2018, Members of the Pyidaungsu Hluttaw discussed the Annual Report giving their views and comments. 14 Members took part in the discussions. At the Pyidaungsu Hluttaw Session on 28 May 2018, the Chairperson of MNHRC made a reply responding to the views and comments earlier made by the Pyidaungsu Hluttaw Members. The Annual Report for 2017 was then put on record.

The Annual Report contains activities undertaken by the Five Divisions of the Commission, which also contains recommendations, analysis and evaluation of the cooperation extended from various government ministries.

Promotional activities were pursued vigorously during the year. Human rights talks were held in 18 townships, including in far-flung areas such as Tachilake, Mine Yaung, Putao, Machanbaw, Wuntho, Kawlin. Reaching out of promotional activities to the aforementioned far-flung areas is partly in response to suggestions from the Hluttaw members.

With the consent of the President, human rights awareness raising talks were held at 34 union level ministries and organizations in Nay Pyi Taw. To disseminate human rights knowledge to government officials, training workshops were conducted in 4 districts of Kawkeyik in Kayin State, Minbu in Magway region, the Eastern district in Yangon region and Lashio in Shan State.

Since police force is an important organization to uphold the rule of law and conversely it could also be violators of human rights, 3 human rights workshops were conducted for the police force in Yangon and Magway regions, Kachin State and in Nay Pyi Taw.

To foster knowledge of women's rights, the Commission held human rights training workshops for women organizations twice during 2017 with the cooperation of Myanmar Women's Affairs Federation.

Myanmar being a party to the Convention on the Rights of the Child, activities were undertaken to inculcate knowledge of child rights to organizations concerned. In order to disseminate child rights knowledge to members of the curriculum development team of the Ministry of Education, a training workshop was held at the Diamond Jubilee Hall of Yangon University in August where 64 participants, including 21 professors and 33 doctorate degree holders, attended the workshop. A workshop on child rights to the police personnel of Yangon City Development Committee was held in November jointly by MNHRC and NGO Child Rights Working Group (NCRWG) and Thuriya Alinn (SONEE). The Commission also held quarterly meetings with NGO Child Rights Working Group (NCRWG) to discuss subjects related to child rights issues.

The MNHRC gave human rights lectures at the Central Institute of Civil Services in lower Myanmar (Phaung Gyi) and upper Myanmar (Zee-bin-gyi) for a total of 21 times. These training courses are considered to be the most efficient training ground for civil servants.

Human rights lectures were also given at the National Defense University in Nay Pyi Taw, Military Staff College at Kalaw in the Shan State and also at the Combat Training Schools of Ba Htoo and Bayintnaung.

In the area of protection, during 2017 the Complaint Division received 1125 complaints. Action was taken on 454 complaints. 672 complaints that did not meet the requirements of the Commission's established procedures were put on record. Among the complaints land confiscation cases figure the most which is about 30% of the total number of complaints, and police cases rank second in terms of the number of complaints received.

Extensive activities were undertaken in making inspections into prisons, labour camps, police detention centers and detention centers. Inspection teams from the Protection Division of the Commission visited 26 prisons, including the prison in Nay Pyi Taw. The Commission has made many recommendations to make necessary reforms in prisons and detention centers and it is gratifying to note that the authorities concerned have initiated action on recommendations made by the Commission.

The common problem in prisons is the overcrowdedness of prisoners. Although the capacity of 26 prisons inspected is about 30 thousand prisoners, there is a surplus of about 18 thousand prisoners which has become a heavy burden on the prison officials and the prison budget. Among the prisoners, about 23 thousands are found to be offenders of narcotic drugs and psychotropic substances law, which constitutes 46.53% of the total prisoners.

The Annual Report also contains suggestions to reduce the overcrowded prisons population. In addition to prisons, the Commission teams inspected labour camps 25 times, 53 police detention centers, 45 court detention centers and 12 hospital guard wards.

On the social side, the Commission teams inspected places of confinement and old-aged homes. The Commission teams visited school for the Deaf, school for young girls and youth training school and home for the aged poor in Mandalay. The findings of the inspection trips containing recommendations were sent to the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement for appropriate action to be taken.

The focus of the activities of the International Division are in attending the meetings of SEANF, APF and GANHRI and interacting with CSOs and INGOs and holding workshops on topical crucial issues such as the crisis in Rakhine State.

The Chairperson and a Commissioner participated in the Special Meeting of SEANF on human rights which was held in Quezon City, the Philippines in November 2017. The meeting issued a statement on promoting and protecting human rights of all migrants and members of their families. They also attended the fourteenth Annual Meeting of SEANF in Quezon City, the Philippines, where the rules of procedure of the SEANF was adopted. The annual plan for members of SEANF to implement the Strategic Plan (2017-2021) and themes for the annual meetings were also discuss at the SEANF Annual Meeting.

The Chairperson and a Commissioner attended GANHRI 2017 annual meeting in Geneva, Switzerland where representatives from more than 100 member countries attended the meeting. The meeting adopted a statement containing recommendations on election-related political violences; specific risk factors conducive to situations of conflict; early warning mechanisms and protection of human rights defenders; protecting and preserving the independence of NHRIs including risks for NHRIs.

With the aim of better understanding the important role of communications and media engagement in human rights education, protection and promotion, “Workshop on Communications strategy for the MNHRC” was organized by the Commission in cooperation with RWI in February 2017. The participants discussed on the vital role of NHRIs to engage with media, ways and means to solve issues in time of crisis and engaging the media to effectively implement the mandate of MNHRC in promotion and protection of human rights.

Among the activities to cooperate with the CSOs, MNHRC and Democracy Reporting International (DRI) jointly organized a workshop entitled “MNHRC and CSOs – Paths towards Cooperation” in July 2017. The forum helped promote better understanding and improve collaboration between MNHRC and CSOs.

MNHRC and DRI also organized a meeting with CSOs from Mandalay region at Marvel Hotel in Mandalay. A member of MNHRC attended the commemorative ceremony at the 50th Anniversary of ASEAN, jointly organized by Myanmar Civil Societies Core Group on ASEAN and the Equality Myanmar, and made a statement on the activities of ASEAN, AICHR, NHRIs and CSOs.

SEANF has consistently advocated the importance of cementing greater substantive relations with AICHR. In this regard, at the invitation of AICHR Chair, the Chairperson of MNHRC attended the “AICHR Regional Consultation on the Right to Safe Drinking Water and Sanitation in ASEAN” in October in Sabah, Malaysia where human rights approach to the right to safe drinking water and sanitation in ASEAN, good practices on application of international human rights norms and SDGs were discussed.

An interesting feature in international relations was the participation of a Member of MNHRC in the visiting program for National Human Rights Institutions in South East Asia to European Human Rights Institution in June 2017. The meetings were held in Brussels and in Berlin. It provided ample opportunity for the participants to meet with representatives from European institutions, including European Union and Euro Parliament and to discuss on EU Human Rights System, EU External Human Rights Policies, EU-ASEAN relations, EU support to human rights in ASEAN and the activities of European Network of National Human Rights Institutions (ENNHRI).

The workshop in Brussel provided a good opportunity to discuss the implementation of the UN Guiding Principles on Business and Human Rights. During visit to Berlin, the representatives of NHRIs from South East Asia met and discussed with the Chairperson of GANHRI on cooperation with GANHRI.

The situation in Northern Rakhine has become an issue of international concern and has been intensely debated in the Human Rights Council in Geneva and in the Security Council. The MNHRC organized a seminar on “The situation in Rakhine State: Challenges and Prospects” at the Summit Parkview Hotel, Yangon in October 2017 with a view to assisting the government by providing views and comments from the seminar on Rakhine crisis. The outcome of the seminar, attended by Members of MNHRC, persons with experience on the situation in Rakhine State, media and representatives from NGOs, containing a good set of recommendations was submitted to the President’s Office.

Myanmar has death penalty although it has not implemented it in practice since 1988. In October 2017, MNHRC organized a workshop in Nay Pyi Taw on moratorium on the application of death penalty supported by APF. The workshop was attended by 33 participants including parliamentarians, senior government officials from different government departments concerned, CSOs and media. At the workshop, presentations were made on subjects such as evolution of UN legislative mandate towards the abolition of the death penalty; movement towards global abolition; denunciation of the death penalty as an expression of legitimate contemporary state sovereignty; relevant provisions in the domestic criminal laws; rulings and precedents relating to the imposition of the death penalty in serious crimes. The workshop issued an outcome statement with recommendations to the government to consider a moratorium on the application of the death penalty pending its abolition since Myanmar is considered abolitionist in practice.

With regard to Myanmar's ratification of the UN human rights conventions, MNHRC welcomed the ratification of ICESCR by the government on 9 February 2017 which the Commission had also recommended. The Commission has now recommended for consideration by government to accede to the ICCPR.

Concerning activities on planning and administration, in view of the expansion of the Commission's activities which have increased to a large extent, it has become necessary to appoint additional staff members to effectively discharge its increasing load of functions. At the Commission's plenary meeting No.3/2017, the organizational structure of the Commission was amended to 305 staff members, instead of 167 which had been authorized by the cabinet meeting in 2012. The Commission is currently operating with 67 staff members, including staff members from the temporary branch offices in Nay Pyi Taw and Mandalay.

To enhance the capacity of staff members, the Commission has given training by sending them to training courses at the Central Institute of Civil Servants in Phaung Gyi. Up to now 17 staff members have attended these training courses. The Commission also sent 8 staff members to the training course organized by the Information Technology and Cyber Security Department, and a staff member to the Basic Training Course organized by the Office of the Auditor General. Human rights training workshop was also organized by the Commission for the staff members. The training was given by the Commissioners themselves. To gain experience and learn from the good practices of other NHRIs in the region, the Commission sent its staff members abroad to attend trainings, workshops and meetings.

All in all, it may be concluded that important strides have been made by all the Five Divisions in implementing the area of work assigned to them.

The Chairperson would like to express his profound thanks to all the Commissioners and staff members of the Commission for the unrelenting efforts with which they have endeavoured to effectively promote and protect human rights of citizens of Myanmar during 2017.

Win Mra
Chairperson
Myanmar National Human Rights Commission

Myanmar National Human Rights Commission

2017 Annual Report

Introduction

Establishment of the Commission

1. In accordance with the Myanmar National Human Rights Law enacted by Pyidaungsu Hluttaw Law No. 21/ 2014 of 28 March 2014, the Myanmar National Human Rights Commission comprising (11) members was constituted on 24 September 2014 by Order No. 23 / 2014 of the President's Office. Resignation of (4) Members of their own volition was approved on 6 October 2016 by Order No. 56 / 2016 of the President's Office. Starting from 7 October 2016, the functions of the Commission have been carried out by the following (7) Members-

(a)	U Win Mra	Chairman
(b)	U Sit Myaing	Vice-Chairman
(c)	U Yu Lwin Aung	Member (Head of Administration and Finance
Division and Human Rights Protection
Division)
(d)	U Nyunt Swe	Member (Head of International Relations Division)
(e)	Dr. Myint Kyi	Member (Head of Human Rights Protection Division)
(f)	U Khin Maung Lay	Member (Head of Human Rights Promotion Division)
(g)	U Soe Phone Myint	Member (Head of Legal Division)

Formation of Commission Office

2. Myanmar National Human Rights Commission Office is formed with the following five divisions-
- (a) Human Rights Promotion and Education Division
 - (b) Human Rights Protection Division
 - (c) Legal Division
 - (d) International Relations Division
 - (e) Administration and Finance Division

Activities of Human Rights Promotion and Education Division

Conducting Human Rights Awareness Raising Talks

3. To raise awareness of the public at large on human rights knowledge, human rights talks were held in 18 townships ¹ in 2017, as follows:

- (a) Human Rights talks were held in Katha, Kawlin and Wuntho townships on 10th and 11th January 2017 respectively by U Sitt Myaing, Vice-Chair of the Commission together with U Khin Maung Lay, member of the Commission.

¹ Annexure (A)

- (b) Human Rights talks were held in Hlaingbwe and Kawkayeik townships on 6th and 7th February 2017 respectively by U Win Mra, Chairman of the Commission together with U Soe Phone Myint, member of the Commission.
- (c) Human Rights talk was held in Aung Myin (Tawkwinn) township on 18th March 2017 by U Yu Lwin Aung, member of the Commission.
- (d) Human Rights talks were held in Thipaw, Kyaukme and Naungcho townships on 22nd and 23rd March 2017 respectively by U Sitt Myaing, Vice-chair of the Commission together with U Khin Maung Lay, member of the Commission.
- (e) Human Rights talks were held in Mineyaung township on 11th September, Minephat and Tarlay townships on 12th September and Tarchilate Township on 13th September respectively by U Sitt Myaing, Vice-chair of the Commission together with U Khin Maung Lay, member of the Commission.
- (f) Human Rights talks were held in Putao and Machanbaw townships on 16th October 2017 by U Sitt Myaing, Vice-chair of the Commission together with U Khin Maung Lay, member of the Commission.
- (g) Human Rights talks were held in Mokaung and Hopin townships on 28th December and Moenyin Township on 29th December 2017 respectively by U Khin Maung Lay, member of the Commission together with Dr. Myint Kyi, member of the Commission.

4. Human rights awareness raising talks for the personnel of the Ministries and Organizations were held at the Assembly Halls of the 34 Union level Ministries and Organizations in Nay Pyi Taw by two teams of the Commission. One team was led by the Chairman and the other team by the Vice-Chair of the Commission accompanied alternately by the Commissioners. The human rights talks were conducted during the period of 12th to 30th June 2017 ².

Training Workshops

5. In order to disseminate human rights knowledge to government officials, to foster knowledge about concept and history of human rights, human rights training workshops were conducted in (4) Districts ³ as follows:

(a) **Kawkareik District, Kayin State**

Workshop was conducted by Vice-chair U Sitt Myaing, together with Commissioner U Soe Phone Myint and Deputy Director U Zaw Lwin Htoo from 16 to 17 January 2017.

² Annexure (B)

³ Annexure (C)

(b) **Minbu District, Magway Region**

Workshop was conducted by Vice-chair U Sitt Myaing together with Director Dr. Khine Khine Win and Deputy Director U Arkar Hein Soe from 21 to 22 February 2017.

(c) **Eastern District, Yangon Region**

Workshop was conducted by Vice-chair U Sitt Myaing together with Commissioner U Khin Maung Lay and Deputy Director U Zaw Lwin Htoo from 7 to 8 March 2017.

(d) **Lashio District, Shan State**

Workshop was conducted by Vice-chair U Sitt Myaing together with Commissioner U Khin Maung Lay and Deputy Director U Zaw Lwin Htoo from 20 to 21 March 2017.

Human Rights workshops for Police Officials

6. The Police Force is an important organization upholding the rule of law but they in turn, could also be the violators of human rights. In this regard, with the aim of disseminating human rights knowledge within the Myanmar Police Forces a total of 3 workshops ⁴ were conducted in 2017 as follows:

(a) **Yangon Region**

A training course was held in Yangon from 25 to 26 January 2017 and it was conducted by U Sitt Myaing, Vice-Chair of Commission, together with U Soe Phoe Myint, member of Commission, Director Dr.Khine Khine Win and Deputy Director U Arkar Hein Soe.

(b) **Magway Region**

A training course was held in Magway from 23 to 24 February 2017 and it was conducted by U Sitt Myaing, Vice-Chair of Commission together with Director Dr.Khine Khine Win and Deputy Director U Arkar Hein Soe.

(c) **Kachin State**

A training course was held in Myitkyina from 22 to 23 March 2017 and it was conducted by U Win Mra, Chairman of the Commission together with U Yu Lwin Aung, member of the Commission, Director Dr.Khine Khine Win and Deputy Director U Arkar Hein Soe.

7. In order to foster knowledge about Women's Rights, the Commission conducted human rights training workshops ⁵ for women organizations twice during the year 2017 with the cooperation of the Myanmar Women's Affairs Federation,

(a) **Nay Pyi Taw**

The Training workshop was held in the headquarters of Myanmar Women's Affairs Federation from 7th to 8th February 2017. It was conducted by U Sitt Myaing, Vice-Chair

⁴ Annexure (D)

⁵ Annexure (E)

of the Commission together with U Khin Maung Lay, member of the Commission, Director Dr. Khine Khine Win and Deputy Director U Arkar Hein Soe.

(b) **Yangon**

The training workshop was held in the school for disabled children Kyaikwaing from 14th to 15th February 2017. The training was conducted by U Sitt Myaing, Vice-Chair of Commission together with Deputy Director U Zaw Lwin Htoo.

8. In order to disseminate the child rights knowledge to members of Curriculum Development Team of the Ministry of Education, a training workshop was held in the Diamond Jubilee Hall of Yangon University from 15th to 16th August 2017. A total of (64) participants including (21) professors and (33) doctorate holders attended the training. The training was conducted by U Sitt Myaing, Vice-Chair of the Commission together with Dr. Myint Kyi, member of the Commission and U Khin Maung Lay, member of the Commission. The Chairperson and Members of the National Curriculum Development Committee, Senior Members of the National Education Commission and the Chairman of the Myanmar Arts and Science Academy also attended the training course as observers.

9. The Myanmar National Human Rights Commission together with NGO Child Rights Working Group (NCRWG) and Thuriya alinn (SONEE) held a workshop on child rights to the City Development Police Personnel for Yangon City Development Committee in Yangon City Development Meeting Hall from 19th to 21st November 2017. The workshop was attended by 160 participants. U Sitt Myaing, Vice-Chair of the Commission together with Deputy Director U Arkar Hein Soe, U Min Thein from NCRWG and U Win Thein from SONEE conducted the workshop ⁶.

10. In order to enhance the capacity and knowledge related to human rights among the Commission staff. A training workshop was organized for them from 29th May to 2nd June 2017. It was attended by 15 staff members ranging from lower level staff to human rights officers level from different departments of the Myanmar National Human Rights Commission Office.

Lectures at Civil Service Institutions

11. The Myanmar National Human Rights Commission has given lectures on subjects related to human rights at the Central Institute of Civil Services (Lower Myanmar) 11 times and the Central Institute of Civil Services (Upper Myanmar) 10 times in 2017 ⁷.

Human Rights Lectures at National Defense College, Military Staff College and Combat Training Schools

12. U Sitt Myaing, Vice-Chair of the Commission gave lectures at Training Course No.16 ⁸ conducted at the National Defense College in Nay Pyi Taw on 1st August and also gave lectures at Training Course No. 65 ⁹ conducted at the Military Staff College Kalaw on the 27th of July 2017.

⁶ Annexure (F)

⁷ Annexure (G)

13. The Commission gave lectures at the Combat Training Schools of Ba Htoo and Bayintnaung 6 times¹⁰ during 2017 as follows:

- (a) U Sitt Myaing, Vice-Chair of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 82 and the Company Commander Training No. 193 held at Myanmar Army Combat Training School (Ba Htoo) on 30 March 2017.
- (b) U Khine Maung Lay, a member of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 42 and the Company Commander Training Course No. 49 held at Myanmar Army Combat Training School (Bayintnaung) on 31 March 2017.
- (c) U Sitt Myaing, Vice-Chair of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 43 and the Company Commander Training No. 50 held at Myanmar Army Combat Training School (Bayintnaung) on 3 August 2017.
- (d) U Khin Maung Lay, a member of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 83 and the Company Commander Training Course No. 194 held at Myanmar Army Combat Training School (Bayintnaung) on 2 August 2017.
- (e) U Sitt Myaing, Vice-Chair of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 84 and the Company Commander Training No. 195 held at Myanmar Army Combat Training School (Ba Htoo) on 1 December 2017.
- (f) U Khin Maung Lay, a member of the Commission gave lectures at the Battalion Commander Training Course No. 44 and the Company Commander Training Course No. 51 held at Myanmar Army Combat Training School (Bayintnaung) on 1 December 2017.

Lectures at Management Training Center under the Ministry of Education

14. The Myanmar National Human Rights Commission gave lectures on the subject of human rights at the Management Training Center under the Ministry of Education. A total of (200) principals, head masters/ mistresses from all over the country attended the training course and the human rights lectures were imparted by U Sitt Myaing, Vice Chair of the Commission on the 23rd of August 2017.

Cooperation with Civil Society Organizations

15. The Myanmar National Human Rights Commission held quarterly meetings with NGO Child Rights Working Group (NCRWG) to discuss subjects related to child rights issues. The first meeting was held at the Summit Park View Hotel on the 26th of April 2017. The second meeting was held at the

⁸ Annexure (H)

⁹ Annexure (I)

¹⁰ Annexure (J)

Commission's Office, Function Room on the 20th of July 2017. The Vice Chair and Commission Members and CSOs affiliated with NCRWG attended the meetings.

Establishment of Resource Center

16. As a measure for the Commission staff to pursue study and for easy reference, a resource center has been established at the office of the Myanmar National Human Rights Commission. In addition to human rights publications donated by RWI, reference books, dictionaries, law books and journals have also been purchased by the Commission and as of December 2017 there are 1,454 books in Myanmar language, 738 books in English for a total of 2,192 books. Moreover 875 books on human rights and general subjects have been converted into electronic books. In comparison with 2016, 165 books in Myanmar language and 63 books in English for a total of 228 books and electronic 75 books have increased.

17. News regarding human rights promotion and education activities, human rights protection and the statements issued by the Commission are uploaded on the Myanmar National Human Rights Commission website www.mnhrc.org.mm and www.facebook.com/myanmarnhrc for perusal by the public on a timely basis.

Activities of Human Rights Protection Department

Situation concerning action taken on the complaints from abroad

18. 106 complaint letters were received from abroad including from Amnesty International. They are as follows:

- (a) A complaint letter was received from International Work Group for Indigenous Affairs (IWGIA) concerning with scarcity of food in Naga Self -Administered Zone, Sagaing Region.
- (b) A complaint letter from the National Human Right Commission of Malaysia concerning environmental pollution due to the project of Myanmar Stark Prestige Plantation (MSPP) with confiscation of land and causing grievance to the local people.
- (c) An E-mail was received concerning four Malaysians arrested in Myawaddy under the Immigration Act.
- (d) 35 complaints were received on the action taken on the Bangalis who were allegedly arrested and tortured in Rakhine State and to assure that they are treated humanely.
- (e) A complaint letter concerning Ko Soe Moe Htun, the reporter from Eleven Group, who was murdered in Monywa Township.
- (f) A complaint letter concerning three reporters who have been arrested by Tatmadaw (Army) in the Shan State.

- (g) 38 complaint letters were received concerning the issue of two Kachin Christian leaders arrested in Myitkyina.
 - (h) 28 complaint letters were received calling for the release of Ko Htin Kyaw from MDCF.
19. Action was taken on above complaints as follows:
- (a) The Commission forwarded to the President's Office the complaint concerning scarcity of food in Naga Self -Administered Zone, Sagaing Region received from International Work Group for Indigenous Affairs (IWGIA).The President's Office instructed the State Government of Sagaing Region to take necessary actions.
 - (b) The Commission made a field investigation on the issue concerning environmental pollution and loss of land causing grievance to the local people due to the project of Myanmar Stark Prestige Plantation (MSPP). The findings and recommendations of the field investigation were sent to the President's Office and the Myanmar Investment Commission.
 - (c) The reply from the department concerned with regard to the four Malaysians arrested in Myawaddy under the Immigration Act, was sent to the National Human Rights Commission of Malaysia.
 - (d) Regarding complaints concerning the arrests and tortures of Bangalis in Rakhine State, the reply from the Ministry of Home Affairs was forwarded to the complainant - Amnesty International.
 - (e) Regarding the complaint letter concerning Ko Soe Moe Htun, the reporter from Eleven Group, who was murdered in Monywa, the Commission made inquiries to the Ministry of Home Affairs. The Ministry of Home Affairs replied that an investigation was still in process concerning with the murder case.
 - (f) In the case of a complaint letter concerning the three reporters who have been arrested by Tatmadaw (Army), the Commission met the three reporters during the inspection trip to Hsipaw prison on 9-8-2017. The Commission sent the findings and recommendations to the Ministry of Defense. Not long after, the three reporters were released on 1-9-2017.
 - (g) The Commission met two arrested Kachin Christian Leaders during the inspection trip to Myitkyina prison on 24-3-2017. The findings and recommendations were forwarded to the Ministry of Home Affairs.
 - (h) At the time of receipt of the complaint concerning Ko Htin Kyaw of MDCF, he has already been released from prison. The Commission kept the complaint letter on record.

Action taken on complaints from abroad

No	Action taken	2015	2016	2017
Number of cases received				
1	Pending cases		820	nil
	New complaints received	2598	1274	106
	Action taken on the complaints during the course of one year	2598	2094	106
Action taken				
2	Informing the departments concerned	607	185	38
	Informing the complainants	312	915	39
	Field investigation			1
	Putting on record	859	994	28
3	Total actions taken during the course of one year	1778	2094	106
4	Pending cases	820	Nil	nil

20. **Action taken on domestic complaints:** Myanmar National Human Rights Commission received 1125 complaint letters in 2017. The Commission Investigation Team met 64 times to examine the complaints and 672 complaints that did not meet with the requirements of human right violations were put on record and action was taken on 454 complaints as follows;

(a)	Coordination with the departments concerned	291 cases
(b)	Informing the complainants	137 cases
(c)	Putting on record	6 cases
(d)	Cases withdrawn by client	3 cases
(e)	Field investigation	17 cases
Total		454 cases

21. Field Investigation in 2017

(a)	Field investigation on domestic complaints	17 times
(b)	Field investigation on complaints from abroad	1 time
(c)	Field investigation on human rights violation reported in social media	6 times
(d)	Field investigation in Maungdaw region, Rakhine State	2 times
Total field investigation		26 times

22. **Replies received:** The Commission received 279 replies from the departments concerned in 2017. The Commission sent 337 letters to the departments concerned for action and 291 cases were

co-ordinated to have response. Among them, only 172 replies are received and it can be seen that 165 replies are still to be received from the departments ¹¹. These 279 replies can be analyzed as follows:

(a)	Queries on the letters received from the departments	10 letters
(b)	Letters to the complainants	229 letters
(c)	Complaints put on record	33 letters
(d)	Waiting for reply from the departments concerned	7 letters

23. The Commission received 279 replies from the Ministries and Government offices concerned in 2017. Among them, 172 replies are replies to the letters that were sent to Ministries and State/Regional Government offices during this year. 107 replies were replies to the complaints that were pending during the previous year;

(a)	Replies on complaints received in 2013	1 letter
(b)	Replies on complaints received in 2015	17 letters
(c)	Replies on complaints received in 2016	99 letters
	Total	107 letters
(d)	Replies on complaints received in 2017	172 letters
	Total	279 letters

Field Investigation

24. The Human Rights Protection Division conducted 26 field investigations in 2017 and from among them, 18 field investigations were conducted according to the complaints as follows:

(a) **Case concerning Nay Min Htun (or) Hla Lay Sein who was tortured and forced to admit to stealing a bike in Kyaikkhami, Mon State**

Regarding the complaint to take action against responsible persons from Criminal Investigation Department for torture and applying electric shock to Nay Min Htun's (or) Hla Lay Sein body and sexual organ to force admission to having stolen the bike, the field investigation team led by U Phone Kywe, Acting Director General went to Mawlamyine, Kyaikkhami and Bago from 18-1-2017 to 20-1-2017 and met 19 witnesses. Based on the findings of the investigation, the Commission sent recommendations to the department concerned to take action against responsible persons in accordance with the law. The information was mentioned on the news release No. (2/ Protection/ 2017) that was posted on the Commission Website.

¹¹ Annexure (K)
MNHRC 2017 Annual Report

(b) **The accusation that Saw Laye (or) Mg Pale of Mya San Lay village, Thaton Township, Mon State was killed without justice**

Regarding this complaint, the investigation team led by U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi went to Thaton, Mon State to conduct a field investigation from 18th January 2017 to 20th January 2017. Regarding the findings and the death of Saw Lyae (or) Mg Pale, recommendations were made to the departments concerned to take action on the responsible persons in line with the existing laws with a copy sent to the Ministry of Defense.

(c) **Land dispute problem in Kayin State**

The investigation team led by U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi went to Hpa-An, Kawkaik and Myawaddy, Kayin State to investigate complaints received from the Human Rights Watch (HRW) and from the Civil Society Organization on behalf of local Kayin people, that the local people are having trouble due to land confiscation by the government of Kayin State and the military. The findings and the recommendations have been sent to the departments concerned. The Commission also recommended that the State level Government set up a working committee headed by a State level ministers or a State parliamentarian with responsible persons from the General Administrative Department, Department of Agricultural Land Management and Statistics, the department concerned and lawyers, as members to look into the matters of converting farm land into urban plots of lands in accordance with the procedures of the farm land Act. The news release was posted on the Commission Website as No. (15/protection/ 2017).

(d) **The cases regarding torture of Mg Min Myat Lwin (or) Arrno by the police in Thaegone, Bago Region and torture in Innma police station of three youths by the police who were intoxicated**

The first case was the case that was forwarded to the Commission by PyithuHluttaw and the latter case was a case that was sent as a complaint letter. The investigation team led by U Yu Lwin Aung visited Thaegone and Innma Township, Bago Region from 11th June 2017 to 14th June 2017 to investigate these cases. Regarding the case that torture was used to force admission to the crime and having to serve a two-year sentence, the Commission recommended that action be taken on the responsible persons and to lay down rules and regulations and instructions by the responsible persons from the concerned organization to prevent such further occurrence. The news was uploaded on the Commission Website and its Facebook page with the activity No.(10/protection/2017).Regarding the latter case, the findings and recommendations

were sent to the department concerned to take necessary action on the responsible police personnel resorting to torture while under the influence of alcohol according to the police departmental procedure. The news release was uploaded on the Commission Website and its Facebook page as No.(12/protection/2017).

(e) **Removal of squatters by Yangon Region Government on the Nay Pyi Taw Highway in Hlegu**

Regarding the removal of squatters in Hlegu, the investigation team led by U Yu Lwin Aung went to Hlegu Township on 20th June 2017, 21st June 2017 and 27th June 2017 to make field investigations. The findings and recommendations from the human rights point of view were sent to the department concerned. The news release was uploaded on the Commission Website and its Facebook page as No.(14/ protection/2017).

(f) **Complaint concerning violations of Human Rights in Hinthada Prison**

To investigate the difficulties faced by the prisoners in Hinthada Prison, the team led by U Phone Kywe, Acting Director General inspected the prison on 17th and 18th July 2017 and the findings and recommendations were sent to the department concerned. This news release was posted on the Commission Website and its Facebook page as No. (17/ protection/ 2017). After that, the complainant withdrew his complaint.

(g) **The case concerning blocking of roads and streets in former Thilawa village, Kyauktan Township with a fence put up by Lanpyi Maritime Co.Ltd**

Daw Aye Mya Mya Myo, PyithuHluttaw MP for Kyauktan Township put up a question to the PyithuHluttaw on 22-7-2017. A team led by U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi questioned the responsible person from the company concerned and met with the responsible persons from the General Administrative Department and Myanmar police force, and the complainant and forwarded the findings to the PyithuHluttaw. The Commission also forwarded the complaint to Yangon Region Government to take necessary action. The findings of the Commission were also forwarded to the Citizens, Fundamental Rights, Democracy and Human Rights Committee of Amyotha Hluttaw and Pyithu Hluttaw respectively.

(h) **The case concerning death of Kai Lar Son (or) Mg Myint at the chicken livestock farm in Sabai Chaung village, Thone Gwa Township, Yangon Region**

With regard to the case, the team led by U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi, went to Thone Gwa Township and investigated the case, and examined the necessary witnesses and inspected the chicken livestock farm near the Sein Thone Lone (Three Diamonds) rice mill. The findings of the Commission together with the recommendations

to conduct another investigation by a team of high ranking responsible person and experts were forwarded to the departments concerned.

(i) **The case concerning torture of detainee U Kyaw Soe Oo by personnel from Myoma Police Station, Hlaingthayar Township, Yangon Region**

The field investigation team led by U Phone Kywe, Acting Director General inspected the place of incident on 26th July 2017 and met with the responsible persons and the complainant. The findings together with the recommendations to conduct the case in line with police manual when questioning the detainee were forwarded to the department concerned. The recommendation also included taking of appropriate action on responsible police personnel who tortured the detainee.

(j) **The case concerning death of U Than Htike Aung in the police detention centre of Magway Myoma police station**

The field investigation team led by Commission member Dr. Myint Kyi, inspected the place of incident from 1st to 3rd of August 2017. Together with the findings, recommendations to reinvestigate the case by a higher ranking organization and to disclose the findings to the family members of the deceased, was sent to the department concerned. The team also recommended the department concerned to take action on the responsible police personnel. The findings were also forwarded to the Union Government Office. The news release was uploaded on the Commission Website and its Facebook page as No.(19/ protection/ 2017).

(k) **The complaint concerning failure of the responsible personnel to carry out medical checkup on the injuries that detainee Mg Ye Lwin Htu (a) Moe Di suffered at Inn Byaung hard labour camp, Paung Township, Mon State**

The field investigation team led by U Phone Kywe, Acting Director General inspected Inn Byaung hard labour camp from 16-8-2017 to 18-8-2017. The findings and recommendations to take action on the camp-in charge for failing to conduct medical checkup and to refer the case to medical staff and doctors from the prison hospital, were sent to the department concerned. The news release was uploaded on the Commission Website and its Facebook page as No. (22/ protection/ 2017).

(l) **The complaint concerning failure to submit jewelry of the detainee as exhibits**

The team led by Dr. Myint Kyi, the Commission member investigated Tharkayta police station on 8th September 2017. Together with the findings, recommendations were sent to the department concerned to take appropriate action on the responsible investigating officer and the clerical staff. The news release was uploaded on the Commission Website and its Facebook page as No.(27/protection/2017).

(m) **The case regarding complaint of false accusation against Daw Khin Myo Thin living in Abyar Bote village, Waw Township, Bago Region**

Daw Khin Myo Thin sent a complaint to Amyotha Hluttaw with a statement that she was unjustly arrested with the complaint of false accusation by the police officers from Waw and Myawaddy Townships. Amyotha Hluttaw, then, forwarded this complaint to the Commission. The team led by U Phone Kywe, Acting Director General made a field investigation at Waw on 12th and 13th October 2017. The findings together with the recommendations were sent to Amyotha Hluttaw, The news release was uploaded on the Commission Website and its Facebook page as No.(19/ protection/ 2017).

(n) **The case concerning torture and beating of inmate Mg Thein Zaw Aung by Corporal Aung Kyaw Than, who was in charge of Koepinthaze agriculture, livestock breeding vocational centre, Sinbaungwei Township, Magway Region**

The team led by Dr. Myint Kyi, the Commission member went to Thayet Prison and questioned inmate Mg Thein Zaw Aung and his father (the complainant) on 23rd October 2017. The team also made a field investigation on responsible persons at Koepinthaze agriculture, livestock breeding vocational centres on 24th and 25th October 2017, regarding the complaint to take action against Corporal Aung Kyaw Than for torturing and beating Mg Thein Zaw Aung resulting in loss of front teeth of the victim and facial damage. The recommendations together with the findings, were sent to the department concerned and the news release was posted on the Commission Website and its Facebook page as No.(31/ protection/ 2017).

(o) **The case concerning a complaint that the local populace is facing difficulties because of the project of oil-palm plantation in Myeik, Thnintharyi Region**

Seven Myanmar Civil Society Organizations engaged in environmental protection and human rights affairs sent a complaint to the National Human Rights Commission of Malaysia stating that 4480 people are facing difficulties because 6000 acres of farm lands were confiscated by the oil-plantation of MSPP Company in Myeik and the said complaint was forwarded to Myanmar National Human Rights Commission for necessary action. The field investigating team led by Commission members U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi, made a field investigation trip to Myeik from 19th to 21st November 2017. The findings of the Commission together with recommendations were sent to the department concerned.

(p) **The case concerning complaint of human rights violations that occurred in Tharyarwaddy Central prison, Tharyarwaddy Township, Bago Region**

This case was reported by the Assistance Association for Political Prisoner (AAPP). The team led by U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi visited Tharyarwaddy Central Prison on 30th November and 1st December 2017. The findings and the recommendations were submitted to the department concerned.

(q) **The case concerning forcible expulsion of the employees at Myanmar TaShin Sewing Factory, Mingalardon Industrial Zone, Mingalardon Township, Yangon Region**

The team led by Commission members U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi, visited the place of incident on 29th December 2017 and 2nd January 2018. The team found that the employers were expelling the employees by giving compensation. The team also explained to the workers that the points contained in the Employment Contract are almost the same as those points that the workers are asked to sign by the employers. The team also urged the employers to make some adjustment to the points in the agreement that can satisfy the requirements of the workers. The findings were submitted to the responsible department and the news release was posted on the Commission Website as No. (1/ Protection/ 2018).

25. Investigation of six violations of human rights that were posted on the social network although no complaint letters were received.

(a) **The case concerning forced derobing of a novice monk and beatings**

News about forced derobing of a novice monk and beatings by a crowd was posted on social network. A team led by U Thura Kyaw, Deputy Director, visited the place of incident in Shwepyithar Township, Yangon Region on 23rd February 2017. As action has already been taking in accordance with the law the incident was put on record.

(b) **The case concerning torture of a 14 year old house maid, Ma Aye Kyin, by the owners of Hein Akar Tailoring Shop, Amarapura Township**

News were posted about the torture of Ma Aye Kyin working as a house maid at the tailoring shop near Yadanabon University, Amarapura Township by the couple who owned the tailor shop. The wife forced the maid to strip before the husband and indecent remarks were made to the girl. The team led by U Phone Kywe, acting Director General, went to the place of incident in Amarapura, Mandalay Region for investigation from 7th March to 10th March 2017. The team recommended that legal action be taken on the owners who inhumanely tortured the maid and to take action on the police who failed to file the case under the police manual. The findings together with

recommendations were submitted to the department concerned. The release news was posted on the Commission Website as No. (7/ Protection/ 2017).

(c) **The case concerning torture of two young under-aged working girls by owner of a convenience store in Aung Mingalar highway car station, Mingaladontownship, Yangon Region**

The torture of Ma Htet Htet Zaw (12 years old) and Ma May Thazin (10 years old) working at Swenyinaung convenience store in AungMingalar highway car station by Daw Phyu Phyu Htun (or) Ma Nge, the store owner was posted on social networks. A team led by U Phone Kywe, the acting Deputy Director, visited the place of incident on 14th March 2017. The team commended the efforts of the police force from the Mingaladon Police Station for timely action taken in cooperation with responsible organization, and the news release was posted on the Commission Website with the notification no. (8/ Protection/ 2017).

(d) **The case concerning torture of under-aged house maid by house owners residing in 6th street, (94) ward, Yuzana Garden City, Dagon Seikkan Township**

U Yu Lwin Aung, the Commission member, together with the staff, visited the police force of Dagon Myothit (Seikkan) Township on 20th July 2017 for investigation into the case. The Commission forwarded a letter to the Regional Judge and the High Court of the Yangon Region requesting them to avoid undue delay and to guarantee full human rights protection to the victim. The said incident was uploaded on the Commission Website and its Facebook page as No. (16/ Protection/ 2017). It is learnt that the case is under process.

(e) **The case concerning 9 young children who fled to Monywa Township due to the beatings inflicted on them in Myittayakehmone charity centre for children in Hmawbi Township**

A team led by the Vice Chairman of the Commission went to the said Myittayakehmone charity centre for children to investigate the cases on 25th August 2017. The team urged the caretakers to sympathize with the feelings of the children and to console and nurture the children instead of physical punishments. The caretakers of the child care center were asked to contact the Respective Townships Administration Offices to be registered as Charity Centers and to contact and cooperate with the department of social welfare. The findings were sent to the department concerned. As regards the said incident, the news was uploaded on the Commission Website and its Facebook page as No. (25/ Protection/ 2017).

(f) **The case concerning torture of 2 young under-aged children at Danuphyu Township, Ayeyawaddy Region**

News about the torture of 2 young under-aged children, Ma Htike Htike Htun (10 years) and Mg Kan (6 years) in Danuphyu Township Ayeyawaddy Region was posted on the social network. A team led by U Phone Kywe, the Acting Director General visited the place on 19th and 20th December 2017. The team urged the Township Child Rights Committee to effectively carry out its task of protecting children's rights. The team also asked that appropriate action be taken on the Township Police Station Officers for delay in filing a case and informing the department concerned. The team visited the two children undergoing medical treatment at Patheingyi General Hospital and presented cash assistance of one lakh each to the children. Ma Htike Htike Htun (10 years old) is the daughter of Ye Lay who committed the crime and Mg Kan is his nephew. As Mg Kan's sister, Ma Win Thiri was living under the same roof with the step-father, since their mother had passed away; the Commission informed the department concerned to take care of Ma Win Thiri. The news was uploaded on the Commission Website and its Facebook Page as No. (36/ Protection /2017).

26. The following two field trips were made to probe into alleged violations of human rights in Rakhine State.

(a) **Human Rights violations due to terrorist attacks at Maungdaw and Buthidaung Townships, Rakhine State**

U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi visited Maungdaw and Buthidaung Townships from 24-29 September 2017 to make an inspection of the alleged human rights violations in the aftermath of terrorist attacks. The recommendations to establish stability, peace and development in that state, including provision of medical care to Bangalis and ethnic people and education to the children were forwarded to the responsible departments. News release concerning the aforementioned event was uploaded on the Commission Website and its Facebook Page with the notification no. (11/2017) on 3rd October 2017.

(b) **Follow-up inspection trip to Buthidaung and Maungdaw Township in Rakhine State**

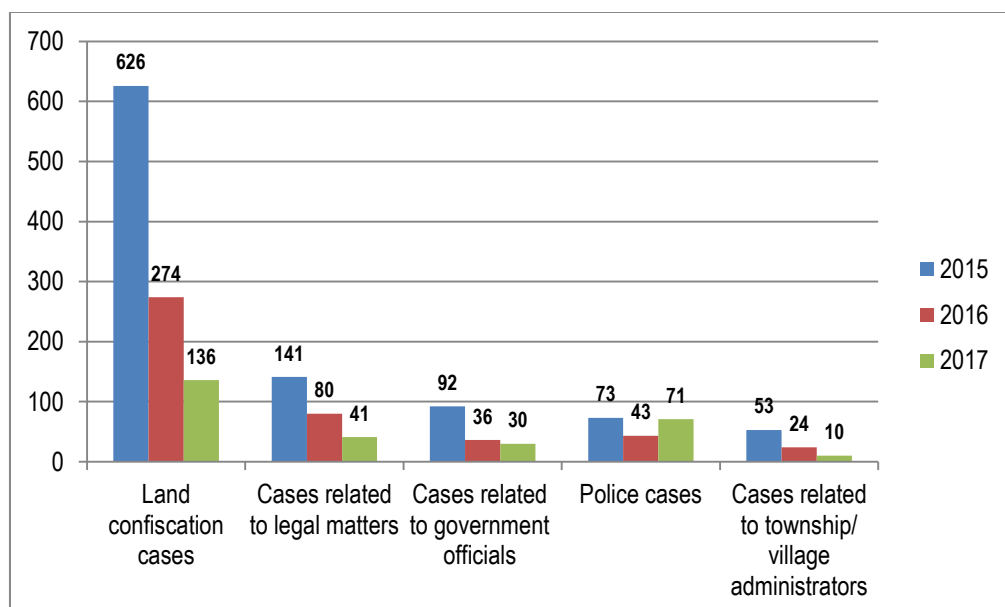
The team led by Commission members U Yu Lwin Aung and Dr. Myint Kyi, made a follow-up inspection trip to Buthidaung and Maungdaw Township, Rakhine State to inquire on human rights situations of Rakhine, Mro, Khami, Dainet and Hindus. The findings of the team were posted on 10 November 2017 as notification no. (12/2017) on the Commission website.

- (c) The Chairman, the Vice-chair and member U Yu Lwin Aung met with the Union Minister for Social Welfare, Relief and Resettlement to discuss and exchange views about the said trip.
- (d) The plan to investigate 3,000 IDPs from Namtu and Thibaw townships had to be postponed due to security reasons.

Types of Complaints (from 2015 to 2017)

No	Subject	2015	2016	2017	Total
1	Land confiscation cases	626	274	136	1036
2	Cases related to legal matters	141	80	41	262
3	Cases related to government officials	92	36	30	158
4	Police cases	73	43	71	187
5	Cases related to township/ village administrators	53	24	10	87
6	Women / Labour / Religious matters	44	19	31	94
7	Financial matters	36	25	14	75
8	Municipal	44	15	14	73
9	Terrorism/prisons / human-trafficking	13	15	17	45
10	Others	165	80	90	335
	Total	1287	611	454	2352

27. 2352 complaints were received and examined from 2015 to 2017. According to classification of the cases, there were 1036 cases of land confiscation and it is 44.04 % of the complaints examined during that period. There were 187 police cases representing second largest complaint received and 7.95% of the complaints examined during three years. There were 262 legal cases which represents 11.13 %.

Complaints forwarded by Hluttaw

28. The following cases were received from the Hluttaw for investigation into the alleged violation of human rights.

- (a) The case forwarded by Pyidaungsu Hluttaw Legal Affairs and Special Cases Assessment Commission.
- (b) The case forwarded by Amyotha Hluttaw Fundamental Rights of Citizens, Democracy and Human Rights Committee.
- (c) 9 letters of complaints forwarded by Pyithu Hluttaw Fundamental Rights of Citizens Committee.

(For details kindly refer to the Myanmar Language text in the annual report for 2017)

Activities related to Prisons

29. Commission members U Yu Lwin Aung, U Nyunt Swe and U Khin Maung Lay met with responsible persons from the Assistance Association for Political Prisoners (AAPP) on 14 July 2017 to discuss the programme to organize a Prison Reform Workshop at Nay Pyi Taw in March 2018.

30. The Chairperson U Win Mra, Commission members U Yu Lwin Aung, Dr. Myint Kyi, the responsible members of the Commission and the officials from the Human Rights Protection Department met with the members of International Committee of Red Cross (ICRC) at the Commission office on 19th September 2017. Work programme for the investigation into prisons, detention centers, and labour camps was presented by the Commission and ICRC shared its procedures and experiences in conducting prison visits.

31. Commission member U Yu Lwin Aung attended the meeting that was held between Pyidaungsu Hluttaw Legal Affairs and Special Cases Assessment Commission and the responsible persons of the respective Ministries to discuss the amendment of the Prisons Act (India Act 9, 1894, Vol. I), the Prisons Act (India Act 3, 1900, Vol. I), and the Identification of Prisoners Act (India Act 33, 1920, Vol. I) with the view to drafting a new Prison Act of Myanmar.

Inspection visits to Prisons, Labour camps, Police Detention Centers and Detention Centers

32. The inspection visits were conducted as follows:

- (a) Prisons, Police Detention Centers, Court Detention Centers and Hospital Guard Wards in Nyaungoo and Myingyan Townships
- (b) Prison, Police Detention Centre, Court Detention Centre and Hospital Guard Ward in Hinthada Township
- (c) Prisons, Police Detention Centres, Court Detention Centres and Hospital Guard Wards in Sittwe and Buthidaung Townships

- (d) Hlayhlawinn and Mignon Agriculture, Livestock Breeding Vocational Training Centres and Police Detention Centre, Court Detention Centres and Hospital Guard Wards in Hlegu Township, Yangon Region
- (e) Police Detention Centres, Court Detention Centres and Hospital Guard Wards in Thingangkuun and South Okkapala Townships
- (f) Tawtankyi Hard Labour Camp and Shwethuhtay Hard Labour Camp in Twantay Township, Yangon Region
- (g) Police Detention Centre, Court Detention Centre and Hospital Guard Wards in Kyauktadar and Latha Townships in Yangon region
- (h) Insein Central Prison, Detention Centre of Insein Police Station, Insein Court Detention Centre and Court Detention Centre of Insein Township
- (i) Police Detention Centre and Court Detention Centre and Hospital Guard Wards in North Okkalapa and South Dagon Townships
- (j) Prison and Police Detention Centre in Lashio Township, Shan State
- (k) Myintkyinar Prison, Detention Centre of Myitkyina Police Station, Detention Centre of Local Police Station and Court Detention Centre
- (l) Prisons, Police Detention Centres and Court Detention Centres in Kyaukphyu and Thandwe Townships, Rakhine State
- (m) Aungchantha Hard Labour Camp, Police Station and Court Detention Centres in Thanlyin Township, Yangon Region
- (n) Police Detention Centre, Court Detention Centre and Eastern District Court Detention Centres in Mayangone and Kamayut Townships, Yangon Region
- (o) Prisons, Jails, Police Detention Centres, Court Detention Centre and Hospital Guard Wards in Kalay, Tamu, Monywa areas, Sagaing Region
- (p) Prisons, Police Detention Centres, Court Detention Centre and Hospital Guard Wards in Kengtung, Monghsat and Tachileik Townships, Shan State
- (q) Prisons, Labour Camps, Court Detention Centres and Police Detention Centres in Thaton and Kyaikto Townships, Mon State
- (r) Prisons, Police Detention Centres, Court Detention Centres and Hospital Guard Wards in Hsipaw and Lashio Townships, Northern Shan State
- (s) Prisons, Police Detention Centres, Guard Wards, Court Detention Centres, Homes for the Aged and Charity Houses in Myaungmya and Pathein Townships, Ayeyarwaddy Region

- (t) Mandalay Central Prison, Labour Camps, Police Detention Centres, Guard Wards, Court Detention Centres in Mandalay Region
- (u) Prisons, Detention Centres, Court Detention Centres and Hospital Guard Wards in Sittwe, Buthidaung, Maungdaw areas, Rakhine State
- (v) Prisons, Hard Labour Camps in Taungoo and Yamethin Townships, Nay Pyi Taw Jail, Police Detention Centres and Court Detention Centres
- (w) Prison in Thayet Township, Magway Region and Koepinhaze agriculture, livestock breeding vocational training centres in Sinbaungwei
- (x) Prisons, Police Detention Centres and Court Detention Centres in Myeik and Kawthaung Cities, Tanintharyi Region
- (y) Tharyarwaddy Prison, Police Detention Centres, Court Detention Centre and Hospital Guard Wards in Bago Region
- (z) Prisons, Police Detention Centres and Court Detention Centres in Sittwe and Buthidaung Townships, Rakhine State

Notes: The findings and recommendations of all the inspection trips were forwarded to the departments concerned and news released were posted on the Commission website and facebook page.

Action taken on complaint of torture on two young house maids

33. Commissioner Dr. Myint Kyi together with the officials of the Commission, met with the mother of the two young maids who were tortured and the complainant at the Commission's office on 24-1-2017. The findings together with the recommendations to take necessary action against the offenders were forwarded to the department concerned. It was also posted on the Commission's Website.

Remarks: During 2017, 36 activities ¹² and 14 notifications ¹³ of the Commission were posted on the Commission's Website.

Meeting with members of the Citizens, Fundamental Rights, Democracy and Human Rights Committee of Amyotha Hluttaw and Pyithu Hluttaw respectively

34. The Commission members met with members of the Citizens, Fundamental Rights, Democracy and Human Rights Committee of Amyotha Hluttaw and Pyithu Hluttaw respectively on 10 July 2017 and on 17 November 2017 and discussed matters concerning co-operation on promotion and protection of human rights between the two Hluttaw Committees and MNHRC.

¹² Annexure (L)

¹³ Annexure (M)

Activities of Legal Division

Amendment of Procedures

35. Notifications No. 1/2017, No. 2/2017 and No. 3/2017 were issued on 7 November 2017 in respect of the Procedures amending the Procedures Relating to the Myanmar National Human Rights Commission Law, Procedures amending the Procedures Relating to the Staff of the Commission, Amendment of the Pension Scheme for the Staff of the Myanmar National Human Rights Commission.

Recommendations and comments

36. The Myanmar National Human Rights Commission ("Commission"), upon being informed to take necessary action for consistency on the difference between the Civil Service Personnel Law and the Myanmar National Human Rights Commission Law and its Procedures concerning staff-related provisions, sent its recommendation to the Office of the Union Government, the President's Office, the Union Civil Services Board, the *Pyidaungsu Hluttaw* (Parliament) and the Legal and Special Affairs Scrutiny Commission on 11 January 2017, recommending that the staff matters of the Commission should function only in accordance with the Commission Law and its Procedures. It was mentioned therein that section 24 of the Commission Law provided for the Commission to act independently in respect of its staff matters and in practice, the Commission had been carrying out human rights promotion and protection activities independently in accordance with the law.

37. The Commission, upon being provided with the questionnaires by the Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions (APF) concerning APF Call for Proposals to strengthen the capacity of national human rights institutions in the Asia Pacific to promote the abolition of the death penalty, sent its responses to the APF on 5 April 2017 and 12 June 2017 respectively, mentioning the relevant legal provisions and practices in respect of death penalty in Myanmar.

38. The Commission sent its recommendation on a draft of the Law Amending the Narcotic and Psychotropic Substances Law to the Parliament, Ministry of Home Affairs and the Joint Bill Committee of the Parliament on 7 April 2017. It was mentioned therein that regarding social punishment in the draft law, the words "prescribed uniform" should be deleted; that as the substitution of undergoing medical treatment by a drug user could help him have better future life instead of mandatory registration, it was proper from the aspect of human rights; that it should be taken into consideration whether it was more proper to include and prescribe the amount of drug which could be used in connection with preliminary medical examination in the case of a person who was suspected as a drug user; that, the intention was mainly to impose social punishment for a drug user rather than imposing imprisonment, social work as a social punishment should be caused to be performed only at the Rehabilitation Centre or Care Centre, and that the duration should be determined for children under 16 years of age in a Youth Correction Centre.

39. The Commission sent its recommendation to the Union Civil Services Board on 25 April 2017 concerning the Review of Civil Service Personnel Rules provided by the same. It was recommended that the words “Head of the Ministries and Organizations” should be defined in the Civil Service Personnel Rules according to the definition contained in the Civil Service Personnel Law; that, based on the principles of women participation up to 30 per cent, giving priority to employ women staff should be described precisely; that stipulations should be made for specialized area and related work norms for gazetted officers; that it should be taken into consideration to include in the Civil Service Personnel Rules as to whether a staff, after appointment and not during enjoyment of leave, would be prohibited from earning income from any work during the period of his employment; that a precise stipulation should be described in appointing staff which guarantees to give priority to those who belong to ethnic people and persons with disabilities if the qualifications were the same between them and other candidates; and that, a definite stipulation should be described in appointing staff or in promotion which guarantees to give priority to those who belong to ethnic people and persons with disabilities if the qualifications were the same between them and other candidates.

40. The Commission sent its comments to the Ministry of Information on 16 May 2017 on a Paper titled “Some Comments on the Myanmar Translation of the Universal Declaration of Human Rights translated by the Myanmar National Human Rights Commission” read by one researcher on 29 April 2017 at the Translation Literature Reading sponsored by the Ministry of Information. It was mentioned therein that in translating the Universal Declaration of Human Rights, the Commissioners who had experiences in law, history, international relations, diplomacy and translation referred to and quoted dictionaries, thesaurus and books published by the United Nations, and took time to translate it, and that the Myanmar translation was vetted by an experienced academician who was skillful in Myanmar literature and writing, before publication.

41. The Commission sent its recommendation on a Bill relating to the Law Amending the Telecommunications Law to the Parliament on 13 July 2017. It was mentioned therein that the words “Ministry of Transport and Communications” should be substituted for “Ministry of Communications and Information Technology”; that the words “coercing, restraining wrongfully, causing undue influence” should be eliminated and the words “extorting, defaming, disturbing or threatening to any person by using any telecommunications network” should be substituted; that except the offences contained in section 66, sub-sections (c) (d), and section 68, sub-section (a) of the draft Amendment Law, prior sanction of the relevant Ministry must be obtained for the remaining offences in so prosecuting; that the words “offences under section 65 and section 66, sub-sections (a), (b) and (d) may be bailable” should be substituted; that in neighboring and ASEAN countries, an offence of defamation was empowered by relevant law to impose imprisonment or a fine or both penalty in practice, and in considering for a punishment to impose only imprisonment or a fine or both penalty, it depended on the application of law according to each country and was a legal issue to be discussed comprehensively as a policy; and

that if the expression “may” was used in terms of bail, granting bail was not compulsory which was based on the discretion of a court, and it was arguable of granting bail in some case and not in other cases, and for the sake of consistency, an amendment should be made to the effect that defamation under section 66, sub-section (d) shall be bailable.

42. The Commission, upon being provided with the questionnaires concerning Survey: Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) by German Institute for Human Rights on 13 July 2017, sent its responses to the same on 2 August 2017.

43. The Commission sent its recommendation on a Bill relating to the Child Rights Law to the Parliament on 8 August 2017. It was mentioned therein that the current age limitations of ASEAN countries in respect of minimum age of criminal responsibility were described; that depending on the state of maturity of understanding, the mention of 10 years of age contained in the Bill should be changed to under 12 years of age; that being a party to the Convention on the Rights of the Child, Myanmar gave priority to the principles of First Call for Children and Best interests of the Child in respect of child rights; that the child’s age limitation should be amended as under 12 years; in functioning the human rights promotion and protection activities embodied in the Myanmar National Human Rights Commission Law, the Commission also inspected prisons, jails, detention centers and places of confinement, and in so inspecting, the Commission saw only children under 18 years of age imprisoned in jails and did not see any child under 12 years of age who were convicted for committing offences; that the expression “the act of a child who has not attained 12 years of age shall not constitute an offence” should be changed instead of the expression “the act of a child who has not attained 10 years of age shall not constitute an offence”.

44. The Commission, upon being asked by the Ministry of Foreign Affairs to give comment on signing the United Nations Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, sent its comments to the same, mentioning that the Commission together with Raoul Wallenberg Institute (RWI) held the Seminar on Convention Against Torture where senior officials from the Government and Upper House and Lower House participated, gaining improved knowledge about the Convention and on becoming a State Party; that the Ministry of Foreign Affairs and the Embassy of Switzerland in Yangon held the Workshop on Convention Against Torture where two Commissioners participated.

Ratification of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

45. The Commission sent its recommendation twice to ratify the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR) by Myanmar on 29 January 2014 and 19 September 2016. Myanmar signed the ICESCR on 16 July 2015 and ratified the same on 6 October 2017.

Rule of law and human rights activities

46. The Commissioner in charge of the Legal Affairs Division U Soe Phone Myint, was assigned duty as a member of the Rule of Law Centre and Justice Sector Coordination Body (JSCB) which was formed under the Union Government Notification No. 14/2017 commencing 9 February 2017, and has also been carrying out related duties of the JSCB.

47. Upon an invitation by the Ministry of Foreign Affairs, the Commissioner in charge of the Legal Affairs Division participated in the Workshop on the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) held in Nay Pyi Taw on 1 February 2017. At the Workshop, foreign experts discussed on obligations to be undertaken by the State and human rights embodied in the ICCPR.

48. Upon an invitation by the Ministry of Ethnic Affairs, a staff from the Commission's Office participated in the Second Round Workshop on Rules concerning Prevention of the Rights of Ethnic People held in Nay Pyi Taw from 22 to 23 June 2017. At the Workshop, discussions were made that as the Law on Prevention of the Rights of Ethnic People had already come into force, the Rules on Prevention of the Rights of Ethnic People was drafted to carry out its implementation effectively; that provisions which were in conformity with that principal law should be prescribed; that it was necessary to draft the Rules based on the original law; that request letters should be sent to the relevant Ministries and organizations and sought their advice in order to be in line with drafting format of the Rules.

49. Upon an invitation by the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, a staff from the Commission's Office participated in the workshop on raising of understanding on the news announcement by sign language held in Yangon from 5 to 6 July 2017. The Workshop focused on inclusion of persons suffering from deafness in community; freedom of expression of opinions of persons with disabilities under the United Nations Convention on Persons with Disabilities; and access to information; and raising of understanding on the news announcement by sign language based on enjoyment of human rights, basic rights of freedom and right to equality under the Law Preventing the Rights of Persons with Disabilities.

50. Upon an invitation by the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, a staff from the Commission's Office participated in the Myanmar Women Affairs Committee Meeting No. 1/2017 held in Nay Pyi Taw on 14 July 2017. Discussions were made at the Meeting that the Myanmar Women Affairs Committee laid down necessary laws, policies and work processes for women and was formed at the national level as a State Institution; that the work processes of the United Nations Convention on Elimination of All Forms of Discrimination Against Women were being implemented and it had undertaken sole responsibility on behalf of the State; that the Ten Year National Strategic Plan for Development of Women (2013-2022) was being implemented; that Violence Against Women Law was under the process for promulgation; that seminars should be held for educating elimination of all forms of discrimination against women.

51. Upon an invitation by the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, a staff from the Commission's Office participated in the Meeting concerning Violence Against Women Law (draft) held in Nay Pyi Taw on 26 July 2017. Discussions were made at the Meeting that a draft on Violence Against Women Law was vetted by the Union Attorney General's Office; that this Meeting was held to disclose the draft Law; that the Law was drafted in conformity with the policies; and that if the relevant organizations wished to provide suggestions on the draft law, it could do so when the draft Law was published publicly in the daily newspapers.

52. Upon an invitation by the Ministry of Foreign Affairs, a staff from the Commission's Office participated in the Workshop on International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR) held in Nay Pyi Taw from 2 to 3 August 2017. The Workshop focused discussions on signing of the ICESCR by Myanmar on 16 July 2015, ratification to be made in September, and implementation to be carried out by Myanmar upon ratification.

53. Upon an invitation by the Ministry of Foreign Affairs, a staff from the Commission's Office participated in the Workshop on drafting a Law on the Prevention of Hate Speech (draft) held in Nay Pyi Taw on 17 August 2017. The Workshop focused on activities dealing with hate speech in other countries in connection with drafting the Law on Prevention of Hate Speech.

54. Upon an invitation by the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, a staff from the Commission's Office participated in the Coordination Meeting of the Gender Equality and Women Empowerment Coordination Group (GEWECG) held in Nay Pyi Taw on 22 August 2017. The Meeting focused on suggestions to approve Terms of Reference of the National Strategic Plan for the Advancement of Women 2013-2022, GEWE Coordination Group, and a draft Meeting Agenda of GEWECG.

55. Upon an invitation by the Union Attorney General's Office, a staff from the Commission's Office attended User Training: The Project for the Establishment of the Myanmar Law Information System held in Nay Pyi Taw on 19 September 2017. The said System aimed at giving training for facilitating easy findings of enacted laws, rules and procedures in Myanmar, and distribution of information of the relevant Ministries and organizations.

56. Upon an invitation by Raoul Wallenberg Institute (RWI), two Commissioners and two staff from the Commission's Office participated in the Myanmar Right to Nationality Workshop held in Yangon from 19 to 20 October 2017. At the Workshop, discussions were made on survey researched by RWI in some townships of the Shan State and Kayin State in respect of lack of citizenship registrations, requirement of issuing citizenship registration card, without discrimination, to those who have not yet obtained citizenship card, difficulty in obtaining registration card, etc., and human rights contained in the CRC and CEDAW.

57. Upon an invitation by the Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement, the Commissioner in charge of the Legal Affairs Division attended the Diversity Management in the age of Globalization Forum held in Nay Pyi Taw from 22 to 23 November 2017. At the Forum, foreign experts shared and discussed their experiences with precedents that unity could be established although there were diversities.

58. Upon an invitation by the Ministry of Foreign Affairs, two staff from the Commission's Office participated in the Second Round Workshop on ICCPR held in Nay Pyi Taw from 14 to 15 December 2017. Discussions were made at the Workshop that human rights promotion and protection activities for the people could be carried out more if the International Human Rights Instruments were studied and ratified by Myanmar; that, aiming at ratifying the ICCPR by Myanmar, participants from various departments attending the Workshop could have better understanding of the agreements contained in the ICCPR and the Workshop would support them in considering to ratify the ICCPR by Myanmar; that the Commission had recommended that Myanmar should accede to the ICCPR.

59. Upon an invitation by Equality Myanmar, the Commissioner in charge of the Legal Affairs Division participated in the Ceremony marking the 51st Anniversary of the ICCPR held in Yangon on 16 December 2017. The opening speech was given by the Commissioner in charge of the Legal Affairs Division, highlighting the hope that Myanmar would accede to the ICCPR.

Translation and publication

60. The International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) was translated from English to Myanmar language and printed on 22 December 2016. A launching ceremony of the translated version took place at the Commission's Office on 20 February 2017 and translated text in Myanmar language were circulated to the Lower House, Upper House and Ministries.

61. The Commission translated the Second Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights, aiming at the abolition of the death penalty from English to Myanmar language and printed it on 26 October 2017, and circulated the translated text to the participants who attended the Workshop on Moratorium on the Application of the Death Penalty held at Nay Pyi Taw on 30 and 31 October 2017.

Activities of International Relations Division

Responsibilities

62. As provided under Section 22 (g) of the Myanmar National Human Rights Commission Law, the International Relations Division has been carrying out its activities related to the United Nations human rights mechanisms including UPR and cooperating with the other National Human Rights Institutions-NHRIs and regional organizations.

Cooperation with Southeast Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF)

63. **First Technical Working Group Meeting of SEANF:** As per the invitation of the Commission on Human Rights of the Philippines (CHRP), U Nyunt Swe, Member of the Myanmar National Human Rights Commission (MNHRC) and U Zay Yar Linn, Deputy Director of the Office of the MNHRC participated in the First Technical Working Group (TWG) Meeting of the Southeast Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF) held in Quezon City, Philippines from 27 to 28 April 2017. At the meeting, the representatives discussed on the activities and improvements to implement the Statement on the rights of the older persons issued at the 13th Annual Meeting of the SEANF, the establishment of SEANF Permanent Secretariat, the SEANF Strategic Plan 2017-2021, SEANF's engagement with ASEAN bodies and Migration and Human Rights, among others.

64. **Second Technical Working Group Meeting of SEANF:** U Nyunt Swe, Member of the Myanmar National Human Rights Commission and U Zay Yar Linn, Deputy Director of the Office of the MNHRC participated in the Second Technical Working Group (TWG) Meeting of the Southeast Asia National Human Rights Institutions Forum (SEANF) held in Cebu City, Philippines from 7 to 8 September 2017. At the meeting, the representatives discussed on the activities and improvements regarding the establishment of SEANF Permanent Secretariat, the SEANF Strategic Plan for 2017-2021 and Migration and Human Rights, among others.

65. **SEANF Special Meeting on the human rights of all migrants and members of their families:** The Special Meeting was held in Quezon City, Philippines from 8 to 9 November 2017 and representatives of the Myanmar National Human Rights Commission led by Chairman U Win Mra participated together with other representatives from Indonesia, Malaysia, Philippines, Thailand and Timor Leste. The experts and representatives from AIHR and GANHRI also participated. At the meeting, Forum Members' activities on the rights of all migrants and members of their families in Southeast Asia and strategic plan for 2018 were discussed. Moreover, the statement on promoting and protecting the human rights of all migrants and members of their families was issued. In the statement, the rights of migrants and their families in irregular situations, the rights of refugees, asylum seekers and stateless persons, the rights of children in the context of migration, trafficked persons, internally displaced persons and the global compact for migration were reflected.

66. **Fourteenth Annual Meeting of SEANF:** U Win Mra, Chairman, and U Nyunt Swe, Member of the MNHRC participated in the SEANF Annual Meeting which was held in Quezon City, Philippines on 10 November 2017. At the meeting the rules of procedure of the SEANF was adopted. The annual plan for member NHRIs to implement the Strategic Plan (2017-2021) and themes for the annual meetings were also discussed.

Cooperation with Asia – Pacific Forum (APF)

67. **Workshop on Consideration of a Moratorium on the Application of Death Penalty, pending its abolition:** The Workshop on a Moratorium of the Death Penalty was held at Hotel Max, Nay Pyi Taw on 30-31 October 2017 organized by the Myanmar National Human Rights Commission and supported by the Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions (APF). The workshop was attended by 33 participants including Parliamentarians, Senior Government Officials from the President's Office, Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Home Affairs (General Administration Department, Myanmar Police Force and Prison Department), Ministry of Defense, Union Supreme Court, Ministry of Education, Union Attorney General's Office, and representatives from civil society organizations, the media and Members of the Myanmar National Human Rights Commission and its officials. In the Workshop, presentations regarding the Evolution of the UN Legislative Mandate Towards the Abolition of the Death Penalty, the Movement Towards Global Abolition, the denunciation of the death penalty as an expression of legitimate contemporary state sovereignty, the relevant provisions of the domestic criminal laws, rulings and precedents relating to the imposition of the death penalty in serious crimes, the experience of attending the 6th World Congress on the Abolition of Death Penalty were made. Based on the discussion, the workshop issued the outcome statement ¹⁴ with recommendations to the government to consider a moratorium on the application of the death penalty, pending its abolition since Myanmar is considered abolitionist in practice.

68. **Twenty Second Annual Meeting and Biennial Conference:** Chairman U Win Mra and Member U Nyunt Swe of the MNHRC attended the 22nd Annual General Meeting and Biennial Conference of the APF in Bangkok, Thailand from 29 to 30 November 2017. At the Meeting, the activities on the proposed Constitutional amendments, APF annual report, the impact of conflict on women and children and role of NHRIs, the impact of conflict on internally displaced persons (including refugees) and role of NHRIs and the role of NHRIs in peace process were discussed.

Cooperation with Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI)

69. U Win Mra, Chairman and U Nyunt Swe, Member of the Myanmar National Human Rights Commission attended the Global Alliance of National Human Rights Institutions – GANHRI 2017 annual meeting, held from 6 to 9 March 2017 in Geneva, Switzerland. The representatives from more than 100 member countries attended the meeting. The topics on business and human rights and on migration and refugees were discussed at the meeting. At the meeting, the Closing Statement was adopted. In the Statement, recommendations with regard to election-related political violence; specific risk factors conducive to situations of conflict; early warning mechanisms and protection of human rights defenders; protecting and preserving the independence of NHRIs, including risks for NHRIs were made.

¹⁴ Annexure (N)
 MNHRC 2017 Annual Report

Cooperation with Local NGOs and International NGOs

70. **Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Laws (RWI)**

- (a) **Workshop on “How to conduct a National Inquiry”:** With the aim of exploring the barriers that Persons with Disabilities (PWDs) have been facing and to recommend to the government these barriers, “Workshop on how to conduct a National Inquiry” was jointly organized by MNHRC and RWI from 19 to 20 January 2017 at Summit Parkview Hotel, Yangon. Mr. Christopher Dominic Sidoti, Members and staff from the MNHRC, representatives from various PWDs organizations attended.
- (b) **Workshop on “Communications Strategy for the MNHRC”:** With the aim of better understanding the important role of communications and media engagement in human rights education, protection and promotion, “Workshop on Communications Strategy for the MNHRC” was organized by MNHRC in cooperation with RWI from 21 to 22 February 2017 at the Myanmar National Human Rights Commission Office. Mr. Garbriel Stein, Communications Director from RWI, Mr. James Iliffe, Communications Consultant from APF and Director of Black and White Media, Members and staff of the MNHRC participated in the workshop. The participants discussed on the vital role of NHRIs to engage with media; ways and means to solve issues in time of crisis; how to engage the media to effectively implement the mandate of MNHRC to promote and protect human rights. In addition, group work, role play and mock interview with media were also carried out.

71. **Cooperation with Democracy Reporting International (DRI):** The workshop on “MNHRC and CSOs – Paths towards Cooperation” was jointly organized by MNHRC and DRI at Green Hill Hotel, Yangon on 28 July 2017. Chairman, Members and staff of MNHRC and representatives from CSOs working on human rights attended the workshop. At the workshop, Ms. Mohna Ansari, Commissioner from Nepal Human Rights Commission (NHRC) shared her experiences on cooperation, challenges and opportunities between the civil society and NHRC. The participants discussed on the MNHRC and CSOs cooperation in human rights promotion. In a similar way, MNHRC cooperated with DRI in organizing a meeting with CSOs from Mandalay Region at Marvel Hotel, Mandalay on 27 July 2017 and Commission Members U Nyunt Swe and U Soe Phone Myint attended the meeting.

72. **Cooperation with Local NGOs:** Myanmar Civil Societies Core Group on ASEAN and the Equality Myanmar (EEQM) jointly celebrated the ASEAN 50th Anniversary on 7 August 2017 at Central Hotel, Yangon and the MNHRC member U Nyunt Swe attended the ceremony and made a statement on the activities of ASEAN Member States, AICHR, NHRIs and CSOs for the protection and promotion of human rights.

Cooperation with ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights

73. Myanmar National Human Rights Commission Chairman U Win Mra attended the “AICHR Regional Consultation on the Right to Safe Drinking Water and Sanitation in ASEAN” from 25 to 27 October 2017 in Sabah, Malaysia. At this Regional Consultation, human rights approach to the right to safe drinking water and sanitation in ASEAN, good practices on the application of international human rights norms, SDGs and ASEAN Human Rights Declaration were discussed.

Participation of MNHRC in the visiting program for National Human Rights Institutions in South East Asia to European Human Rights Institutions

74. The seminars between the National Human Rights Institutions from South East Asia region and European Human Rights Institutions were held in Brussels, Belgium and Berlin, Germany from 19 to 22 June 2017. U Nyunt Swe, Member of the MNHRC participated in the seminars.

75. The representatives from NHRIs of South East Asia region met the representatives of European institutions including European Union and Euro Parliament and discussed the EU Human Rights System, EU External Human Rights Policies-Focus Asia, EU-ASEAN Relations, EU support to Human Rights in ASEAN, Human Rights in EU Trade Policy, the activities of European Network of National Human Rights Institutions (ENNHRI) among others.

76. The workshop on “the implementation of the UN Guiding Principles on Business and Human Rights” was held in Brussels and Berlin.

77. Moreover, the NHRI representatives from South East Asia region met with Chairperson of German Institute for Human Rights, Professor Dr. Beate Rudolf who was serving as the Chairperson of GANHRI and discussed matter concerning cooperation with GANHRI to implement its guidelines.

Seminar on “The Situation in the Rakhine State: Challenges and Prospects”

78. The Myanmar National Human Rights Commission organized a Seminar on “The situation in Rakhine State: Challenges and Prospects” at the Summit Parkview Hotel, Yangon on 11 October 2017 with a view to assisting the Government’s activities to solve the issue in Rakhine State, by exchanging views on independent basis. The seminar was participated by the Chairman and Members of the Myanmar National Human Rights Commission, persons with experience on the situation in Rakhine State, representatives of local NGOs and interested persons. Under the item “Peace and Stability of Rakhine State”, findings of the visit by Myanmar National Human Rights Commission to Rakhine State on 24-29 September 2017; sharing of experiences on the activities of stability and development in Rakhine State; and the role of media on the situation of Rakhine State were discussed. Under the item “the impacts of the situation in Rakhine State in Myanmar’s international relations”, the relations between Myanmar and the United Nations; the relations between Myanmar and other countries including Bangladesh; and the relations between Myanmar and ASEAN/EU were discussed. Then,

overview of the discussions, analysis and recommendations was made by the participants and the proceedings of the seminar were submitted to the President's Office.¹⁵

Lectures at the Ministry of Foreign Affairs

79. Chairman U Win Mra gave lectures on Myanmar National Human Rights Commission and Member U Nyunt Swe gave lecture on "Human Rights" and on "Human Rights Situations in Myanmar at the United Nations" at the Course on Basic Diplomatic Skills (BDS) and the Course in Diplomacy (CID) organized by the Ministry of Foreign Affairs.

Members of MNHRC attend Meetings and Workshops

80. With the aim of learning the best practices of promotion and protection of human rights, Members of the MNHRC attended meetings and workshops and visited other NHRIs and institutions in 2017 as follows:-

- (a) A member of the MNHRC participated in the KRI-OPDC Reform Policy Symposium and Research Workshop which was held in Phnom Penh, Cambodia from 26 to 28 April 2017.
- (b) A member of the MNHRC participated in the Consultative Roundtable on a Special Mechanism for the Promotion and Protection of the Expression and the Safety of Journalists in Southeast Asia which was held in Jakarta, Indonesia from 1 to 4 May 2017.
- (c) A member of the MNHRC participated in the Regional Workshop on Business and Human Rights which was held in Bangkok, Thailand from 1 to 2 June 2017.
- (d) A member of the MNHRC participated in the 3rd AICHR Regional Dialogue on the Mainstreaming of the Rights of Persons with Disabilities in the ASEAN Community which was held in Bangkok, Thailand from 19 to 21 June 2017.
- (e) A member of the MNHRC participated in the International Conference on National Human Rights Institutions in Southeast Asia: Challenges of Protection which was held in Bangkok, Thailand from 13 to 14 July 2017.
- (f) A member of the MNHRC participated in the Regional Conference on Democracy in Southeast Asia; Achievements, Challenges and the Road Ahead which was held in Kuala Lumpur, Malaysia from 2 to 3 September 2017.
- (g) A member of the MNHRC participated in the 7th Regional Conference on Human Rights and Agribusiness which was held in Pontianak, Indonesia from 10 to 12 October 2017.
- (h) Two members of the MNHRC participated in the AICHR training on Business and Human Rights which was held in Bangkok, Thailand from 13 to 16 November 2017.

¹⁵ Annexure (O)
MNHRC 2017 Annual Report

- (i) A member of the MNHRC participated in the Learning Session on Investing in Children's Rights which was held in Manila, Philippines from 22 to 23 November 2017.
- (j) A member of the MNHRC participated in the Workshop on Human Rights Cities and the Role of Local Government on Respecting, Protecting and Fulfilling Human Rights at the SEANF respective countries which was held in Bandung, Indonesia from 4 to 5 December 2017.
- (k) Two members of the MNHRC participated in the South-South Human Rights Forum which was held in Beijing, China from 7 to 8 December 2017.
- (l) A member of the MNHRC participated in the Expert Meeting between Myanmar and Bangladesh International Strategic and International Studies which was held in Singapore from 13 to 14 December 2017.

Staff Members attend Trainings, Workshops and Meetings

81. The Commission sent its staff members abroad to attend 11 trainings, workshops and meetings to gain experiences and good practices on promotion and protection of human rights ¹⁶.

Meeting with Local and International Organizations

82. The Myanmar National Human Rights Commission received representatives of the following local and international organizations to discuss the promotion and protection of human rights:-

(a) January

- (1) **13-1-2017:** UN Special Rapporteur on the situation of human rights in Myanmar Ms. Yanghee Lee
- (2) **20-1-2017:** Evaluator from the UN Women

(b) February

- (1) **2-2-2017:** Delegation led by the Senior Regional Governance and Child Protection Advisor (Asia) from Save the Children
- (2) **9-2-2017:** Delegation led by Deputy Head of Mission from ICRC and MCPD British Embassy
- (3) **17-2-2017:** Delegation from the Association for Political Prisoners (AAPP)
- (4) **20-2-2017:** Delegation led by First Secretary from the Embassy of Japan
- (5) **20-2-2017:** Asia Analyst from Human Rights Watch
- (6) **20-2-2017:** Programme Officer from Raoul Wallenberg Institute
- (7) **24-2-2017:** Country Representative/Elections and Governance Expert from Democracy Reporting International

¹⁶ Annexure (P)
MNHRC 2017 Annual Report

(c) March

- (1) **1-3-2017:** Delegation led by Deputy Executive Director from Danish Institute for Human Rights
- (2) **6-3-2017:** Delegation from World Bank
- (3) **15-3-2017:** Delegation led by Country Representative/Elections and Governance Expert from Democracy Reporting International
- (4) **16-3-2017:** Programme Officer from the Raoul Wallenberg Institute
- (5) **16-3-2017:** Delegation from Dignity Danish Institute against Torture
- (6) **23-3-2017:** A student from Johns Hopkins University (USA)
- (7) **28-3-2017:** The delegation led by Regional Representative of OHCHR

(d) April

- (1) **3-4-2017:** Student researcher from University of New South Wales (Canberra)
- (2) **5-4-2017:** Country Representative/Elections and Governance Expert from Democracy Reporting International
- (3) **6-4-2017:** Delegation led by Prison System Advisor from International Committee of the Red Cross (ICRC)

(e) May

- (1) **3-5-2017:** Executive Director from Global Community Engagement and Resilience Fund (GCERF)
- (2) **8-5-2017:** Delegation from Asian NGO Network on National Human Rights Institutions (ANNI)
- (3) **16-5-2017:** Ambassador of Netherland
- (4) **18-5-2017:** Lutheran World Federation (LWF)
- (5) **19-5-2017:** Lutheran World Federation (LWF)
- (6) **22-5-2017:** Delegation led by Country Representative/Elections and Governance Expert form Democracy Reporting International

(f) June

- (1) **14-5-2017:** Delegation led by Director of Centre for Civil and Political Rights
- (2) **27-5-2017:** Ambassador from the Embassy of South Africa to Myanmar
- (3) **29-5-2017:** Junior Legal Expert from Democracy Reporting International
- (4) **30-5-2017:** Delegation form Myanmar National Association of Blind

(g) July

- (1) **5-7-2017:** Chief Executive Officer from ASEAN CSR Network Ltd.,

- (2) **7-7-2017:** Delegation from Australian Parliament met with Commission Members at Melia Hotel (Yangon) and discussed religious freedom and other human rights issues in Myanmar.
- (3) **12-7-2017:** Representatives of USAID
- (4) **13-7-2017:** Representatives of Friedrich Naumann Foundation (FNF)
- (5) **13-7-2017:** United Nations Development Programme (UNDP)
- (6) **14-7-2017:** UN Special Rapporteur Ms. Yanghee Lee
- (7) **17-7-2017:** Former Australian Member of Parliament
- (8) **27-7-2017:** Delegation led by Regional Director from Amnesty International
- (h) **August**
 - (1) **15-8-2017:** Delegation led by Country Representative from Democracy Reporting International
 - (2) **28-8-2017:** Students on Master Program in Business from Brown University led by Professor Dr. Carrie Nordlund
- (i) **September**
 - (1) **5-9-2017:** Delegation led by Deputy Protection Coordinator from International Committee of Red Cross (ICRC)
 - (2) **13-9-2017:** Ambassador of Israel
 - (3) **21-9-2017:** Delegation led by Country Director from DCA-NCA
- (j) **October**
 - (1) **10-10-2017:** Ambassador from European Union (EU)
 - (2) **17-10-2017:** Delegation led by Deputy Coordinator from International Committee of the Red Cross (ICRC)
- (k) **November**
 - (1) **20-11-2017:** Delegation led by Board of Advisors from Democracy Reporting International (DRI)
 - (2) **22-10-2017:** Delegation led by Project Officer from UNESCO Myanmar
- (l) **December**
 - (1) **8-12-2017:** Representatives of ICAR and ALTSEAN-Burma
 - (2) **8-12-2017:** Delegation led by Country Representative/Election and Governance Expert from Democracy Reporting International (DRI)
 - (3) **14-12-2017:** First Secretary (Chief of Political Section) from Embassy of Japan

- (4) **16-12-2017:** Delegation led by Special representative of the Secretary General on Sexual Violence on Conflict
- (5) **20-12-2017:** CDA,a.i., of British Embassy
- (6) **28-12-2017:** Delegation led by First Secretary from Thai Embassy

Activities of Administration and Finance Division

Assignment of Duties

83. Formation of Commission's Executive Committee and its functions.

(a) The Executive Committee comprises of the following persons-

- (1) U Win Mra Chairman
- (2) U Sit Myaing Vice-Chairman
- (3) U Yu Lwin Aung Member
- (4) U Nyunt Swe Member
- (5) U Phone Kywe Acting Director General

(b) Under the supervision of the Commission's Executive Committee, the functions of the commission office have been assigned to Deputy Director General who acts in the capacity of Acting Director General.

Administrative Matters

84. The Commission's EC held 13 meetings during 2017 and passed decisions on matters concerning management of the Commission. In Administration and Finance Division, Acting Director General is the head of the Division and he is assisted in implementation of decisions by an assistant director, 3 human rights officers, 3 deputy human rights officers, 2 upper divisional clerks, 3 lower divisional clerks for a total of 12 staff members.

85. Up to December of 2017, the plenary meetings of the Commission were held 12 times and the special plenary meetings were also held 7 times.

(a) **Plenary Meetings (Regular)**

- (1) Plenary meeting of the Commission (1 / 2017) (23-1-2017)
- (2) Plenary meeting of the Commission (2 / 2017) (10-2-2017)
- (3) Plenary meeting of the Commission (3 / 2017) (17-3-2017)
- (4) Plenary meeting of the Commission (4 / 2017) (25-4-2017)
- (5) Plenary meeting of the Commission (5 / 2017) (26-5-2017)
- (6) Plenary meeting of the Commission (6 / 2017) (4-7-2017)
- (7) Plenary meeting of the Commission (7 / 2017) (31-7-2017)
- (8) Plenary meeting of the Commission (8 / 2017) (21-8-2017)
- (9) Plenary meeting of the Commission (9 / 2017) (22-9-2017)

- (10) Plenary meeting of the Commission (10 / 2017) (17-10-2017)
- (11) Plenary meeting of the Commission (11 / 2017) (27-11-2017)
- (12) Plenary meeting of the Commission (12 / 2017) (26-12-2017)

(b) **Plenary Meeting (Special)**

- (1) Plenary meeting of the Commission (1 / 2017) (3-1-2017)
- (2) Plenary meeting of the Commission (2 / 2017) (27-1-2017)
- (3) Plenary meeting of the Commission (3 / 2017) (9-2-2017)
- (4) Plenary meeting of the Commission (4 / 2017) (24-2-2017)
- (5) Plenary meeting of the Commission (5 / 2017) (12-4-2017)
- (6) Plenary meeting of the Commission (6 / 2017) (21-4-2017)
- (7) Plenary meeting of the Commission (7 / 2017) (16-5-2017)

Staff Matters

86. **Appointing staff members:** There are 59 staff members in the Commission office at the end of 2016, appointed according to section 51 (A) of the Commission Law. 2 lower divisional clerks, 2 deputy human rights officers and a deputy human rights officer and 7 lower divisional clerks were recruited on the basis of a competitive selection process in March and in September of 2017 by selection teams designated by the Commission. A security person and a driver [grade (3)] were also recruited in January 2017. Altogether 15 core groups of staff members have been appointed during 2017.

87. **Staff Members Resignation:** An assistant director seconded from the Ministry of Home Affairs since the establishment of the Commission returned to the mother unit in December, followed by the resignation of an upper divisional clerk in February, a lower divisional clerk in March, 2 lower divisional clerks and a driver [grade (3)] in May, a lower divisional clerk and a driver [grade (3)] in June, a lower divisional clerk in August and a driver [grade (3)] in November due to family matters. The Commission's activities have been carried out by a core staff totaling 65 members since December 2017 ¹⁷.

88. **Promotion within the Organization:** During 2017, a total sum of 17 staff members have been promoted; 4 upper divisional clerks to deputy human rights officers and 3 deputy human rights officers to human rights officers in April; 2 assistant directors to deputy directors; a deputy director to director and a director to deputy director general in May; 5 lower divisional clerks to upper divisional clerks in August and an upper divisional clerk to deputy human rights officer in December.

89. **Training Courses for Staff:** The Commission sent 2 deputy human rights officers to the Basic Level Course No (68) and (69) and a human rights officer to the Basic Level Course No (206) for Government Officials at the Central Institute of Civil Servants (Lower Myanmar). 2 lower divisional clerks were also sent to the Basic Level Course No (155) for clerical staff at Central Institute of Civil

¹⁷ Annexure (Q)
 MNHRC 2017 Annual Report

Servants (Lower Myanmar). Moreover, to improve the capacity of the staff, the Commission sent 8 staff members to the training courses arranged by the Information Technology and Cyber Security Department under Ministry of Transport and Communications and a staff member to the Basic Training Course arranged by the Office of the Auditor General.

Amending the Organizational Structure of the Commission

90. In accordance with section (51) of the Myanmar National Human Rights Commission Law which empowers the Commission to establish a staff organizational structure and appoint the staff as required, there is a need to appoint additional staff members and amend the organizational structure to be in line with the increasing number of functions being carried out. Therefore, at the Commission's Plenary Meeting No. (3/ 2017), the organizational structure of the Commission was amended to 305 staff members instead of 167 which had been earlier permitted by the cabinet meeting No. (4/ 2012).

91. In line with section (61) of the law, which states that "In performing the functions under the law of the Commission a member and the person assigned by the Commission shall be deemed as a public servant under section 21 of the Penal Code", the staff members are not civil servants but considered as public servants. The Commission's organizational structure with 305 staff members was submitted to the cabinet on 20th March 2017, for information on the matter.

92. With regards to the amendment of the Commission's organizational structure, the cabinet informed the Commission to submit the approval letter from the project management and organizational structure scrutiny board to the Ministry of Planning and Finance (Budget Department) to be in line with the law and procedures. In line with the requirements, letters have been sent to the above (2) departments for the required suggestions on organizational structure for public servants.

Opening of Regional Offices

93. In expanding the scope of operation year by year to enable the promotional and protection activities to be within reach of the population, the Commission has set up two temporary regional offices in Nay Pyi Taw Region and Mandalay Region mandated under Section 57 of the law.

- (a) **Naypyitaw:** In March 2017 a temporary office, was opened at the combined office of General Administrative Department, Dahkhina District, Commission Branch (Naypyitaw). For the construction of the sub office, the Naypyitaw Development Committee has permitted a plot of land (100' x 100') at the corner of Thazin St and Zaw Gyi St, Shwe Kyar Pin Ward, Zabuthiri Township. Although the budget was allocated for the 2017-2018 budget year to construct the office building & staff housing building, the allotted budget had to be surrendered due to time constraint, as the soil test took sometimes to be completed. A new budget has been proposed and submitted in order to implement the construction in the budget year 2018-2019.

- (b) **Mandalay Division:** In March 2017, the Commission branch (Mandalay) was opened as temporary office in the top floor of Nan Shae Bazaar, Mandalay. For the construction of the sub - office building, Mandalay City Development Committee permitted the plot no. (322-323-324), free hold land no. 35 in the West Daewon ward, Chan Aye Thar Zan township, Mandalay District, on 20 December 2017. The area of land is 0.079 acre, with a 30-year lease. The construction of the office building and staff housings will be continued in 2018-2019 budget year.

Commission Head Office

94. The Commission Head Office has been opened at no. (27), Pyay Road, (6 ½) miles, Hlaing Township. The Commission members are placed in the east 2-storey building and the office staff in the ground floor of the 2 storey building in the west side of this building. 305 staff members will be needed to cope with the increased work load requirement of the head office and 5 branch offices. Additional spaces will be required to accommodate the staff and their offices, including library, meeting rooms and training classes. A request had been forwarded to the Construction Ministry to allow the Commission the use of the 3 storey office building situated in the west side of the Commission office.

95. As the Department of Urban and Housing Development has already concurred to the request of the Commission, the 3 storey building currently in use by “Centre for Strategic and International Studies (CSIS)” has been earmarked to be handed over to the Commission after 6th of April 2018. Arrangements are already underway to house the 5 divisions under the Commission in that office.

Financial Matters

96. Since the inception of the Commission, the budget for a fiscal year was estimated beforehand and submitted to the President’s Office and the transaction was done once every three months. Starting from 2016-2017 fiscal year, the budget of the Commission has been submitted to the State through the Ministry of Planning and Finance in accordance with the monetary regulations of the Commission and the transaction is carried out through the treasury department. The budget allowed for the 2016-2017 budget year was 1003 million kyats of which the expenses of the Commission amount to 749.463195 million. The balance of 253.536805 million was reimbursed to the treasury. The budget allowed for 2017-2018 fiscal year is 1160.306 million kyats.

Pension fund savings of Commission’s staff

97. As an assurance for the future wellbeing of the Commission’s staff, a pension scheme was drawn up under section 7, sub section (g) of the monetary regulations of the Commission. In accordance with the approval of the President’s Office and the Ministry of Planning and Finance, the pension scheme was initiated from 2016-2017 budget year. For 2017-2018 budget year, the fund for 86 staff based on a monthly contribution amounted to 10.56 lakhs and a total amount of 126.72 lakhs was estimated and requested from the authorities.

98. The pension scheme for the Commission office staff was published on 7 April 2016 and starting from the 2016-2017 budget year a contribution of 3 % from the staff and 3% from the Commission fund was collected monthly and the pension scheme implemented. In December 2016, the contribution was 60.831 lakhs and on December 2017, the money collected was 147.10 lakhs. At present, 65 staff members have already enlisted to take part in the scheme.

Enlistment of the Commission staff to Social Security Scheme

99. The social security scheme was first introduced in Myanmar in 1956 to alleviate the social sufferings faced by the public servants in time of illness, child birth, occupational injuries and fatalities. In compliance with the wishes of the staff members, the decision of the Commission's Executive Committee meeting no.(4/ 2015) concerning contribution in the social security scheme was submitted to the President's Office and upon its approval, starting from May 2015, 2% of the staff's salary and 3% of the Commission contribution totaling 5% was collected monthly as savings. During 2016-2017 fiscal year, the budget approved by the treasury department contained the Commission's contribution to the social security scheme. 52 staff members are now taking part in the social security scheme as of December 2017.

Conclusion

Conclusion regarding Promotion and Education Activities

100. In 2016, human rights promotion activities were carried out in 20 townships but in 2017, the promotional activities could be carried out only in 18 townships. However, the 18 townships, cover townships in far flung areas such as Tacheileik, Monyoung, Putao, Machanpoh, Wuntho and Kawlin. Therefore, it can be concluded that although the number of township became less the coverage was able to include border areas and far flung places, compensating for the lesser numbers.

101. The pre-assessment and terminal assessment of the knowledge of participants attending the workshops and trainings were conducted and according to the assessment the majority of the civil servant and other participants lack knowledge not only in basic human rights, but also in knowledge of CRC, CEDAW, and CRPD. Although Myanmar ratified and became a State Party to CRC in 1991, even today 27 years after becoming a State Party the district and townships level officials have little or no knowledge of CRC and the majority does not even know that they are members of either the district or township level CRC Committee. Likewise, Myanmar became a State Party to CEDAW in 1997, it can be concluded that some townships officials and grass-root level women organizations members themselves have little or no knowledge of the convention.

102. In the pre-assessment test, 20 questions ¹⁸ were asked and those who scored 10 points or more constitute only 15 % and those who scored less than 10 points constitute 85 % of the trainees. Therefore, it can be concluded that the majority of the trainees lack basic human rights knowledge.

¹⁸ Annexure (R)
 MNHRC 2017 Annual Report

103. With the terminal assessment test, it was found that 84.5 % of the trainees understand the human rights subjects and as to whether they can apply the knowledge in the daily activities 79 % replied that they will be able to do so. It can therefore be concluded that the workshops were effective. At the human rights talks and workshops conducted at the townships in the Region and State, the cooperation of the district, townships including the regions and state government administrative authorities were found to be encouraging and it can be concluded that the human rights subjects have the interest and support of regional authorities.

104. Although the trainees showed great interest in the subject matters that was imparted it was found that the trainees were not very active in the discussions. It can therefore be concluded that by force of habit the trainees still lack ability to fully utilize freedom of opinion and expression to achieve the best possible results and this needs to be cultured.

105. For the workshops conducted during 2016, the Sweden based RWI funded them in line with 2012-2016 Plan of actions that was agreed between the Commission and RWI. However, since the expiration of the Plan of Action in 2016, the expenditure incurred for the human rights promotion and education activities have been borne out of the Commission budget.

Prisons and Places of Detention

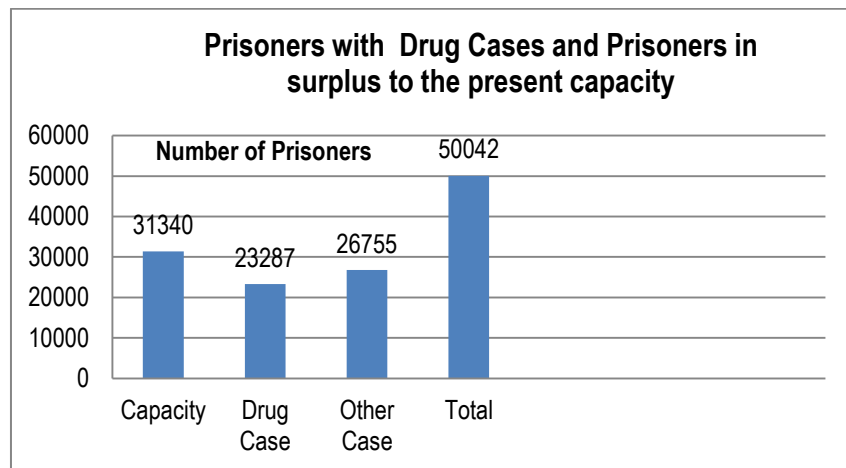
106. In 2017, investigation teams from the protection department of the Myanmar National Human Rights Commission visited 26 prisons including Nay Pyi Taw prison for a total of 30 times ¹⁹. Out of a total of 46 prisons, 32 prisons have already been inspected and the remaining 14 prisons will be inspected during 2018. The prison visits in 2017 by the Commission were 3 times more than in 2015 and 4 times more than in 2016. Some prisons have been inspected more than once depending on the conditions of the prisons and they are as follows:

(a)	Insein Central Prison	twice
(b)	Mandalay Central Prison	once
(c)	Tharyarwaddy Central Prison	once
(d)	Myinchan Prison	twice
(e)	Taungoo Prison	once
(f)	Lashio Prison	twice
(g)	Monghsat Prison	once
(h)	Sittwe Prison	twice
(i)	Buthidaung Prison	twice
(j)	Myeik Prison	once
(k)	Kawthaung Prison	once
(l)	Myitkyina Prison	once
	Total Number	17 times

¹⁹ Annexure (S)
 MNHRC 2017 Annual Report

107. Although the prison capacity of 26 prisons was 31340 prisoners, it was found during the visits that there was a surplus of 18702 prisoners. This large surplus of prisoners is a heavy burden on the prison officials and also affects the State Budget. Unnecessary problems could also be encountered due to the prison overcrowding.

108. 23287 prisoners were found to be imprisoned under the Narcotic Drug and Psychotropic Substances Law and they constitute 46.53 % of the total prisoners ²⁰.

Remarks: The Chart represents the analysis of the Commission's visits to 26 prisons during 2017.

109. In light of the above situation of prisoners there is a need to reduce prisoner population. In considering reduction special care must be exercised to retain the long term prisoners who committed serious crimes. Emphasis should be placed on release of small time drug users, prisoners who are in prison due to miscarriage of justice and old ethnic men and women who are used to taking opium as a traditional measure. Social remedies, consultation and other appropriate means should be applied.

110. Elderly men and women who are over seventy years of age and above and those who are in poor health and suffering from chronic illness should also be considered for release or parole. Young women who are in prison on prostitution charges should undergo consultations or vocational trainings and other appropriate means as alternate remedies rather than imprisonment.

111. Parole boards comprising of retired senior prison officials, retired magistrates, retired senior police officers, retired school teachers and psychologists should be set up under the directive of the President in regions, states and districts. The boards can operate on a monthly, quarterly or biannual basis with expert opinions offered by the psychologists on a yearly basis. The Parole boards can recommend the prisoners who are fit to be released when Amnesty is granted to prisoners on occasions to commemorate auspicious days.

112. Although death sentence is being passed, in practice it is not carried out. All prisoners sentenced to death have their sentence commuted to life sentence. They are prisoners who commit serious crime such as murder, rape, etc. These prisoners become heavy burden for the prison officials

as no death sentence is carried out in practice. The prisoners look forward to amnesty and eventual release. The case of the prisoners sentenced to death requires serious review and consideration.

113. In 2017, visits to labour camps were carried out 25 times. As the total number of labour camps is 50, the rest will be visited in the future ²¹. The Commission is also able to inspect 53 police detention centers, 45 court detention centers and 12 hospital guard wards.

114. The investigation team on its visits to the prisons allowed private interviews for prisoners who wish to put up a complaint. The number of prisoners who came for private interviews was 115 in 2016 and 453 in 2017 which was 4 times the number compared to 2016.

115. The prisoners in submitting the difficulties in the private meetings with the Commissioners hardly talked of human rights situations in prisons. They mostly complained of how they were unjustly sentenced without substantive evidence and how they were not even given the chance to enjoy benefit of doubt.

Review of Field Investigations

116. Field investigations were carried out on the complaints received. There was a total of 17 field visits for local complaints and once to MSPP Oil-Palm Company to investigate a complaint forwarded by the Human Rights Commission of Malaysia. Complaint letters were also received from abroad concerning alleged violation of human rights in Buthidaung and Maungdaw area, and the Commission sent the inspection team twice to that area.

Comparative Study on Human Rights Protection Activities during 2016-2017

117. Comparison of the inspections of prisons, labour camps, police detention centres, court detention centres and hospital guard wards with that of the previous year, can be observed as follows:

Sr.No.	Subject	2016	2017	Remark
1.	Prisons	9	30	3 times
2.	Labour camps	5	25	5 times
3.	Police Detention Centres	16	48	3 times
4.	Court Detention Centres	5	45	9 times
5.	Hospital Guard Wards	5	12	2 times
	Total	40	160	4 times
6.	Interview with prisoners	115	453	4 times
7.	Field Investigation	6	26	4 times

²¹ Annexure (U)
MNHRC 2017 Annual Report

Cooperation of Union Ministries

118. It could be found that the President's Office, Union Ministries, Regional and State governments have placed much more emphasis in handling human rights matters and replies containing clear information were received on the complaints forwarded by the Commission, compared to the replies in the years past.

(a) **The President's Office**

The President's Office sent the reports by the Commission to the Regional Government to take action on the complaints of "Food Shortage in Naga Self-Administered Zone, Sagaing Region" by IWGIA.

(b) **Ministry of Defense**

The Myanmar National Human Rights Commission received 5 complaints concerning violations by the Military Personnel in various townships in Myanmar. The findings of the Commission together with the recommendations were forwarded to the Ministry of Defense for action to be taken in accordance with the Law. The Ministry of Defense took actions accordingly and informed the Commission about the actions taken.

(c) **Ministry of Home Affairs**

Four complaint letters were received by the Commission regarding the human rights violations by departments under the Ministry of Home Affairs. The findings together with the recommendations of the Commission on the cases were forwarded to the Ministry of Home Affairs. The Ministry of Home Affairs took due action on the complaints and forwarded the replies to the Commission on the actions taken.

(d) **Ministry of Labor, Immigration and Population**

Six complaint letters were received by the Commission with regards to the violations of human rights on cases involving workers' rights and compensations by the employers. The Commission forwarded the complaints together with the recommendations to the Ministry of Labor, Immigration and Population to take actions. Replies were received from the Ministry on the actions taken.

(e) **Ministry of Social Welfare, Relief and Resettlement**

Five complaint letters were received by the Commission with regards to the violations of human rights on cases involving mistreatment of house maids, and other social matters. One of the cases was also within the purview of the Ministry of Labor, Immigration and Population. The Commission forwarded the complaints together with the recommendations to the Ministries concerned for action to be taken. Replies on the action taken by the Ministries were received by the Commission in due time.

(f) **State and Regional Governments**

(1) **Kayin State**

The State Governments took actions on a complaint letter regarding water pollution in the State. The Commission was informed by the State Government on the action taken by them.

(2) **Yangon Region**

Yangon Regional Government took actions on a complaint letter regarding non-payment of overtime work by the Mayangone Township Municipal Committee. The Commission was informed by the Regional Government on the action taken by them.

119. The Commission forwarded 8 complaint letters to the Ministry of Social, Welfare, Relief and Resettlement for due action and replies on the action taken were received back on all 8 cases. It can be concluded that the Ministry of Social, Welfare, Relief and Resettlement cooperated in full with the Commission.

120. **Other Ministries and Departments:** The response rate above 50 % to the complaints sent by the Commission can be summarized as follows:

(a)	Ministry of Home Affairs	81%
(b)	Ministry of Labor, Immigration and Population	81%
(c)	Ministry of Transportation and Telecommunication	75%
(d)	Ministry of Health and Sports	75%
(e)	Ministry of Construction	75%
(f)	Ministry of Agriculture and Irrigation	63%
(g)	Myanmar Police Force	54%
(h)	Ministry of Defense	53%

The response rate of 13 other departments was found to vary between 10 % and 50 %. The response rate from the Shan State Government and the Ayeyarwaddy Regional Government respondent rate was found to be below 10%. It was also found that 9 departments did not respond at all, therefore, it can be concluded that these departments need to co-operate more with the Myanmar National Human Rights Commission.

Recommendations

To be true to the spirit of the text of the recommendations to the Prison Department, and the Police Department (paragraph 121 to 156) they should be perused in the Myanmar Version of the Annual Report.

Activities to be carried out in the future

Future Human Rights Promotion and Education Activities

157. In order to narrow the gaps in awareness of human rights education among the populace of the country and to raise awareness and respect of human rights more extensively, the Myanmar National Human Rights Commission will extend its scope of operation at the District Level during 2018. According to the organizational set up, there are 74 districts among which 10 districts will be covered for human rights workshops and trainings in 2018. In the long run, it is the intention of the Commission to cover village tracts and border areas.

158. In order to carry out all these activities, the Commission will need adequate human resources. At the present point in time, the afore-mentioned activities of human rights awareness trainings and promotions have been carried out by the Vice-Chair and the Commissioner in charge of human rights promotion and education with assistance from the officers and staff of the Division. Therefore, in order to carry out the envisaged intensive human rights promotional activities on a broader scale, qualified and skilled officers and staff will be required and arrangements will also have to be made to fulfill the requirements.

Human Rights Protection Activities to be carried out in the future

159. The Protection Department of the Commission intends to visit the 14 prisons that have yet to be inspected. In addition to that, the Commission will also make follow up visits to the prisons to look into the implementation of the recommendations made by the Commission.

160. Information on how and where to make complaints have been widely disseminated through radio, television, newspapers and the Commission Website and Facebook. The public at large are also informed about the complaint mechanism through talks and lectures given at the human rights promotional activities. It is therefore expected that the Commission will receive more complaints than the previous year and the Commission will continue to take actions on complaints received and also on complaints of human rights violations that require on-site investigation. Field visits on the complaints received will be more intensively carried out.

Continued work plans concerning legal activities

161. Implementation of the following will be continued in accordance with section 22, sub-section (b) of the Commission Law: recommending to the Government the international human rights instruments to which Myanmar should become a party; reviewing existing laws and proposed bills for consistency with the international human rights instruments to which the State is a party and recommending legislation and additional measures to be adopted for the promotion and protection of human rights to the *Pyidaungsu Hluttaw* (Parliament) through the Government.

Future Plan on International Relations

162. At present, the Myanmar National Human Rights Commission (MNHRC) is a member of the Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI) with “B” status. The Commission will continue its efforts to obtain “A” status by implementing the recommendations made by GANHRI, including amending the Myanmar National Human Rights Commission Law.

163. The Myanmar National Human Rights Commission is an associate member of the Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions (APF). After having “A” status with GANHRI, the Commission will become full-fledged member of APF.

164. After having “A” status with GANHRI and becoming a full-fledged member of APF, the Commission will be able to participate actively in the promotional and protectional activities of human rights regionally as well as internationally. The Commission will continue to double its efforts to obtain “A” status in GANHRI to enable better cooperation with regional and international organizations, including the United Nations.

Administration and Finance Activities to be carried out in the future

165. Although the current Commission organizational structure is 167 staff members, only 67 staff members could be appointed due to lack of space. Under the proposed organizational structure, 263 staff members for the head office and (8) staff members for each of the (5) branch office numbering (40) in total will be required. Once the organizational structure is approved the Commission will proceed with the recruitments.

166. After the Commission was reconstituted on 24th September 2014, the scope of activities of Human Rights Education, Promotion and Protection Division have expanded and increased to a large extent. The temporary branches have been set up in Nay Pyi Taw Council and Mandalay Division in March 2017, to effectively carry out the increased activities. Additional 3 branch offices will also be set up in suitable regions and states as soon as possible.

167. Budget allocations required for the staff, plus renovation and repairs for the 3 storey buildings have been drawn up for the period from April to September budget of 2018 and once the budget is approved, the Commission will go ahead with the recruitment of staff and renovation works.

168. Permission has already been granted by the President Office for the pension program for Commission staff members. The necessary fund to draw up a computer program for management of account and calculation of pension benefits, has been permitted in the 2017-2018 budget year. Systematic implementation of the program will be carried out in coordination with computer programming companies through appointment of a professional staff.

Conclusion

169. The main functions of the national human rights commissions are promotion and protection of human rights, making recommendations on legal matters relating to human rights and cooperation with the Union Government, United Nations and other international and regional organizations. Myanmar National Human Rights Commission has been striving to fulfill its obligations by forming divisions according to themes and has been endeavoring to fulfill human rights promotion and protection activities which have improved from year to year.

170. Cooperation of the Union Government, the Union Ministries and the State and Region Government is required for the Commission to fulfill its mandate. It may be mentioned that improved activities of the Commission in promotion and protection may be attributed to the fact that cooperation from the government has greatly increased than in the previous years.

171. Increased cooperation has been evidenced when the Commission made field visits to investigate human rights violations. In some instances, the departments concerned investigated the allegations systematically and due replies were given in accordance with the recommendations of the Commission with the results that Commission activities have seen improvement year by year. In a likewise manner, the state and public medias also reported human rights violations so assiduously that the Commission was able to easily access the information, and although no complaints were made, was able look into the matters in a timely manner. The media also assisted the Commission by publishing information to the public on a timely basis with the result that the Commission's work became more effective.

172. The Commission would like to state that with the cooperation of the Union Government and with the cooperation and assistance of the Union Ministries and State and Regional Governments, the Myanmar National Human Rights Commission will be able to better endeavor towards the fulfillment of the awareness of human rights and alleviation of the human rights violations during 2018.

Attachment (A)

သုံးသပ်အကြံပြုချက်များ

အကျဉ်းဦးစီးဌာနနှင့် ပတ်သက်သည့် သုံးသပ်အကြံပြုချက်များ

၁၂၁။ အကျဉ်းထောင်များ၌ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများ၏ မူလ အရင်းအမြစ်သည် အကျဉ်းဦးစီးဌာနမှ အရာထမ်း၊ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်းစီ၏ စိတ်ခံစားမှု၊ ပင်ကိုယ်အမူအကျင့်နှင့် ခံယူချက်များ၊ အတွေးအခေါ်အယူအဆများကြောင့် ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကျဉ်းထောင် ဝန်ထမ်းများအား အခါအားလျော်စွာ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းများ လူ့အခွင့်အရေး သင်တန်းများကဲ့သို့သော သင်တန်းများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေး ပွဲများ ဖွင့်လှစ်ကျင်းပပေးသင့်ပါသည်။

၁၂၂။ အကျဉ်းထောင် တာဝန်ခံအရာရှိများအနေဖြင့် လက်အောက်အမှုထမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ အကျဉ်းသားများကိုလည်းကောင်း ဆက်ဆံရာတွင် မလိုအပ်ဘဲ ၎င်းတို့အပေါ် စိတ်ကျဉ်းကျပ်စေ မည့် အပြုအမူများ တတ်နိုင်သရွေ့ သတိထား ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အခြေခံ အခွင့်အရေးများဖြစ်သည့် စားဝတ်နေရေးတို့အနက် အဓိကကျသော စားသောက်ရေးကို ခွင့်ပြု ရန်ပုံငွေ ဘောင်အတွင်းမှ အတတ်နိုင်ဆုံး အဆင်ပြေ သင့်လျော်ကောင်းမွန်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေး ခြင်း၊ မလိုအပ်ဘဲ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ခြင်း၊ စည်းကမ်းတင်းကျပ်ခြင်းများကို သတိပြု ဆောင်ရွက် ခြင်းနှင့် အောက်ခြေဝန်ထမ်းများ၏ အကျဉ်းသားများအပေါ် ထားရှိရမည့် စိတ်နေသဘောထား၊ ကျင့်ဝတ်များကို နားလည်သဘောပေါက်စေရေး မကြာခဏ ရှင်းလင်းဆွေးနွေးသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် အကျဉ်းထောင် တာဝန်ခံအရာရှိများအတွက် လူ့အခွင့်အရေးသင်တန်းများ သီးခြားပို့ချပေး သင့်ပါသည်။

၁၂၃။ အကျဉ်းဦးစီးဌာနမှ ပြစ်ဒဏ်ကျ အကျဉ်းသားများ၏ အမှုဖြစ်စဉ်အား မှတ်တမ်းတင်ရာ တွင် အကျဉ်းသားများ၏ ထွက်ဆိုချက်များအရသာ မှတ်တမ်းတင်နေရသဖြင့် ပြစ်မှုအတိုင်းအတာ ပေါ် မူတည်၍ အကျဉ်းသားအပေါ် သုံးသပ်ကိုင်တွယ်သည့်နေရာ၌ အားနည်းမှုများ ပေါ်ပေါက်နိုင် ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးများမှ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ပြီးသော အကျဉ်းသားများကို အကျဉ်းထောင်သို့ ပေးပို့ရာတွင် ၎င်းတို့ဝရမ်း၏ တစ်နေရာတွင်ဖြစ်စေ၊ သီးခြားရေးမှတ်ထားသည့် စာရွက်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်ကျအကျဉ်းသား၏ အမှုဖြစ်စဉ်အကျဉ်းအား သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးများမှ မှတ်တမ်းတင် ထည့်သွင်း လွှဲပြောင်းပေးသင့်ပါသည်။

၁၂၄။ အကျဉ်းဦးစီးဌာန၊ အကျဉ်းထောင်များနှင့် အလုပ်စခန်းများရှိ ဝန်ထမ်းများ၏ မိသားစု လိုင်းခန်းများ၊ လူပျိုရိပ်သာများ၊ ရုံးခန်းများစသည့် အဆောက်အဦအများစုမှာ ဟောင်းနွမ်း ဆွေးမြေ့နေခြင်းကြောင့် ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် တက်ကြွမှု၊ စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ပျော်ရွှင်မှု၊ ဌာနအပေါ် သံယောဇဉ်ရှိမှုများ ပိုမိုတိုးတက်လာစေရေးအတွက် အဆောက်အဦ သစ်များဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ အဆောက်အဦ ပြင်ဆင်စရိတ်တို့အား တိုးမြှင့်ချထားပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။

၁၂၅။ အကျဉ်းဦးစီးဌာနတွင် အကျဉ်းသားအင်အားနှင့် ဝန်ထမ်းအင်အားမှာ အကျဉ်းထောင် လက်စွဲ ဥပဒေအရ ၁၀: ၁ ဖြစ်သော်လည်း ယခုလက်ရှိအခြေအနေအရ လက်ရှိအကျဉ်းသား ၉၃ ၀၀၀ ကျော်အတွက် (ရုံးချုပ်နှင့် ဦးစီးရုံးဝန်ထမ်းများမပါ) ဝန်ထမ်း ၅၇၉၀ ဦးသာ ခန့်ထား နိုင်သဖြင့် ၁၆:၁ သာရှိနေခြင်းကြောင့် ဝန်ထမ်းအင်အား တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းသင့်ပါသည်။

၁၂၆။ အကျဉ်းထောင်များမှ လွတ်ရက်စေ၍ ပုံမှန်လွတ်မြောက်လာသူများကို အကျဉ်းဦးစီး ဌာနမှ ခရီးစရိတ်အဖြစ် တစ်ဦးလျှင် ကျပ် ၂၀၀ နှုန်းသာ ပေးခြင်းသည် နယ်ဝေး အကျဉ်းထောင်များတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူများအနေဖြင့် ၎င်းခရီးစရိတ်သည် ခေတ်ကာလနှင့် မညီညွတ်သည့်အတွက် အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့နေရခြင်းကြောင့် အကျဉ်းဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ယူပြီး မီးရထားလက်မှတ်၊ မော်တော်ကားလက်မှတ်များ ဝယ်ယူပေးခြင်း သို့မဟုတ် ခရီးအကွာအဝေးအလိုက် ကုန်ကျမည့် အခြေခံ ခရီးစရိတ် ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် လမ်းခရီးတွင် မလွဲမသွေ ကြာမြင့်နိုင်မည့်ရက်အတွက် အခြေခံစားစရိတ် ထုတ်ပေးခြင်းများကို နိုင်ငံတော် ဘတ်ဂျက်မှ ခွင့်ပြုပေးသင့်ပါသည်။

၁၂၇။ အကျဉ်းသားများ ကျန်းမာရေး မကောင်းပါက ကုသရန်အတွက် အကျဉ်းဦးစီးဌာနမှ ခွင့်ပြု ပေးနေသော လစဉ် ဆေးဝါးဝယ်ယူစရိတ်မှာ လက်ရှိအကျဉ်းသား အင်အားနှင့် လုံလောက်မှု မရှိ သဖြင့် ဆေးဝါးမလောက်ငှခြင်း၊ အမျိုးအစား စုံလင်မှုမရှိခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကျဉ်းသားအင်အားနှင့် အချိုးကျ တွက်ချက်၍ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေများ ခွင့်ပြုပေးသင့်ပါသည်။

၁၂၈။ အကျဉ်းထောင်၊ အကျဉ်းစခန်းအများစုတွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေသေး ခြင်းသည်လည်း အကျဉ်းသားများ၏ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးအတွက် အရေးကြီးသော လိုအပ်ချက် တစ်ခုဖြစ်သဖြင့် ယင်းကိစ္စကို ယခင် ၂၀၁၆ ခုနှစ် နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ် ပါ သည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှတစ်ဆင့် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ ညှိနှိုင်း တောင်းခံထားကြောင်း သိရှိရသော်လည်း ယခုအချိန်ထိ လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်သဖြင့် အကျဉ်း ဦးစီးဌာနအစီအစဉ်ဖြင့် ဆရာဝန်နှင့် သူနာပြုများအား လွတ်လပ်စွာ စုဆောင်းခန့်ထားခွင့်နှင့် အကျဉ်းသားများအတွက် ဆေးကုသရန် လိုအပ်သော ဆေးဝါးနှင့် ဆေးရုံသုံးပစ္စည်း ကိရိယာများ လုံလောက်စွာ ဝယ်ယူခွင့်များကို နိုင်ငံတော် ဘတ်ဂျက်မှ ကျခံသုံးစွဲ ခွင့်ပြုပေးသင့်ပါသည်။

၁၂၉။ ကျောက်ထုတ်စခန်းများတွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေရသော အကျဉ်းသူများသည် လေးလံ သောဝန်များကို ကာလတာရှည် လုပ်ဆောင်ခဲ့ရပါက ရေရှည်တွင် အလုပ်ဒဏ်ကို ခံစားရနိုင်ပြီး အပြင်လောက ရောက်ရှိချိန်၌ သားအိမ်ထိခိုက်မှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများကြောင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရန် အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြင်းနှင့် အခြားအမျိုးသမီးရောဂါများ ဖြစ်ပွားနိုင်သဖြင့် အဆိုပါ အမျိုးသမီး ကုန်ထုတ်စခန်းများအားပိတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် အကျဉ်းသူများအစား အကျဉ်းသား များဖြင့် အစားထိုး ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၁၃၀။ ကုန်ထုတ်စခန်းများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြရသော အကျဉ်းသားများသို့ လုပ်အားခ ပေးငွေ တစ်နေ့ ၂၀၀ ကျပ်အစား ပြင်ပတွင်သတ်မှတ်ထားသော တစ်နေ့လုပ်ခ နှုန်းထားအပေါ် အခြေခံ၍ သင့်တင့်သော ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခုကို ပြင်ဆင်သတ်မှတ်၍ နိုင်ငံတော် ဘတ်ဂျက်မှ ခွင့်ပြု ပေးသင့်ပါသည်။

၁၃၁။ TB ရောဂါသည်များ ဆေးကုသနေသည့် ၆ လတာ ကာလအတွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ HIV ရောဂါသည်များ ဆေးကုသနေချိန်တွင်လည်းကောင်း၊ ကျန်းမာရေး အလွန်ချို့တဲ့ နေသူများ ကို လည်းကောင်း အကျဉ်းထောင်ဆေးရုံများတွင် တက်ရောက် ကုသနေခြင်း မဟုတ်သော်လည်း အားဖြည့်အစားအစာ ဖြည့်စွက်ကျွေးမွေးနိုင်ရေး အတွက်သီးသန့်စရိတ်ရရှိရေး သို့မဟုတ် ဆေးရုံ ရိက္ခာ ကျွေးမွေးရေးကို အကျဉ်းထောင် လက်စွဲတွင် ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းသင့်ပြီး နိုင်ငံတော် ဘဏ္ဍာ ရန်ပုံငွေမှ ခွင့်ပြုပေးသင့်ပါသည်။ အချို့အကျဉ်းသားများကို စိစစ်ပြီး ရောဂါအခြေအနေပေါ် မူတည်၍ ပြင်ပနေထိုင်ခွင့်ကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် စဉ်းစား ပေးသင့်ပါသည်။

၁၃၂။ မသန်စွမ်းအကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူအများစုကို ရေချိုးချိန် သီးခြားပေးခြင်း၊ ဘိုထိုင် အိမ်သာများ တည်ဆောက်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် အလေးစွန့်ရန်အတွက် အိမ်သာများတွင် အထိုင်အထ အဆင်ပြေစေရန် အစားထိုးထိုင်ခုံများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ လက်ကိုင်တန်းများ တည်ဆောက်ပေးခြင်း များ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၁၃၃။ အကျဉ်းသားများကို မိသားစုဝင်များက လာရောက်တွေ့ဆုံသည့် ထောင်ဝင်စာ အခန်းများ သည် အကျဉ်းသားအင်အားနှင့် မမျှတသောကြောင့် အချိန်လုံလောက်စွာ တွေ့ဆုံမရရှိသဖြင့် ထောင်ဝင်စာအခန်းများ၏ အကျယ်အဝန်းကို အကျဉ်းသားဦးရေနှင့် အချိုးကျ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ် ပေးနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်မှ ဘတ်ဂျက်ချမှတ် ခွင့်ပြုပေးသင့်ပါသည်။ (ဥပမာအားဖြင့် အကျဉ်းသား ၁၀၀၀ ရှိလျှင် ၂၀ ဦးနှုန်း) ၎င်းအပြင် ထောင်ဝင်စာအခန်းများ၌ အသံထိန်းနံရံများ၊ ပန်ကာများ တပ်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် တစ်ပါတည်း ထည့်သွင်းပေးသင့်ပါသည်။

၁၃၄။ လက်ရှိ အခြေအနေတွင် ထောင်ဝင်စာတွေ့ဆုံသည့် အခန်းများမှာ အကျဉ်းသားနှင့် လာရောက်တွေ့ဆုံသူတို့အကြားတွင် လုံခြုံရေးအရ သံတိုင်များ၊ သံဇကာများ အထပ်ထပ်ခြား ထားပြီး၊ ကျဉ်းကျပ်သည့်အခန်းတွင်း၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြိုင်အဆိုင် အော်ဟစ်ပြောဆိုနေကြရ ခြင်းများကြောင့် မိသားစု အရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေဆိုင်ရာကိစ္စများ ဆွေးနွေးပြောဆိုရန် အခက်အခဲ များစွာ တွေ့နေကြရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မှန်အထူဖြင့်ကာရံခြင်း အင်တာကွန်းတယ်လီဖုန်းများဖြင့် စကားပြောဆိုခြင်း၊ အကျဉ်းသားတစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးအကြား နံရံငယ်များခြားပေးထားခြင်းများ စီစဉ် ပေး သင့်ပါသည်။ (မြိတ်အကျဉ်းထောင်တွင် စမ်းသပ် ကျင့်သုံးနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်)

၁၃၅။ အကျဉ်းထောင်သို့ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ဖြင့် ရောက်ရှိလာပြီး အကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ မွေးဖွား သည့် မိခင်အကျဉ်းသူများနှင့်အတူ နေထိုင်ရသည့် ကလေးငယ်များသည် အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးနေခြင်းကြောင့် ကလေးငယ်၏ အသက်ကို ၅ နှစ်မှ ၇ နှစ်အထိ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ယင်းကလေးငယ်များအတွက် မူလတန်းပညာ သင်ကြားခွင့်ကို စီစဉ်ပေးရမည့်အပြင် ကလေးငယ် ၏ အကျဉ်းထောင်အတွင်း နေထိုင်ရသည့် ကာလကို မိခင်အကျဉ်းသူအတွက် လျော့ရက်တွက်ရာ တွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

၁၃၆။ အကျဉ်းထောင်အတွင်းရှိနေသော ကလေးငယ်များအတွက် မူကြိုကျောင်းများ၊ ကလေး ကစားကွင်းများအား ဗဟိုအကျဉ်းထောင်၊ (က) အဆင့်နှင့် (ခ) အဆင့်အကျဉ်းထောင် စသည်ဖြင့်

ဦးစားပေးအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။ အကျဉ်းကျ လူငယ်များအား အခြေခံပညာ၊ အလယ်တန်းပညာ၊ အထက်တန်းပညာများ သင်ကြားခွင့်ရရှိရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။

၁၃၇။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် အကျဉ်းထောင်များ၌ အကျဉ်းသားဦးရေ အဆမတန်များပြားနေ သည့်အတွက် အကျဉ်းသားများ၏ စားသောက်နေထိုင်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး ကိစ္စရပ်များ နှင့် ပတ်သက်သည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမှာ ကြီးမားလျက်ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး များမှ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် အကျဉ်းထောင် လုံခြုံရေး၊ စည်းကမ်း ထိန်းသိမ်းရေး၊ စားသောက်နေထိုင်ရေးနှင့် ကျန်းမာရေးတို့အတွက် လိုအပ်သလို အထောက်အကူ ပြုပေးသင့်ပါသည်။

၁၃၈။ အကျဉ်းထောင်များတွင် နေ့စဉ် ရုံးထုတ်အချုပ်သားနှင့် နောက်မှုရှိသဖြင့် ရုံးထုတ်ရသည့် အကျဉ်းသား အရေအတွက်မှာ အဆမတန်များပြားလျက်ရှိရာ အထူးသဖြင့် ရန်ကုန် (အင်းစိန်) နှင့် မန္တလေး (ထုံးဘို) ဗဟိုအကျဉ်းထောင်များ၊ မြစ်ကြီးနား၊ လားရှိုး၊ ဘားအံ စသည့် ရုံးထုတ် တရားခံများပြားသည့် အကျဉ်းထောင်များကို အထောက်အကူ ပြုနိုင်ရေးအတွက် အချုပ်ထောင် များ တည်ဆောက်ပေးသင့်ပါသည်။

၁၃၉။ ထိုကဲ့သို့ ရုံးထုတ်ရသည့် အကျဉ်းသား အချုပ်သားများလွန်းသဖြင့် တစ်ကြောင်း၊ တရားရုံးပြန်ချိန် နောက်ကျခြင်းကြောင့်တစ်ကြောင်း ရုံးပြန် စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် အချိန် မလုံလောက်ခြင်း၊ စနစ်တကျစစ်ဆေးနေရသဖြင့် ကြာမြင့်သည့်အတွက် ရုံးပြန် အကျဉ်းသား၊ အချုပ်သားများမှာ ရေချိုးခြင်း၊ ထမင်းကျွေးခြင်းများကို ညအချိန်မှသာ ပြုလုပ်ရတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ အကျဉ်းထောင်ဝန်ထမ်းများအတွက် အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ အချိန် ယူပြီး စနစ်တကျ မစစ်ဆေးပါကလည်း မူးယစ်ဆေးဝါးများ၊ လက်နက်ကိရိယာများ၊ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်း စသည်တို့ကို စအိုတွင်း ထည့်သွင်းယူလာခြင်းမျိုးများကြောင့် လုံခြုံရေးထိခိုက်မှု ပြဿနာ များကြုံတွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်း အဖြေရှာသင့်ပါသည်။

၁၄၀။ ကလေးငယ်ပါလာသော အချုပ်သူများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အချုပ်သူများအနေဖြင့် အကျဉ်း ထောင်တွင်းနေထိုင်ရခြင်းသည် ကလေးငယ်အတွက် ကျန်းမာရေး၊ ဉာဏ်ရည်ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ကိုယ်ကာယ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် စိတ်ဓာတ် ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နစ်နာမှုများ ဖြစ်စေသည့်အတွက် ယင်းကလေးသူငယ်၏ ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးကို လေးစားသောအားဖြင့် အမှုအား တရားစီရင်ရာတွင် အမြန် ပြီးပြတ်စေရေးနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရပါကလည်း ယင်းပြစ်ဒဏ်ကာလကို တတ်နိုင်သမျှ တိုတောင်း စေရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၁၄၁။ အကျဉ်းထောင်ကြပ်တည်းမှုကိုဖြေလျှော့နိုင်ရေးအတွက် သင့်လျော်သည့် အကျဉ်းသားများ အား စိစစ်ပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ကဏ္ဍအလိုက်ပေးသင့်ပါသည်။ သို့ရာတွင် စိစစ် ဆောင်ရွက်နေစဉ်က ကာလအတွင်း တရားရုံးများအနေဖြင့် အာမခံပေးနိုင်သမျှသော အမှုများကို အာမခံပေးခြင်း၊ ထောင်ဒဏ်မဟုတ်သည့် အခြားလူမှုရေးပြစ်ဒဏ်များ တတ်နိုင်သမျှ ချမှတ် ပေးခြင်း၊ မဖြစ်မနေ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရပါက ကြီးမားသော ရာဇဝတ်ပြစ်မှုများမှ လွဲ၍ အခြား

ပြစ်မှုများ၊ မလွဲမကင်းသာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ကြရသူများကို တိုတောင်းသည့် ပြစ်ဒဏ်ကာလ ကိုသာ ချမှတ်သင့်ပါသည်။

၁၄၂။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အကျဉ်းထောင်ဝန်ထမ်းများ လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရေး၊ စိတ်ဓာတ်နှင့် ခံယူချက်သဘောထား တိုးတက်ပြောင်းလဲစေရေး၊ အကျဉ်းသားများ၏ စားသောက်နေထိုင်ရေး၊ အကျဉ်းသားများ၏ ထောင်ဝင်စာတွေ့ဆုံမှု အဆင်ပြေစေရေး၊ အပါအဝင် အုပ်ချုပ်မှုကိစ္စရပ်များ အဆင်ပြေ ပြည့်ဝအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရေး၊ အမျိုးသမီး အလုပ်စခန်းများ ပိတ်သိမ်းရေး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရေးစသည့် ကိစ္စရပ်များ သည် အကျဉ်းဦးစီးဌာနရုံးချုပ်နှင့် အကျဉ်းထောင်၊ အလုပ်စခန်းများမှ တာဝန်ရှိသူများက ဆောင်ရွက် နေဆဲ လုပ်ငန်းများဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကျဉ်းဦးစီးဌာနအနေဖြင့် မျက်ခြည်မပြတ် ကြပ်မတ် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၁၄၃။ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသော အကျဉ်းသားများအနက် အချို့သည် ပြစ်မှု၊ ပုဒ်မ တူသော် လည်း ပြစ်ဒဏ်ကာလ မတူကြောင်းနှင့် အချို့သည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရသည်ကို တိတိကျကျ မသိရှိကြကြောင်း တင်ပြမှုများ ရှိသဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူတို့ကို ရှင်းလင်းစွာ အသိပေးသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် အယူခံဝင်နိုင်ခွင့်၊ စာချွန်လွှာတင်နိုင်ခွင့် စသည့် အခွင့်အရေးများ ရှိသည်ကိုလည်း အကျဉ်းထောင်သို့ မပို့မီ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများက အသိပေးသင့်ပါသည်။

ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်သည့် သုံးသပ်အကြံပြုချက်များ

၁၄၄။ မကွေးမြို့မရဲစခန်း အချုပ်ခန်းအတွင်း ချုပ်နှောင်ထားသော မသင်္ကာတရားခံ တစ်ဦးသည် အချုပ်ခန်းအတွင်း ကြိုးဆွဲချ သေဆုံးခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကော်မရှင်က ၁-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၃-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး ၄-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး ဌာနသို့ အကြံပြုချက် ၄ ချက် ပေးပို့ခဲ့သည့်အနက် အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် ၄ တွင် မကွေးမြို့မ ရဲစခန်းတွင် အချုပ်ခန်း ၁၂ ခန်းရှိပြီး အချုပ်သားဦးရေ ရာနှင့်ချီ၍ ချုပ်နှောင်ထားရှိရခြင်းကြောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ပင်မရဲလုပ်ငန်းတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ယခုကဲ့သို့ မလိုလားအပ်သည့်ဖြစ်စဉ်များ မကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ဖွယ်ရှိသဖြင့် ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းတွင် ယခု ကဲ့သို့ အချုပ်သား အမြောက်အမြား ချုပ်နှောင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရဲလုပ်ငန်းစနစ်ကို ပြန်လည် စိစစ် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်ဟု အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

၁၄၅။ အကြံပြုချက်အပေါ် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၄-၉-၂၀၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ပထရ/ လူ့ခွင့် (၃၄၇)/ဦး ၁ ဖြင့် မကွေးခရိုင်အတွင်း အကျဉ်းထောင်မရှိသဖြင့် ယခုအချိန်တွင် မကွေး မြို့နယ်၊ တည်ပင်ကန်ပေါက် ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကံပြား-ရေနံချောင်း ကားလမ်း၊ မိုင်တိုင်အမှတ် (၃၄၂) တွင် မြေဧက (၆၉.၆၂) ဧကတွင် အကျဉ်းထောင်ဆောက်လုပ်ရန် စီစဉ်လျက်ရှိကြောင်းနှင့် မကွေးမြို့မရဲစခန်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှာလည်း ပင်မ ရဲလုပ်ငန်း တာဝန်များအပြင် အခြားလုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး တာဝန်များကိုပါ ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြလျက် ပြန်ကြားလာပါသည်။

၁၄၆။ သို့ရာတွင် ၁၁-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် မကွေးမြို့မရဲစခန်းအချုပ်မှ တရားခံ ၆ ဦး အချုပ်ခန်း ဖောက်ပြေးမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ပြည်ထဲရေး၏ပြန်ကြားစာအရ အကျဉ်းဦးစီးဌာနအနေဖြင့် အကျဉ်းထောင်ဆောက်ရန် မြေနေရာရရှိထားပြီး စတင်ဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် ရန်ပုံငွေခွင့်ပြုချက်အရ လာမည့် ၃ နှစ်ကြာမှသာ အကျဉ်းသားများ လက်ခံနိုင်သည့် အကျဉ်းထောင်တစ်ခုဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိရှိရသဖြင့် အလားတူဖြစ်စဉ်မျိုး ထပ်မံ မဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် ဖြစ်နိုင်သမျှဆောင်ရွက်ရန် အကျဉ်းထောင်သစ်ကို တည်ဆောက်သင့်ပါကြောင်းနှင့် အကျဉ်းထောင်သစ် တည်ဆောက်နေဆဲကာလအတွင်း အလားတူပြဿနာမျိုး ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ ရှာဖွေဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

၁၄၇။ အပိုဒ် ၂၅ (ခ) တွင် ဖော်ပြပါရှိသော အမရပူရမြို့၌ အိမ်ရှင်ဇနီးမောင်နှံက အိမ်အကူမိန်းကလေးငယ် မအေးကြင် ၁၄ နှစ်ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း၊ အပိုဒ် ၂၅ (စ) တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဓနုဖြူမြို့၌ ဖခင်ဖြစ်သူက အရွယ်မရောက်သေးသော မိန်းကလေးငယ် မထိုက်ထိုက်ထွန်း ၁၀ နှစ်ခန့်နှင့် တူတော်စပ်သူ မောင်ကံ ၆ နှစ်တို့ကို လူမဆန်စွာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း ဆုံးမခြင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အိမ်နီးချင်းများ၊ ရပ်ကွက်မှတာဝန်ရှိသူများက သက်ဆိုင်ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းများသို့ တိုင်ကြားခဲ့သော်လည်း အမှုဖွင့်ပေးခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ရာတွင် အပိုဒ် ၂၅ (ဂ) တွင်ပါရှိသော မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ် အောင်မင်္ဂလာအဝေးပြေးဂိတ်ရှိ စတိုးဆိုင်၌ အလုပ် လုပ်ကိုင်နေသည့် မိန်းကလေးငယ် မထက်ထက်ဇော် (၁၂ နှစ်) နှင့် မမေသဇင် (၁၀ နှစ်) တို့ ၂ ဦးအား ဆွေညီနောင်စတိုးဆိုင်ရှင် အမျိုးသမီးက နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ ရဲစခန်းအနေဖြင့် အချိန်နှင့်တပြေးညီ အမှုဖွင့်လှစ် အရေးယူခြင်း၊ တာဝန်ရှိအခြား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများ စနစ်တကျပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၁၄၈။ သို့ဖြစ်၍ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအတွင်း ရဲလုပ်ငန်းကို တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်သူများရှိသကဲ့သို့ ရဲလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ အမှုစတင်ဖွင့်လှစ်ရန် နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာခြင်း၊ နောက်ကျခြင်းများကြောင့် မလိုလားအပ်သည့် ပြဿနာများ ဖြစ်ပေါ်ရပြီး၊ ပေါ့ဆစွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများ ရှိနေသေးသည်ဟု သုံးသပ်ရရှိသဖြင့် ပြည်သူလူထုနှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ဆက်ဆံနေကြရသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များ အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများ၊ လုပ်ငန်းတာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် ထားရှိရမည့် စိတ်နေစိတ်ထား၊ ခံယူချက်နှင့် ရဲကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ မွမ်းမံသင်တန်းများကို ရာထူးအဆင့်အတန်းအားလုံး ဖွင့်လှစ်ပို့ချ ပေးသင့်သည်ဟု သုံးသပ်အကြံပြု တင်ပြအပ်ပါသည်။

၁၄၉။ မြို့နယ်အသီးသီးရှိ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေကြရသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် နယ်မြေလုံခြုံရေးကင်းလှည့်ခြင်း၊ သတင်းကြားသိရာနေရာသို့ သွားရောက်၍ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ အရေးကြီးပုဂ္ဂိုလ် လုံခြုံရေးတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခြင်း၊ ပွဲလမ်းသဘင်များ၊ အခမ်းအနားများတွင် လုံခြုံရေးတာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း၊ အချုပ်သားများအား အကျဉ်းထောင်မှ တရားရုံးသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် အသွားအပြန် လုံခြုံရေးလိုက်ပါဆောင်ရွက်ရခြင်း၊ ဆေးရုံတက်နေသော အကျဉ်းသား၊ အချုပ်သားများ၏ လုံခြုံရေးဆောင်ရွက်ရခြင်း စသည်ဖြင့် များပြားသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်

များကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိရာ ဆေးရုံများတွင် ရောဂါမတူသည့် အကျဉ်းသားလူနာ ၂ ဦး၊ ၃ ဦး ထက် မက ရှိလာချိန်တွင် နေရာခွဲဝေပြီး လုံခြုံရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရခြင်းကြောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ အင်အား လုံလောက်မှုမရှိသည့် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေကြရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ခံ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးများတွင် အကျဉ်းသား၊ အချုပ်သားများ ဆေးရုံတက်ရောက် ကုသနိုင်ရေးအတွက် ဆေးရုံအချုပ်ခန်း (Guard Ward) များ ကျား၊ မ ခွဲခြား၍ ရေချိုးခန်း၊ အိမ်သာတွဲဖက်လျက် စနစ်တကျတည်ဆောက်ပေးသင့်ပါသည်။

၁၅၀။ ကလေးသူငယ် ဥပဒေ အခန်း (၉)၊ ပုဒ်မ ၃၇ တွင် ရဲအရာရှိ သို့မဟုတ် အရေးယူပိုင်ခွင့် ရှိသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲခံရသော ကလေးသူငယ်ကို လက်ထိပ်ခတ်ခြင်း၊ ကြိုးဖြင့် ချည်နှောင်ခြင်း မပြုရ၊ လူကြီးတရားခံများနှင့်အတူ ရောနှော၍ထားရှိခြင်း မပြုရ၊ ပုဒ်မခွဲ (စ) အရ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသို့ အမြန်ဆုံး တင်ပို့နိုင်ခြင်းမရှိပါက ကလေးသူငယ်အား ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် လွှတ်ထားရမည်ဟုလည်းကောင်း၊ ကလေးသူငယ်နည်းဥပဒေ အခန်း ၁၂၊ ကလေးသူငယ်အား ပြစ်မှုဖြင့် အရေးယူခြင်း၊ အပိုဒ် ၆၄ တွင် ရဲစခန်းတွင် ရဲအရာရှိတစ်ဦး၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိရမည်၊ လက်ထိပ်ခတ်ခြင်း၊ ကြိုးဖြင့်ချည်နှောင်ခြင်း မပြုရဟုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ထားခြင်းကြောင့် အသက် ၁၇ နှစ်ခန့်ရှိပြီး လူသတ်မှု လုယက်မှု စသည့် ပြစ်မှုကြီးများ ကျူးလွန်ခဲ့ကြသည့် ကလေးသူငယ်များအား အချုပ်ခန်းအတွင်း မထားဘဲ အပြင်တွင်ထားပါက မျက်ခြည် မပြတ် ကြည့်ရှုနေရန်မှာ အလွန်ခက်ခဲပြီး ထွက်ပြေးပါကလည်း တာဝန်ရှိသူ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်မှာ ထောင် ၃ နှစ်ကျခံရသည်ထိ အရေးယူခြင်း ခံကြရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကလေးသူငယ်များအတွက် ထိန်းသိမ်းရန်နေရာများ သီးခြားစီစဉ် ဆောင်ရွက်ထားပေးသင့်ပါသည်။

၁၅၁။ လက်ရှိ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အားမှာ ဖွဲ့စည်းပုံ ပြည့်မီခြင်းမရှိသဖြင့် ထမ်းဆောင်နေရသော တာဝန်များနှင့် ဖိစီးနေကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရဲဝန်ထမ်းသစ်များ စုဆောင်းခြင်းကို ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ခရိုင်အလိုက် စုဆောင်းပြီး လေ့ကျင့်ရေး ပြီးဆုံးပါက စုဆောင်းခဲ့သော ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်များသို့ ပြန်လည်နေရာချထားပေးခြင်းဖြင့် ပြန်လည်ပြုန်းတီးအင်အားများ လျော့နည်း သွားနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရရှိပါသည်။

တရားရုံးအချုပ်ခန်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်

၁၅၂။ တရားရုံးအချုပ်ခန်းပြင်ဆင်တည်ဆောက်ရေးကိစ္စ။ တရားရုံးအချုပ်ခန်း အများစုသည် တရားရုံးများနှင့် တွဲဆက်မနေဘဲ သီးခြား အဆောက်အဦငယ်တစ်ခုတွင် ဖွဲ့စည်းထားကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းများတွင် အချုပ်သား အနည်းငယ်သာရှိပြီး အချို့အချုပ်ခန်းများ တွင် အချုပ်သား လုံးဝမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသော်လည်း ယင်း ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းများသည် ဧရိယာ ကျယ်ဝန်းပြီး ခိုင်ခံ့လုံခြုံမှုများရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့ရာတွင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အချုပ်သားများ ကို အကျဉ်းထောင်မှ သယ်ယူ၍ တရားရင်ဆိုင်ရာတရားရုံးသို့ ပို့ဆောင်စစ်ဆေးရာတွင် အသုံးပြုသည့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းများမှာမူ ကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊ အိမ်သာနှင့် အပေါ့သွားခန်းများ တွဲဖက် မထားခြင်း၊ လုံခြုံရေးတာဝန်ထမ်းဆောင်သည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအတွက် နေရာလုံလောက်မှု မရှိခြင်းများ တွေ့ရှိနေရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးအချုပ်ခန်းများကို တစ်နှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှ လာရောက်

သည့် အချုပ်သားဦးရေအပေါ် မူတည်၍ လုံလောက်သည့် အကျယ်အဝန်းရှိသော တရားရုံး အချုပ်ခန်းများကို ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ရန်ပုံငွေမှ ဆောက်လုပ်ခွင့်ပြု ပေးသင့်ပါသည်။

၁၅၃။ **တရားရုံးအချုပ်ခန်း စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေး။** တရားရင်ဆိုင်နေကြသော အချုပ်သားအချို့သည် အကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ စည်းကမ်းသေဝပ်စွာ နေထိုင်ကြသော်လည်း တရားရုံးအချုပ်ခန်းရောက်သည်နှင့် ဆေးလိပ်သောက်ရန်၊ ကွမ်းစားရန် တောင်းဆိုခြင်း၊ ခွင့်မပြုပါက လုံခြုံရေးတာဝန်ရှိသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အား နှုတ်ဖြင့် မကြားဝံ့မနာသာ ဆဲဆိုခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်ခြင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်သည်ကို ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်က ပြန်လည်တုံ့ပြန်ပါက အနီးရှိ ပြည်သူအချို့နှင့် မီဒီယာများက ဓာတ်ပုံနှင့် ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းများ ရိုက်ယူပြီး ရဲတပ်ဖွဲ့သိက္ခာကျစေရန် မမှန်သတင်း ထုတ်လွှင့်ခြင်းများကြောင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်း တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် အချို့မှာ နုတ်ထွက်စာ တင်သည်အထိ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းသူများ ရှိလာကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးအချုပ်ခန်းမှ တရားရုံးသို့သွားသည့်လမ်းကို လုံခြုံရေး အရံအတားများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ CCTV တပ်ဆင်ပေးထားပြီး မှတ်တမ်းရိုက်ယူခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

၁၅၄။ **တရားရုံးအချုပ်ခန်း ဧည့်တွေ့ခြင်း။** တရားရုံးအချုပ်ခန်းများတွင် ဧည့်တွေ့လာရောက်သည့် မိသားစုအချို့သည် အချုပ်သားများထံသို့ မူးယစ်ဆေးဝါးများ ပေးသွင်းခြင်း၊ ဓား၊ လွှ၊ တယ်လီဖုန်း အစရှိသည့် တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည့် ပစ္စည်းများ ပေးသွင်းခြင်းများကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လေ့ ရှိကြပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်သည်ကို တရားရုံးလုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက မတွေ့ရှိဘဲ အကျဉ်းထောင်တွင် စစ်ဆေးသည့်အခါမှ တွေ့ရှိသည့်အခါများတွင် ယင်းရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှာ ဥပဒေအရ အရေးယူခြင်းခံကြရပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ မဖြစ်စေရေးအတွက် မိသားစုများနှင့် တွေ့ဆုံမှုကို ကန့်သတ်စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်သည့်အခါ အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အချုပ်သားများ၏ ဆဲဆိုခြင်း၊ ရန်ပြုခြင်းများကို ခံနေကြရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးအချုပ်ခန်းများတွင် ဧည့်တွေ့ခန်းများကို အကျဉ်းထောင် ထောင်ဝင်စာခန်းများကဲ့သို့ စနစ်တကျ တည်ဆောက်ပေးသင့်ပါသည်။

ဥပဒေရေးရာ အကြံပြုချက်များ

၁၅၅။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ပြည်သူများ ပြည်သူ့ရေးရာနှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးများ ပိုမိုခံစားနိုင်စေရန် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ICCPR သို့ အတည်ပြုချုပ်ဆိုခြင်း (accession) ပြုသင့်ပါသည်။

၁၅၆။ ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်နှင့် ညီညွတ်မည့် ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ဥပဒေအသစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှု တားဆီးကာကွယ်ရေး ဥပဒေကိုလည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းသင့်ပါသည်။

Attachment (B)

လူ့အခွင့်အရေးအကြောင်းသိကောင်းစရာများရှင်းလင်းဟောပြောပွဲ

စဉ်	ရက်စွဲ	တက်ရောက်သူ	နေရာ
၁	၁၀-၁-၂၀၁၇	၅၂၄ ဦး	ကသာမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
၂	၁၀-၁-၂၀၁၇	၁၀၀ ဦး	ကောလင်းမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
၃	၁၁-၁-၂၀၁၇	၂၆၀ ဦး	ဝန်းသိုမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
၄	၆-၂-၂၀၁၇	၂၂၃ ဦး	လှိုင်းဘွဲ့မြို့၊ ကရင်ပြည်နယ်
၅	၇-၂-၂၀၁၇	၂၀၂ ဦး	ကျော့ကရိတ်မြို့၊ ကရင်ပြည်နယ်
၆	၁၈-၃-၂၀၁၇	၄၄၇ ဦး	အောင်မြင် (တောကွဲအင်း) မြို့၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
၇	၂၂-၃-၂၀၁၇	၂၁၅ ဦး	သီပေါမြို့၊ ရှမ်း (မြောက်)
၈	၂၂-၃-၂၀၁၇	၂၆၂ ဦး	ကျောက်မဲမြို့၊ ရှမ်း (မြောက်)
၉	၂၃-၃-၂၀၁၇	၂၄၀ ဦး	နောင်ချိုမြို့၊ ရှမ်း (မြောက်)
၁၀	၁၁-၉-၂၀၁၇	၂၀၀ ဦး	မိုင်းယောင်းမြို့၊ ရှမ်း (အရှေ့ပိုင်း)
၁၁	၁၂-၉-၂၀၁၇	၂၀၇ ဦး	မိုင်းဖြတ်မြို့၊ ရှမ်း (အရှေ့ပိုင်း)
၁၂	၁၂-၉-၂၀၁၇	၂၂၀ ဦး	တာလေးမြို့၊ ရှမ်း (အရှေ့ပိုင်း)
၁၃	၁၃-၉-၂၀၁၇	၃၃၁ ဦး	တာချီလိတ်မြို့၊ ရှမ်း (အရှေ့ပိုင်း)
၁၄	၁၆-၁၀-၂၀၁၇	၂၀၁ ဦး	ပူတာအိုမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်
၁၅	၁၆-၁၀-၂၀၁၇	၁၅၃ ဦး	မချမ်းဘောမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်
၁၆	၂၈-၁၂-၂၀၁၇	၂၆၄ ဦး	မိုးကောင်းမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်
၁၇	၂၈-၁၂-၂၀၁၇	၁၁၂ ဦး	ဟိုပင်မြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်
၁၈	၂၉-၁၂-၂၀၁၇	၃၈၂ ဦး	မိုးညှင်းမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်
	စုစုပေါင်း	၄၅၄၃ ဦး	၁၈ မြို့

**ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းများသို့ လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာပြန့်ပွားရေး
ဆွေးနွေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း**

စဉ်	ရက်စွဲ	ဌာနအမည်	သွားရောက်ဟောပြောမည့်အဖွဲ့		တက်ရောက် သည့်အင်အား
			ကော်မရှင်	ရုံးအဖွဲ့	
၁	၁၂-၆-၂၀၁၇	နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးညွန့်ဆွေ (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၁၉၂ ဦး
၂	၁၂-၆-၂၀၁၇	ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၁၀ ဦး
၃	၁၃-၆-၂၀၁၇	လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးညွန့်ဆွေ (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၆၃ ဦး
၄	၁၃-၆-၂၀၁၇	ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ) ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၀၀ ဦး
၅	၁၃-၆-၂၀၁၇	ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ) ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၀၀ ဦး
၆	၁၄-၆-၂၀၁၇	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးညွန့်ဆွေ (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၃၀ ဦး
၇	၁၄-၆-၂၀၁၇	အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးညွန့်ဆွေ (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၀၆ ဦး
၈	၁၄-၆-၂၀၁၇	တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ) ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၁၀၀ ဦး
၉	၁၄-၆-၂၀၁၇	ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ) ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၆၂ ဦး
၁၀	၁၅-၆-၂၀၁၇	နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး/ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး/ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးညွန့်ဆွေ (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၉၂ ဦး
၁၁	၁၅-၆-၂၀၁၇	လွှတ်တော်သုံးရပ်	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးညွန့်ဆွေ (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၀၄ ဦး
၁၂	၁၅-၆-၂၀၁၇	ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ) ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၁၈၀ ဦး
၁၃	၁၅-၆-၂၀၁၇	အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကော်မရှင်	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ) ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၁၈၀ ဦး
၁၄	၁၆-၆-၂၀၁၇	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး ဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးညွန့်ဆွေ (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၀၁ ဦး
၁၅	၁၆-၆-၂၀၁၇	ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးညွန့်ဆွေ (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၂၈ ဦး

စဉ်	ရက်စွဲ	ဌာနအမည်	သွားရောက်ဟောပြောမည့်အဖွဲ့		တက်ရောက်သည့်အင်အား
			ကော်မရှင်	ရုံးအဖွဲ့	
၁၆	၁၆-၆-၂၀၁၇	သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ) ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၂၀ ဦး
၁၇	၂၀-၆-၂၀၁၇	စက်မှုဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်(အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၃၄ ဦး
၁၈	၂၁-၆-၂၀၁၇	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်(အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၀၀ ဦး
၁၉	၂၁-၆-၂၀၁၇	သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်(အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၀၃ ဦး
၂၀	၂၂-၆-၂၀၁၇	ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်(အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၀၀ ဦး
၂၁	၂၂-၆-၂၀၁၇	စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်(အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၂၀၆ ဦး
၂၂	၂၃-၆-၂၀၁၇	ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်(အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၇၅၀ ဦး
၂၃	၂၃-၆-၂၀၁၇	ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဒေါက်တာမြင့်ကြည်(အဖွဲ့ဝင်)	ဦးဇော်လွင်ထူး	၁၇၅ ဦး
၂၄	၂၆-၆-၂၀၁၇	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးစိုးဘုန်းမြင့် (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၃၀ ဦး
၂၅	၂၇-၆-၂၀၁၇	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးစိုးဘုန်းမြင့် (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၂၀ ဦး
၂၆	၂၇-၆-၂၀၁၇	ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးစိုးဘုန်းမြင့် (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၀၀ ဦး
၂၇	၂၈-၆-၂၀၁၇	ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးစိုးဘုန်းမြင့် (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၀၀ ဦး
၂၈	၂၈-၆-၂၀၁၇	နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံး	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးစိုးဘုန်းမြင့် (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၄၀ ဦး
၂၉	၂၉-၆-၂၀၁၇	စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးစိုးဘုန်းမြင့် (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၁၀ ဦး
၃၀	၂၉-၆-၂၀၁၇	မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးစိုးဘုန်းမြင့် (အဖွဲ့ဝင်)	ဦးအာကာဟိန်းစိုး	၂၂၀ ဦး
စုစုပေါင်း					၆၂၅၆ ဦး

အစိုးရအရာထမ်းများအတွက် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံသင်တန်း (ခရိုင်အဆင့်)

စဉ်	ရက်စွဲ	တက်ရောက်သူ ဦးရေ	နေရာ
၁	၁၆-၁-၂၀၁၇ မှ ၁၇-၁-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	ကော့ကရိတ်မြို့၊ ကရင်ပြည်နယ်
၂	၂၁-၂-၂၀၁၇ မှ ၂၂-၂-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	မင်းဘူးမြို့၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
၃	၇-၃-၂၀၁၇ မှ ၈-၃-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ အရှေ့ပိုင်းခရိုင်
၄	၂၀-၃-၂၀၁၇ မှ ၂၁-၃-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	လားရှိုးမြို့၊ ရှမ်း(မြောက်)
စုစုပေါင်း		၂၀၀ ဦး	

ရဲအရာရှိများအတွက် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ

စဉ်	ရက်စွဲ	တက်ရောက်သူ ဦးရေ	နေရာ
၁	၂၅-၁-၂၀၁၇ မှ ၂၆-၁-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
၂	၂၃-၂-၂၀၁၇ မှ ၂၄-၂-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
၃	၂၂-၃-၂၀၁၇ မှ ၂၄-၃-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနား
စုစုပေါင်း		၁၅၀ ဦး	

အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများအတွက် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံသင်တန်း

စဉ်	ရက်စွဲ	တက်ရောက်သူ ဦးရေ	နေရာ
၁	၇-၂-၂၀၁၇ မှ ၈-၂-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	နေပြည်တော်
၂	၁၄-၂-၂၀၁၇ မှ ၁၅-၂-၂၀၁၇	၅၀ ဦး	ရန်ကုန်
စုစုပေါင်း		၁၀၀ ဦး	

စည်ပင်သာယာရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအတွက် ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအလုပ်ရုံသင်တန်း

စဉ်	ရက်စွဲ	တက်ရောက်သူ ဦးရေ	နေရာ
၁	၁၉-၁၁-၂၀၁၇	၈၀ ဦး	နာနတ်တော
၂	၂၀-၁၁-၂၀၁၇	၄၀ ဦး	နာနတ်တော
၃	၂၁-၁၁-၂၀၁၇	၄၀ ဦး	နာနတ်တော
စုစုပေါင်း		၁၆၀ ဦး	

**ဗဟိုဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အောက်မြန်မာပြည်/ အထက်မြန်မာပြည်) တွင် သွားရောက်ပို့ချခဲ့သည့်
သင်တန်းများအမည်စာရင်း**

စဉ်	သွားရောက် ပို့ချသည့်ရက်စွဲ	သင်တန်းအမည်	သင်တန်း သားဦးရေ	သင်တန်းကျောင်း	ပို့ချသူ
၁	၁၆-၁-၂၀၁၇	အရာထမ်းအခြေခံ (အထူး) သင်တန်းအမှတ်စဉ်(၇)	၉၃ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဒေါက်တာခိုင်ခိုင်ဝင်း ညွှန်မှူး
၂	၁၇-၂-၂၀၁၇	အလယ်အလတ်အဆင့် အရာထမ်းစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၆၂)	၈၉ ဦး	အထက်မြန်မာပြည်	ဦးစစ်မြိုင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၃	၁၇-၂-၂၀၁၇	အရာထမ်းအခြေခံသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၅၁)	၁၀၀ ဦး		
၄	၁၇-၂-၂၀၁၇	အရာထမ်းလောင်း အခြေခံ (အထူး) သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄)	၁၀၅ ဦး		
၅	၂၉-၅-၂၀၁၇	အလယ်အလတ်အဆင့် အရာထမ်းစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၆၃)	၉၇ ဦး	အထက်မြန်မာပြည်	ဦးယုလွင်အောင် အဖွဲ့ဝင်
၆	၁-၆-၂၀၁၇	အလယ်အလတ်အဆင့် အရာထမ်းစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၅၄)	၇၄ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးစစ်မြိုင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၇	၁၀-၇-၂၀၁၇	အရာထမ်းအခြေခံသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၅၂)	၁၆၃ ဦး	အထက်မြန်မာပြည်	ဒေါက်တာခိုင်ခိုင်ဝင်း ညွှန်မှူး
၈	၁၀-၇-၂၀၁၇	အရာထမ်းငယ် အခြေခံသင်တန်းအမှတ်စဉ် (၃၇)	၁၉၇ ဦး		
၉	၁၁-၇-၂၀၁၇	အဆင့်မြင့်အရာထမ်းစီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းအမှတ်စဉ်(၉)	၅၈ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးစိုးဘုန်းမြင့် အဖွဲ့ဝင်
၁၀	၁၃-၇-၂၀၁၇	အရာထမ်းငယ်အခြေခံသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၆၇)	၁၇၉ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးဇော်လွင်ထူး ဒုညွှန်
၁၁	၂-၈-၂၀၁၇	အရာထမ်းအခြေခံသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၂၀၄)	၁၂၉ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးဇော်လွင်ထူး ဒုညွှန်
၁၂	၄-၉-၂၀၁၇	အရာထမ်းငယ်အခြေခံသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၃၈)	၂၀၂ ဦး	အထက်မြန်မာပြည်	ဦးဇော်လွင်ထူး ဒုညွှန်
၁၃	၅-၉-၂၀၁၇	စာရေးဝန်ထမ်းကြီးကြပ်မှု တန်းမြင့်သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၈၃)	၇၅ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးအာကာဟိန်းစိုး ဒုညွှန်
၁၄	၅-၉-၂၀၁၇	အရာထမ်းလောင်းအခြေခံသင်တန်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဘွဲ့လွန် ဒီပလိုမာသင်တန်းအမှတ်စဉ် (၂)	၁၄၇ ဦး	အထက်မြန်မာပြည်	ဦးအာကာဟိန်းစိုး ဒုညွှန်

စဉ်	သွားရောက် ပို့ချသည့်ရက်စွဲ	သင်တန်းအမည်	သင်တန်း သားဦးရေ	သင်တန်းကျောင်း	ပို့ချသူ
၁၅	၁၂-၉-၂၀၁၇	အရာထမ်းငယ်အခြေခံသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၆၈)	၂၁၀ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးအာကာဟိန်းစိုး ဒုညွှန်
၁၆	၁၈-၉-၂၀၁၇	အလယ်အလတ်အဆင့်အရာထမ်း စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းအမှတ်စဉ် (၆၄)	၈၄ ဦး	အထက်မြန်မာပြည်	ဦးစစ်မြိုင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၁၇	၂၀-၉-၂၀၁၇	အလယ်အလတ်အဆင့်အရာထမ်းစီမံ ခန့်ခွဲမှုသင်တန်းအမှတ်စဉ် (၅၅)	၇၈ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးခင်မောင်လေး အဖွဲ့ဝင်
၁၈	၃၀-၁၀-၂၀၁၇	အဆင့်မြင့် အရာထမ်း စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းအမှတ်စဉ် (၅)	၅၆ ဦး	အထက်မြန်မာပြည်	ဦးစစ်မြိုင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
၁၉	၁၀-၁၁-၂၀၁၇	အရာထမ်းငယ်အခြေခံသင်တန်း အမှတ်စဉ်(၃၉)	၁၉၀ ဦး	အထက်မြန်မာပြည်	ဦးအာကာဟိန်းစိုး ဒုညွှန်
၂၀	၁၄-၁၁-၂၀၁၇	အရာထမ်းငယ်အခြေခံသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၆၉)	၂၀၄ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးအာကာဟိန်းစိုး ဒုညွှန်
၂၁	၂၇-၁၁-၂၀၁၇	အရာထမ်းလောင်း အခြေခံ (အထူး) သင်တန်းအမှတ်စဉ်(၈)	၅၁၄ ဦး	အောက်မြန်မာပြည်	ဦးအာကာဟိန်းစိုး ဒုညွှန်
စုစုပေါင်း			၃၀၄၄ ဦး		

နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ်၊ နေပြည်တော်သို့ သွားရောက်ပို့ချသည့် အခြေအနေ

စဉ်	သွားရောက်ပို့ချသည့် ရက်စွဲ	သင်တန်းအမှတ်စဉ်	သင်တန်းသား ဦးရေ	ပို့ချသူ
၁	၂၂-၆-၂၀၁၅	၁၄	၈၀	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)
၂	၉-၈-၂၀၁၆	၁၅	၆၅	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)
၃	၁-၈-၂၀၁၇	၁၆	၆၁	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)
စုစုပေါင်း			၂၀၆ ဦး	

စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ်သင်တန်း၊ ကလေးမြို့သို့ သွားရောက်ပို့ချခဲ့သည့် အခြေအနေ

စဉ်	သွားရောက် ပို့ချသည့်ရက်စွဲ	သင်တန်းအမှတ်စဉ်	သင်တန်းသားဦးရေ	ပို့ချသူ
၁	၁၈-၂-၂၀၁၆	၆၃	၂၅၀	ဦးဝင်းမြ (ဥက္ကဋ္ဌ)၊ ဦးယုလွင်အောင် (အဖွဲ့ဝင်)
၂	၁၃-၁၀-၂၀၁၆	၆၄	၁၉၂	ဦးယုလွင်အောင် (အဖွဲ့ဝင်)
၃	၂၇-၇-၂၀၁၇	၆၅	၂၆၅	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)
စုစုပေါင်း			၇၀၇ ဦး	

တပ်မတော် (ကြည်း) တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း၊ အရာရှိသင်တန်းများသို့ သွားရောက်ပို့ချခဲ့သည့် အခြေအနေ

စဉ်	သွားရောက် ပို့ချသည့်ရက်စွဲ	သင်တန်းအမည်	သင်တန်းသား ဦးရေ	သင်တန်း ကျောင်း	ပို့ချသူ
၁	၃၀-၃-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ရင်းမှူးအမှတ်စဉ် (၈၂)	၁၀၀ ဦး	ဗထူး	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)
၂	၃၀-၃-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ခွဲမှူးအမှတ်စဉ် (၁၉၃)	၁၈၉ ဦး		
၃	၃၀-၃-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ရင်းမှူးအမှတ်စဉ် (၄၂)	၁၃၇ ဦး	ဘုရင့်နောင်	ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)
၄	၃၁-၃-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ခွဲမှူးအမှတ်စဉ် (၄၉)	၉၆ ဦး		
၅	၂-၈-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ရင်းမှူးအမှတ်စဉ် (၈၃)	၁၀၃ ဦး	ဗထူး	ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)
၆	၂-၈-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ခွဲမှူးအမှတ်စဉ် (၁၉၄)	၁၉၉ ဦး		
၇	၂-၈-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ရင်းမှူးအမှတ်စဉ် (၄၃)	၁၀၁ ဦး	ဘုရင့်နောင်	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)
၈	၃-၈-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ခွဲမှူးအမှတ်စဉ် (၅၀)	၂၀၄ ဦး		
၉	၃၀-၁၁-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ရင်းမှူးအမှတ်စဉ် (၈၄)	၁၀၀ ဦး	ဗထူး	ဦးစစ်မြိုင် (ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)
၁၀	၁-၁၂-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ခွဲမှူးအမှတ်စဉ် (၁၉၅)	၁၈၉ ဦး		
၁၁	၁-၁၂-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ရင်းမှူးအမှတ်စဉ် (၄၄)	၁၀၁ ဦး	ဘုရင့်နောင်	ဦးခင်မောင်လေး (အဖွဲ့ဝင်)
၁၂	၁-၁၂-၂၀၁၇	ခြေလျင်တပ်ခွဲမှူးအမှတ်စဉ် (၅၁)	၁၉၈ ဦး		
စုစုပေါင်း			၁၇၁၇ ဦး		

ဝန်ကြီးဌာနအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြန်ကြားစာရရှိမှု အခြေအနေ

စဉ်	ဝန်ကြီးဌာန/အဖွဲ့အစည်း	ပေးပို့ စာ	ပြန်ကြား စာ	လက်ကျန် စာ	အမှုတွဲ လွှဲပြောင်း စာ	ပြန်ကြားမှု %
၁	လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်	၁	၁	၀		၁၀၀
၂	စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး	၁	၁	၀		၁၀၀
၃	စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေး	၁	၁	၀		၁၀၀
၄	လူမှု/ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး	၈	၈	၀	၁	၁၀၀
၅	နေပြည်တော်ကောင်စီ	၁	၁	၀		၁၀၀
၆	မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ	၁	၁	၀		၁၀၀
၇	လယ်ယာနှင့်အခြားမြေများ သိမ်းဆည်းခြင်းခံရမှု များ ပြန်လည်စိစစ်ရေးဗဟိုကော်မတီ	၁	၁	၀		၁၀၀
၈	ပြည်ထဲရေး	၈၉	၇၅	၁၄	၄	၈၄
၉	အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုနှင့်ပြည်သူ့အင်အား	၁၆	၁၃	၃	၁	၈၁
၁၀	ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	၄	၃	၁	၁	၇၅
၁၁	ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား	၈	၆	၂		၇၅
၁၂	ဆောက်လုပ်ရေး	၄	၃	၁	၁	၇၅
၁၃	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း	၈	၅	၃		၆၃
၁၄	ရဲချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့	၁၃	၇	၆		၅၄
၁၅	ကာကွယ်ရေး	၁၅	၈	၇	၂	၅၃
၁၆	သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး	၂	၁	၁		၅၀
၁၇	စက်မှု	၂	၁	၁		၅၀
၁၈	ပညာရေး	၈	၄	၄	၂	၅၀
၁၉	ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး	၂	၁	၁		၅၀
၂၀	ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	၄	၂	၂		၅၀
၂၁	မွန်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	၈	၄	၄		၅၀
၂၂	ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	၆	၃	၃		၅၀
၂၃	ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး	၇	၃	၄	၁	၄၃
၂၄	ကချင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	၃	၁	၂		၃၃
၂၅	မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	၁၃	၃	၁၀		၂၃
၂၆	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	၃၅	၈	၂၇	၁	၂၃
၂၇	သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှု	၅	၁	၄		၂၀
၂၈	ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	၂၁	၃	၁၈	၁	၁၄
၂၉	ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့	၁၁	၁	၁၀		၉
၃၀	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	၂၅	၂	၂၃		၈
၃၁	ပြည်ထောင်စုရာထူးဝန်အဖွဲ့	၁	၀	၁		၀
၃၂	စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	၃	၀	၃		၀
၃၃	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	၂	၀	၂		၀
၃၄	မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့	၁	၀	၁		၀
၃၅	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်	၃	၀	၃		၀
၃၆	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်	၁	၀	၁		၀
၃၇	ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ	၁	၀	၁		၀
၃၈	ရန်ကုန်မြို့တော်လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးရေးအဖွဲ့	၁	၀	၁		၀
၃၉	တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေများကောင်စီ	၁		၁		၀
စုစုပေါင်း		၃၃၇	၁၇၂	၁၆၅	၁၅	၅၁

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၁/ ကာကွယ်/၂၀၁၇)
(ပညာသင်ကြားခွင့်)

၁။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ညောင်ဦးခရိုင်၊ ညောင်ဦးမြို့နယ်၊ ပျော်ဘွယ်ကျေးရွာနေ ဦးအောင်ပိုက်၏သမီး မသဉ္ဇာငြိမ်းသည် အသက် ၃ နှစ်ခန့်တွင် ဖခင်၏ ထန်းသီးလိုသည့် ဓားဖြင့်ထိခိုက်မိပြီး ဘယ်ဘက်လက်သူကြွယ်နှင့် လက်ခလယ် နှစ်ချောင်း၏ ပထမအဆစ်များ ပြတ်တောက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းမသဉ္ဇာငြိမ်းသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ် အခြေခံ ပညာအထက်တန်း စာမေးပွဲအား အထက်တန်းကျောင်း (ပုဂံမြို့) မှ ဂုဏ်ထူး ၂ ဘာသာ၊ ရမှတ် ၄၃၅ မှတ်ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ပညာရေးကောလိပ်သို့ လျှောက်ထားခဲ့ရာ ညောင်ဦးပညာရေးမှူးရုံးမှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလခန့်၌ ရွေးချယ်ခံရကြောင်း အကြောင်းကြားချက်အရ မိတ္ထီလာပညာရေးကောလိပ်သို့ သတင်းပို့ရန် သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ မိတ္ထီလာပညာရေးကောလိပ်သို့ ရောက်ရှိစဉ် မသဉ္ဇာငြိမ်း၏ လက်ချောင်းလေးများ ပြတ်နေခြင်းကြောင့် ကျောင်းတက်ရန် ငြင်းပယ်ခြင်းခံခဲ့ရကြောင်း မသဉ္ဇာငြိမ်းက ကော်မရှင်သို့ တိုင်တန်းလာပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ညောင်ဦးမြို့သို့ သွားရောက်၍ တိုင်းတန်သူ ဖခင်နှင့် အဘိုးဖြစ်သူတို့အား ၁၀-၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့ နံနက် ၈၀၀ နာရီမှ ၈:၅၅ အချိန်ထိ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံ ပြီး လိုအပ်သည့် အချက်အလက်များအား မေးမြန်းကာ လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းအပိုဒ် ၂၆ ပါ လူတိုင်းတွင် ပညာသင်ယူခွင့်ရှိသည်နှင့်အညီလည်းကောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ မသန်စွမ်းသူများ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် အပိုဒ် ၂၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီလည်းကောင်း မသဉ္ဇာငြိမ်း၏ ဆုံးရှုံးလျက်ရှိသော ပညာသင်ကြားခွင့် ရရှိရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများထံသို့ ညှိနှိုင်း မေတ္တာရပ်ခံ အကြောင်းကြားခဲ့ပါသည်။

၃။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ၎င်းနေ့ညနေပိုင်းတွင် ပညာရေးမှူးရုံး၊ ညောင်ဦး မြို့နယ်မှ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ပညာသင်နှစ် လုပ်ငန်းခွင်အကြိုဆရာ အတတ်သင်ပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်းအမှတ်စဉ် (၂၁/၁၆) အစားထိုး တက်ရောက်ခွင့်ရရှိသူများ အမည်စာရင်းတွင် မသဉ္ဇာငြိမ်း အမည်ပါရှိလာပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မသဉ္ဇာငြိမ်းသည် ၁၁- ၁- ၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် မိတ္ထီလာပညာရေးကောလိပ်သို့ တက်ရောက်ရန် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၂/ ကာကွယ်/၂၀၁၇)
(မွန်ပြည်နယ်၊ ကျိုက္ခမီမြို့မှ တိုင်တန်းသည့်ကိစ္စ)

၁။ မွန်ပြည်နယ်၊ သံဖြူဇရပ်မြို့နယ်၊ ကျိုက္ခမီမြို့၊ မြန်နှာလမ်းတွင် နေထိုင်သူ နေမင်းထွန်း (ခ) လှလေးစိန်အား ၁၆-၁၂-၂၀၁၆ ရက်နေ့က ကျိုက္ခမီရဲစခန်းသို့ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ပြီး အိမ်သို့ အကြိမ်ကြိမ် လာရောက်ရှာဖွေကြောင်း၊ အထောက်အထား၊ သက်သေခံပစ္စည်း မတွေ့သော်လည်း ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့၌ လွတ်ပေးမည်ဟု ပြောဆိုကာ မြိုင်သာယာရဲစခန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းရဲစခန်း၌ ၁-၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် နေမင်းထွန်း (ခ) လှလေးစိန်၏ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် လိင်အင်္ဂါတို့အား ကျင်စက်ဖြင့်တို့ပြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၍ ဆိုင်ကယ်ခိုးသည်ဟု ဝန်ခံခိုင်းခြင်းကြောင့် ဒုစရိုက်နှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများအား အရေးယူပေးပါရန်ဟု ဖခင် ဖြစ်သူဦးတင်မြင့်မှ ကော်မရှင်သို့ တိုင်တန်းလာပါသည်။

၂။ ကော်မရှင်၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၁၈-၁-၂၀၁၇ ရက် နေ့မှ ၂၀-၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့အထိ မော်လမြိုင်မြို့၊ ကျိုက္ခမီမြို့နှင့် ပဲခူးမြို့များသို့ သွားရောက်၍ အမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သက်သေ ၁၉ ဦးတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ရာ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များအရ အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ရရှိပါသည်-

(က) မူခင်းအကူဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများသည် နေမင်းထွန်း (ခ) လှလေးစိန်အား စစ်ကြောမှု ပြုလုပ်ရာ တွင်လည်းကောင်း၊ သက်သေခံပစ္စည်း ဆိုင်ကယ်အား လိုက်လံသိမ်းဆည်းရာတွင်လည်းကောင်း ကျင်စက်ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့နှင့် လိင်အင်္ဂါကိုတို့၍ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခဲ့သည်ဟူသော အချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခိုင်မာသော သက်သေခံ အထောက်အထား မတွေ့ရှိရသဖြင့် မှန်ကန်သည်ဟု ပြောဆိုရန် ခဲယဉ်းသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

(ခ) စွပ်စွဲခံရသူ နေမင်းထွန်း (ခ) လှလေးစိန်အား မုပွန်ရဲစခန်းတွင် ၁၆-၁၂-၂၀၁၆ ရက် နေ့မှ ၁၉-၁၂-၂၀၁၆ ရက်နေ့အထိ (၃ ရက်ကြာ) အရပ်ရပ်နေစဉ်မှတ်တမ်း (GD) တွင် ဖော်ပြ၍ ထိန်းသိမ်းထားရှိ ခြင်းမှာ ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ လုံလောက်သော ဆောင်ရွက်ထားမှု မရှိဟု သုံးသပ် ပါသည်။

(ဂ) စွပ်စွဲခံရသူ နေမင်းထွန်း (ခ) လှလေးစိန်အား ရဲစခန်းအသီးသီးတွင် ၁၆-၁၂-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၃-၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့အထိ ၁၉ ရက်ကြာ ခေါ်ယူထိန်းသိမ်းထားရှိသော် လည်းသက်ဆိုင်ရာ ရဲစခန်းမှူး များက အမှုကို ပေါ်ပေါက်အောင် ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်း မရှိသည့်အတွက် ရဲလုပ်ငန်းကို ပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဟု သုံးသပ်ပါ သည်။

၃။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကော်မရှင်က အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

(က) ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (ခ) တွင် တရားရုံး၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ နိုင်ငံသားတစ်ဦးကို (၂၄) နာရီထက် ကျော်လွန်ချုပ်နှောင်ထားခွင့် မရှိစေရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော် လည်း ကျော်လွန်ချုပ်နှောင်မှု ရှိခဲ့သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ဥပဒေနှင့်အညီ အရေး ယူသင့်ပါသည်။

- (ခ) ထို့ပြင် နောင်တွင် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် အထက်အဆင့်ဆင့်မှ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ပြစ်မှုများ ဖော်ထုတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် စနစ်တကျ ကြိုတင်ပြင်ဆင်၍ ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း နှင့် အညီ ရဲလုပ်ငန်းများကို နည်းလမ်းတကျ ပြည့်စုံအောင် ဆောင် ရွက်စေသင့်ပါ သည်။
- (ဃ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့များ၏ တာဝန်ရှိ သူများအား ပြည်သူလူထု၏ နစ်နာမှုများကို လာရောက်တိုင်ကြားပါက လက်ခံတွေ့ဆုံပြီး ဖြေရှင်း ပေးနိုင်ရေးအတွက် လမ်းညွှန်မှုများပေးသင့်ပြီး လိုအပ်သည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအမံများ ချမှတ် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၃/ ကာကွယ်/၂၀၁၇)
(မနန်းမို့မို့အေးနှင့် မနင်းဝေကျော်)

၁။ မြစ်သားမြို့၊ မြို့မအရှေ့ရပ်ကွက်၊ ကင်းတားဝင်းနေ အသက် ၁၆ နှစ်ရှိ မနင်းဝေကျော်သည် တစ်လ ၅၀၀၀ဝိ/ ဖြင့် ကြိုတင်လစာကျပ် ၂၁ သိန်း ၈ သောင်းရယူပြီး ၂၇-၉-၂၀၁၅ ရက်နေ့မှစ၍လည်းကောင်း၊ တစ်ရပ်ကွက်တည်းနေ အသက် ၁၀ နှစ် ၅ လ အရွယ်ရှိ မနန်းမို့မို့အေးသည် တစ်လလျှင် ၅၀၀၀ဝိ/ ဖြင့် ကြိုတင်လစာကျပ် ၁၅ သိန်း ၈ သောင်း ရယူပြီး ၂၇-၁၀-၂၀၁၅ ရက်နေ့မှ စ၍လည်းကောင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ မင်းဓမ္မလမ်း၊ ရွှေကမ္ဘာအိမ်ယာရှိ နေအိမ်တစ်အိမ်တွင် အိမ်အကူလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် အိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများကို ညအချိန် နံနက် ၁ နာရီ၊ ၂ နာရီထိ လုပ်ကိုင်ကြပြီး စိတ်တိုင်း မကျပါက အိမ်ရှင် များ၏ဖိနှိပ်ဖြင့် ပါးရိုက်ခြင်း၊ ကန်ကျောက်ခြင်း၊ တုတ်၊ ဒယ်အိုးများဖြင့် ရိုက်နှက်၊ နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းခြင်း မကြာခဏ ခံကြရသည့်အပြင် အိမ်ရှင်များ အိမ်အပြင်ထွက်တိုင်း တံခါးများကို သော့ငါးထပ်ခတ်၍ ပိတ်လှောင်ထားခြင်း ခံကြရကြောင်း၊ အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ၏ (ငယ်ကျည်ပွေဖြင့် ရိုက်ချိုးရန်) ဖိအားပေးခိုင်းစေမှုကြောင့် အိမ်အကူအကြီး မနင်းဝေကျော်က အိမ်အကူအငယ် မနန်းမို့မို့အေး သွားများကို ရိုက်ခဲ့ရာ အပေါ်သွား (၄) ချောင်း၊ အောက်သွား (၂) ချောင်း ကျိုးခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဒေါ်ခင်ဝင်းဆိုသူမှ ကော်မရှင်သို့ တိုင်ကြားလာပါသည်။

၂။ အဆိုပါကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤကော်မရှင်၌ ၁၇-၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့က ပြုလုပ်သော စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၂/၂၀၁၇) ၏ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းချက်အရ ယင်းကိစ္စရပ် မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

၃။ ၂၄-၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် ကာယကံရှင် မိန်းကလေး ၂ ဦး၊ သွားကျိုးအောင် ရိုက်နှက်ခဲ့သည့် မိန်းကလေး၏ မိခင်နှင့် တိုင်တန်းသူ၊ လိုက်ပါကူညီသူ၊ တိုင်ကြားခံရသူအိမ်ရှင်နှင့် ကလေးများအား ပို့ဆောင်ပေးသူတို့အား ကော်မရှင်ရုံးတွင် စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

၄။ ထွက်ဆိုချက်များအရ အောက်ပါအချက်များ တွေ့ရှိရပါသည်-

- (က) အိမ်ရှင်၏တူမဖြစ်သူ (မြစ်သားမြို့နေသူ) က ဆက်သွယ်ပေးပြီး ကိုယ်တိုင် ပို့ဆောင် ပေးခဲ့သဖြင့် ကလေးငယ် ၂ ဦးသည် ၎င်းနေအိမ်တွင် အိမ်အကူလုပ်ရန် အမှန် တကယ် နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (ခ) အိမ်အကူအကြီးဖြစ်သူ မနင်းဝေကျော်က အိမ်ရှင်၏ခိုင်းစေချက်အရ အိမ်အကူအငယ် မနန်းမို့မို့အေး ကို ငယ်ကျည်ပွေဖြင့် ရိုက်ချိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုပါသည်။ မနန်းမို့မို့အေး၏ သွားများ ကျိုးခဲ့သဖြင့် သွားအတုများ တပ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ဂ) လက်ရှိအခြေအနေတွင် မိန်းကလေးငယ်နှစ်ဦး၊ တိုင်တန်းခံရသူနှင့် အခြား သက်ဆိုင်သူများအား ဘုရင့်နောင်နယ်မြေ ရဲစခန်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် လူကုန်ကူးမှု တားဆီးကာကွယ်ရေး ရဲတပ်ဖွဲ့တို့မှ စစ်ဆေးမေးမြန်းလျက်ရှိကြောင်းသိရှိရပါသည်။

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေး ဆောင်ရွက်မှုနှင့် တွေ့ရှိချက် အပြည့်အစုံအား ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ပြီးဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာမှ အရေးယူ ဆောင်ရွက်နေပြီဟု သိရှိရပါကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်အပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၄/ ကာကွယ်/၂၀၁၇)
(ဘူးသီးတောင် အကျဉ်းထောင်)

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့ရှိ အကျဉ်းထောင်အား သွားရောက် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး အကျဉ်းသား/ အချုပ်သား အားလုံးတို့အား တွေ့ဆုံပြီး လူ့အခွင့်အရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကုလသမဂ္ဂမှ သတ်မှတ်ထားသော အနိမ့်ဆုံး စံနှုန်းများနှင့်အညီ အကျဉ်းသားများအား ထိန်းသိမ်းထားရှိမှု ရှိ မရှိ၊ စားသောက်ခြင်း၊ နေထိုင်ခြင်း၊ အိပ်စက်ခြင်းများတွင် အခြားသူများနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ခံရမှု ရှိ မရှိ၊ ကျန်းမာရေး မကောင်းပါက ဆေးကုသခွင့်ရှိ မရှိ၊ ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာအလိုက် ဝတ်ပြုဆုတောင်းခွင့် ရှိ မရှိ၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရခြင်း ရှိ မရှိ စသည့်အချက်များ မေးမြန်းခဲ့ရာ အကျဉ်းကျနေသူများအားလုံးနှင့် အချုပ်သားအများစုက အကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ နေထိုင်စားသောက်ရေး ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိသည့်အပြင် လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုမှုကိုလည်း ရရှိကြောင်းနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုမရှိကြောင်း တင်ပြကြပါသည်။ သို့ရာတွင် အချုပ်သား ၃၃ ဦးတို့၏ တင်ပြချက်များအရ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် လိုအပ်သလို စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရေးအတွက် သမ္မတဦးစီးရုံးနှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနတို့သို့ အကြံပြုချက် (၄) ချက်အား မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့ ရက်စွဲပါစာဖြင့် ပေးပို့ခဲ့ပါကြောင်း ထုတ်ပြန်အပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်း၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်း၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်းနှင့် အလုပ်စခန်းများ အား စစ်ဆေးခြင်း ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၅/ ကာကွယ် /၂၀၁၇)

၁။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း၌ -

- (က) ရဲအချုပ်ခန်းများ။ အရှေ့ပိုင်းခရိုင်တွင် ၂၄ ခု၊ အနောက်ပိုင်းခရိုင်တွင် ၁၆ ခု၊ တောင်ပိုင်းခရိုင်တွင် ၂၉ ခု၊ မြောက်ပိုင်းခရိုင်တွင် ၃၁ ခု စုစုပေါင်း ၁၀၀ ခု ရှိပါသည်။
- (ခ) တရားရုံးအချုပ်ခန်းများ။ အရှေ့ပိုင်းခရိုင်တွင် ၁၄ ခု၊ အနောက်ပိုင်းခရိုင်တွင် ၁၃ ခု၊ တောင်ပိုင်းခရိုင်တွင် ၁၀ ခု၊ မြောက်ပိုင်းခရိုင်တွင် ၈ ခု စုစုပေါင်း ၄၅ ခုရှိပါသည်။
- (ဂ) ဆေးရုံကြီးအချုပ်များ။ အရှေ့ပိုင်းခရိုင်ရှိ သင်္ဃန်းကျွန်းစံပြဆေးရုံ၊ အနောက်ပိုင်းခရိုင်ရှိ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး၊ တောင်ပိုင်းခရိုင်ရှိ သံလျင်ဆေးရုံကြီး၊ မြောက်ပိုင်းခရိုင်ရှိ အင်းစိန်ဆေးရုံကြီးတို့တွင် အကျဉ်းသားလူနာထားသည့် အချုပ်ခန်းများရှိပါသည်။
- (ဃ) အကျဉ်းဦးစီးဌာန၊ အကျဉ်းထောင်နှင့်အလုပ်စခန်းများ။ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်၊ တောင်ပိုင်းခရိုင်တွင် ရွှေသူဌေးနှင့် အောင်ချမ်းသာ၊ တောကြီးတန်း၊ မြောက်ပိုင်းခရိုင်တွင် အိုင်ကလောင်၊ လှေလှော်အင်းနှင့် မင်းကုန်းအလုပ်စခန်းများရှိပါသည်။

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် အကျဉ်းထောင်များ၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းများ၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်းများနှင့် အကျဉ်းဦးစီးဌာန အလုပ်စခန်းများတွင် ကုလသမဂ္ဂမှ သတ်မှတ်ထားသော အနိမ့်ဆုံး လူ့အခွင့်အရေး စံနှုန်းများနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ မရှိကို စဉ်ဆက်မပြတ် စစ်ဆေးအကြံပေးလျှက်ရှိရာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြောက်ပိုင်းခရိုင်ရှိ လှည်းကူးမြို့မ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်း၊ လှည်းကူးတရားရုံး အချုပ်ခန်းနှင့် လှေလှော်အင်း၊ မင်းကုန်းအလုပ်စခန်းများအား ၂၃-၂-၂၀၁၇ (ကြာသပတေး) နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ အရှေ့ပိုင်းခရိုင်ရှိ သင်္ဃန်းကျွန်း မြို့မရဲစခန်း၊ သုဝဏ္ဏနယ်မြေ ရဲစခန်းနှင့် တောင်ဥက္ကလာပ မြို့မရဲစခန်းများရှိ အချုပ်ခန်းများ၊ သင်္ဃန်းကျွန်းနှင့် တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ် တရားရုံးများရှိ အချုပ်ခန်းများအား ၂၇-၂-၂၀၁၇ (တနင်္လာ) နေ့တွင်လည်းကောင်း စစ်ဆေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၃။ ကျန်အချုပ်ခန်းနှင့် အလုပ်စခန်းများအနက် အောက်ပါတို့အား ယှဉ်တွဲဖော်ပြပါ နေ့ရက်များတွင် ဆက်လက်သွားရောက်စစ်ဆေးရန် စီစဉ်ထားပါသည်-

- (က) ၆-၃-၂၀၁၇ (သောကြာ) နေ့။ တောင်ပိုင်းခရိုင်ရှိ တွံတေးရဲစခန်းအချုပ်ခန်း၊ တွံတေးမြို့နယ် တရားရုံးအချုပ်ခန်းနှင့်ရွှေသူဌေး၊ တောကြီးတန်းအလုပ်စခန်းများ၊
- (ခ) ၉-၃-၂၀၁၇ (တနင်္လာ) နေ့။ အနောက်ပိုင်းခရိုင်ရှိ ကျောက်တံတားရဲစခန်းနှင့် လသာရဲစခန်းများရှိ အချုပ်ခန်းများ၊ ကျောက်တံတားနှင့် လသာတရားရုံးများရှိ အချုပ်ခန်းများ၊ ရန်ကုန်ကုတင် (၁၀၀၀) ဆံ့ ဆေးရုံကြီးအချုပ်ခန်း။

၄။ ကျန်ရှိနေသော အချုပ်ခန်းများနှင့် အလုပ်စခန်းများအား အခါအားလျော်စွာ အစီအစဉ်ရေးဆွဲ၍ ဆက်လက်စစ်ဆေးဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်

**ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ အကျဉ်းစခန်း၊ ရဲစခန်း၊ တရားရုံး၊
ဆေးရုံများရှိအချုပ်ခန်းများအားကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၆/ ၂၀၁၇/ ကာကွယ်)**

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၃-၂-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရှိ အကျဉ်းဦးစီးဌာန မင်းကုန်းအလုပ်စခန်း၊ လှေလှော်အင်း စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအတတ်သင်စခန်းနှင့် လှည်းကူးမြို့မရဲစခန်းနှင့် လှည်းကူး မြို့နယ်တရားရုံးတို့ရှိ အချုပ်ခန်းများ၊ ၂၇-၂-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့မရဲစခန်း၊ မြို့နယ်တရားရုံး၊ သုဝဏ္ဏနယ်မြေရဲစခန်း၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့မရဲစခန်းနှင့် မြို့နယ်တရားရုံးတို့ရှိ အချုပ်ခန်းများအား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး အောက်ပါတို့ကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြံပြုခဲ့ပါသည်။ -

- (က) လှည်းကူးမြို့မရဲစခန်းအချုပ်ခန်းတွင် ကျားအချုပ်ခန်း ဘေးအိမ်သာနှင့် ကပ်လျက် ကော်ရစ်တာတွင် ရေယိုစိမ့်နေခြင်းအား ပြုပြင်ရန်၊ အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာများအား အနံ့မထွက်စေရေး သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) မင်းကုန်းစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအတတ်သင်စခန်းတွင် လိုအပ်နေသော ဝန်ထမ်းအင်အားကို ဖြည်းတင်းခန့်အပ်ပေးရန်၊ ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေသဖြင့် အိပ်ဆောင် တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ရန်နှင့် အမိုးအကာ ပေါက်ပြဲနေသော အိပ်ဆောင်များကို မိုးမကျမီ အချိန်မှီ ပြုပြင်ရန်၊ ညမိလ္လာများ သန့်ရှင်းရေး စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဂ) လှည်းကူးမြို့နယ် တရားရုံးအချုပ်ခန်းဝင်ပေါက်သည် ၂ ပေခွဲပတ်လည်သာရှိသဖြင့် ပြုပြင်သည့်အခါ ၆ ပေအမြင့် ပြင်ဆင်ရန်၊ အချုပ်ခန်းအတွင်း အိမ်သာများ အနံ့ မထွက်စေရေး သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဃ) လှေလှော်အင်း စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအတတ်သင်စခန်း အိပ်ဆောင်အတွင်းရှိ အိမ်သာများပေါ်တွင် CCTV ကင်မရာ ၂ လုံးတပ်ဆင်ထားသဖြင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လုံခြုံမှုကို ထိပါးနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရသဖြင့် ပြန်လည်စိစစ်ရန်၊
- (င) သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် တရားရုံးအချုပ်ခန်းသည် အချုပ်သားဦးရေ များပြီးကြပ်တည်းနေသဖြင့် အချုပ်ခန်း အကျယ်တိုးချဲ့ရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့မ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းတွင် အနည်းငယ် ပျက်စီးနေသော ကွပ်ပျစ်များအား ပြင်ဆင်ရန်၊
- (စ) တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်တရားရုံး အချုပ်ခန်းရှိမအချုပ်ခန်းအား ပြင်ဆင်ရန်နှင့် ကျားအချုပ်ခန်း၌ ကွပ်ပျစ်ခင်းရန်။

၂။ စစ်ဆေးခဲ့သော နေရာများတွင် ဖော်ပြပါ ပြုပြင်ရန်အချက်များမှလွဲ၍ အခြားလူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ မတွေ့ရှိရကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၇/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ အမရပူရမြို့နယ်တွင် အိမ်အကူအား အိမ်ရှင်ဇနီးမောင်နှံမှ လူမဆန် ရက်စက်စွာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည်ဟု လူမှုမီဒီယာများမှ သိရှိရသည့်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၇-၃-၂၀၁၇ ရက်နေ့ မှ ၉-၃-၂၀၁၇ ရက်နေ့အထိ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ အမရပူရမြို့နယ်သို့ သွားရောက်၍ အမှုနှင့် သက်ဆိုင်သူများအား စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များအရ အိမ်ရှင်ဇနီးမောင်နှံ ၂ ဦးက အိမ်အကူအား လက်သီးဖြင့် ထိုးခြင်း၊ ခြေထောက်ဖြင့်ကန်ခြင်း၊ ပါးရိုက်ခြင်း၊ ရေလုံထဲတွင် မျက်နှာနှစ်၍ အသက်ရှူ မရအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ လက်ကိုအပ်စိုက်၍ ပလာယာဖြင့် ဆွဲနှုတ်ခြင်း၊ ဒူးခေါင်းကို အပ်ဖြင့်စိုက်ပြီး တူဖြင့် အချက်ပေါင်းများစွာ ရိုက်နှက်ခြင်း၊ မျက်နှာကို အဝတ်စ စည်း၍ မော်တာမောင်းထားသော ရေပိုက်ဖြင့်ထိုးခြင်း၊ ဆံပင်ဆွဲ၍ နံရံနှင့်တိုက်စေခြင်း၊ ဝါယာကြိုးဖြင့် ရိုက်နှက်ခြင်း၊ တာယာဖိနပ် ဖြင့်ရိုက်နှက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။

ထို့ပြင် အိမ်ရှင်၏ဇနီးဖြစ်သူက ထိခိုက်နစ်နာသူ အိမ်အကူမိန်းကလေး၏ ကာယိန္ဒြေပျက်ပြားစေရန်အတွက် စည်းရုံးစေခိုင်းခဲ့ကြောင်း အိမ်အကူမိန်းကလေးက ထွက်ဆိုပါသည်။ အိမ်အကူ အမျိုးသမီးငယ်အား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရာအိမ်မှူးများနှင့် သတင်းပေးတို့က မတ်လ ၁ ရက်နေ့နှင့် ၂ ရက်နေ့များတွင် အမရပူရမြို့မရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားရာ ရဲစခန်း တာဝန်ရှိသူများက အမှုဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ထိခိုက်နစ်နာသူ၏မိဘများ လာရောက်မှသာ အမှုဖွင့်လှစ်ရန် ပြောကြားခဲ့သည်ဟု ထွက်ဆိုကြသော်လည်း မြို့မရဲစခန်းမှူးက လာရောက်အမှုဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မသိရှိပါဟု ထွက်ဆိုထားရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေနှင့် ရဲလက်စွဲ (ဒုတိယတွဲ) တို့ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ပျက်ကွက်ခဲ့သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။

ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရသူအား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းရာတွင် အသုံးပြုသော တူ၊ ရေပိုက်၊ ရေမော်တာ၊ ရေလုံ၊ သံတုတ်၊ ဝါယာကြိုးနှင့် ပလာယာများကို ရဲတပ်ဖွဲ့မှ သက်သေအဖြစ် သိမ်းဆည်းခြင်းမပြုဟု ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသူ သက်သေ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သိရှိရသည့်အပြင် အမှုစစ်ရဲအရာရှိ၏ ရှာဖွေရာ၌ ဖမ်းဆီးရမိသော ပစ္စည်းစာရင်းအာ စစ်ဆေးရာ စွပ်စွဲခံရသူ၏ ညွှန်ပြချက်အရ ဝါယာကြိုးတစ်ချောင်းကိုသာ သိမ်းဆည်းခဲ့သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ရဲလုပ်ငန်းစနစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မှန်ကန်ပြည့်စုံစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ မတ်လ ၃ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းမှသာ ရဲစခန်းမှူးက မြို့နယ်မှူးထံတင်ပြ၍ အမှုဖွင့်လှစ်စေခဲ့သည်ဟု စစ်ဆေးတွေ့ရှိရသဖြင့် ရဲလုပ်ငန်းတွင် အားနည်းသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ မတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ဦးစီးအရာရှိက ကလေးသူငယ်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (ဃ) ဖြင့် အမရပူရမြို့နယ် တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်အနေဖြင့် အရွယ်မရောက်သေးသော အိမ်အကူအမျိုးသမီးငယ်ကို လူမဆန်စွာနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခဲ့သည်ဟု ငြိစွန်းသော ထွက်ဆိုချက်များရှိသည့်အတွက် အိမ်ရှင်ဇနီးမောင်နှံ ၂ ဦးတို့အား ဥပဒေနှင့်အညီ ထိရောက်စွာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊ ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားလာသည့်အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ၊ ရဲလက်စွဲ (ဒုတိယတွဲ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ ပျက်ကွက်ခဲ့သော သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူသင့်ကြောင်း၊ နစ်နာသူ (အရွယ်မရောက်သေးသည့်) အိမ်အကူအမျိုးသမီးငယ်အား လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုတွင် ထားရှိပြီး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကုစားမှုများ ပြုလုပ်ပေးသင့်သည့်အပြင် ၎င်း၏နောင်ရေးအတွက်

အသက်မွေးမှုပညာ သင်ကြားရေးအတွက် ကူညီပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊ ဤကဲ့သို့သော ဖြစ်စဉ်များ မကြာခဏ မဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် သင်ခန်းစာဖော်ထုတ်ပြီး အများပြည်သူများအား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသိပညာပေးခြင်း၊ မူခင်းဖြစ်ပွားလာ၍ တိုင်ကြားလာပါက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ၊ ရဲလက်စွဲတို့နှင့်အညီ တိကျစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်အဆင့်ဆင့်တို့အား ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြံပြုထားပါသည်ဟု သတင်းထုတ်ပြန်အပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ် (၈/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ အောင်မင်္ဂလာအဝေးပြေး ဂိတ်ဝင်းအတွင်းရှိ ဆွေညီနောင် စတိုးဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော မိန်းကလေးငယ် ၂ ဦးအား ဆိုင်ရှင် အမျိုး သမီးမှ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည်ဟု လူမှုမီဒီယာများမှ သိရှိရသည့်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကွင်းဆင်းစုံစမ်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၁၄-၃-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်သို့ သွားရောက်၍ အမှုနှင့်သက်ဆိုင်သူများအား တွေ့ဆုံစစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

၂။ စစ်ဆေးချက်များအရ မင်္ဂလာဒုံမြို့မရဲစခန်းမှ တာဝန်ရှိသူများသည် သတင်းရရှိသည့် ၁၃-၃-၂၀၁၇ရက်နေ့ နံနက် ၀၃:၀၀ နာရီအချိန်တွင် စွပ်စွဲခံရသူနေထိုင်ရာ အောင်မင်္ဂလာ အဝေးပြေး ဝင်းရှိ ကုန်စုံဆိုင်သို့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ အောင်မင်္ဂလာအဝေးပြေး ဂိတ်ဝင်းမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် လိုက်ပါကူညီသူများ အကူအညီရယူကာ ဝင်ရောက်ရှာဖွေ ပြီး နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသူ အမျိုးသမီးနှင့် ထိခိုက်နစ်နာသူ မိန်းကလေးငယ်နှစ်ဦးတို့အား မင်္ဂလာဒုံမြို့မရဲစခန်းသို့ ခေါ်ဆောင် စစ်ဆေးခဲ့ကြပါသည်။

၃။ မင်္ဂလာဒုံမြို့မရဲစခန်းမှ အမှုစစ်ဒုရဲအုပ်ကတရားလိုပြုလုပ်၍ (ပ) ၃၁၆/၁၇ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၂၅/၃၂၆ ဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ အမျိုးသမီးအား အမှုဖွင့်လှစ် အရေးယူခဲ့သည့်အပြင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရသူ မိန်းကလေး ငယ် ၂ ဦးအား အင်းစိန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသို့ ရဲဆေးစာနှင့်အတူ ပို့ဆောင်၍ ဆေးကုသပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် အမှတ် (၆) လူကုန်ကူးမှု တားဆီးနှိမ်နင်းရေး ရဲတပ်ဖွဲ့မှလည်းစုံစမ်း စစ်ဆေးမှုများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရ ပါသည်။

၄။ နောက်တစ်နေ့တွင် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ထောက်ကြံ့အမျိုးသမီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ရေးကျောင်း၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးက တရားလိုပြုလုပ်၍ ကလေးသူငယ်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (ဃ) ဖြင့် မင်္ဂလာဒုံမြို့ နယ်တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး အင်းစိန်ပြည်သူ့ ဆေးရုံကြီး၊ အမျိုးသမီး ခွဲစိပ် ကုသဆောင်တွင် အမျိုးသမီးကလေးငယ် ၂ ဦးအား မင်္ဂလာဒုံ မြို့မရဲစခန်းမှ အမျိုးသမီး ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက လိုအပ်သော ဆေးဝါးကုသမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးနေပြီး၊ အနီးကပ်စောင့် ရှောက်ပေးနေကြပြီးသော်လည်း မိဘ အုပ်ထိန်းသူများလည်း ရောက် ရှိနေသည်ကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါသည်။ လာရောက်ကူညီပံ့ပိုးစေတနာရှင်များနှင့် လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများက အစားအသောက်နှင့် ငွေကြေးများ လှူဒါန်းကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

၅။ အထက်ပါတွေ့ရှိချက်များအရ မင်္ဂလာဒုံမြို့မရဲစခန်းမှ တာဝန်ရှိသူများသည် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုကို သတင်းရရှိ ချိန်မှစ၍အချိန်နှင့် တပြေးညီတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကူညီဆောင်ရွက်သူများ ပူးပေါင်းပြီး စွပ်စွဲခံရသူအား ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အမှုဖွင့်ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သက်သေခံပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ထိခိုက်နစ်နာသူကလေးငယ် ၂ ဦး အား သက်ဆိုင်ရာဆေးရုံသို့ ရဲဆေးစာနှင့်အတူ အင်းစိန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသို့ တင်ပို့ကုသခြင်းများ ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့ခြင်း၊ အမှတ်(၆) လူကုန်ကူးမှု တားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ စနစ်တကျပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း၊ အင်းစိန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသို့ တက်ရောက်ကုသနေသော ကလေးငယ် (၂) ဦးအား လိုအပ်သည့် လုံခြုံရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ လူမှုရေးအရ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းခံရသူ မိန်းကလေးနှစ်ဦး၏ မိဘအုပ်ထိန်းသူများကို အချိန်မီ အကြောင်းကြားပေးခဲ့ခြင်းများကို အချိန်နှင့် တပြေးညီ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် ရဲစခန်းတာဝန်ရှိသူများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်အနေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

၆။ ဤကဲ့သို့သောဖြစ်စဉ်များ အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားနေသဖြင့် အလားတူလူမဆန်စွာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများ ထပ်မံပေါ်ပေါက်မှု မရှိစေရေးအတွက်သက်ဆိုင်ရာ ဌာနအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အချင်းချင်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပြီး ပြည်သူလူထုထံ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အသိပညာပေးခြင်း၊ ထိရောက်စွာအရေးယူခြင်း၊ လိုအပ်သောဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်ပြန်၍ ကုစားသင့်ပါကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်အပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကျောက်ဖြူမြို့နှင့် သံတွဲမြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းများနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့ အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၉/ ကာကွယ်/ ၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ဦးယုလွင်အောင်နှင့် ဒေါက်တာ မြင့်ကြည်တို့ပါဝင်သော ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၈-၃-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၃၁-၃-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကော်မရှင်ရုံး ဝန်ထမ်း ၂ ဦးနှင့်အတူ ကျောက်ဖြူမြို့နှင့် သံတွဲမြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်း အချုပ်ခန်းများနှင့် တရားရုံး အချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၂။ ကျောက်ဖြူအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) အိပ်ဆောင်များရှိ လျှပ်စစ်မီးချောင်းမရှိသည့် နေရာများတွင် ဖြည့်တင်းတပ်ဆင်ထားသင့်ပါသည်။
- (ခ) အိပ်ဆောင်များရှိ စုတ်ပြဲနေသော ဖယောင်းပုဆိုးအချို့အား အသစ် လဲလှယ်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ညမိလ္လာများတွင် သုံးရေရရှိရေးအတွက်ရေပိုက်များသွယ်တန်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ဘူးသီးတောင် အကျဉ်းထောင်မှ ပြောင်းရွှေ့လာပြီး မိသားစုနှင့် အဆက်အသွယ် မရရှိသည့် အကျဉ်းသားများအား အဆက်အသွယ်ရရှိရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့် ပါ သည်။
- (င) လက်ထောက်ဆရာဝန် လိုအပ်နေသဖြင့် အားကစားနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြ တောင်းခံသင့်ပါသည်။
- (စ) ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝန်ထမ်းအင်အား ၁၀၉ ဦးဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိတွင် ၈၀ ဦးသာရှိသဖြင့် လိုအပ်ဝန်ထမ်းများကိုလည်းဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတစာစောင်များ နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ထပ်မံ ဖြည့်ဆည်းသင့် ပါသည်။

၃။ သံတွဲအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ ဆရာဝန်နှင့် အထူးကုများအား အပတ်စဉ်၊ လစဉ်ဖိတ်ကြား၍ စစ်ဆေး ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များဖတ်ရှုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အမျိုးသမီးဆောင်ရှိ ၂ နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်အား ဖြည့်စွက်အစာ ကျွေးမွေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) မိသားစုနှင့် အဆက်အသွယ်မရရှိသေးသည့် အကျဉ်းသားများအား အဆက်အသွယ် ရရှိရေး တာဝန်ခံ အရာရှိမှ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (င) အကျဉ်းသားအမှတ် သတ/၁၄/၀၀၂၀၀/က သက်ဝင်း (ခ) ငပြူးတွင် ဖြစ်ပွားနေသော ဂရင်ဂျီနာ ရောဂါအား ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) အကျဉ်းထောင်ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝန်ထမ်းအင်အား ၁၀၉ ဦးဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိတွင် ၅၃ ဦးသာ ရှိသဖြင့် ဝန်ထမ်းလိုအပ်ချက်အား ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။

- (ဆ) မျက်စိအပါအဝင် ကျန်းမာရေးမကောင်းသည့် အကျဉ်းသား/သူများအား မျက်တောင်တုလုပ်ငန်း အစား အခြားတာဝန်ပြောင်းလဲပေးစေရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) မျက်တောင်တုလုပ်ငန်းအပြင် အခြားအသက်မွေး သင်တန်းများဖြစ်သည့် စက်ပြင်သင်တန်း၊ အပ်ချုပ်သင်တန်း၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်သင်တန်းစသည်တို့ကိုလည်း အလှည့်ကျ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဈ) အကျဉ်းသားအမှတ် သတ/၁၅/၀၀၀၀၁/က ကျော်မိုးမှာ TB ဆေးသောက်နေသည် မှာ ၃ လ ခန့် ရှိသော်လည်း မသက်သာကြောင်း သတင်းပို့သဖြင့် ပြန်လည်ဆေးစစ် ပေးသင့်ပါသည်။

၄။ ကျောက်ဖြူနှင့် သံတွဲမြို့များရှိ အချုပ်ခန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်။-

- (က) **မဒေးကျွန်းနယ်မြေရဲစခန်း၊ အချုပ်ခန်း။** အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာအကာများနှင့် သစ်သား ကြမ်းခင်းများမှာ ပျက်စီးနေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပြီး ဝင်ပေါက်တံခါးများမှာ ၂ ပေခွဲ ပတ်လည်သာ ရှိသေးသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (ခ) **ကျောက်ဖြူမြို့မရဲစခန်း၊ အချုပ်ခန်း။** အမျိုးသမီးအချုပ်ခန်း၌ အိမ်သာမရှိသဖြင့် ဆောက်လုပ်သင့် ပါသည်။
- (ဂ) **ကျောက်ဖြူမြို့နယ် တရားရုံး၊ အချုပ်ခန်း**
 - (၁) အချုပ်ခန်းများ၌ ကွပ်ပျစ်များ ထားရှိသင့်ပါသည်။
 - (၂) ကျားအချုပ်ခန်းနှင့် မအချုပ်ခန်းသည် အနီးကပ် မြင်တွေ့နေရသဖြင့် အမျိုးသမီးများ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်မှုကို မထိခိုက်စေရန်အတွက် အကာအရံများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
 - (၃) အချုပ်ခန်းဝရန်တာ လျှောက်လမ်း ကွန်ကရစ်အခင်းသည် ပေါက်ပြဲပျက်စီးနေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
 - (၄) အချုပ်ခန်းအိမ်သာသည် အချုပ်သားများအပြင် တရားရုံးသို့ လာရောက်သူများပါ အသုံး ပြုနိုင်စေရန်အတွက် ခြံစည်းရိုးအပြင်သို့ ရောက်ရှိနေသဖြင့် ခြံစည်းရိုးအား အိမ်သာကို ပါဝင်အောင် တိုးချဲ့ခတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ခြံစည်းရိုးအတွင်း အချုပ်သားများအတွက် အိမ်သာ သီးသန့်တည်ဆောက်သင့်ပါသည်။
 - (၅) အိမ်သာများ၌ သုံးရေရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
 - (၆) အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်တံခါးသည် ၂ ပေခွဲပတ်လည်သာ ရှိသဖြင့် ၅ ပေခွဲအမြင့် ပြင်ဆင် သင့်ပါသည်။
- (ဃ) **သံတွဲမြို့နယ် တရားရုံးအချုပ်ခန်း။** မ အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်တံခါးမှာ ၂ ပေခွဲ မပြင်ဆင်ရသေး သဖြင့် ၅ ပေခွဲအမြင့် ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၀/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်ခရိုင်၊ သဲကုန်းမြို့နယ်၊ (၂) ရပ်ကွက်နေ အသက် (၁၈) နှစ် မပြည့်သေးသော မင်းမြတ်လွင် (ခ) အာနီးကို ဒေါ်ခင်စန်းဌေးဆိုသူက ၎င်း၏နေအိမ်မှ ရွှေထည်နှင့် ငွေများ ပျောက်ဆုံးသည့်ကိစ္စတွင် ပါဝင်သည်ဟု စွပ်စွဲပြီး ရဲစခန်းအချုပ်၌ တစ်လကျော်ကြာသည်အထိ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်၍ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံး နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီသို့ ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးခိုင်ချစ်လွင်က တိုင်ကြားလာခြင်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံးမှ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ပြီးစီးမှုအခြေအနေ ပြန်ကြားပေးရန် ပေးပို့လာသဖြင့် အဖွဲ့ဝင် ဦးယုလွင်အောင် ဦးဆောင်သော ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ရုံးဝန်ထမ်း ၃ ဦးလိုက်ပါ၍ ၁၁-၆-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၄-၆-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ အခင်းဖြစ်ပွားရာ သဲကုန်းမြို့သို့ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခဲ့ပါ သည်။

၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များအရ အောက်ပါအကြံပြုချက်များကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံးနှင့် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်-

- (က) ပစ္စည်းခိုးယူသည်ဟု စွပ်စွဲချက်ဖြင့် မောင်မင်းမြတ်လွင် (ခ) အာနီးအား သဲကုန်းမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ပြီး သက်သေခံရွှေထည်နှင့် ငွေများ သိမ်းဆည်းရမိခြင်း မရှိဘဲ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း ၍ ဇွတ်အတင်း ဝန်ခံစေခြင်းဖြင့် သဲကုန်းမြို့နယ် တရားရုံးမှ ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ် (အချုပ်ကာလ ၁ နှစ် ၉ လနှင့် ထောင်တွင်း၌ ၃ လ) ကျခံခဲ့ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိသူများအား ထိုက်သင့် သလို အရေးယူသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) နောင်တွင် အလားတူ သံသယရှိသူတစ်ဦးအား အထောက်အထား ခိုင်လုံမှုမရှိဘဲ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်၍ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပြီး ဇွတ်အတင်းဝန်ခံစေ၍ တရားစွဲ တင်ပို့ ခြင်း၊ တရားရုံးမှလည်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ကျခံစေသည့် ဖြစ်စဉ်မျိုး ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တရားစွဲ အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့အစည်း များမှတာဝန်ရှိသူများ ညှိနှိုင်း၍ လိုအပ်သည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့် ညွှန်ကြားချက် များ ချမှတ်ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) ထို့ပြင် အလားတူ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု သံသယရှိသူများအား ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင် ရိုက်နှက်၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပြီး ဝန်ခံစေခြင်းများ မပြုလုပ်ဘဲ သက်သေအထောက်အထားများကို မှန်ကန် ခိုင်မာစွာ စနစ်တကျ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ ဝန်ခံစေသည့် အလေ့အထကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာစေရေး ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား သင်ကြားပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ဃ) မောင်မင်းမြတ်လွင်၏ ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးခိုင်ချစ်လွင် (ခ) ချစ်လွင်အား ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားပြီး တစ်နှစ်ကျော် နှစ်နှစ်နီးပါးကြာမှ နောက်တိုးတရားခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်၍ တရားရုံးတင် စစ်ဆေးသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ခိုင်မာသော အထောက်အထား မရှိခြင်းကြောင့် အချုပ်ကာလကို ထောင်အတွင်း၌ ၄ လ ချုပ်နှောင်ခံခဲ့ရပြီး အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွတ်လိုက်ခြင်းသည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ ကို ထိခိုက်ကျဆင်းစေသဖြင့် အလားတူဖြစ်စဉ်မျိုး မဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တရားစွဲ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများ ညှိနှိုင်း၍ လိုအပ်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ညွှန်ကြားချက်များ ချမှတ်ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၁၁/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ အင်းမ နယ်မြေရဲတပ်ဖွဲ့ ရဲစခန်း၌ မောင်ချမ်းမြေ့အောင်၊ မောင်ကျော်ဇင်အောင်၊ မောင်ကျော် ရဲခေါင်ထူး (ခ) ဖိုးသားတို့အား မော်တော်ဆိုင်ကယ်ခိုးယူခြင်းမရှိဘဲ ဖိအားပေး၍ မတရားညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ကာ စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့ပြီး အမှန်တကယ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူနှစ်ဦးက ဝန်ခံထွက်ဆိုသဖြင့် ၎င်းတို့အား ပြန်လည်လွှတ်ပေးလိုက်သော်လည်း မတရားနှိပ်စက်ခံရခြင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာထိခိုက် နစ်နာရခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ထိုသို့စစ်ဆေးနေစဉ် တာဝန်ရှိ စခန်းမှူး ရဲအုပ်သန်းဇော်သည် တာဝန်မှူး ရုံးစားပွဲပေါ်၌ အရက်၊ ဘီယာများ သောက်စားပြီး စစ်ဆေးခဲ့ သည်ဟုလည်းကောင်း ဖော်ပြလျက် ဗွီဒီယိုဖိုင်နှင့်အတူ ကော်မရှင်သို့ တိုင်တန်းလာသဖြင့် ကော်မရှင်မှ ကွင်းဆင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်ခရိုင်၊ သဲကုန်းမြို့နယ်၊ အင်းမမြို့သို့သွားရောက်၍ အမှုနှင့် သက်ဆိုင်သူများကို စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့ပါ သည်။

၂။ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များအရ တိုင်တန်းချက်တွင် ပူးတွဲဖော်ပြထားသော ဗွီဒီယိုအရ လည်းကောင်း၊ သက်သေ များ၏ထွက်ဆိုချက်များအရလည်းကောင်း တိုင်တန်းချက်ပါ ဖြစ်စဉ်များသည် မှန်ကန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်အနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အကြံပြုချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်-

- (က) တာဝန်ရှိသူများအား စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊
- (ခ) ရိုက်နှက်ခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့နှင့် တာဝန်ရှိသူ ကြီးကြပ်သူ အဆင့်ဆင့်ကို လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်သင့် ကြောင်း၊
- (ဂ) နောင်တွင် အလားတူပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု သံသယရှိသူများအား ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်၍ ရိုက်နှက် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပြီး ဝန်ခံစေခြင်းများ မပြုလုပ်ဘဲ သက်သေအထောက်အထားများကို မှန်ကန် ခိုင်မာစွာ စနစ်တကျ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ ဝန်ခံစေသည့် အလေ့အထကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာစေရေး ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား သင်ကြားပေးသင့်ကြောင်း။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၅ ရက်

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကလေး၊ မုံရွာ အကျဉ်း ထောင်များ၊ ကလေး၊ တမူး၊ မုံရွာမြို့များရှိ ရဲစခန်း အချုပ်ခန်းများ နှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏ ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၁၂/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးယုလွင်အောင်နှင့် ဒေါက်တာ မြင့်ကြည်တို့ပါဝင်သည့် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၇ ရက်နေ့မှ ၁၂ ရက်နေ့အထိ ကော်မရှင် ရုံးဝန်ထမ်း ၃ ဦးနှင့်အတူ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကလေး၊ မုံရွာအကျဉ်းထောင်များ၊ ကလေး၊ တမူး၊ မုံရွာမြို့များရှိ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းများနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ကော်မရှင် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ကြည့်ရှုစစ်ဆေး ခဲ့ပါသည်။

၂။ ကလေးအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) သက်ကြီးအကျဉ်းသားများ၏ ရေချိုးချိန်အား အခြားလူငယ်အကျဉ်းသားများနှင့် ခွဲခြား သတ်မှတ် ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) HIV ရောဂါသည် အကျဉ်းသား/သူ ၈၈ ဦးအနက် ၄၆ ဦးသာ ART ဆေးရရှိပြီး ကျန် ၄၂ ဦး မှာ ART ဆေးမရရှိသေးကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အမြန်ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) လက်ရှိပေ ၃၂၀ နက်သော ၄ လက်မတွင်းတစ်တွင်း၊ ပေ ၂၆၀ နက်သော ၃ လက်မတွင်း တစ်တွင်း ဖြင့် ၁၈ နာရီအပြည့် ရေတင်မှ အကျဉ်းသားတစ်ဦးပါလဲ ၂၀ လုံလောက်ရုံသာ ရှိသည့် အခြေအနေ တွင် လျှပ်စစ်မီးပျက်ခြင်း၊ အကျဉ်းထောင်ရှိ မီးစက်ပျက်ခြင်းတို့ကြောင့် ရေတင်ချိန်လျော့နည်း သည့် နေ့ရက်များတွင် သုံးရေမလုံလောက်ကြောင်း သိရှိရသဖြင့် နောက်ထပ် ၄ လက်မတွင်း တစ်တွင်း၊ လိုအပ်သည့် ရေစုပ်မော်တာနှင့် မီးစက်များဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း၊ လက်ရှိမီးစက်များအား ပြင်ဆင်ပေးခြင်း လိုအပ်ပါက အသစ်ဝယ်ယူပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ဃ) မိုးရွာလျှင် မိုးယိုနေသောအိပ်ဆောင် ၁ အခန်း ၂ ၏အမိုးများအား လဲလှယ်ပြုပြင်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (င) အိန္ဒိယနိုင်ငံသားအကျဉ်းသားဖြစ်သူ Paopu F-Thongkhozang ဆိုသူအား ၎င်း၏ မိသားစုနှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိရေး လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (စ) ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော အကျဉ်းသားများအား လက်တုံ့ပြန်မှုမခံရ စေရေးအတွက် ကော်မရှင်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ နှင့်အညီ အလေးထား ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုကြောင်း၊

၃။ မုံရွာအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အကျဉ်းထောင်တွင် ကျန်းမာရေးမှူးတစ်ဦးဖြင့် အကျဉ်းသားများအား ကုသနေရသောကြောင့် နိုင်နင်းမှုမရှိသဖြင့် လက်ထောက်ဆရာဝန်ခန့်ထားနိုင်ရေး ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန သို့ တင်ပြတောင်းခံသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) ဖွဲ့စည်းပုံ၏တစ်ဝက်ခန့်သာ ဝန်ထမ်းအင်အားရှိသဖြင့် ဝန်ထမ်းလိုအပ်ချက်အား ဖြည့်ဆည်းပေး သင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) အိပ်ဆောင်နည်းပါးပြီး အကျဉ်းသားအင်အား များပြားကြပ်တည်းသဖြင့် လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်ရန်နှင့် အဆောင်များအတွင်းအအေးဓာတ်ရရှိစေရန် မျက်နှာကြက် (သို့) ဘေး နံရံများ

တွင် ပန်ကာများတပ်ဆင်နိုင်ရန် အလှူရှင် (သို့) ဌာနအစီအစဉ်ဖြင့် တပ်ဆင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊

- (ဃ) အကျဉ်းသားအချို့၌ ယားနာများပေါက်နေသဖြင့် ၎င်းအကျဉ်းသားများအား သီးခြား ရေကန်တစ်ကန်တွင် Detol ထည့်၍သော်လည်းကောင်း၊ တမာရွက်ပြုတ်ရည် ထည့်၍သော်လည်းကောင်း နေ့စဉ်ရေချိုးစေသင့်ကြောင်းနှင့် ယားနာပျောက်ဆေးများ လိုအပ်သူများကို ဝယ်ပေးသင့်ပါကြောင်း၊
- (င) အကျဉ်းသားဦးရေနှင့် ရေချိုးကန် အချိုးမညီမျှသဖြင့် ရေချိုးကန်များ ထပ်မံတိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (စ) စာကြည့်တိုက်တွင် စိတ်ဓာတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေမည့် စာအုပ်များ (ဥပမာ- ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)၊ လယ်တွင်းသားစောချစ်၊ ဖေမြင့်တို့ ရေးသားသောစာအုပ်များ စသည်) အား ဖြည့်ဆည်းထားသင့်ပါကြောင်း၊
- (ဆ) ကျန်းမာရေးမှူးမှ အကျဉ်းသား/သူများအား ဆေးစစ်ကုသပေးရန် နေ့စဉ်အချိန်မှန် ဆေးခန်းထိုင်၍ စစ်ဆေးကုသပေးရေးကြပ်မတ်ညွှန်ကြားပေးသင့်ပါကြောင်း၊
- (ဇ) အိပ်ဆောင် ၃၊ အခန်း ၁ နှင့် အိပ်ဆောင် ၄၊ အခန်း ၁ တို့တွင် မိုးယိုသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ကြောင်း၊
- (ဈ) အကျဉ်းသားများ အိပ်သည့်နေရာများတွင် ကြမ်းပိုးကိုက်သဖြင့် ပိုးသတ်ဆေးများ ပုံမှန် ဖြန်းပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ည) ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော အကျဉ်းသားများအား လက်တုံ့ပြန်မှုမခံရစေရေးအတွက် ကော်မရှင်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ နှင့်အညီအလေးထား ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုကြောင်း၊

၄။ သနန်စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) အကျဉ်းသား မောင်နွဲ့ဆိုသူတွင် ဖြစ်ပွားနေသော ခေါင်းအကြိတ်အား ဆရာဝန်နှင့် ပြသ၍ ခွဲစိတ်ကုသပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) အိပ်ဆောင်များရှိ သောက်ရေပုံးများတွင် သောက်ရေခွက်များ ထားရှိပေးသင့်ပါကြောင်း၊
- (ဂ) စာကြည့်တိုက်တွင် ယဉ်ကျေး၊ လိမ္မာ၊ စိတ်ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေနိုင်သော စာအုပ်စာပေများ ဖြည့်ဆည်း၍ အကျဉ်းသားများဖတ်ရှုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါကြောင်း၊
- (ဃ) လစဉ် တရားစခန်းများ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (င) သောက်ရေစစ်ကန်အမိုး၌ အလင်းရောင်ရရှိရန် အလင်းပေါက်ပလတ်စတစ် အမိုးပြားတစ်ချပ် တပ်ဆင်သင့်ကြောင်း၊
- (စ) ဖွဲ့စည်းပုံအရဝန်ထမ်းအင်အား ၅၇ ဦးဖြစ်သော်လည်းလက်ရှိတွင် ၂၇ ဦးရှိသဖြင့် ၃၀ ဦး လိုအပ်နေကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် သနန်စခန်းအား အဓိကထားပြီး ဝန်ထမ်း ဖြည့်ဆည်း ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ဆ) သနန်စခန်းသည် နယ်စပ်နှင့် နီးကပ်သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် တာဝန်ရှိသူများ မကြာခဏ သွားရောက် စစ်ဆေး၍ လိုအပ်သည်များ ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ကြောင်း၊

၅။ မြို့သစ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ဖွဲ့စည်းပုံအရဝန်ထမ်း၈၂ ဦးဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိတွင် ၃၁ ဦးသာရှိသဖြင့် လိုအပ်နေသော ဝန်ထမ်းများ ဖြည့်ဆည်းသင့်ပါကြောင်း၊
- (ခ) အိပ်ဆောင်များရှိ လျှပ်စစ်မီးကြိုးများအားစနစ်တကျ သွယ်တန်းသင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) အိပ်ဆောင်များအတွင်း ခြင်ဆေးဖျန်းနိုင်ရေး ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ဆောင်ရွက် သင့်ကြောင်း၊
- (ဃ) သောက်ရေကန်၌ အလင်းရောင်ရှိရန်နှင့် ပိုးလောက်လန်းများ မပေါက်ဖွားနိုင်ရန် အလင်းပေါက် ပလတ်စတစ်တစ်ချပ် တပ်ဆင်သင့်ကြောင်း၊
- (င) လစဉ်တရားစခန်းများဖွင့်လှစ်သင့်ကြောင်း၊

၆။ ဗန္ဓုလစခန်းနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) စခန်းဖွဲ့စည်းပုံအရဝန်ထမ်းအင်အား ၅၇ ဦးအနက်လက်ရှိတွင် ၂၆ ဦးရှိသဖြင့် လိုအပ်နေသော ဝန်ထမ်း ၃၁ ဦးအားဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) စာကြည့်တိုက်တွင် စိတ်ဓာတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်စေမည့် စာအုပ်များအား အကျဉ်းသားများ ဖတ်ရှုနိုင်ရေး ထပ်မံဖြည့်ဆည်းသင့်ကြောင်း၊

၇။ အုတ်ဖိုကန်ဘောင်စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) စခန်းဖွဲ့စည်းပုံအရဝန်ထမ်းအင်အား ၅၇ ဦးဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိတွင် ၂၁ ဦးသာ ရှိသဖြင့် ၃၈ ဦးလိုအပ်နေသောကြောင့် ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) သတင်းပို့တင်ပြသော အကျဉ်းသားတစ်ဦးသည် ခန္တီးအကျဉ်းထောင်မှတစ်ဆင့် ကလေးအကျဉ်း ထောင်စခန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့လာစဉ် ကလေးအကျဉ်းထောင်၌ ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးရာ HIV ရောဂါပိုး တွေ့ရှိသည်ဟု တင်ပြသဖြင့် ၎င်း အကျဉ်းသားတွင် အမှန်တကယ် HIV ရောဂါပိုး ရှိ မရှိ သွေး စစ်ဆေး၍ ရောဂါပိုး တွေ့ရှိပါက ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) ကျန်းမာရေးမကောင်းသည့် အကျဉ်းသားများအားဆေးပေးခြင်း၊ ဆေးနားပေးခြင်းများက ကျန်းမာရေးမှူးကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊

၈။ ရာဇဂြိုဟ် (၁) စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) ဖွဲ့စည်းပုံအရဝန်ထမ်း ၅၇ ဦးဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိတွင် ၂၀ ဦးသာရှိသဖြင့် လိုအပ်နေသော ဝန်ထမ်း ၃၇ ဦးကို ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) စာကြည့်တိုက်တွင် ဘာသာရေးနှင့် ဗဟုသုတရဖွယ်စာအုပ်များ၊ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြှင့်တင်ရေးစာအုပ်စာပေများ ထပ်မံဖြည့်ဆည်းသင့်ကြောင်း၊

၉။ ရာဇဂြိုဟ် (၂) စခန်း စာကြည့်တိုက်တွင် ဘာသာရေးနှင့် ဗဟုသုတရဖွယ်ရာ စာအုပ်များ ထပ်မံ ဖြည့်ဆည်း သင့်ကြောင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကျိုင်းတုံ၊ မိုင်းဆတ်၊ တာချီလိတ်မြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်း၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်းနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏ ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၃/ ကာကွယ်/ ၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးယုလွင်အောင်နှင့် ဒေါက်တာမြင့်ကြည်တို့ပါဝင်သည့် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၉ ရက် နေ့မှ ၂၂ ရက်နေ့အထိ ကော်မရှင်ရုံးဝန်ထမ်း ၃ ဦးနှင့်အတူ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကျိုင်းတုံ၊ မိုင်းဆတ်၊ တာချီလိတ်မြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်း၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်းနှင့် တရားရုံးအချုပ် ခန်းတို့အား ကော်မရှင်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၂။ ကျိုင်းတုံအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အကျဉ်းသူအဆောင်တွင် အကျဉ်းသား အဆောင်များနည်းတူ ပန်ကာများ တပ်ဆင်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) အကျဉ်းသားအင်အားမှာ ဝင်ဆံ့မှုထက် ကျော်လွန်နေသဖြင့် အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်သင့်သော်လည်း မြေနေရာလုံလောက်မှု မရှိသဖြင့် အကျဉ်းထောင်မြေနေရာသစ် ရှာဖွေသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အချို့အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင်များတွင် ခင်းထားသော သစ်သားကြမ်းခင်းများမှာ မညီမညာ ဖြစ်နေသည့်အတွက် အသစ်လဲလှယ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) အချို့အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင်များတွင် ပေါက်ပြဲနေသော ဖယောင်းပုဆိုးများအား အသစ်လဲလှယ်သင့်ပါသည်။
- (င) အကျဉ်းသားအင်အားမှာ ၁၈၅၅ ဦးရှိသဖြင့် ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအရ လိုအပ်လျှက်ရှိသော ကျန်းမာရေးမှူး ၃ ဦးအား ဖြည့်စွက်ခန့်ထားနိုင်ရေး ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (စ) ထောင်ဝင်စာတွေ့ဆုံသည့် တိုးချဲ့ဆောင် အဆောက်အဦအမိုးအား သင့်တော်သလို မြှင့်ပေးပြီး ပန်ကာတပ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- (ဆ) နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား တရုတ်နိုင်ငံသားကျား ၉ ဦး၊ ထိုင်းနိုင်ငံသားကျား ၂၂ ဦး၊ မ ၂ ဦးနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံသားကျား ၇ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၄၀ ဦးရှိရာ ၎င်းတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာသုံးစွဲနှင့် ဆက်သွယ်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြောင်းကြားပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) မိုးတွင်းကာလတွင် အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူများ၏ လျှော်ဖွပ်ပြီးသော အဝတ်များ လှန်းနိုင်ရေးအတွက် အဝတ်လှန်းစင်များ စနစ်တကျထားရှိသင့်ပါသည်။
- (ဈ) မသန်စွမ်း အကျဉ်းသားများအတွက် သီးခြားမိလ္လာ စီစဉ်ပေးခြင်း အပါအဝင် အခြား မသန်စွမ်းသူများ အခွင့်အရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များ စီစဉ်ပေးသင့်ပါသည်။

၃။ မိုင်းဆတ်အကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အကျဉ်းသားအင်အားမှာ ဝင်ဆံ့မှုထက်ကျော်လွန်နေသဖြင့် အကျဉ်းထောင် တိုးချဲ့မည့် မြေဧရိယာ မှာ လုံလောက်သောကြောင့် အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံအရ လိုအပ်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေးမှူး ၂ ဦးနှင့် သူနာပြု ၁ ဦးအား ဖြည့်စွက် ခန့်ထားနိုင်ရေး ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူများ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအတွက် ပြင်ပမှ ဆရာဝန်များ မိုင်းဆတ်အကျဉ်းထောင်သို့ ပင့်ဖိတ်ကုသမှု ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါသည်။

၄။ ကျိုင်းတုံအကျဉ်းထောင်နှင့် မိုင်းဆတ်အကျဉ်းထောင်များနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အကျဉ်းထောင်အတွင်းသို့ ထောင်ဝင်စာတွေ့ဆုံရာမှ ပေးပို့လာသည့် ပစ္စည်းများနှင့် တရားရုံးမှ အကျဉ်းထောင်သို့ ပြန်ဝင်လာသည့် အကျဉ်းသား/သူ၊ အချုပ်သား/ သူများနှင့် ပါလာသော ပစ္စည်းများတွင် ကန့်သတ်ပစ္စည်းများ သယ်ဆောင်လာခြင်း ရှိမရှိစစ်ဆေးရာတွင် လူဂုဏ်သိက္ခာ ထိခိုက်မှုရှိစေနိုင်သည့် ရှာဖွေမှုများ မဖြစ်စေရေးအတွက် Metal Detector နှင့် အနံ့ခံခွေးများ အသုံးပြု၍ စစ်ဆေးဆောင်ရွက်စေသင့်ပါသည်။
- (ခ) လူမျိုးဘာသာမခွဲခြားဘဲ အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူများအား စိတ်နှလုံးတည်ငြိမ် အေးချမ်းပြီး ဒေါသမောဟများ ကင်းစင်စေရန်၊ အကျဉ်းထောင်အတွင်း ဆူပူမှုများ လျော့နည်းကျဆင်းစေရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်မှု ရှိစေရန်အတွက် ယောဂကျင့်စဉ် ကဲ့သို့သော စိတ်လေ့ကျင့်ခန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ပြင်ပမှ ကျွမ်းကျင်သူများ ဖိတ်ကြား၍ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) Sky Net ရုပ်သံမှ ထုတ်လွှင့်သော အစီအစဉ်များတွင် ကြမ်းတမ်းသောစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် ရုပ်ရှင်များကို မပြသစေဘဲ ပညာပေးဇာတ်လမ်းများနှင့် ဗဟုသုတ ရရှိစေမည့် အစီအစဉ်များ သာ ပြသရန်အတွက် ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) သက်ကြီး အကျဉ်းသားများကို လုံလောက်စွာ ရေချိုးနိုင်ရေးအတွက် အခြားသူများနှင့် ရောနှော မချိုးစေဘဲ သီးသန့်ရေချိုးစေသင့်ပါသည်။

၅။ ကျိုင်းတုံမြို့ပေါ်ရှိ အချုပ်ခန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ကျိုင်းတုံဆေးရုံအချုပ်ခန်း။ အချုပ်သား၊ အချုပ်သူများ ထားရှိ ဆေးကုသခြင်း မတွေ့ရှိသဖြင့် ထူးခြားအကြံပြုရန် မရှိပါ။
- (ခ) ကျိုင်းတုံမြို့မရဲစခန်းအချုပ်ခန်း။ ထူးခြားအကြံပြုရန်မရှိပါ။

၆။ မိုင်းဆတ်မြို့ပေါ်ရှိ အချုပ်ခန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) မိုင်းဆတ်မြို့မရဲစခန်းအချုပ်ခန်း။ အကြံပြုရန်မရှိပါ။
- (ခ) မိုင်းတွမ်းနယ်မြေရဲစခန်းအချုပ်ခန်း။ အကြံပြုရန်မရှိပါ။

၇။ တာချီလိတ်မြို့မရဲအချုပ်ထောင်နှင့်ပတ်သက်၍ အချုပ်သားများအခန်းတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် လူဦးရေထက် ကျော်လွန်ထားရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည့်အတွက် ၎င်းတို့အား အမြန်ဆုံး တရားစွဲ တင်ပို့နိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာ တရားစွဲ အဖွဲ့အစည်းများ၊ တရားစီရင်ရေး အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၈။ ကျိုင်းတုံ၊ မိုင်းဆတ်နှင့်တာချီလိတ်မြို့များရှိ တရားရုံးအချုပ်ခန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်-

(က) ကျိုင်းတုံခရိုင်တရားရုံးအချုပ်ခန်း

- အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက်အား ၆ ပေအမြင့် ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။
- ကျားအချုပ်ခန်း သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- အချုပ်ခန်းအတွင်း အလင်းရောင်နှင့် လေကောင်းလေသန့် ကောင်းမွန်စွာ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ခေတ်နှင့်အညီ (မိုင်းဆတ်တရားရုံးအချုပ်ခန်းကဲ့သို့) အချုပ်ခန်းသစ် အဆောက်အဦတစ်လုံး တည်ဆောက်သင့်ပါသည်။
- အချုပ်သား၊ အချုပ်သူများအတွက် ရေသန့် ရရှိရေး စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ခ) မိုင်းဆတ်ခရိုင်တရားရုံးအချုပ်ခန်း။ အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက်သည် ၆ ပေအမြင့် ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။

(ဂ) တာချီလိတ်ခရိုင်တရားရုံးအချုပ်ခန်း။

- ကျားအချုပ်ခန်းသန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- အချုပ်ခန်းအတွင်း အလင်းရောင်နှင့် လေကောင်းလေသန့် ကောင်းမွန်စွာ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ခေတ်နှင့်အညီ (မိုင်းဆတ်တရားရုံးအချုပ်ခန်းကဲ့သို့) ကျယ်ဝန်းသည့် အဆောက်အတစ်လုံး တည်ဆောက်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၉ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၄/ ကာကွယ်/ ၂၀၁၇)

၁။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လှည်းကူးမြို့နယ်၊ စခန်းကြီးကျေးရွာအုပ်စု (ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး ဘေး) မိုင်တိုင် ၃ မိုင်၊ ၄ ဖာလုံမှ ၅ ဖာလုံအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းဧက ၁၄၂၀ ဧကရှိ ကျူးကျော်နေအိမ် ၄၀၀၀ ကျော်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ လူအင်အား၊ ရဲတပ်ဖွဲ့အင်အား ၁၀၀၀ ဖြင့် ဇွန် ၁၂ ရက်နေ့မှစ၍ ဖျက်သိမ်းလျက်ရှိကြောင်းနှင့် နေအိမ်မှ ဖယ်ရှားခံရသူများမှ နေစရာမဲ့လျက်ရှိကြောင်း သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များနှင့် လူမှုကွန်ရက်များ၌ သတင်းများ တွေ့ရှိရသဖြင့် ကော်မရှင်မှ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို ၂၀-၆-၂၀၁၇ ရက်နေ့နှင့် ၂၁-၆-၂၀၁၇ ရက်များတွင်လည်းကောင်း၊ ၂၇-၆-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်းသွားရောက်စစ်ဆေး၍ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဖယ်ရှားခံရသူများ၊ ဖယ်ရှားခံရသူများထဲမှ မသန်စွမ်းများနှင့် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများအားတွေ့ဆုံ၍ မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့ပြီး ဖယ်ရှားခံရသူများ ခေတ်တနေထိုင်ရာ ရဲဗွန်ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းတိုက်သို့ သွားရောက်၍ ၎င်းတို့၏ နေထိုင်စားသောက် နေထိုင်မှု အခြေအနေများအား သွားရောက်လေ့လာခဲ့ပါသည်။

၂။ အထက်ပါ ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးချက်အရ အောက်ပါအကြံပြုချက်များအား သမ္မတဦးစီးရုံးနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့တို့သို့ ၃-၇-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင်ပါရန် ပေးပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည် -

- (က) နိုင်ငံတော်ပိုင်မြေပေါ်တွင် ကျူးကျော်နေထိုင်သူများအား ဖယ်ရှားရှင်းလင်းရာတွင် လုံလောက်သော အချိန်ပေး၍ သတိပေးပြီးမှ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားမှု မပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း၊ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားချိန်သည် မိုးအခါကာလဖြစ်နေသဖြင့် ၎င်းတို့အတွက် နေထိုင်ရန် အခက်အခဲဖြစ်နေခြင်း၊ ကျောင်းနေကလေးငယ်များအတွက် ဆက်လက်ပညာ သင်ကြားခွင့်ရရှိရေး အခက်အခဲဖြစ်နေခြင်းများကို လူ့အခွင့်အရေးရှုထောင့်မှ သုံးသပ်၍ လိုအပ်သည့် ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) ယင်းမြေနေရာများပေါ်တွင် ကျူးကျော်၍ ဆင်းရဲသား အခြေအနေမဲ့များ၏ ပညာ၊ ဗဟုသုတနည်းပါးမှုကို အခွင့်ကောင်းရယူပြီး အုပ်စုဖွဲ့၍ မသမာစီးပွားရှာဖွေခဲ့သော စီး/ကျူးအုပ်စုများကို သက်ဆိုင်သည့် တာဝန်ရှိ အဖွဲ့အစည်းများက စနစ်တကျဖော်ထုတ်၍ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ကျူးကျော်နေအိမ်များအား ရှင်းလင်းဖယ်ရှားရာတွင် အပြီးအပြတ် ရှင်းလင်းခြင်းမပြုဘဲ နေအိမ်အချို့ ချန်ထားခဲ့ခြင်း၊ ယင်းနေအိမ်များ မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် မိမိဖျက်သိမ်းခြင်း ရှိ မရှိစောင့်ကြည့်ဖယ်ရှားခြင်း၊ ထပ်မံတိုးပွားလာသော နေအိမ်များအား နေ့စဉ်စောင့်ကြည့်ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဥပဒေအရ အရေးယူခြင်း၊ နိုင်ငံပိုင်မြေ မကျူးကျော်ရ စသည့် သတိပေးဆိုင်ဘုတ်များ စိုက်ထူခြင်းများကို အစဉ်တစိုက် လုပ်ဆောင်ခြင်းမပြုခဲ့သော တာဝန်ရှိသူများအား လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊
- (ဃ) အလားတူ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကျူးကျော်နေရာ မြောက်များစွာကို ဖယ်ရှားရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ရန် အစီအစဉ်ရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ အခြေခံလူတန်းစားများ လက်မဲ့၊ ခြေမဲ့အတိဒုက္ခ မရောက်စေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ စီစဉ်ရေးဆွဲပြီး ရာသီဥတုနှင့် အချိန်အခါကို ရွေးချယ်ပြီး လုံလောက်သောအချိန် သတ်မှတ်သတိပေး၍ ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုတင်ပြခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၅/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ Human Rights Watch ၏ The Farmer Becomes the Criminal ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးသားထားသော စာတမ်းပါ မြေယာအငြင်းပွားမှုများမှာ မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ၊ ဒေသခံတိုင်းရင်းသား လယ်သမားများ၏ လယ်မြေများ အား အမှန်တကယ် မတရားသိမ်းဆည်းခံရခြင်း ရှိ မရှိနှင့် လယ်သမားများအဖြစ်မှ တရားခံများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ ခြင်း ရှိ မရှိတို့ကိုလေ့လာပြီး လူ့အခွင့်အရေးရှုထောင့်မှနေ၍ လိုအပ်သည့်အကြံပြုချက်များ ပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက် ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးယုလွင်အောင်နှင့် ဒေါက်တာ မြင့်ကြည်တို့ပါဝင်သည့် ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၁ ရက်နေ့မှ ၂၅ ရက်နေ့အထိ ကော်မရှင်ရုံးဝန်ထမ်း ၃ ဦးနှင့်အတူ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်နှင့် မြဝတီမြို့နယ်များရှိ မြေယာအငြင်းပွားမှု ဖြစ်စဉ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ သုံးသပ်ချက်များ နှင့် အကြံပြုချက်များကို နိုင်ငံတော်သမ္မတဦးစီးရုံးနှင့် ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့တို့သို့ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင် ပါရန် ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

လှာကမြင်မြေယာအငြင်းပွားမှု

၃။ လှာကမြင် မြေယာအငြင်းပွားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အောက်ပါ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များအား ပေးပို့ခဲ့ပါသည်-

- (က) ပြည်နယ်အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးအဆင့် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် အဆင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဦးဆောင်ပါဝင်ပြီး အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲ ရေးနှင့် စာရင်းအင်း ဦးစီးဌာနနှင့် အခြား သက်ဆိုင်သော ဦးစီးဌာနများမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဥပဒေ ပညာရှင်များ ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်း ကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) ယင်းကော်မတီမှ မူလလယ်မြေပိုင်ရှင်များစာရင်း၊ မြေကွက်ရရှိပြီးသော လယ်ပိုင်ရှင်များ စာရင်း၊ ပြင်ပမှ မြေကွက်ဝယ်ယူထားသူများစာရင်း၊ ဆရာတော်ထံ လယ်မြေ လှူဒါန်းထားသူများစာရင်း စသည်တို့ကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေး၍ -
 - မြေကွက် ဝယ်ယူထားပြီး ယခုအချိန်ထိ နေအိမ်ဆောက်လုပ်ခြင်း မပြုသေးဘဲ ပြန်လည် ရောင်းချရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဝယ်ယူထားသူများအား အချိန်ကာလ တစ်ခုသတ်မှတ်ပေး၍ နေအိမ်ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ နေအိမ်ကို အဖြစ်သဘော ဆောက်လုပ်ပြီး နေထိုင်မှုမရှိခြင်းများ ဖြစ်နေပါက မြေကွက်၏မူလတန်ဖိုး (နေအိမ်တန်ဖိုးမပါ) ပြန်အမ်း၍ဖြစ်စေ၊ မအမ်းဘဲဖြစ်စေ မြေကွက်များ ပြန်လည် သိမ်းယူခြင်း၊
 - ပိုင်ဆိုင်လယ်ဧက အောက်နည်းသော မြေကွက်အရေအတွက် ရရှိခဲ့သူများအား ပြန်လည် ဖြည့်ပေးခြင်း၊
 - လယ်သိမ်းခံရသော်လည်း မြေကွက် လုံးဝ မရသေးသူများအား သတ်မှတ်ထားသည့် အရေ အတွက် ပြည့်မီအောင် မြေကွက်ပေးခြင်း၊

- စိုက်ပျိုး၍မရသော လယ်မြေများကို အိမ်ယာကွက်များ ဖန်တီး၍ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ခဲ့သော ဆရာတော်၏ စေတနာကို အားလုံးနားလည်ပြီး ၂၀၀၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်ထိ ၁၄ နှစ်တိုင် ပြဿနာများ မဖြစ်ခဲ့ဘဲ နောက်ပိုင်းမှ ဖြစ်လာသည့်အတွက် ယင်းစီမံကိန်းမှာ လမ်း များ ဖောက်ပြီးခြင်း၊ မီးတိုင်များ စိုက်ထူပြီးခြင်း၊ မီးကြိုးများသွယ်ပြီးခြင်း၊ ရေမြောင်းများ ဖောက်လုပ်ပြီးခြင်း၊ တံတားများ ဆောက်လုပ်ပြီးခြင်း၊ စာသင်ကျောင်း ဆောက်လုပ်ပြီးခြင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီးလုပ်ငန်းများကို ရပ်တံ့၍ မဖြစ်တော့သဖြင့် အိမ်ရာကွက်များ ဖျက်သိမ်းပြီး လယ်ကွက်များ ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်တော့ခြင်း ကြောင့် လက်ရှိ အခြေအနေကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျေနပ်မှုမရှိသည့် လယ်သမားများအား ရှင်လင်းပြခြင်း၊
 - မကျေနပ်သည့် လယ်သမားများဖက်မှ လိုက်လံကူညီ လုပ်ကိုင်ပေးနေသည့် ၈၈ မျိုးဆက်အဖွဲ့ နှင့် တောင်သူလယ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့ တို့ကဲ့သို့သော အဖွဲ့များကို ဖိတ်ခေါ်၍ ပြဿနာဖြေရှင်း ပြီးစီးကြောင်း တရားဝင်အသိပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ပြဿနာအားလုံးကို ပြီးပြတ်အောင် ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) ယင်းကဲ့သို့ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပေးပြီးပါက ပါဝင်ပတ်သက်သူ (လယ်သမားများ၊ လှုံ့ဆော်သူများ) အားလုံးကို သဘောတူညီကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးစေသင့်ကြောင်း၊
- (ဃ) ယင်းလယ်ယာမြေများကို မြို့မြေကွက်အဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် မြေယာဥပဒေနှင့် အညီ သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း ပြန်လည် တည့်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့် ကြောင်း၊
- (င) ယင်းကဲ့သို့ ဖြေရှင်းပေးပြီးနောက်ပိုင်း ထပ်မံ၍ ပြဿနာ ဖန်တီးလာသူများအား တည်ဆဲဥပဒေအရ ထိရောက်စွာ အရေးယူသင့်ကြောင်း၊

ကျောက်ကွလပ်မြေယာအငြင်းပွားမှု

၄။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကျောက်ကွလပ် သာသနာမြေနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များအား ပေးပို့ခဲ့ပါသည်-

- (က) ပြည်နယ်အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးအဆင့် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် အဆင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဦးဆောင်ပါဝင်ပြီး အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲ ရေးနှင့် စာရင်းအင်း ဦးစီးဌာနနှင့် အခြား သက်ဆိုင်သော ဦးစီးဌာနများမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဥပဒေ ပညာရှင်များ ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်း ကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) ယင်းကော်မတီမှ မူလလယ်မြေပိုင်ရှင်များစာရင်း၊ လက်ရှိဖော်ထုတ်ပြီး မြေကွက်များတွင် ယခင် နေထိုင်ခဲ့သော လူဟောင်းများမှ မြေကွက်ရရှိပြီးသော သူများစာရင်း၊ ပြင်ပမှ မြေကွက် ဝယ်ယူထား သူများစာရင်း၊ မြေကွက် လုံးဝမရရှိခဲ့သော လူဟောင်းများ စာရင်းတို့ကို ပြုစုပြီး ၎င်းတို့အား သင့်လျော်သည့် နေရာတွင် အစားထိုးမြေ နေရာရရှိရေး စီစဉ်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) ယခုအခါ ကျောက်ကွလပ်လယ်မြေများသည် ဆံတော်ရှင် ကျောက်ကွလပ်စေတီတော်၏ ဘာသာရေး အဆောက်အဦများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောက်လုပ်ထားပြီးဖြစ်ရာ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များ

အနေဖြင့် ဘာသာရေး အဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ရန် အခြားသင့်တော်သည့် မြေနေရာ ရှာဖွေ၍
လျှောက်ထားစေပြီး တရားဝင် ခွင့်ပြုပေးသင့်ကြောင်း၊

တောင်သူကုန်း မြေယာအငြင်းပွားမှု

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ တောင်သူကုန်း မြေယာအငြင်းပွားမှုနှင့် ပတ်သက်၍
အောက်ပါ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များအား ပေးပို့ခဲ့ပါသည်-

- (က) အဆိုပါ အငြင်းပွားနေသော မြေနေရာများတွင် လယ်ယာလုပ်ကိုင်နေသူများသည် ၎င်းတို့တွင်
တရားဝင်ပြေစာများ မရှိသော်လည်း ယခင် ဘိုးဘွားအစဉ်အဆက်က လယ်ယာမြေ အမှန်တကယ်
လုပ်ကိုင်ခဲ့သူများဖြစ်ပါက ၎င်းတို့၏ လယ်ယာလုပ်ကိုင် အသက်မွေးမြူမှု အခွင့်အရေးကို မထိခိုက်
စေရေးအတွက် ပြည်နယ်အစိုးရအနေဖြင့် လိုအပ်သော ကုစားမှုများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ခ) မြဋ္ဌေးကြွယ်လင်း ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် မြေလွတ်မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေး ဥပဒေနှင့်အညီ
လိုက်နာဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ပါက မူလဘိုးဘွားစဉ်ဆက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခဲ့သူ လယ်သမား
များ၏ အခွင့်အရေးများကို လေးစားလျက် လိုအပ်သည့် ကူညီပံ့ပိုးမှုများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) ခြံကလေးကျေးရွာမှ လယ်သမား ၄ ဦး ပိုင်ဆိုင်သော လယ်မြေ ၄၀ ဧကကို စစ်မှုထမ်းဟောင်း
အဖွဲ့မှ သိမ်းပိုက်သွားပြီး ငါးကန်များ တူးထားသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိ စိစစ်ပြီး
လယ်သမားများ နစ်နာမှု မရှိစေရေးအတွက် ပြည်နယ်အစိုးရအနေဖြင့် ကုစားပေးသင့်ကြောင်း၊

၆။ ကော်မရှင်၏ ကွင်းဆင်းလေ့လာ တွေ့ရှိချက်များအရ အချို့မြေယာအငြင်းပွားမှုများသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်
တွေ့ဆုံ၍ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ပေးပါက အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ အထက်တွင်
ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သမာသမတ်ကျပြီး ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းများ
သို့မဟုတ် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်း၍ ဥပဒေနှင့်အညီ စနစ်တကျ လေ့လာသုံးသပ်၍ ဆောလျင်စွာ ဖြေရှင်းပေးသင့်
ကြောင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၁၆/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

ယုဇနဥယျာဉ်မြို့တော်၊ ၉၄ ရပ်ကွက်ရှိ ၁၃ နှစ်အရွယ် အိမ်အကူ မိန်းကလေးငယ်အား ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက် ခံရသည့် ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင် ဦးယုလွင်အောင် ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့သည် ဒဂုံဆိပ်ကမ်းမြို့နယ် ရဲစခန်းသို့ သွားရောက်၍ မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး၊ ရဲစခန်းမှူးနှင့် အမှုစစ် အရာရှိတို့အား တွေ့ဆုံကာ အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်ချက်များကို မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်း၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ မလိခလမ်းရှိ လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ အမျိုးသမီးကလေးများ သင်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ ကာယကံရှင်ဖြစ်သူ မခိုင်နှင်းဝေအား ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု အခြေအနေကို ကျောင်းအုပ်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း၊ မခိုင်နှင်းဝေနှင့် တွေ့ဆုံကာ အားပေးစကား ပြောကြားခြင်း၊ အလှူငွေနှင့် ဗလာစာအုပ်များ ပေးအပ်ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၁၇/ ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဟင်္သာတမြို့ရှိ ဟင်္သာတအကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ လွတ်လပ်စွာ ဘုရားဝတ်ပြုခွင့်မရခြင်း၊ အကျဉ်းသားရိက္ခာများ လုံလောက်စွာမပေးခြင်း၊ ဖိနှိပ်ချွတ်သည့်နေရာနှင့် မိလ္လာခွက်ကို ခေါင်းရင်းပေး၍ အိပ်နေရခြင်း၊ ဘုရားစေတီကို ခြေရင်းတွင်ထားနေရခြင်းနှင့် အကျဉ်းထောင်ဝန်ထမ်းအချို့မှ ငွေကြေးကောက်ခံမှုများ ရှိနေခြင်းများကို အကျဉ်းသားမိခင်ဖြစ်သူတစ်ဦးမှ ၃၀-၆-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ တိုင်တန်းချက်ပေးပို့လာပါသည်။

၂။ ကော်မရှင် ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ဟင်္သာတအကျဉ်းထောင်သို့ ၁၇-၇-၂၀၁၇ ရက်နေ့နှင့် ၁၈-၇-၂၀၁၇ ရက်နေ့များတွင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခဲ့ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များအရ ကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များမှာ-

- (က) အကျဉ်းထောင်၏ စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်တကျ ကောင်းမွန်စေရေးအတွက် တာဝန်ရှိသူ အဆင့်ဆင့်မှ မျက်ခြေမပြတ်ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊
- (ခ) အကျဉ်းထောင်တာဝန်ခံနှင့် အကျဉ်းသားများ၏ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် မျှတသည့် ဆက်ဆံရေး၊ စီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်ရေးများ ဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် ဝန်ထမ်းအဆင့်အတန်းအားလုံး၏ မှန်ကန်မျှတသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိစေရေး၊ တာဝန်ရှိသူမှ အနီးကပ် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊
- (ဂ) အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အကျဉ်းသားများအတွက် ၎င်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံနှင့်အညီ ဝတ်ပြုဆုတောင်းနိုင်ရေး အကျဉ်းထောင်အတွင်း သင့်လျော်သည့်နေရာအား စည်းကမ်းတကျ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊
- (ဃ) တာဝန်ရှိသူများက အကျဉ်းသားများ၏ ရပိုင်ခွင့်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကိစ္စများကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာဖြင့် ချပြဆောင်ရွက်စေသင့်ကြောင်း၊
- (င) အကျဉ်းထောင်လက်စွဲနှင့်အညီ ထောင်တွင်းပြစ်ဒဏ်ချမှတ် အပြစ်ပေးရာတွင် လူ့အခွင့်အရေးအရ ထိခိုက်နစ်နာစေမှု မရှိစေရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈ ပါအတိုင်း တိုင်တန်းသူများနှင့် သက်ဆိုင်သူများ လက်တုံ့ပြန်မှု မခံရစေရေးအတွက်လည်းကောင်း သေချာစေမည့် ဆောင်ရွက်ချက်များကို သတိပြုဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း။

၃။ အထက်ပါ အကြံပြုချက်များကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၈/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် သထုံမြို့နှင့် ကျိုက်ထိုမြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ကုန်ထုတ်စခန်း၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ၁၇-၇-၂၀၁၇ ရက်နေ့နှင့် ၁၈-၇-၂၀၁၇ ရက်နေ့များတွင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအရ လိုအပ်သောအချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

၂။ သထုံအကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) အိပ်ဆောင်များတွင် ပြင်ပအလင်း အားနည်းသဖြင့် လျှပ်စစ်မီးများ ထပ်မံတပ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- (ခ) မိုးတွင်းကာလတွင် အကျဉ်းသားများ၏ လျှော်ဖွပ်ပြီးသော အဝတ်များ လှန်းနိုင်ရေးအတွက် အဝတ်လှန်းစင်များ စနစ်တကျထားပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းထောင်မှာ နေရာကျဉ်းမြောင်းသဖြင့် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားရန် အချိန်သီးသန့်ပေးသင့်ပါသည်။

၃။ ဇင်းကျိုက်ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) သောက်ရေစစ်ကန်အမိုး၌ အလင်းရောင်ရရှိရန်နှင့် ပိုးလောက်လန်းများ ခိုအောင်းမှု မရှိစေရန် အလင်းပေါက် ပလတ်စတစ် အမိုးပြား တစ်ချပ် တပ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- (ခ) အိပ်ဆောင် ၃ တွင် ခေါင်မိုးနှင့်မိလ္လာခန်းတွင် မိုးယိုနေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ဆေးခန်းတာဝန်ရှိသူမှ ဆေးနားပေးထားသော အကျဉ်းသားအချို့အား အနားမပေးဘဲ စခန်းတွင်း၌ အခြားအလုပ်များအား ခိုင်းစေသည်ဟု သိရှိရသဖြင့် တာဝန်ရှိသူများမှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) အကျဉ်းသားအချို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရ တနင်္ဂနွေနေ့တွင် အချို့အကျဉ်းသားများမှာ အလုပ်ဆင်းရသည်ဟု သိရှိရသဖြင့် တနင်္ဂနွေနေ့အား အနားပေးသင့်ပါသည်။
- (င) ဆေးခန်းတွင် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား ဖြည့်ဆည်းထားရန်နှင့် ဆေးခန်းလိုက် အမည်စာရင်း၊ ရောဂါနှင့် လိုအပ်သော အချက်အလက်များအား စနစ်တကျ မှတ် တမ်းရေးသွင်းထားသင့်ပါသည်။

၄။ ရင်းငြိမ်ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်သည့်အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) ဝန်ထမ်းအင်အားမှာ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ၁၁၂ ဦးရှိသော်လည်း လက်ရှိတွင် ၄၇ ဦးသာ ရှိပြီး ၆၅ ဦး လိုအပ်နေသဖြင့် ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) သောက်ရေစစ်ကန်အမိုး၌ အလင်းရောင်ရရှိရန်နှင့် ပိုးလောက်လန်းများ ခိုအောင်းမှု မရှိစေရန် အလင်းပေါက် ပလတ်စတစ် အမိုးပြား တစ်ချပ် တပ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) စခန်း၌ လိုအပ်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းအား ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရေး ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) အိပ်ဆောင်များရှိ စုတ်ပြဲနေသော ဖယောင်းပုဆိုးများ လဲလှယ်ပေးသင့်ပါသည်။

- (င) အိပ်ဆောင်များအတွင်း ကြမ်းပိုးကိုက်သည်ဟု သိရှိရသဖြင့် ပိုးသတ်ဆေးများ ပုံမှန် ဖြန့်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) အိပ်ဆောင် ၁ ဌာန မိုးယိုနေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (ဆ) အကျဉ်းသားအင်အား ၃၉၅ ဦးအတွက် အိပ်ဆောင်များတွင်သာ မိလ္လာများရှိသဖြင့် အိပ်ဆောင်ပြင်ပ နေမိလ္လာများ ထပ်မံ ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) ညနေပိုင်းတွင် အကျဉ်းသားများအား အားကစားပြုလုပ်ချိန် ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဈ) ရဲဘက်အကျဉ်းသားများအား အလုပ်များခိုင်းစေရာတွင် ဝန်ထမ်းများနှင့် အကျဉ်းသားခေါင်းဆောင်အချို့မှ မိခင်နှင့်နှိုင်း၍ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်း၊ လက်သီးဖြင့်ထိုးခြင်း၊ ခြေထောက်ဖြင့်ကန်ခြင်း၊ ခေါင်းကို အဝတ်အုပ်၍ တုတ်ဖြင့်ရိုက်နှက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နေကြကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ဆက်လက်မလုပ်ကိုင်စေရေး တာဝန်ရှိသူ များမှကြပ်မတ် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ တားမြစ်သော်လည်း ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေပါက စစ်ဆေးဖော်ထုတ်ပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူသင့်ပါသည်။
- (ည) ရေချိုးခွက်မှာသေးငယ်ပြီး ရေချိုးချိန် လုံလောက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ခွက်ကြီးဖြင့် လဲလှယ်ချိုးပါက အကျဉ်းသားခေါင်းဆောင်များမှ မိခင်နှင့်နှိုင်း၍ဆဲခြင်း၊ ထိုးကြိတ်ကန်ကြောက်ခြင်းများ ပြုလုပ်လေ့ရှိသဖြင့် ရေချိုးခွက်လဲလှယ်ပေးရန်၊ ရေချိုးချိန်ကို လုံလောက်အောင်ပေးရန်၊ အချင်းချင်း အနိုင်ကျင့်မှုများ မဖြစ်စေရေး ကြပ်မတ် ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဋ) အကျဉ်းသားအချို့မှာ ဝတ်စုံပြာ တစ်စုံတည်းသာရှိခြင်းကြောင့် လဲလှယ်လျှော်ဖွပ်ရန် အခက်အခဲများရှိနေကြကြောင်း သိရသဖြင့် အများနည်းတူ ဝတ်စုံနှစ်စုံရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဌ) စစ်ဆေးချိန်တွင် ခင်းကျင်းပြသသောပဲဟင်းမှာ ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ်ရှိသော်လည်း ခေါ်ယူစစ်မေးသော အကျဉ်းသားအချို့၏ တင်ပြချက်အရ နေ့စဉ်စားသုံးရသော ပဲဟင်းမှာ ရေကြဲနေပြီး အရသာမရှိကြောင်းသိရသဖြင့် အခြားအကျဉ်းထောင်များကဲ့သို့ ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ်ရှိပြီး သာမန်အားဖြင့် စားသုံးနိုင်သည့်အခြေအနေရှိအောင် စေတနာထားကာ ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးသင့်ပါသည်။
- (ဍ) စစ်ဆေးချိန်တွင် ပြသသော ထမင်းမှာ စပါးလုံးကင်းစင်ပြီး ကောင်းမွန်သော်လည်း ခေါ်ယူစစ်မေးသော အကျဉ်းသားအချို့၏ တင်ပြချက်အရ နေ့စဉ်စားသုံးရသော ထမင်းမှာ စပါးလုံးများပြီး မနူးနပ်ခြင်းကြောင့် စစ်ဆေးချိန် ပြသသည့်အတိုင်း ဖြစ်စေရေး တာဝန်ရှိသူများက ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါသည်။

၅။ အင်းမြောင်ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) အိပ်ဆောင်များရှိ စုတ်ပြဲနေသော ဖယောင်းပုဆိုးများအား လဲလှယ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) စခန်းတွင်း မြေလွတ်များတွင် ရာသီသီးနှံများအား စိုက်ပျိုး၍ ဖြည့်စွက် ကျွေးမွေးသင့်ပါသည်။

၆။ အင်္ဂါဘိုစခန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝန်ထမ်းအင်အားမှာ ၈၂ ဦးဖြစ်သော်လည်း ၄၇ ဦးသာရှိရာ လိုအပ်နေသော ၃၅ ဦးအား အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။

- (ခ) လုပ်ငန်းခွင်သို့ အသွားနှင့် အပြန်တွင် လုံခြုံရေးအရ အကျဉ်းသား လုပ်အားရှင်များအား ရှာဖွေရေး ဆောင်ရွက်ရာ၌ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ညီညွတ်စေရန် ဂရုပြု ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
 - (ဂ) သောက်ရေသိုလှောင်ရာ ရေကန်တွင် ပိုးလောက်လန်းများ ခိုအောင်းနိုင်သဖြင့် အလင်းရောင် ရရှိစေရန် အမိုး၌ သွပ်အကြည်တစ်ချပ် တပ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- ၇။ မုပ္ဖလင် (အမျိုးသား) စခန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-
- (က) ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝန်ထမ်း အင်အားမှာ ၁၁၂ ဦးဖြစ်သော်လည်း ၆၇ ဦးသာ ရှိသဖြင့် လိုအပ်နေသော ဝန်ထမ်းများအား အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
 - (ခ) စခန်းရှိ အုပ်ချုပ်မှု ဆောင်ရွက်နေသော ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် အကျဉ်းသား ရဲဘက်များအား ရေချိုးစေရာတွင် ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒအလျောက် လုပ်ကွက်အတွင်းဖြစ်စေ စခန်းအတွင်းရှိ ရေချိုးကန် တွင်ဖြစ်စေ ဝလင်စွာ ရေချိုးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
 - (ဂ) ကျန်းမာရေးမကောင်းသည့် အကျဉ်းသားရန်ပိုင်နှင့် ကျော်ထိန်လင်းတို့အား ဆရာဝန်နှင့် ပြသနိုင်ရေး စီစဉ်ပေးပြီး အလုပ်စခန်း၌ မထားသင့်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အကျဉ်းထောင်သို့ ပြန်ပို့ပေးသင့်ပါသည်။
 - (ဃ) အကျဉ်းဦးစီးဝန်ထမ်းအချို့မှ အလုပ်ခိုင်းစေရာတွင် မိခင်ကို တိုင်းထွာပြီး ဆဲရေးခြင်း၊ ပြန်လှန် ဆဲဆိုပြောဆိုသော အကျဉ်းသားများနှင့် အခြား အပြစ်ရှိသည်ဟု ယူဆသော အကျဉ်းသားများအား ခေါင်းကိုအဝတ်ဖြင့်အုပ်ပြီး ရာဘာတုတ်ဖြင့် ရိုက်နှက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ မပြုလုပ်စေရေး တာဝန်ရှိသူများမှ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ပြုလုပ်သူများကို ဥပဒေအရ အရေးယူသင့်ပါသည်။
 - (င) အကျဉ်းသား ခေါင်းဆောင်အချို့သည် ရေချိုးလိုသည့် အကျဉ်းသားများထံမှ ငွေကောက်၍ ရေချိုးခွင့်ပြုသည်ဟု သိရှိရသဖြင့် ယင်းကဲ့သို့ မပြုလုပ်စေရေး တာဝန်ရှိသူများမှ ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်သင့်ပါသည်။
 - (စ) အလုပ်အနားပေးသည့် တနင်္ဂနွေနေ့နှင့် အခြားအချိန်များတွင် စာကြည့်တိုက်မှ စာပေများအား ဖတ်ရှုလိုသော်လည်း စာကြည့်တိုက်အား တာဝန်ယူသည့် အကျဉ်းသားမှာ အချိန်တိကျမှု မရှိခြင်းကြောင့် အခက်အခဲဖြစ်နေသည်ကို ပြန်လည်စိစစ် သင့်ပါသည်။
 - (ဆ) ကျောက်ထုရသည့် လုပ်ကွက်အတွင်း ထမင်းစားနားချိန်တွင် နားနေရသည့်နေရာမှာ မြေကြီးပေါ်၌ အိပ်စက်ရသည်ဟု သိရှိရသဖြင့် ပြုပြင်ပေးသင့်ပါသည်။
- ၈။ မုပ္ဖလင် (အမျိုးသမီး) စခန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-
- (က) စခန်းရှိ အကျဉ်းသူများအား နေ့စဉ် အပတ်စဉ်ထွက်သော သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်နှင့် မဂ္ဂဇင်းများကို ဖတ်ရှုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
 - (ခ) အိပ်ဆောင် (၂) မိလ္လာခန်း၌ မိုးယိုနေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။

- (ဂ) အကျဉ်းဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းအသစ်များအနေဖြင့် အကျဉ်းသူများအပေါ် ရိုင်းစိုင်းစွာ ပြောဆိုဆက်ဆံ လေ့ရှိကြောင်း သိရသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ မပြုလုပ်စေရေး၊ တာဝန်ရှိသူများမှ ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းသင့် ပါသည်။
- (ဃ) အကျဉ်းဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော လျော့ရက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကျဉ်းသူများ သိရှိစေ ရန် ပွင့်လင်းမြင်သာသည့်နေရာ၌ ချိတ်ဆွဲထားသင့်ပါသည်။
- (င) လုပ်ငန်းခွင်တွင် အသုံးပြုရန်အတွက် လက်နက်ကိရိယာ (တူ၊ တူရီး) စသည့် ကိရိယာများကို ဌာန အစီစဉ်ဖြင့် လုံလောက်စွာ ထုတ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) စခန်းရှိ တာဝန်ကျ ဆေးမှူးသည် ဆက်ဆံရေး ပြေပြစ်စေရန် တာဝန်ရှိသူများမှ ထိန်းသိမ်း ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဇ) ကျောက်ထုတ်လုပ်ငန်းကို အကျဉ်းသူများဖြင့် လုပ်ကိုင်ခြင်းအစား အကျဉ်းသားများဖြင့် ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

၉။ အကျဉ်းထောင်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးအလုပ်စခန်းများအတွက် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) ရုပ်မြင်သံကြားပြသရာတွင် လက်စားချေခြင်း၊ ရက်စက်ကြမ်းတမ်းစွာ သတ်ဖြတ်သည့် ဇာတ်လမ်း များမပြဘဲ ဗဟုသုတရစေမည့် ရုပ်သံလိုင်းများ၊ စိတ်ကိုယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့စေသည့် အစီအစဉ်များ၊ အားကစား အစီအစဉ်များကိုသာ ပြသစေသင့်ပါသည်။
- (ခ) အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူများအား စိတ်နှလုံးတည်ငြိမ် အေးချမ်းပြီး လောဘ၊ ဒေါသများ လျော့နည်း စေရန်၊ အကျဉ်းထောင်အတွင်း ဆူပူမှုများ မဖြစ်ပွားစေရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်မှုရှိစေရန် အတွက် လူမျိုးဘာသာမခွဲခြားဘဲ ယောဂကျင့်စဉ် ကဲ့သို့သော စိတ်လေ့ကျင့်ခန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင် ရေးအတွက် ပြင်ပမှ ကျွမ်းကျင်သူ လူပုဂ္ဂိုလ်များ ဖိတ်ကြား၍ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတ ရရှိစေမည့် စာအုပ်စာပေများအပြင် စိတ်ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေ နိုင်မည့် စာအုပ်စာတမ်းများအား ဖြည့်ဆည်းထားသင့်ပါသည်။
- (ဃ) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းသော အကျဉ်းသားများ အား ၎င်းတို့အပေါ် အငြိုးတေးထား၍ ဆက်ဆံခြင်း၊ လက်တုံ့ပြန်ခြင်း မခံရစေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈ အရ အလေးထား ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် လိုအပ်ပါသည်။

၁၀။ ကျောက်ထုတ် အလုပ်စခန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ခြုံငုံအကြံပြုချက်များ -

- (က) ကျောက်ထုတ် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစေရန် ထုတ်ပေးထားသည့် မျက်မှန်များမှာ လှူဒါန်းထားသော ပစ္စည်းများဖြစ်ပြီး၊ ပလပ်စတစ် မျက်မှန်များ ဖြစ်သဖြင့် ကြာရှည်တပ်လျှင် ပူလာသည့်အပြင် မှုန်ဝါးလာခြင်းကြောင့် မတပ်ကြဘဲ လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကျဉ်းသား များ၏ မျက်စိအန္တရာယ် မရှိစေရေးအတွက် အခြားပိုမိုကောင်းမွန်ပြီး ကျောက်ထုတ်စခန်းများတွင် အသုံးပြုသင့်သည့် မျက်မှန်များအား ဘဏ္ဍာငွေတောင်းခံ၍ ဝယ်ယူထုတ်ပေးသင့်ပါသည်။

- (ခ) အလားတူ ထုတ်ပေးထားသည့် လုပ်ငန်းခွင်သုံး ဦးထုပ် (Helmet) များမှာလည်း ကျောက်ခဲထိမှန် လွင့်စင်ခြင်းကို ခံနိုင်ရည်ရှိသော ဦးထုပ်များ မဟုတ်သဖြင့် လုပ်ငန်းခွင် အန္တရာယ်ကင်းစေမည့် စံချိန်စီ ဦးထုပ်များအား ဘဏ္ဍာငွေတောင်းခံ၍ ဝယ်ယူ ထုတ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အလားတူ လုပ်ငန်းခွင်တွင် စီးနင်းရန်ထုတ်ပေးသော ဖိနပ်များမှာ ကျောက်ထုတ်လုပ်ငန်းသုံး ဖိနပ် များမဟုတ်ဘဲ သာမန် ကင်းဘတ်ဖိနပ်များသာဖြစ်သဖြင့် ကျောက်ခဲများ ဖိကြိတ်ခြင်းခံရပါက ခြေချောင်းကလေးများ ကျိုးကြေပျက်စီး ဒဏ်ရာရရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျောက်ခဲ အဖိအကြိတ် ခံနိုင်သော ကျောက်ထုတ်လုပ်ငန်းခွင်သုံး ဖိနပ်များ ထုတ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ကျောက်ထုတ်လုပ်ငန်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သဖြင့် လုပ်ကိုင်နေသော အကျဉ်းသား များသည် သာမန်အကျဉ်းသားများ မဟုတ်တော့ဘဲ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် လုပ်ကိုင်နေသော Business Workers များဖြစ်နေသည့်အတွက် လူအခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်း အပိုဒ် ၂၃ တွင် "လူတိုင်းတွင် တူညီသော အလုပ်အတွက် တူညီသော လုပ်ခကြေးငွေကို ခွဲခြားမှုတစ်စုံတစ်ရာ မရှိစေဘဲ ရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အလုပ်လုပ်သည့် လူတိုင်းသည် တရားမျှတ၍ လျော်ကန်သင့်မြတ်သော အခကြေးငွေ ရပိုင်ခွင့်ရှိသည်" ဟု သတ်မှတ်ထားသဖြင့် လက်ရှိထုတ်ပေးနေသော တစ်နေ့ ကျပ် ၂၀၀ အစား၊ ပြင်ပသာမန် အလုပ်သမားများ၏ တစ်နေ့ အနည်းဆုံးလုပ်ခ ၃၆၀၀ ကျပ်၏ ထက်ဝက်ဖြစ်စေ သုံးပုံတစ်ပုံဖြစ်စေ ခံစားခွင့်ပြုပေးနိုင်ရေးကို စဉ်းစားသုံးသပ် ဆောင်ရွက်ပေးသင့် ပါသည်။
- (င) ထို့အတူ လုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်မှုကြောင့် မျက်စိထိခိုက်ပျက်စီးသွားသော အလုပ်သမားများ၊ အခြား ကိုယ်အင်္ဂါ ထိခိုက်ပျက်စီးသူများ၊ လုပ်ငန်းခွင် ထိခိုက်သေဆုံးသူများ ရှိလာပါက လူမှုဖူလုံရေး အကျိုးခံစားခွင့်များရရှိရေး လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့နှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (စ) သတ်မှတ်အလုပ်ချိန်ထက် ကျော်လွန်လုပ်ကိုင်ရခြင်း၊ စနေတနင်္ဂနွေနေ့များတွင် အချို့အလုပ်သမား များ လုပ်ကိုင်နေကြရကြောင်း သိရသဖြင့် လူအခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်း အပိုဒ် ၂၄ တွင် "ကြောင်းကျိုးလျော်ညီစွာ ကန့်သတ်ထားသည့် အလုပ်ချိန်နာရီနှင့် အခါကာလအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ထားသည့် အလုပ်အားလပ်ရက်များ အပါအဝင် အနားယူခွင့်နှင့် အားလပ်ခွင့်တို့ကို ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်" ဟု သတ်မှတ်ထားသည်တို့နှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ကြပ်မတ် ညွှန်ကြားသင့်ပါသည်။
- (ဆ) ကျောက်ထုတ်စခန်းများသို့ ပို့ဆောင်မည့် အကျဉ်းသားများအား စေလွှတ်ခြင်းမပြုမီ ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ပြီး အလုပ်ကြမ်းကို လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အခြေအနေရှိသူများကိုသာ ပို့ဆောင် ရန်နှင့် အထူးကုဆရာဝန်များ လစဉ်ပင့်ဖိတ်၍ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ စစ်ဆေးပြီး ဆက်လက် ထားရန် မသင့်လျော်ပါက မူလအကျဉ်းထောင်သို့ ပြန်လည်စေလွှတ်ပြီး ဆေးကုသခွင့်ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၁၁။ သထုံမြို့မ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အိမ်သာများသည် အနံ့အသက်များ မကောင်းသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၁၉/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မကွေးဆေးတက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာနမှ နည်းပြဆရာမတစ်ဦးက မကွေးမြို့မ ရဲအချုပ်ခန်းတွင် ချုပ်နှောင်ထားသည့် ၎င်း၏ခင်ပွန်း အချုပ်ခန်းအတွင်း သေဆုံးခဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှုမှန် ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ပါရန် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ ၂၉-၇-၂၀၁၇ ရက်နေ့က တိုင်တန်းချက် ပေးပို့လာပါသဖြင့် ကော်မရှင် ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် အခင်းဖြစ်ပွားရာ မကွေးမြို့သို့ ၁-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၃-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့အထိ သွားရောက် ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များအရ ကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များမှာ-

- (က) ရဲတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် ဥပဒေနှင့်အညီ တရားခံကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ရာတွင် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သော ရဲလုပ်ငန်းများကို ပြည့်စုံစွာ ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း၊ အချုပ်ခန်းအတွင်းရှိ အချုပ်သား၏ လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိခြင်းများကြောင့် ယင်းဖြစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိသူ အဆင့်ဆင့်ကို စိစစ်ဖော်ထုတ် အရေးယူသင့်ပါကြောင်း၊
- (ခ) သေဆုံးရသည့် အကြောင်းအရင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဖြစ်မှန်ဖော်ထုတ်ရန် အဆင့်မြင့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ပြီး သေဆုံးသူ၏ မိသားစုအား ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ရှင်းပြသင့်ပါကြောင်း၊
- (ဂ) ဖြစ်စဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် အလားတူ ထပ်မံ မဖြစ်ပွားစေရန်အတွက် သင်ခန်းစာ ဖော်ထုတ်ပြီး နောင်တွင် ထွက်ပြေးရန် အလားအလာနည်းသော တရားခံများကို သက်သေ အထောက်အထားခိုင်လုံစွာ ရှာဖွေတည်ဆောက်ပြီးမှ တရားဥပဒေနှင့်အညီ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်းပြုရန် အောက်ခြေအဆင့်ဆင့်သို့ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါကြောင်း၊
- (ဃ) မကွေးမြို့မရဲစခန်းသည် အချုပ်ခန်း ၁၂ ခန်းရှိပြီး အချုပ်သားဦးရေ ရာနှင့်ချီ၍ ချုပ်နှောင်ထားရှိရသဖြင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ပင်မရဲလုပ်ငန်းတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိခြင်းကြောင့် ရဲစခန်းတွင် အချုပ်သားအမြောက်အများ ချုပ်နှောင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြန်လည်စိစစ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း။

၃။ အထက်ပါအကြံပြုချက်များကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၀/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် လားရှိုးမြို့ရှိ ဘိုးဘွား ရိပ်သာနှင့် ပရဟိတဂေဟာတို့ရှိ လူကြီး၊ ကလေးငယ်များကို လူ့အခွင့်အရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နှင့် ပြည်တွင်းဥပဒေများနှင့်အညီ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုဖြင့် စောင့်ရှောက်ထားခြင်း ရှိ မရှိကို ၈-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအရ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြံပြုချက်များ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၂။ ဆင်းရွေလီဘိုးဘွားရိပ်သာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) ရိပ်သာရှိ အဘိုးအဘွားများ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရန် လားရှိုးမြို့နယ် ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ အပတ်စဉ် ကုသစစ်ဆေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) အိမ်သာများမှာ သန့်ရှင်းမှုမရှိသဖြင့် သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဘိုထိုင်အိမ်သာ ၂ လုံးသာ တွေ့ရှိရပြီး ခိုင်ခံ့မှု မရှိခြင်းကြောင့် ဘိုထိုင်အိမ်သာများ ထပ်မံ ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ရေသန့်ကိုပြင်ပရေစက်မှ ဝယ်ယူသုံးစွဲနေသဖြင့် ရေသန့်စက်ရရှိရေး အလှူရှင်သော်လည်းကောင်း၊ ရိပ်သာအစီအစဉ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း တပ်ဆင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) အဘိုးအဘွား အချင်းချင်းစိတ်ပိုင်းနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ညည်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့် မတရားပြုမှုခြင်း မရှိစေရေး သတိထားဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (င) ရိပ်သာတွင် စာကြည့်တိုက်မရှိသေးသဖြင့် စာကြည့်တိုက်နှင့် တရားဓမ္မစာအုပ် စာပေများအား ဖြည့်ဆည်းသင့်ပါသည်။
- (စ) ရိပ်သာအတွင်း နံနက်/ညနေချိန်များတွင် တရားဓမ္မများဖွင့်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၃။ ရှမ်းမိဘမဲ့ဂေဟာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ဝန်ထမ်းမှာ ဂေဟာမှူးနှင့် လက်ထောက်ဂေဟာမှူး ၂ ဦးဖြင့် အုပ်ချုပ်နေရသည့်အတွက် နေ့စဉ် ကျွေးမွေးနေသည့် အစားအသောက်စာရင်းများ လျာထားချက်မရှိဘဲ ကျွေးမွေးနေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် နေ့စဉ်ကျွေးမွေးမည့် အစားအသောက် ဟင်းလျာ Menu များ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ ဝင်ငွေသုံးငွေစာရင်းများ ရေးဆွဲနိုင်ရေး ဦးစီးဌာနဝန် ထမ်းများမှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ထမင်းစားဆောင်အတွင်း သန့်ရှင်းမှုမရှိသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၄။ လားရှိုးလူငယ်သင်တန်းကျောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) လိုအပ်လျက်ရှိသော ဝန်ထမ်းများအား ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ထပ်မံ၍ ဝန်ထမ်းခန့်ထားမည်ဆိုပါကလည်း အမျိုးသားဝန်ထမ်းများအား ဦးစားပေး၍ ခန့်ထားသင့်ပါသည်။
- (ဂ) ပြစ်မှုဖြင့် ချုပ်နှောင်ခံထားရသော ကလေးအားလည်း နေ့စဉ်အစောင့်ဖြင့် လမ်းလျှောက်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

- (ဃ) ကလေးငယ်များ၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ ထားသိုခြင်းနှင့် နေထိုင်မှုပုံစံကို ဆရာ/ ဆရာမများမှ စနစ်တကျ သင်ကြားပို့ချ ပေးသင့်ပါသည်။
- (င) ဉာဏ်ရည် မပြည့်မှီသော ကလေးငယ်အား အခြားသင်ကြားရနိုင်သည့် အတတ်ပညာ တစ်ခုခုအား သင်ကြားနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၅။ ဇလိမ်မိဘမဲ့ဂေဟာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) နေ့စဉ် ဝင်ငွေထွက်ငွေ စာရင်းဇယားများအား စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများမှ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ဂေဟာသို့ လာရောက်လှူဒါန်းသော အလှူရှင်များ စာရင်းအား စနစ်တကျ မှတ်တမ်းပြုစု၍ ငွေ စာရင်းနှင့် ပစ္စည်းများစာရင်းအား မှတ်တမ်းများ ထားသင့်ပါသည်။
- (ဂ) နေ့စဉ် ကျွေးမွေးမည့် လျာထားချက်များအား ချိတ်ဆွဲ၍ လျာထားချက်နှင့်အညီ ကျွေးမွေးသင့် ပါသည်။

၆။ ကရုဏာရေးသီလရှင်ကျောင်း ကက်သလစ်သာသနာ (လားရှိုး) နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြု ခဲ့ပါသည်-

- (က) ကလေးငယ်များအတွက် ပြင်ပမှ လှူဒါန်းထားသည့် အလှူငွေများနှင့် စာရင်းဇယားများအား စနစ်တကျ ပြုလုပ်ထားသင့်ပါသည်။
- (ခ) ကျောင်းနေ ကလေးငယ်များအပြင် မူကြိုကလေးငယ်များလည်း တက်ရောက်နေသဖြင့် ခြင် အန္တရာယ် ကင်းဝေးစေရေး အပတ်စဉ် ခြင်ဆေးဖျန်းပေးသင့်ပါသည်။

၇။ ခါနန်ပရဟိတဂေဟာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) နေ့စဉ် ဝင်ငွေထွက်ငွေ စာရင်းဇယားများအား စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများမှ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ဂေဟာများအား တာဝန်ရှိ ဌာနဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ကြီးကြပ်မှု အားနည်းပြီး စစ်ဆေးမှုပုံမှန် မလုပ်သဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ကြပ်မတ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) ကလေးငယ် များပြားပြီး သီးသန့်နေရာ သတ်မှတ်ပေးရေးနှင့် ကူးစက်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားနိုင်၍ တစ်ဦးစီ သီးသန့်နေရာ သတ်မှတ်ပေးရေးနှင့် ကူးစက်ရောဂါ မဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) ဂေဟာများနှင့် ဘိုးဘွားရိပ်သာများတွင် ဆေးခန်းများ မရှိခြင်းနှင့် သန့်ရှင်းမှုအတွက်လည်း သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနမှ အပတ်စဉ် စစ်ဆေးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်

**မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၁/ကာကွယ်/၂၀၁၇)**

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ရှမ်းပြည်နယ်၊ လားရှိုးနှင့် သီပေါမြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းနှင့် ဆေးရုံ အချုပ်ခန်းတို့အား ၇-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၁-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

၂။ သီပေါအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍ အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတ ရရှိစေမည့် စာအုပ်စာပေများ ထပ်မံဖြည့်ဆည်းသင့်ပါသည်။
- (ခ) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်ပညာ သင်ကြားပေးသည့် သင်တန်းများ အခါအားလျော်စွာ ဖွင့်လှစ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) လိုအပ်လျက်ရှိသော ဝန်ထမ်းများအား ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) HIV ရောဂါသည် အကျဉ်းသားများအနက် ART ဆေးမရရှိသေးသည့် အကျဉ်းသားများအား အမြန်ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (င) ဧည့်တွေ့ဆောင်မှာ ကျဉ်းမြောင်းသဖြင့် ထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) နေ့/ည မိလ္လာများမှာ အကျဉ်းသား/အချုပ်သားအင်အားနှင့် လောက်ငူမှု မရှိသဖြင့် ထပ်မံတိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (ဆ) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံ မေးမြန်းသော အကျဉ်းသားများအား ၎င်းတို့အပေါ် အငြိုးတေးထား၍ ဆက်ဆံခြင်း၊ လက်တုံ့ပြန်ခြင်း၊ မခံရစေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈ အရ အလေးထားဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် လိုအပ်ပါသည်။

၃။ လားရှိုး အကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍ အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) အကျဉ်းသားဦးရေ ၃၀၀၀ ကျော်ဖြစ်သော်လည်း ဧည့်တွေ့ဆောင်မှာ တစ်ကြိမ်တွေ့လျှင် ၈ ဦးသာ တွေ့ရှိနိုင်သဖြင့် တိုးချဲ့နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) အကျဉ်းသားအင်အား များပြားကြပ်တည်းသဖြင့် ချောင်ချိမှုရှိစေရန် နည်းလမ်းရှာဖွေသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းသူ အိပ်ဆောင် ၃ ဌာ ကြမ်းပိုးကိုက်သည်ဟု သိရှိရသဖြင့် ပိုးသတ်ဆေးများ ဖြန်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) အကျဉ်းသားအချင်းချင်း နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုမရှိစေရေး တာဝန်ရှိသူများမှ ကြပ်မတ်သင့်ပါသည်။
- (င) HIV အကျဉ်းသားရောဂါသည်များအနက် ART ဆေးမရရှိသေးသည့် အကျဉ်းသားများအား အမြန်ဆုံးရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

- (စ) အယူခံဝင်လိုသူ အကျဉ်းသား ကျော်ကျော်မိုးနှင့် အကျဉ်းသူ မမွေးတို့အား အယူခံ ဆက်လက် တက်ရောက်နိုင်ရေး တာဝန်ခံအရာရှိ အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။
- (ဆ) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းသော အကျဉ်းသား များအား ၎င်းတို့အပေါ် အငြိုးတေးထား၍ ဆက်ဆံခြင်း၊ လက်တုံ့ပြန်ခြင်း မခံရစေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈ အရ အလေးထား ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် လိုအပ်ပါသည်။

၄။ ရဲစခန်းအချုပ်၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) သီပေါမြို့မ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်း အတွင်းရှိ အိမ်သာများသည် ညစ်ပတ်နေပြီး အနံ့အသက် မကောင်း သဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) လားရှိုးမြို့မ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းများ အတွင်းရှိ အိမ်သာများမှာ ညစ်ပတ်နေပြီး အနံ့အသက် မကောင်းသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ကြမ်းပြင်များမှာ ပေါက်ပြဲနေသဖြင့် ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၂၂/ကာကွယ် /၂၀၁၇)

၁။ မွန်ပြည်နယ်၊ သထုံခရိုင်၊ ပေါင်မြို့နယ်၊ အင်းပြောင်ကုန်ထုတ်စခန်းတွင် အကျဉ်းကျနေသော အကျဉ်းသား တစ်ဦးသည် ကျောက်ထုတ်လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း ကျောက်ပိပြီး အောက်ပိုင်းအရိုးနှင့် အသားများ ကျေသည့် ဒဏ်ရာ များရရှိ နာကျင်ကိုက်ခဲနေပါသဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ဆေးရုံကြီးများတွင် ဆေးဝါးကုသမှု ပြသခွင့်ရရှိနိုင်ရေး ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ၂-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့က တိုင်တန်းချက် ပေးပို့လာရာ အခင်းဖြစ်ပွားရာသို့ ၁၆-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၈-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့အထိ ကော်မရှင်မှ သွားရောက်ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပြီး အောက်ပါတို့ကို ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြံပြုပေးခဲ့ပါသည်။ -

- (က) အလုပ်စခန်းတာဝန်ခံသည် ဒဏ်ရာရရှိသည့် အကျဉ်းသားများ ဆေးကုသရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စခန်းရှိ ဆေးမှူး၏တင်ပြ အကြံပြုချက်၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ ဆရာဝန်၊ ဆရာမများ၏ ညွှန်ကြား ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသည့်အပြင် ဒဏ်ရာရရှိမှုအား သက်ဆိုင်ရာ အထက် အဆင့်သို့ တင်ပြခြင်းမပြုဘဲ ထိရောက်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း မပြုသည့်အတွက် ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ယခုကဲ့သို့ ဖြစ်စဉ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စခန်းရှိ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ ဆေးရုံဆရာဝန်၊ ဆရာမများ၏ တင်ပြအကြံပြုချက်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို အကျဉ်းထောင် စီမံအုပ်ချုပ်နေသည့် တာဝန်ခံအရာရှိ များက အလေးထား လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မလိုလားအပ်သော ဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပွားမှုကို ကြိုတင်ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သော အကျဉ်းသားများ၏ ဘဝရှေ့ရေး ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် လုံလောက်သည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပြီး ကျန်အကျဉ်းသားများ၏ စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။
- (ဃ) လူအားဖြင့် ဆောင်ရွက်ရသော ကျောက်ထုတ်လုပ်ငန်းမှာ အန္တရာယ်ကြီးမားသော လုပ်ငန်းခွင်ဖြစ် ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်အားနှင့် မျှတ သော ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကိုသာ ဆောင်ရွက်သင့်ပြီး လုပ်ငန်းခွင် လုံခြုံရေးကို ပထမ ဦးစားပေးအဖြစ် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၂။ အထက်ပါ အကြံပြုချက်များအရ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုကို ပြန်ကြားပေးပါရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ မေတ္တာရပ်ခံထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၃/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မြောင်းမြမြို့နှင့် ပုသိမ်မြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်းအချုပ် ခန်း၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်းနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ၂၂-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၂၄-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအပေါ် လိုအပ်ချက် များအား သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

၂။ မြောင်းမြအကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတ ရရှိစေမည့် စာအုပ်စာပေများအပြင် စိတ်ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေသော စာပေများ ထပ်မံဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ဆိုင်ကယ်စက်ပြင်သင်တန်း၊ အင်ဂျင်စက်ပြင်သင်တန်းစသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်တန်းများ အခါအားလျော်စွာ ဖွင့်လှစ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းသား/သူများအား လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ ထောင်ပြောင်းရွှေ့ပါက ၎င်းတို့၏မိသားစုများကို ကြိုတင်အသိပေး အကြောင်းကြားနိုင်ခဲ့ပါက အမြန်ဆုံး အသိပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ဖွင့်လှစ်သင်ကြားလျက်ရှိသော အင်္ဂလိပ်စာ ရေး၊ဖတ်၊ပြော သင်တန်းအား တက်ရောက်လိုသော်လည်း မတက်ရသေးသူများ ရှိနေခြင်းကြောင့် တက်လိုသူ ရှိမရှိ ဆန္ဒတောင်းခံ၍ တက်ရောက်စေသင့်ပါသည်။
- (င) ဧည့်တွေ့ဆောင်မှာ တစ်ကြိမ်တွေ့လျင် ၅ ဦးသာ တွေ့နိုင်သဖြင့် တိုးချဲ့သင့်ပါသည်။
- (စ) လိုအပ်လျက်ရှိသော အကျဉ်းထောင်ဆရာဝန်အား ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ ညှိနှိုင်း တောင်းခံသင့်ပါသည်။
- (ဆ) လက်ရှိတွင် အဆောင်တိုင်း၌ ညအသုံးပြုနေရသည့် မိလ္လာမှာ ဖွဲ့မိလ္လာများသာ အသုံးပြုနေရပြီး သန့်ရှင်းမှုအားနည်းကာ အနံ့အသက်မကောင်းခြင်းကြောင့် ရေလောင်းမိလ္လာများ တည်ဆောက်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဇ) အကျဉ်းသူများနှင့် အတူရှိနေသော ကလေးငယ်များအား ဖြည့်စွက်အစာများ ကျွေးမွေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဈ) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းသော အကျဉ်းသားများအား ၎င်းတို့အပေါ်အငြိုးအတေးထား၍ ဆက်ဆံခြင်း၊ လက်တွဲပြန်ခြင်းမခံရစေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈ အရ အလေးထား ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် လိုအပ်ပါသည်။

၃။ ပုသိမ်အကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) အကျဉ်းထောင်ဆေးရုံ၌ ဆရာဝန်မှ သတ်မှတ်ချိန်များတွင် စစ်ဆေးကုသနိုင်ရေး တာဝန်ခံအရာရှိမှ ကြပ်မတ်သင့်ပါသည်။

- (ခ) တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း ဖြေဆိုရန်ဆန္ဒရှိသူ အကျဉ်းသားတစ်ဦးအား ကျောင်းပညာ ဆက်လက် သင်ကြားခွင့် ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အိပ်ဆောင်များရှိ သောက်ရေခွက်များမှာ သန့်ရှင်းမှုမရှိသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) ပြင်ပတွင် ဆိုင်ကယ်မှောက်ရာမှ ခြေထောက် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သော အကျဉ်းသား တစ်ဦးအား ဒဏ်ရာ မသက်သာသဖြင့် ဆေးရုံတင်ပို့ ကုသပေးသင့်ပါသည်။
- (င) HIV ရောဂါသည် အကျဉ်းသူ ၂ ဦးအား ညဘက် ဆေးသောက်ချိန်များတွင် အဆင်မပြေသဖြင့် သီးခြားထားရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (စ) အိပ်ဆောင်များတွင် လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်စေရန် ပန်ကာများ တပ်ဆင် သင့်ပါသည်။
- (ဆ) အကျဉ်းသားတစ်ဦးမှာ ရဲဘက်စခန်းမှ ပြန်လာပြီး ကျောကုန်းတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော အဖုအကြိတ် ကို ခွဲစိတ်ကုသလိုသဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့် ပါသည်။
- (ဇ) ပြင်ပမှ ခရစ်ယာန် သင်းအုပ်ဆရာများမှ ဝင်ရောက်၍ တရားဟော လိုပါက ဥပဒေနှင့်အညီ ဝင်ခွင့် ပြုရေး စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဈ) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းသော အကျဉ်းသား များအား ၎င်းတို့အပေါ် အငြိုးတေးထား၍ ဆက်ဆံခြင်း၊ လက်တုံ့ပြန်ခြင်း မခံရစေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈ အရ အလေးထား ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် လိုအပ်ပါသည်။

၄။ ပုသိမ်နယ်မြေ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းအား စစ်ဆေးရာ အချုပ်ခန်းများအတွင်းရှိ အိမ်သာများမှာ ညစ်ပတ်နေပြီး အနံ့အသက် မကောင်းသဖြင့် သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၄/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ မြောင်းမြမြို့နှင့် ပုသိမ်မြို့များရှိ ဘိုးဘွားရိပ်သာများနှင့် ပရဟိတဂေဟာတို့အား ၂၂-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၂၄-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် အစိုးရအဖွဲ့တို့အား တွေ့ရှိချက်များအရ အကြံပြုချက်များ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၂။ မေတ္တာမွန်ဘိုးဘွားရိပ်သာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ရိပ်သာရှိ အခန်းများ၏ မျက်နှာကျက်များ၊ အိမ်သာများနှင့် ခြင်္သေ့ထောင်များတွင် ပိုးမွှင်များ၊ ဖုံများ တွေ့ရှိရသဖြင့် သန့်ရှင်းမှု အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘိုးဘွားများ ကျန်းမာရေးအတွက် သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ပေးရန် တာဝန်ရှိသူများမှ ကြပ်မတ်သင့်ပါသည်။
- (ခ) အဘိုးအဘွားများအား အပတ်စဉ် ခြေသည်းလက်သည်းများ ညှပ်နိုင်ရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ယခုထက်ပိုမို ထိရောက်မှုရရှိစေရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) အဘိုးအဘွားများ ကျန်းမာရေး လေ့ကျင့်ခန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၃။ စက်တော်ရာဘိုးဘွားရိပ်သာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) မျက်နှာကျက် မကောင်းသည်များကို ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ရိပ်သာပျက်စီးနေမှုများအား ပြုပြင်ရန် ကြီးကြပ်ရေး ကော်မတီအနေဖြင့် စုဆောင်းထားသည့် ရန်ပုံငွေမှ ထုတ်ယူသုံးစွဲရန် မဝံ့မရဲဖြစ်နေသဖြင့် လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာန တာဝန်ရှိသူများက ငွေကြေးသုံးစွဲမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ချပြရှင်းလင်းပြီး ပြုပြင်သင့်သည်များ ပြုပြင်ရန် နည်းလမ်းများ ပြပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) ရိပ်သာတွင် စာကြည့်တိုက် မရှိသေးသဖြင့် စာကြည့်တိုက်နှင့် တရားဓမ္မစာအုပ် စာပေများအား ဖြည့်ဆည်းသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ဆက်လက် လုပ်ကိုင်လိုသည့်ဆန္ဒ မရှိကြသော ကြီးကြပ်ရေးကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များအား အခြား လူမှုရေး စိတ်ပါဝင်စားသူများနှင့် အစားထိုးဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်၍ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၄။ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ဂေဟာရှိ အိပ်ဆောင်များမှာ ခိုင်ခံ့မှု မရှိသဖြင့် ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ဂေဟာတွင် စာကြည့်တိုက် ထားရှိ၍ ကျောင်းသားများ ဗဟုသုတ တိုးပွားစေရန် ဖတ်ရှုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

- (ဂ) ဂေဟာသည် တောထူထပ်သဖြင့် ကျောင်းသားများအား မြွေအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) အိပ်ဆောင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အိမ်သာများ သန့်ရှင်းမှု ရှိမှသာလျှင် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်မည် ဖြစ်သဖြင့် သန့်ရှင်းရေးအား အလေးထား ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (င) ကလေးများ၏ ရင်ဖွင့်စာ ရေးသားနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ထိုစာများအပေါ် ထိုက်သင့်သော ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၅။ ဖူးစောဘုမိဘမဲ့ကျောင်းနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြု ခဲ့ပါသည်-

- (က) ကလေးငယ်များအား လိမ္မာယဉ်ကျေးစေရန် ပညာပေးအစီအစဉ်ဖြင့် ထုတ်လွှင့်ပြသသော ရုပ်သံလိုင်းများအား ပြသခြင်း၊ ဗဟုသုတ စာအုပ်စာပေများ ဖတ်ပြခြင်းများ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ကလေးငယ်များ သာမန်ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိမှုများအား ကုသနိုင်ရေး ရှေးဦးသူနာပြု သေတ္တာထားရှိ၍ သင်ကြားပြသနိုင်ရေး ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၆။ ကန်သုံးဆင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတဂေဟာနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြု အပ်ပါသည်-

- (က) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်း၏ အခြေအနေမဲ့ပြဿနာများကို အဖြေရှာရာတွင် အထောက်အကူ ဖြစ်စေပြီး ကလေးများ၏ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများ နောင်တစ်ချိန်တွင် သိရှိနိုင်စေရန် ကိုယ်ရေး ရာဇဝင်များအား တစ်ဦးချင်း ပြုလုပ်ထားနိုင်ရေး ဦးစီးဌာနမှ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက် ပေးသင့် ပါသည်။
- (ခ) ကလေးသူငယ်များအား အသိပညာနှင့် ဗဟုသုတ တိုးပွားစေရန် စာကြည့်တိုက် စနစ်ကိုပီပြင်အောင် ဆောင်ရွက်၍ ကလေးများ ပုံမှန် ဖတ်ရှုခွင့်ရရှိရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများမှ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ကလေးသူငယ်များအား နေ့စဉ်ကျွေးမွေးမှုတွင် အာဟာရဓာတ် စုံလင်စွာ တွက်ချက် ကျွေးမွေးသင့်ပါသည်။

၇။ ပုသိမ်ကလေးပြုစုရေးကျောင်းနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်-

- (က) ကလေးသူငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် အစားအစာများကို ကျွေးမွေးရန်နှင့် ချက်ပြုတ်ရာတွင်လည်း သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုရှိရေး စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ကလေးသူငယ်များအား ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေရန် နေ့စဉ်လွတ်လပ်စွာ ကစားခွင့်ရရှိရေး စီမံ ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) မွေးစားခံ ကလေးငယ်များ၏ ဘဝအခြေအနေများကိုလည်း တာဝန်ရှိသူများမှ လက်လှမ်းမှီသလောက် စောင့်ကြည့်ထားပြီး မှတ်တမ်းများ ထားရှိ၍ သက်ဆိုင်ရာသို့ တင်ပြဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၈။ ဘိုးဘွားရိပ်သာများနှင့် ပရဟိတဂေဟာများနှင့် ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် လစဉ်ဖြစ်စေ၊ အပတ်စဉ်ဖြစ်စေ မြို့ပေါ်ရှိ ရိပ်သာနှင့် ဂေဟာများအား အချိန်ဇယားရေးဆွဲ၍ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း၊

အကြံပြုပေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ရှိသူများထံ တင်ပြ အကူအညီ တောင်းခံခြင်းများ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

- (ခ) ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးချိန်တွင် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ရိပ်သာ၊ ဂေဟများနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း အခြားအချက်အလက်များ တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် လေ့လာမှတ်သားထားသင့် ပါသည်။
- (ဂ) ရိပ်သာ၊ ဂေဟများတွင် နေထိုင်သူများ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုရရှိရေး၊ အလှူရှင် ရရှိရေး တို့အား ဌာနဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) ရိပ်သာ၊ ဂေဟများရှိ ကလေးများအား ၎င်းတို့၏ မွေးနေ့သက္ကရာဇ်များကို သိရှိထားနိုင်ရေး လုံးဝ အထောက်အထား မရှိသူများအတွက် မွေးသက္ကရာဇ် သတ်မှတ်ပေးပြီး အသိပေး ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။
- (င) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ကလေးသူငယ်များအား လစဉ် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးမှု များ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီမံချက်ထား၍ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) ကလေးများအား အချင်းချင်း စိတ်ပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနိုင်ကျင့်မှုများ မရှိစေရေး တာဝန်ရှိသူ များမှ အမြဲကြပ်မတ် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဆ) ရန်ပုံငွေရရှိရေးကို ဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ပြင်ပ ပရဟိတ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ပေးခြင်း၊ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ရှိသူများထံ တင်ပြကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) ကျောင်းများနှင့် ဂေဟများတွင် ကလေးငယ်များထဲမှ စည်းကမ်းကောင်း၍ စာရိတ္တကောင်းမွန် သော အသက်အကြီးဆုံး ကလေးများအား အဆောင်မှူးများ ခန့်အပ်၍ စည်းကမ်းပိုင်း ဆိုင်ရာများ ကြီးကြပ်စေရေး ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဈ) ကလေးများအား ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းအစရှိသည့် မူးယစ်ဆေးဝါးများ သုံးစွဲမှုမရှိစေရေး ပညာပေးမှု များ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (ည) အသက်ပြည့်ပြီးသူ ကလေးများအား မှတ်ပုံတင်ရရှိရေး ဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများမှ စီမံဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဋ) ပုံမှန်ပညာရေး သင်ကြားနိုင်စွမ်းမရှိသော ကလေးများနှင့် ပညာရေးတွင် စိတ်ဝင်စားမှု အားနည်း သည့် ကလေးငယ်များအား အခြား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ တစ်ခုခု သင်ကြားနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဌ) ကလေးများနှင့် အဘိုးအဘွားများအတွက် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။
- (ဍ) ကလေးများအား ပြင်ပဗဟုသုတ ရရှိစေမည့် ခရီးစဉ်များအား အခါအားလျော်စွာ စီစဉ် ဆောင်ရွက် ပေးသင့် ပါသည်။

- (ဗ) ကလေးငယ်များအား ဗလငါးတန်နှင့် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး တိုးတက်စေရန် စာကြည့်တိုက်စနစ် အား အကောင်အထည်ဖော်ရန် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။
- (ဏ) ကလေးများအား မိမိတို့ နှစ်သက်ရာ ဘာသာကို လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ခွင့် ရရှိရေး ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၅/ကာကွယ်/၂၀၁၇)
မှော်ဘီမြို့နယ်၊ ကရုဏာကလေးများမေတ္တာရိပ်မြို့အား စစ်ဆေးခြင်း

၁။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မှော်ဘီမြို့နယ်ရှိ ကရုဏာကလေးများ မေတ္တာရိပ်မြို့မှ ဂေဟာတွင် ဆေးလိပ်သောက်သည့် ၁၃ နှစ်အရွယ်ကလေးငယ် ၂ ဦးအား ၂၂-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့က ပိုက်လုံးဖြင့် ရိုက်ပြီး ဆုံးမခဲ့သောကြောင့် ၂၃-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့၌ အသက် ၁၃ နှစ်နှင့် ၁၅ နှစ်အရွယ် ယောက်ျား လေး ၉ ဦးတို့ နေရပ်သို့ထွက်ပြေးခဲ့ပြီး ၂၄-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့ မုံရွာမြို့ ကားဂိတ် တမူး၊ လဟယ်ဘက်သို့သွားသည့် ကားကို စုံစမ်းနေစဉ် သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေလှည့်ကင်းရဲမှ မသင်္ကာသဖြင့် ခေါ်ယူမေးမြန်းရာ ဖြစ်စဉ်ကျိုးကြောင်းသိခဲ့ရပြီး သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ နယ်မြေခံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့မှ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သဖြင့် ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ ထန်းနောင်းကုန်းလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတဂေဟာတွင် ယာယီထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားကြောင်း ၂၅-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့ လူမှုမီဒီယာများ၌ ဖော်ပြထားချက်များအရ သိရှိရပါသည်။

၂။ ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးဆောင်သော ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် အခင်းဖြစ်ပွားရာ မှော်ဘီမြို့နယ်၊ သန္ဓေပင် အုပ်စု၊ ကြက်ဖြူကန်ကျေးရွာ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလမ်းရှိ ကရုဏာကလေးများ မေတ္တာရိပ်မြို့ဂေဟာသို့ ၂၅-၈-၂၀၁၇ ရက်နေ့ နေ့လယ်အချိန်တွင် သွားရောက် ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပြီး အောက်ပါတို့ကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများသို့ အကြံပြုပေးခဲ့ပါသည်။ -

- (က) ကရုဏာကလေးများ မေတ္တာရိပ်မြို့ဂေဟာသည် ကချင်ပြည်နယ်၊ ချင်းပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ နာဂဒေသတို့မှ ဆင်းရဲချို့တဲ့သည့် ကလေးများကို ပြုစုစောင့်ရှောက်နေသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနတွင် တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသည့်အတွက် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားသင့် ပါသည်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် မိမိတို့၏နယ်မြေအတွင်း ဖွင့်လှစ်ထားရှိသော ပရဟိတဂေဟာများကို စာရင်းပြုစု၍ သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) လူမှုမီဒီယာများပေါ်တွင် ယခုကဲ့သို့ ဖြစ်စဉ်မျိုးများ ဖော်ပြပါရှိလာပါက သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများအနေဖြင့် အချိန်နှင့်တပြေးညီ စုံစမ်းစစ်မေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။
- (ဃ) မိဘမဲ့နှင့် ဆင်းရဲချို့တဲ့သော ကလေးများကို ပြုစုစောင့်ရှောက်နေသည့် ဂေဟာတွင် စီမံအုပ်ချုပ်သူများသည် ကလေးများကို ဆုံးမရာတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပြုမှု ဆုံးမခြင်းအစား ၎င်းတို့၏ စိတ်ခံစားမှုကို နားလည်သဘောပေါက်အောင် ကြိုးစားကာ မိသားစုသဖွယ် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြုပြင်ဆုံးမခြင်းများ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (င) မှတ်ပုံမတင်ရသေးသော ပရဟိတ လူငယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဂေဟာများသည်လည်း ကလေးသူငယ်များ၏ အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခွင့်တို့ကို အဓိက ဦးတည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပြုနေသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနသည် ယင်းမှတ်ပုံမတင်ရသေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအား မှတ်ပုံတင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် မတိုင်ခင်ကတည်းက လိုအပ်သော

နည်းပညာ အကူအညီများ၊ ကြပ်မတ်မှုများကို နယ်မြေအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကလေးသူငယ်များ၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

- (စ) ကလေးသူငယ်များသည် လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့်ရှိသည့် အားလျော်စွာ ဂေဟာရှိ ကလေးများအား ယင်းတို့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာကို လွတ်လပ်စွာ ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ခွင့်ပြုသင့်ပါသည်။

၃။ အထက်ပါ အကြံပြုချက်များအရ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု အခြေအနေကို ပြန်ကြားပေးပါရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ မေတ္တာရပ်ခံထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၆/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်မှ ကျောင်းသားတစ်ဦးသည် တက္ကသိုလ်ဝင် တန်းစာမေးပွဲကို ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုနိုင်ခဲ့သော်လည်း အောင်စာရင်းကြေညာသည့်အခါ ကျရှုံးကြောင်း သိရှိရပြီး အဖြေလွှာပြန်စိစစ်ခွင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ပြုလုပ်ခြင်းမရှိပါသဖြင့် ၎င်း၏နစ်နာမှုအား လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် နိုင်ငံသားများ၏ မူလအခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ရုံးမှ တဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်နှင့် ပြီးစီးမှုအခြေအနေအား ပြန်ကြားပေးပါရန် အမှုတွဲနှင့်တကွ ပေးပို့အကြောင်းကြားလာခဲ့ပါသည်။

၂။ ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကွင်းဆင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့သည် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကော်မရှင်ရုံး၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီး တက္ကသိုလ်ဝင် စာမေးပွဲရမှတ်အပေါ် ပြန်လည်စိစစ်ဆောင်ရွက်ရသည့် ဖြစ်စဉ်မှာ မကြာခဏ နှစ်စဉ် ပေါ်ပေါက်သည့် ကိစ္စရပ်ဖြစ် သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဌာန အဖွဲ့အစည်းများက တက္ကသိုလ်စာမေးပွဲရမှတ် ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိသော ဌာနဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ် တစ်ရပ်ချမှတ်ပြီး ပြည်သူလူထု သိရှိနားလည်သဘောပေါက်အောင် အသိပညာပေး ထုတ်ပြန် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာဌာန အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် ကျောင်းသား/သူများ အလွယ်တကူ စုံစမ်းမေးမြန်းနိုင်ပြီး ရှင်းလင်းဖြေကြားပေးမည့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဌာနခွဲ (Public Relationship Division) ဖွင့်လှစ်၍ ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့် မလိုလားအပ်သော နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးများ လျော့ပါးစေနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ အကြံပြုပေးခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၇/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်းနေ နစ်နာသူက ၎င်း၏ ခင်ပွန်းသည် ၁၈-၄-၂၀၁၇ ရက်နေ့၌ ရန်ကုန်မြို့၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ၆ ရပ်ကွက်တွင် မူးယစ်ဆေးဝါးများနှင့်အတူ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရစဉ် ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ရဲတပ်ဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများက ဖြုတ်ယူ သိမ်းဆည်း သွားခဲ့သော်လည်း၊ တရားရုံးတွင် ယင်းရွှေထည် သက်သေခံပစ္စည်းများ တင်ပြခြင်း မရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် စုံစမ်း ဖော်ထုတ်ပေးပါရန် ကော်မရှင်သို့ တိုင်တန်းစာ ပေးပို့လာပါသည်။

၂။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၈-၉-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် သာကေတမြို့နယ်၊ မြို့မရဲစခန်းသို့ ကွင်းဆင်း စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်း၊ ယင်းနေ့ ညနေပိုင်းတွင် တိုင်တန်းစာပေးပို့သည့် နစ်နာသူအား ကော်မရှင်ရုံး ၌ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ အောက်ပါအချက်များကို တွေ့ရှိရပါသည်-

- (က) သက်သေခံ ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို တရားရုံးသို့ အမှုစစ်အရာရှိက တင်ပို့ခဲ့သော်လည်း တရားရုံး ဘိလစ်စာရေးက ဘဏ်သေတ္တာဖွင့်ရက်မှ လက်ခံနိုင်မည်ဟု ပြောကြားချက်အရ မြို့မရဲစခန်း၏ သက်သေခံပစ္စည်းအခန်းတွင် ဂတ်စာရေးက ပြန်လည် သိမ်းဆည်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ခ) အမှုစစ်အရာရှိက ယင်းအခြေအနေကို ယခင်စခန်းမှူးထံ နှုတ်ဖြင့် တင်ပြခဲ့သည်ဟု သိရှိရပါသည်။
- (ဂ) စစ်ဆေးသောနေ့တွင် အမှုစစ်အရာရှိက ခရိုင်တရားသူကြီးထံ သက်သေခံပစ္စည်း ရွှေထည် များကို အပ်နှံနိုင်ရေး ထပ်မံတင်ပြခဲ့ရာ ခရိုင်တရားသူကြီးက လာရောက် အပ်နှံနိုင်ရေး အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည် ဟု သိရှိရပါသည်။

၃။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များအရ ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနတို့သို့ အောက်ပါ အတိုင်း ပေးပို့အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) တရားစွဲတင်ပြီးနောက် သက်သေခံ ရွှေထည်ပစ္စည်းများအား မြို့မရဲစခန်း၏ သက်သေခံပစ္စည်း အခန်းတွင် ပြန်လည် သိမ်းဆည်းထားခြင်းအတွက် တာဝန်ရှိသူများအား လိုအပ်သလိုအရေးယူ ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် အမှုများ တရားစွဲတင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် မိမိ ရဲလုပ်ငန်းများကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ တတ်မြောက်ရမည့်အပြင် ဆက်စပ်ဌာန အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် ဥပဒေနှင့် တရားရုံးတို့၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုပါ သိရှိနားလည်ခြင်းဖြင့် မလိုလားအပ်သည့် ဖြစ်စဉ်များ ကို ရှောင်ရှားနိုင်ရေးအတွက် သင်ခန်းစာ ဖော်ထုတ်ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၈/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင်ဦးယုလွင်အောင်ဦးဆောင်သည့် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့မှ ၁၅ ရက်နေ့အထိ ကော်မရှင် ရုံးဝန်ထမ်း ၃ ဦးနှင့် အတူ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးရှိ မန္တလေးဗဟိုအကျဉ်းထောင်၊ ကုန်ထုတ်စခန်းများ၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းများ၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်းနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအပေါ် လိုအပ်ချက်များအား သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

၂။ မန္တလေးဗဟိုအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များနှင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များအတွက် ဝတ်ပြုဆုတောင်းရန် သီးခြားအဆောင်များ ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) မသန်စွမ်းသူများ အသုံးပြုရန် ဘိုထိုင်အိမ်သာ သီးခြားပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ အိမ်သာများတွင် လက်ကိုင်တန်းများ တပ်ဆင်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) ဆေးခန်းလိုက် အကျဉ်းသား/အချုပ်သားများအား ဆေးခန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်များ ထုတ်ပေးသင့်ပြီး ပြောင်းရွှေ့သည့်အချိန်တွင် အကျဉ်းသားနှင့်တပါတည်း ထည့်ပေး သင့်ပါသည်။
- (ဃ) ကျန်းမာရေး မကောင်းသည့် အကျဉ်းသား ၂ ဦးအား ဆေးရုံတက် ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (င) မိုးယိုနေအိပ်ဆောင် ၄ အပေါ်ထပ်အား ပြုပြင်ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့သော အကျဉ်းသားများအား လက်တုံ့ပြန်မှု မခံရစေရေးအတွက် ကော်မရှင်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ နှင့်အညီ အလေးထား ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။

၃။ ထုံးဘို (၁) ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတရရှိစေမည့် စာအုပ်စာပေများ ထပ်မံဖြည့်ဆည်းပေး သင့်ပါသည်။
- (ခ) လုပ်အားရှင်များ ရေလုံလောက်စွာ ချိုးခွင့်ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အလုပ်ပိတ်ရက်များတွင် စခန်းအတွင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့် ပြုပေးသင့်ပါ သည်။
- (ဃ) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာသင်ကြားနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (င) အကျဉ်းသား အချင်းချင်း ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မရှိစေရေး တာဝန်ခံအရာရှိမှ ကြပ်မတ် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

၄။ ထုံးဘို (၂) ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတ ရရှိစေမည့် စာအုပ်စာပေများ ထပ်မံ ဖြည့်ဆည်းပေး သင့်ပါ သည်။
- (ခ) ဧည့်တွေ့လာရောက်သူများအား ထုံးဘို (၁) ကဲ့သို့ အဆင်ပြေစွာ တွေ့ဆုံရရှိရေး တာဝန်ခံအရာရှိမှ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

- (ဂ) ရေလုံလောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ရေနံများတိုးချဲ့တည်ဆောက် ပေးသင့် ပါသည်။
- (ဃ) ဘာသာရေး တရားပြဆရာများ ဝင်ရောက်တရားပြခြင်းကို အကျဉ်းသားများ ဆန္ဒနှင့် လုံခြုံရေး ကိစ္စ ဟန်ချက်ညီစဉ်းစား၍ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၅။ ထုံးဘို (မ) ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ယားနာ၊ ပွေးများပေါက်နေသော အကျဉ်းသူများအား သီးခြား ရေနံတစ်ကန်တွင် Detol ထည့်၍ သော်လည်းကောင်း၊ တမာပြုတ်ရည် ထည့်၍သော်လည်းကောင်း နေ့စဉ် ရေချိုးခွင့် ပြုပါသည်။
- (ခ) စာကြည့်တိုက်တွင် စိတ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေမည့် စာအုပ်များ (ဥပမာ- ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)၊ လယ်တွင်းသားစောချစ်၊ ဖေမြင့်တို့ ရေးသားသော စာအုပ်များ) အား ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) သက်ကြီးအကျဉ်းသူများကို သီးခြား ရေချိုးခွင့်ပြုသင့်ပါသည်။
- (ဃ) မိလ္လာများသည် အိပ်ဆောင်များအတွင်းသာ ရှိသဖြင့် စခန်းအတွင်း နေ့မိလ္လာများ ထပ်မံ ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (င) ဆေးခန်းတွင် ဆေးဝါးလုံလောက်စွာ ရရှိရေး အထက်သို့ တင်ပြဆောင်ရွက်သင့်ပါ သည်။
- (စ) ပုံစံအင်္ကျီများအား လုံလောက်စွာ ထုတ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) နေ့စဉ် အလုပ်သွားရာတွင် ၂ လမ်းသွား လမ်းမကြီးအား ဖြတ်၍သွားစဉ် ယာဉ်အန္တရာယ်နှင့် ခရီးသွားများက လူ့ဂုဏ်သိက္ခာထိခိုက်စေသည့် အပြုအမူများ မပြုလုပ်စေရေး တာဝန်ရှိသူ အဆင့်ဆင့်မှ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဇ) ထမင်း၊ ဟင်းများ ကောင်းမွန်စွာ စားသောက်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဈ) အသက်ကြီး အကျဉ်းသူများအား ကျောက်လုပ်ငန်း၌ တာဝန်မပေးဘဲ သက်သာသောတာဝန် ပေးခြင်း၊ မူလအကျဉ်းထောင်သို့ ပြန်ပို့ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါ သည်။

၆။ ၂၄ မိုင်ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အိပ်ဆောင်များတွင် မျက်နှာကျက်နှင့် ပန်ကာများ တပ်ဆင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။
- (ခ) နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာများနှင့် ဂျာနယ်များကို အကျဉ်းသားများ ဖတ်ရှုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။
- (ဂ) မိုးယိုနေသော အိပ်ဆောင် (၂) နှင့် (၃) အား ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) အိပ်ဆောင် (၂) တွင် ကြပ်တည်းပြီး အိမ်သာ မလုံလောက်သဖြင့် တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။
- (င) ထမင်းစားဆောင်တွင် လူဦးရေ ကြပ်တည်းစွာ စားသောက်နေရသဖြင့် တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်သင့် ပါသည်။
- (စ) နေ့လည်စာ ပဲဟင်းတွင် ကုလားပဲအစား ပဲစဉ်းငုံကျွေးကြောင်း သိရှိရသဖြင့် အကျဉ်းသားများ ဆန္ဒအရ ကုလားပဲဟင်းကျွေးမွေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဆ) လေဖြန်းနေသည့် အကျဉ်းသားအား ဆေးရုံတင်ပို့ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။

(ဇ) လုပ်ငန်းခွင်တွင် သောက်ရေ သန့်ရှင်းစွာ သောက်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဈ) ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့သော အကျဉ်းသားများအား လက်တုံ့ပြန်မှု မခံရစေရေးအတွက် ကော်မရှင်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ နှင့်အညီ အလေးထား ဂရုပြု ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၇။ ရဲစခန်း အချုပ်ခန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ သန့်ရှင်းရေး ကောင်းမွန်ခြင်းနှင့် အခြားလူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ မတွေ့ရှိရပါ။

၈။ ဆေးရုံကြီးအချုပ်ခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ မန္တလေးဆေးရုံကြီး အချုပ်ခန်းတွင် အလင်းရောင် အားနည်းခြင်း၊ လေဝင်လေထွက် မကောင်းခြင်းနှင့် ရေချိုးရန်၊ မိလ္လာအသုံးပြုရန် ရေလာ အလွန်နည်းခြင်းတို့အား ပြုပြင်ဆောက်လုပ်နိုင်ရေး ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန အကြောင်း ကြားခဲ့ပါသည်။

၉။ တရားရုံးအချုပ်ခန်းများနှင့် ပတ်သက်၍-

- ချမ်းအေးသာစံ မြို့နယ်တရားရုံး အချုပ်ခန်းတွင်း အိမ်သာများ သန့်ရှင်းမှုမရှိခြင်း၊ ကွပ်ပျစ်များ မရှိခြင်း၊ ခရိုင်တရားရုံးအချုပ်ခန်းတွင် အိမ်သာများ သန့်ရှင်းမှု မရှိခြင်း၊
- မဟာအောင်မြေမြို့နယ် တရားရုံး အချုပ်ခန်းတွင် အိမ်သာများ တွဲလျက်မရှိဘဲ သန့်ရှင်းမှု မရှိခြင်း၊ ကွပ်ပျစ်များ မရှိခြင်း၊
- ချမ်းမြသာစည် မြို့နယ်တရားရုံးအချုပ်ခန်းသည် မြေနိမ့်ပိုင်းဖြစ်သဖြင့် အချုပ်သားများ ထိုင်သည့်နေရာထိ ရေဝပ် ခြင်း၊ ကွပ်ပျစ်မရှိခြင်း၊ သန့်ရှင်းမှု အားနည်းခြင်း၊
- အမရပူရမြို့နယ်တရားရုံး အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက် သည် ၃ ပေခွဲအမြင့်သာ ရှိသဖြင့် ၅ ပေ ခွဲပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊ မိုးမလုံခြင်း၊ ကျား/မ အခန်းမှာ မြင်ကွင်းမှာ ကာရံထားမှု မရှိခြင်း၊ အိမ်သာမရှိခြင်း၊
- ပြည်ကြီးတံခွန်မြို့နယ်တရားရုံး အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်သည် ၃ ပေခွဲအမြင့်သာရှိ သဖြင့် ၅ ပေခွဲပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊ ကွပ်ပျစ်မရှိခြင်း၊
- အောင်မြေသာစံ မြို့နယ်တရားရုံးအချုပ်ခန်းတွင် အိမ်သာများတွဲလျက်အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက် သည် ၃ ပေခွဲ အမြင့်သာ ရှိသဖြင့် ၅ ပေခွဲ အမြင့်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊ အလင်းရောင် အားနည်းခြင်း၊ လေဝင်လေထွက် အားနည်းခြင်းနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနေရာနှင့် အချုပ်ခန်း မှာ တရားရုံးအဆောက်အဦတွင် အုတ်နံရံအား အဖီချ၍ ယာယီပုံစံ တည်ဆောက်ထားသည့် အဆောက်အဦတွင် နေထိုင်ရခြင်း ၊
- အချုပ်ခန်းအားလုံးသည် အချုပ်သားဝင်ဆံ့နိုင်မှု အလွန်ကျဉ်းကြပ်ခြင်းတို့အား ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ ပြုပြင်တည်ဆောက်နိုင်ရေး ပေးပို့အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၂၉/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဝေါမြို့နယ်၊ အဗျားဘိုတဲကျေးရွာနေ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ၎င်းအား ဝေါမြို့မရဲစခန်းတွင် ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (ဃ) ဖြင့် မဟုတ်မမှန်လုပ်ကြံ တိုင်ကြားခဲ့သည့် အမျိုးသားတစ်ဦး၊ မြဝတီမြို့မရဲစခန်းအတွင်း ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သူ အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် မတရားဖမ်းဆီးခဲ့ကြသော မြဝတီမြို့မရဲစခန်းနှင့် ဝေါမြို့မရဲစခန်းတို့မှ ရဲအရာရှိများအား ဥပဒေနှင့်အညီ ထိရောက်စွာ အရေးယူပေးပါရန် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ တိုင်ကြားစာပေးပို့ခဲ့ရာ အမျိုးသား လွှတ်တော်ရုံးမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ တိုင်ကြားစာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးပါရန်နှင့် ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေအား အကြောင်းပြန်ကြားပေးပါရန် အမျိုးသားလွှတ်တော်ရုံးမှ အမှုတွဲလွှဲပြောင်းပေးပို့လာပါသည်။

၂။ အဆိုပါကိစ္စရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဖြစ်မှန်အား သိရှိနိုင်ရန် ကော်မရှင် ကွင်းဆင်းစုံစမ်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် အခင်းဖြစ်ပွားရာ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဝေါမြို့သို့ ၁၂-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၃-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့အထိ သွားရောက် စစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအပေါ် ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်၊ သုံးသပ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များကို ၁၇-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်ရုံးသို့ ပေးပို့အကြောင်း ကြားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၃၀/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ရမည်းသင်းနှင့် တောင်ငူမြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်များ၊ ကျောက်ထုတ်စခန်းများ၊ နေပြည်တော်အချုပ်ထောင်၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်း တို့အား ၂၃-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့ မှ ၂၆-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအပေါ် လိုအပ်ချက်များအား သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ ပါသည်။

၂။ ရမည်းသင်းအကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အကျဉ်းသားအများစုတွင် ပွေး၊ ဝဲ၊ ယားနာများ ဖြစ်ပွားနေသဖြင့် ပျောက်ကင်းရန် သင့်လျော်သည့် ဆေးဝါးဖြင့်ကုသခြင်း၊ တမာရွက်ပြုတ်ရည်ဖြင့် ရေချိုးစေခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) အိပ်ဆောင်များတွင် ကြမ်းပိုးကိုက်သည်ဟု သိရှိရသဖြင့် ကြမ်းပိုးသတ်ဆေးများ ဖြန်းပေးသင့် ပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းသား အကျဆောင်အောက်ထပ်၌ မိုးပက်သဖြင့် အဖီချခြင်း၊ ယာယီအကာ ပြုလုပ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) တိုက်အမှတ် (၁) ရှိ ရေမြောင်းသည် ရေအိုင်နေပြီး ခြင်၊ ယင်၊ ပိုးလောက်လန်းများ ခိုအောင်းမှုမှ တစ်ဆင့် ကူးစက်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားနိုင်သောကြောင့် ရေခိုအောင်းမှု မရှိစေရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပြီး၊ ရေမြောင်းဖုံးများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (င) အကျဉ်းထောင်ဆေးခန်းတွင် နေ့စဉ်ကုသနေရသည့် ရောဂါများနှင့် ပတ်သက်၍ လိုအပ်သည့် ဆေးဝါးများ ဖြည့်ဆည်းထားပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) အကျဉ်းဆောင်သည် ဝင်ဆံ့လူဦးရေထက်ကျော်လွန်၍ ထားရှိရသောကြောင့် မိလ္လာ လုံလောက်မှု မရှိသဖြင့် ထပ်မံဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ ဆက်လက်ဖြေကြားလိုသည့် အကျဉ်းသားတစ်ဦးအား ပညာဆက်လက် သင်ယူနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) နေရာကြပ်တည်းမှု ရှိသဖြင့် သမံတလင်းပေါ် အိပ်စက်ရသူများအတွက် ကွပ်ပျစ်များ ပြုလုပ်ပေး သင့်ပါသည်။

၃။ တောင်ငူအကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) ဖယောင်းပုဆိုး ကောင်းမွန်မှု မရှိသော အချုပ်ဆောင်များတွင် အသစ်လဲလှယ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ကျန်းမာရေးချို့တဲ့သူများအား နေ့စဉ် သီးသန့် လမ်းလျှောက်ချိန်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) အချုပ်ဆောင်တွင် မိုးယိုနေသဖြင့် ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (ဃ) အိပ်ဆောင်များတွင် ကြမ်းပိုးသတ်ဆေး ဖြန်းပေးသည်ဟု သိရသော်လည်း ကြမ်းပိုးကိုက်နေ ကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ကြမ်းပိုးသတ်ဆေးများ ထပ်မံ ဖြန်းပေးသင့်ပါသည်။

- (င) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချ ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) တင်ပဆုံးရှုံးကျံနေသည့် အကျဉ်းသားတစ်ဦးကို ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) အကျဉ်းသားအများစုတွင် ပွေး၊ ဝဲ၊ ယားနာများ ဖြစ်ပွားနေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် သင့်လျော်သည့် ဆေးဝါးဖြင့်ကုသခြင်း၊ တမာရွက်ပြုတ်ရည်ဖြင့် ရေချိုးစေခြင်းများ ဆောင် ရွက်စေသင့်ပါသည်။
- (ဇ) နောက်ကျောတွင် ဘုကြီးထွက်နေသည့် အကျဉ်းသားတစ်ဦးကို လိုအပ်သလို စစ်ဆေးပြီး ဆေးကုသ ပေးသင့်ပါသည်။

၄။ (၄) မိုင် ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) သောက်ရေ သိုလှောင်ကန်သည် အလင်းရောင် ဝင်ရောက်မှု အားနည်းသဖြင့် အမိုးကို ပြုပြင် တည်ဆောက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ညမိလ္လာသာရှိပြီး နေမိလ္လာ မရှိခြင်းကြောင့် နေမိလ္လာများ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ပေးသင့် ပါသည်။
- (ဂ) အူကျရောဂါဖြစ်နေသော အကျဉ်းသားတစ်ဦးကို ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့် ပါသည်။
- (ဃ) အခါကြီး ရက်ကြီးများတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအား ဥပုသ်ဆောက်တည်ခွင့်နှင့် ဝိပဿနာ တရား စခန်းများ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (င) အောက်ပိုင်းချိနဲ့ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေသော အကျဉ်းသားကို ဆေးရုံတက်ရောက် ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (စ) စခန်းအတွင်း ခြင်ဆေးဖျန်းနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဆ) အကျဉ်းသား ဦးရေ ၃၃၆ ဦးရှိသော်လည်း မိသားစု ညအိပ်ဧည့်တွေ့ဆောင်မှာ ၄ ခန်းသာ ရှိသဖြင့် လိုအပ်သလို တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။

၅။ ကင်းသာ (၁) ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အိပ်ဆောင်များတွင် ပန်ကာများ တပ်ဆင်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေ မရှိပါက စေတနာရှင် များ၏အလှူငွေဖြင့် တပ်ဆင်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတရစေပြီး စိတ်ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေမည့် စာအုပ်စာပေများ ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) မိသားစုညအိပ် ဧည့်တွေ့ဆောင် ကွပ်ပျစ်မှာ ၆ လက်မခန့်သာ အမြင့်ရှိသဖြင့် မြွေများ၊ ကင်းများ ခိုအောင်းခြင်းကြောင့် ၂ ပေခန့်အမြင့် ပြင်ဆင်ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။

၆။ ကင်းသာ (၂) ကုန်ထုတ်စခန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ခြင်ကိုက်နှုန်းများသဖြင့် ခြင်ဆေးဖျန်းသင့်ပါသည်။
- (ခ) စာကြည့်တိုက်၌ ဗဟုသုတရစေပြီး စိတ်ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေမည့် စာအုပ်စာပေများ ဖြည့်ဆည်း ပေးသင့်ပါသည်။

- (ဂ) အကျဉ်းသားအများစုတွင် ကျောက်ပွေးများ ပေါက်နေကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ပျောက်ကင်းနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) အိပ်ဆောင်များတွင် ကြိမ်ပိုးကိုက်ကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ပိုးသတ်ဆေးများ ဖြန့်ပေး သင့်ပါသည်။
- (င) အစားအစာများအား ယင်လုံဇကာများ တပ်ဆင်၍ ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (စ) မိသားစုညအိပ်ဧည့်တွေ့ဆောင် ကွပ်ပျစ်မှာ ၆ လက်မခန့်သာ အမြင့်ရှိသဖြင့် မြွေများ၊ ကင်းများ ခိုအောင်းခြင်းကြောင့် ၂ ပေခန့်အမြင့် ပြင်ဆင်ပြုလုပ် ပေးသင့်ပါသည်။

၇။ ရမည်းသင်းမြို့မ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းသည် ကျားအချုပ်ခန်း အိမ်သာ တွဲလျက်ရှိသော်လည်း မ အချုပ်ခန်း သည် အိမ်သာတွဲလျက်မရှိသဖြင့် အိမ်သာ သီးသန့် ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက် အမှတ်စဉ် (၃၁/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့နယ်၊ ကိုးပင်သာစည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်းတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက်ရှိသော အကျဉ်းသားတစ်ဦးကို အကျဉ်းထောင် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက အနိုင်ကျင့်ရိုက်နှက်ခြင်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့် အောက်နှုတ်ခမ်းကွဲပြဲပြီး အောက်ရှေ့သွား တစ်ချောင်းပဲ့ထွက်ခဲ့သည့်အတွက် နစ်နာသူ၏ ဖခင်က မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ ၁၂-၉-၂၀၁၇ ရက်နေ့က တိုင်တန်းချက် ပေးပို့လာပါသည်။

၂။ အဆိုပါကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်ကွင်းဆင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် အခင်းဖြစ်ပွားရာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့နယ်ကိုးပင်သာစည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင် စခန်းနှင့် သရက်အကျဉ်းထောင်သို့ ၂၂-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၂၅-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့အထိ သွားရောက် ကွင်းဆင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များအရ ကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ -

- (က) အကျဉ်းထောင်များနှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်းများတွင် အကျဉ်းသားများ၏ စည်းကမ်းကို ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အကျဉ်းထောင် လက်စွဲဥပဒေ နှင့်အညီအရေးယူ အပြစ်ပေးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) ဌာနဆိုင်ရာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မကွေးတိုင်းဦးစီးမှူး၏ ထောက်ခံ တင်ပြချက် အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကြံပြုပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းသားများနှင့် ပတ်သက်၍ ထူးခြားဖြစ်စဉ် ဖြစ်ပွားပါက သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံများက အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ အချိန်နှင့်တပြေးညီ တင်ပြဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။

၃။ ဖြစ်စဉ်တွင် အကျဉ်းသားအား ရိုက်နှက်ညှဉ်းပန်းခဲ့သူ အကျဉ်းဝန်ထမ်းအား ဌာနဆိုင်ရာ အရေးယူမှုများ ပြုလုပ်နေပြီဖြစ်သဖြင့် နောင်အလားတူ မဖြစ်စေရေးအတွက် အထက်ပါ အကြံပြုချက်များကို လိုအပ်သလို အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါရန် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၃၂/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ သရက်အကျဉ်းထောင်နှင့် ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့နယ်၊ ကိုးပင် သာစည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အတတ်သင်စခန်းတို့အား ၂၂-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၂၅-၁၀-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၂။ သရက်အကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များ

- (က) အိပ်ဆောင်အတွင်း ရေသန့်ဘူးများအား ကျန်မားရေးနှင့် ညီညွတ်စေရေးအတွက် သန့်ရှင်းစွာ ဆေးကြောပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) လွတ်ရက်နှင့် လျှော့ရက်များကို ပွင့်လင်း မြင်သာစွာ ကြိုတင် အသိပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) စာကြည့်တိုက်တွင် စိတ်ဓာတ်ခွန်အား တိုးတက်ပြောင်းလဲစေမည့် သုတ၊ ရသစာပေများ ယခုထက် ပိုမို ထားရှိပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) “က” အဆင့် အကျဉ်းထောင်ဖြစ်သော်လည်း ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ၃ ဦးသာ ရှိသဖြင့် အကျဉ်းထောင် ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်အညီ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (င) မိခင်များနှင့်အတူ ပါရှိလာသော ကလေးငယ်များ၊ သက်ကြီးအကျဉ်းသူများနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် အကျဉ်းသူများအတွက် ဖြည့်စွက်အာဟာရ ကျွေးမွေးသင့်ကြောင်းနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဂရုပြုဆောင်ရွက်ပေးရန် အကြံပြုပါသည်။
- (စ) အကျဉ်းသား မောင်ညွန့် (ဘ) ဦးထွန်းရှိ ထောင်ဝင်အမှတ် သရ/၁၅/၀၀၂၇၉/က သည် ခြေတုစွပ်ထားရပြီး ခြေတုအံဝင်ဝင်ကျမှုမရှိသည့်အတွက် လမ်းလျှောက်ရာတွင် အဆင်ပြေမှု မရှိခြင်းနှင့် အကျဉ်းသား သန်းထိုက် ထောင်ဝင်အမှတ် သရ/၁၇/ ၀၀၁၄၁/က နှင့် အကျဉ်းသား သန်းထွန်းဦး ထောင်ဝင် အမှတ် ပခ/၁၆/၀၀၈၁၄/က သည် မျက်မှန်တပ်ထားရပြီး အနီးအဝေး ကောင်းစွာ မြင်နိုင်မှု မရှိခြင်းတို့အတွက် လိုအပ်သည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ပြသဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) အကျဉ်းသူများ၏ အရွယ်ရောက်သော ကလေးငယ်ကို ပညာသင်ကြားနိုင်ရေး လိုအပ်သလို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၃။ ကိုးပင်သာစည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအတတ်သင်စခန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များ

- (က) အိပ်ဆောင်များအတွင်း ကြမ်းခင်းများ မညီမညာဖြစ်နေသဖြင့် ပြုပြင်ပေးသင့်ပြီး သင့်တော်သည့် အခင်းတစ်ခုခု ထားရှိပေးရန်နှင့် အိပ်ဆောင်များအတွင်း အမှိုက်ပုံးကို လုံလောက်စွာ ထားရှိပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) သောက်သုံးရေကို ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်စေရေးအတွက် သန့်ရှင်းစွာ သိုလှောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးသင့်ပါသည်။

- (ဂ) ဆွေးမြေ့ပိုင်နဲ့နေသော ထမင်းချက် စားဖိုဆောင်နှင့် ဆေးနားဆောင်တို့အား ပြုပြင်ဆောက်လုပ် ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) လွတ်ရက်နှင့် လျှော့ရက်များကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ကြိုတင် အသိပေးသင့်ပါသည်။
- (င) ရေချိုးရာတွင် သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် ရေချိုးရသဖြင့် ရေအလုံအလောက် ချိုးခွင့်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။
- (စ) ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကို ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်အညီ ခန့်အပ်နိုင်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် လုံလောက်သည့် ဆေးဝါးနှင့် ထိရောက်သော ဆေးဝါး ကုသမှု ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) စာကြည့်တိုက် မရှိသဖြင့် စာကြည့်တိုက်ထားရှိပေးပြီး စာဖတ်ချိန် သတ်မှတ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) အိပ်ဆောင် ၁ ရှိ အိမ်သာတံခါးများ ပျက်စီးနေသဖြင့် အသစ်ပြန်လည် တပ်ဆင်ပေး သင့်ပါသည်။
- (ဈ) မီးဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအတွက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် မီးသတ်ဆေးဗူးများ ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ထားရှိသင့်ပါသည်။
- (ည) အလုပ်တာဝန်နေရာ ခွဲဝေချထားပေးရာတွင် ရှေ့တန်းနှင့် နောက်တန်း ညီမျှမှုရှိစေရေးအတွက် အလှည့်ကျတာဝန်ချထားပေးရန်နှင့် သက်ကြီး အကျဉ်းသားများကို တာဝန်ချထားရာ၌ လူမှုရေး အရ သက်ညှာစွာစဉ်းစားပေးသင့်ပါသည်။
- (ဋ) အကျဉ်းသားများအပေါ် စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းသည့်အခါ ဆဲဆိုရိုက်နှက်ကြိမ်းမောင်း ထိန်းကျောင်း ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းမရှိစေဘဲ အကျဉ်းထောင်လက်စွဲဥပဒေနှင့်အညီ မျှတပြီး၊ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ အရေးယူဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။
- (ဌ) အကျဉ်းဦးစီးဌာနဝန်ထမ်းများအတွက် ဝန်ထမ်းလိုင်းခန်းများ လုံလောက်စွာ ချမှတ် ဆောက် လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၃၃/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ မြိတ်မြို့နှင့် ကော့သောင်းမြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်များအား ၂၂-၁၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၂၄-၁၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအပေါ် လိုအပ်ချက်များအား သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၂။ မြိတ်အကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) ဝန်ထမ်းအင်အားမှာ ဖွဲ့စည်းပုံ ၁၀၉ ဦးအနက် ၅၇ ဦး (၅၂.၂၉ %) သာရှိသဖြင့် ဝန်ထမ်းများ နေ့/ည တာဝန်ထမ်းဆောင်ရခြင်း၊ နားချိန် နည်းပါးခြင်းနှင့် ခွင့်ခံစားမှုများ လျော့နည်းစွာ ရရှိနိုင်ခြင်းများကြောင့် ဝန်ထမ်းအင်အား ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေး နည်းလမ်းရှာသင့်ပါသည်။
- (ခ) အကျဉ်းသား တစ်ဦးလျှင် ၆ ပေ x ၁.၅ ပေသာ အိပ်စက်ရန် နေရာရရှိသဖြင့် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) မြိတ်အကျဉ်းထောင်တွင် Intercon တယ်လီဖုန်းများဖြင့် ထောင်ဝင်စာ တွေ့ဆုံသည့် စနစ်တွေ့ရှိရသဖြင့် အခြားအကျဉ်းထောင်များအတွက် စံနမူနာပြသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ဧည့်တွေ့ဆောင်အား ၁၅ ဦးခန့် တွေ့ဆုံနိုင်သည်ထိ တိုးချဲ့ပေးသင့်ပါသည်။
- (င) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတရစေမည့် စာအုပ်များ၊ စိတ်ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေမည့် စာအုပ်များ ထပ်မံ ဖြည့်ဆည်းသင့်ပါသည်။
- (စ) ရုပ်မြင်သံကြား ဇာတ်လမ်းအစီအစဉ်များတွင် စိတ်ကိုနူးညံ့ပျော့ပျောင်းစေမည့် တရားတော်များ၊ ပညာပေးဇာတ်လမ်းများကိုသာ အဓိကထား၍ ပြသပေးသင့်ပါသည်။

၃။ ကော့သောင်းအကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) ဝန်ထမ်းအင်အားမှာ ဖွဲ့စည်းပုံ ၁၀၉ ဦးအနက် ၅၅ ဦး (၅၀.၄၅%) သာရှိသဖြင့် ဝန်ထမ်းများ နေ့/ညတာဝန်ထမ်းဆောင်ရခြင်း၊ နားချိန် နည်းပါးခြင်းနှင့် ခွင့်ခံစားမှုများ လျော့နည်းစွာ ရရှိနိုင်ခြင်းများကြောင့် ဝန်ထမ်းအင်အား ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေး နည်းလမ်းရှာသင့်ပါသည်။
- (ခ) စာကြည့်တိုက်တွင် ဗဟုသုတရရှိစေပြီး စိတ်ကို တိုးတက်ပြောင်းလဲစေမည့် စာအုပ်စာပေများ ထပ်မံ ဖြည့်ဆည်းသင့်ပါသည်။
- (ဂ) နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာ/ဂျာနယ် ၁ စောင်သာ ယူကြောင်း သိရှိရသဖြင့် တိုးယူသင့်ပါသည်။
- (ဃ) အကျဉ်းသားအချို့မှ နေ့စဉ် စာဖတ်၍ အချင်းချင်း စာပေဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းသည် ကောင်းမွန်မှုရှိသဖြင့် အခြားအကျဉ်းထောင်၊ ကုန်ထုတ်စခန်းများပါ ဆောင်ရွက်ကြစေရန် ချပြဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (င) ဧည့်တွေ့ဆောင်မှာ ၁၁.၅ ပေသာရှိသဖြင့် တစ်ဦး ၂ ပေနှုန်းဖြင့် ၅ ဦးခန့်သာ တွေ့နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တစ်ကြိမ်လျှင် ၁၅ ဦး တွေ့နိုင်စေရေးအတွက် ၃၀ ပေအထိ တိုးချဲ့ပြင်ဆင် ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) မြိတ်အကျဉ်းထောင်ကဲ့သို့ ဧည့်တွေ့ရာတွင် Intercon ဖြင့် စကားပြောနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၃၄/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ သာယာဝတီ ဗဟိုအကျဉ်းထောင်နှင့် ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းတို့အား ၃၀-၁၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့ နှင့် ၁-၁၂-၂၀၁၇ ရက်နေ့များတွင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအပေါ် လိုအပ်ချက်များအား သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၂။ သာယာဝတီဗဟိုအကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်၍အောက်ပါအတိုင်းအကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အတန်းပညာ သင်ကြားနေသော ကျောင်းသားလူငယ် ၄၀ ဦးတွေ့ရှိရပြီး စာသင်ကြားနေသည့် အဆောင်သည် ကြံ့ခိုင်မှု မရှိသည့်အပြင် နေရာကြပ်တည်းခြင်းကြောင့် ၂ ထပ်ဆောင်သစ် ဆောက်လုပ်ခွင့် ရရှိရေး စီစဉ်တင်ပြသင့်ပါသည်။
- (ခ) ယင်းကျောင်းသား လူငယ် အကျဉ်းသားများအား ကျောင်းဝတ်စုံ (အဖြူအစိမ်း) များ တစ်ဦးလျှင် ၂ စုံ နှုန်း ထုတ်ပေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းသူတစ်ဦး၏သမီးဖြစ်သူကို အသက် ၁ နှစ် ၃ လတွင် ရွှေဂုံတိုင်လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနသို့ ပို့ဆောင်ခံရပြီး ယခုအခါ သမီးဖြစ်သူသည် တိုက်ကြီး လူမှုဝန်ထမ်း ဂေဟ၌ ရောက်ရှိနေကြောင်း သတင်းရရှိသဖြင့် မိခင်နှင့် ကလေးတွေ့ဆုံခွင့်ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) အိပ်ဆောင်အချို့တွင် ဖယောင်းပုဆိုးများ စုတ်ပြဲနေကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် အသစ် လဲလှယ်ပေး သင့်ပါသည်။
- (င) အိပ်ဆောင်များရှိ ရေသန့်ဗူးအချို့သည် သန့်ရှင်းမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အသစ်လဲလှယ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) အိပ်ဆောင် (၂) နှင့် (၃) တွင် မိလ္လာများ သန့်ရှင်းရေးမကောင်းသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။
- (ဆ) လူငယ်ဆောင်တွင် မီးချောင်းများ မရှိသဖြင့် တပ်ဆင်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) တာဝန်ခံအရာရှိသည် အကျဉ်းသားများအပေါ်တွင် နွေးထွေးစွာဆက်ဆံပြီး စားဝတ်နေရေးကိစ္စများ တွင် လိုအပ်ချက်မရှိစေရေး မိသားစုသဖွယ် ဆောင်ရွက်ပေးသည်ဟု အကျဉ်းသားအများစုက ထွက်ဆိုကြသဖြင့် လက်ရှိအခြေအနေအား စံနမူနာပြု ထိန်းသိမ်းထားသင့်ပါသည်။

၃။ မြို့နယ်ရဲစခန်းနှင့် ခရိုင်ရဲစခန်း အချုပ်ခန်းများတွင် အိမ်သာများတွဲလျက် ရှိသော်လည်း အိမ်သာအခန်းများ မှာ အသုံးပြုရန် သင့်လျော်မှုမရှိဘဲ အလွန်ညစ်ပတ်နေသဖြင့် အထူးပြုပြင် ထိန်းသိမ်းသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုခဲ့ ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
ဆောင်ရွက်ချက်အမှတ်စဉ် (၃၅/ကာကွယ်/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ စစ်တွေမြို့နှင့် ဘူးသီးတောင် မြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်များနှင့် ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းတို့အား ၁၁-၁၂-၂၀၁၇ ရက်နေ့နှင့် ၁၄-၁၂-၂၀၁၇ ရက်နေ့များတွင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များအပေါ် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၂။ စစ်တွေအကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည် -

- (က) အကျဉ်းထောင်တွင် ကိုယ်အင်္ဂါမသန်စွမ်းသူ (ဥပမာ-ခြေထောက်ဒူးအောက်ပိုင်း ပြတ်နေသူ) များနှင့် အသက်ကြီးသူများသည် အလေးသွားရန် အဆင်မပြေမှုများရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ဘိုထိုင်အိမ်သာ (သို့မဟုတ်) ဘိုထိုင်ကဲ့သို့ အသုံးပြုနိုင်သည့် သစ်သားခုံ သို့မဟုတ် စတီးခုံ သို့မဟုတ် ပလပ်စတစ်ခုံများအား ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ခ) အချုပ်သားများ ရုံးထုတ်ချိန်တွင် ထောင်ဘူးဝ ပထမတံခါးနှင့် ဒုတိယတံခါး အကြားတွင် လုံခြုံရေးကို မထိခိုက်နိုင်ပါက ဖိနပ်စီးနင်းခွင့်ပြုပေးရန်၊
- (ဂ) အိပ်ဆောင်များ အောက်ထပ်၌ အပေါ်ထပ်မှ သဲများ အမှုန်များနှင့် ရေကဲ့သို့ ပစ္စည်းများ ကျသဖြင့် ပလပ်စတစ် မျက်နှာကြက် တပ်ဆင်ပေးရန်၊
- (ဃ) အမျိုးသမီးအဆောင်မှ အကျဉ်းသူ ၁၅ ဦးအား နေ့စဉ် (တနင်္ဂနွေမပါ) မျက်တောင် တုလုပ်ငန်းကို လူလဲခြင်းမရှိဘဲ ခိုင်းစေသဖြင့် မျက်လုံးညောင်းခြင်း၊ အကြောတက်ခြင်းများဖြစ်သဖြင့် အလှည့်ကျ အနားပေးရန်၊
- (င) အကျဉ်းထောင်အတွင်း နေ့လည်ခင်းတန်းပိတ်ချိန်များတွင် ရုပ်မြင်သံကြား ကြည့်ရှုခွင့်အား လုံခြုံရေးနှင့် အကျဉ်းထောင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် မဆန့်ကျင်ပါက ခွင့်ပြုပေးရန်၊
- (စ) ပြစ်ဒဏ်မှလွတ်ပြီးသော ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသား၊ ဧည့်အချုပ်သား ၉ ဦးကို ၎င်းတို့နိုင်ငံကို ပြန်ပို့နိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဆ) သောက်ရေမှာ ရေသန့်စက်မှ မဟုတ်ဘဲ သာမန်သုံးရေများကိုသာ သောက်သုံးနေရကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ရေသန့်စက်အား ပြုပြင်ပေးရန်၊
- (ဇ) သောက်ရေထည့်သော ပလတ်စတစ်ဘူးကြီးများမှာ သန့်ရှင်းမှုမရှိဘဲ ကျန်းမာရေး နှင့် မကိုက်ညီကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် သောက်ရေသန့် ရရှိရေးအပြင် ရေဘူးများ သန့်ရှင်းမှုရှိရေး စီစဉ် ဆောင်ရွက် ပေးရန်၊
- (ဈ) ဆေးခန်းလိုက် အကျဉ်းသားများကို စနစ်တကျ စစ်ဆေးကုသပေးရန်နှင့် ရောဂါနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဆေးဝါးများကိုသာပေးရန်၊
- (ည) အကျဉ်းထောင်အတွင်း ဘောလုံး (ဂိုးကျင်းစနစ်) ကန်ခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုသည့် အကျဉ်းသားများ ရှိသဖြင့် လုံခြုံရေးကို မထိခိုက်သည့်အပြင် သင့်လျော်သည့် မြေနေရာရှိပါက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊

- (ဋ) ထောင်ဝင်စာတွေ့ဆုံခန်းအား တစ်ကြိမ်လျှင် ၁၅ ဦးခန့်ထိ တွေ့ဆုံနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သလို တိုးချဲ့ပေးရန်၊

၃။ ဘူးသီးတောင်အကျဉ်းထောင်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အကျဉ်းထောင်ဆေးခန်းတွင် သက်တမ်းလွန်ဆေးဝါးအချို့ တွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်းတို့ကို မသုံးစွဲမိစေရန်၊
- (ခ) HIV ၊ TB ရောဂါသည် အကျဉ်းသူ၊ အကျဉ်းသားများအားလည်းကောင်း၊ မိခင် အကျဉ်းသူများနှင့်အတူပါရှိလာသော ကလေးငယ်များအားလည်းကောင်း ဖြည့်စွက် အာဟာရများ ထပ်တိုးကျွေးမွေးပေးရန်၊
- (ဂ) အကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူအချို့မှ စစ်တွေမြို့ရှိ မိသားစုဝင်များထံ စာရေးသား ဆက်သွယ်လိုကြောင်း သတင်းပို့သဖြင့် အကျဉ်းထောင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဃ) ထောင်ဝင်စာတွေ့ဆုံခန်းအား တစ်ကြိမ်လျှင် ၁၅ ဦးခန့်ထိ တွေ့ဆုံနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သလို တိုးချဲ့ပေးရန်၊
- (င) တရားရုံးထုတ်စဉ် အချုပ်ကားတစ်စီးလျှင် အကျဉ်းသား ၅၀ ဦးခန့် တင်ဆောင်သွားရသဖြင့် မော်တော်ယာဉ်စီးရေ တိုးချဲ့ခြင်း၊ အကျဉ်းသားဦးရေ လျော့ချခြင်း၊ စသည်ဖြင့် အဆင်ပြေစေရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (စ) အကျဉ်းသူ အိပ်ဆောင်ရှိ ဖယောင်းပုဆိုးများ လဲလှယ်ပေးရန်၊
- (ဆ) ပြစ်ဒဏ်မှလွတ်မြောက်ပြီးသူ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသား ၁၀ ဦးအား သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်နိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်၊

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်

မောင်မိုးဝင်း (ခ) ပြည့်ဖြိုးအောင်အပေါ် လမ်းအလုပ်သမားခေါင်းဆောင် ဦးအောင်ကိုမင်းမှ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ကြောင်း တိုင်တန်းချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်စဉ် (၁/၂၀၁၇)

၁။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ညောင်ဦးမြို့နယ်၊ ကုန်းတန်းကြီးအုပ်စု၊ ဖျောက်ဆိပ်ပင်ကျေးရွာနေ ဒေါ်သန်းဌေး ၏သားဖြစ်သူ မောင်မိုးဝင်း (ခ) ပြည့်ဖြိုးအောင်ကို မိုင်းရှူးမြို့နေ အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် ဦးအောင်ကိုမင်း ဆိုသူမှ လုပ်အားခ မပေးလိုသောကြောင့် ရိုက်နှက်ခဲ့ရာ ပြင်းထန်သည့် ဒဏ်ရာများရရှိခဲ့သဖြင့် မိုင်းရှူးရဲစခန်းတွင် မိခင် ဒေါ်သန်းဌေးက အမှုဖွင့်တိုင်ကြားခဲ့သော်လည်း အရေးယူခဲ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါရန် နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့ လိပ်မူ၍ တိုင်တန်းစာတစ်စောင် ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ယင်းစာအား နိုင်ငံသားများ၏ မူလ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌမှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံးမှ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး တိုင်တန်းစာ ပူးတွဲလျက် ပေးပို့ ပြီး တာဝန်ပေးအပ်လာပါသည်။

၂။ အဆိုပါဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ အဖြစ်မှန်အား သိရှိနိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့် အရေး ကော်မရှင်မှ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးခဲ့သော ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၅-၁၂-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၃၀-၁၂-၂၀၁၆ ရက်နေ့ထိ ညောင်ဦးနှင့် မိုင်းရှူးမြို့များသို့ သွားရောက်၍ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၊ သက်သေ ၂၅ ဦးအား စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များမှာ -

- (က) မောင်မိုးဝင်း ဆိုင်ကယ်စီးနင်းနေစဉ် ဦးအောင်ကိုမင်းက နောက်ဘက်မှလိုက်၍ ဦးခေါင်းကို ရိုက်နှက်ခြင်း၊ နောက်ကျောကို ကျောက်ခဲဖြင့် ထုခြင်းများ ပြုလုပ်သည်ဟု မောင်မိုးဝင်း တစ်ဦး တည်းက ထွက်ဆိုခဲ့သော်လည်း အခြား ခိုင်လုံသော အထောက်အထားများ မတွေ့ရှိရပါ။
- (ခ) မောင်မိုးဝင်း ဆေးရုံတက်နေစဉ် ဦးအောင်ကိုမင်းက လာရောက်ထိုးကြိတ်သည်ဟု ဆေးရုံအုပ်ကြီး က ပြောဆိုသည်ဟု ၎င်းကထွက်ဆိုပါသည်။ ထို့ပြင် လူနာစောင့် ဒေါ်နိုင်ကလည်း မောင်မိုးဝင်းအား ဦးအောင်ကိုမင်းက လက်သီးဖြင့် (၃) ကြိမ် လာထိုးသည်ဟု ထွက်ဆိုပါသည်။ သို့ရာတွင် အခြား မျက်မြင်သက်သေများ မရှိသည့်အပြင် ဆေးရုံအုပ်ကြီး ဒေါက်တာမြသန်းကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ ကြားသိမှုမရှိဘဲ တိုင်ကြားမှုလည်း မရှိပါဟု ထွက်ဆိုပါသည်။
- (ဂ) ဦးအောင်ကိုမင်းထံတွင် ခိုလှုံမြို့၌ အလုပ်လုပ်နေစဉ် မောင်မိုးဝင်း၏ ညာဘက် ခြေချောင်းများ သည် ကျောက်ခွဲစက်အတွင်း ညှပ်သွားပြီး ခြေချောင်း (၅) ချောင်း စလုံး ဖြတ်ပစ်ခဲ့ရသော်လည်း ၎င်းအတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှု လျော်ကြေး မရရှိသေးကြောင်း မောင်မိုးဝင်းက ထွက်ဆိုသည့်အပြင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့မှလည်း ခြေချောင်းလေးများ ပြတ်တောက်နေသည်ကို မျက်မြင်တွေ့ရှိခဲ့ရ ပါသည်။ ထို့အပြင် ဦးအောင်ကိုမင်း ကိုယ်တိုင်ကလည်း ၎င်း၏လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း ထိခိုက် ဒဏ်ရာ ရရှိမှုဖြစ်သဖြင့် ခိုလှုံဆေးရုံသို့ တင်ပို့ခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုထားပါသည်။ သို့ရာတွင် လျော်ကြေးပေး ခဲ့သည့် အထောက်အထား တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ဃ) မောင်မိုးဝင်း ပထမအကြိမ် ဆေးရုံမှဆင်းပြီးနောက် ဦးအောင်ကိုမင်းနှင့် ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်ပူစူးမ တို့က ၎င်းအား ထမင်းမကျွေး၊ ရေမတိုက်ဘဲ အိမ်အပြင်ထုတ်ပြီး မြေကြီးပေါ်တွင် ထားသဖြင့် နှင်းတောထဲတွင် အိပ်ခဲ့ရကြောင်း မောင်မိုးဝင်း၏ ထွက်ဆိုထားချက်ကို နာရေးကူညီမှုအသင်းမှ ဦးအောင်တိုး၊ လူနာစောင့်ဒေါ်နိုင်၊ ဦးသိန်း၊ ဦးအောင်ကိုမင်း (တိုင်ကြား ခံရသူကိုယ်တိုင်)၊

ဒေါ်ပူစူးမ (တိုင်ကြားခံရသူ၏ ဇနီး) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များတွင် မှန်ကန်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားကြသည့်အပြင် ဆေးရုံအုပ် ဒေါက်တာမြသန်းက “ဒုတိယအကြိမ် ဆေးရုံတက်သည့်အခါ အဟာရ ပြတ်ခြင်း၊ သကြားဓာတ် လွန်မင်းစွာ လျော့နည်းခြင်းဖြစ်နေပြီး သတိလစ်နေသည်” ဟုထွက်ဆိုထားသဖြင့် မှန်ကန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

- (င) ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလက စတင်၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော်လည်း တိုင်ကြားသည့်အချိန်အထိ လုပ်ငန်းများရရှိခြင်း မရှိသေးကြောင်း မောင်မိုးဝင်းက ထွက်ဆိုထားသည်ကို ဦးအောင်ကိုမင်းနှင့်ဇနီး ဒေါ်ပူစူးမတို့က လုပ်ငန်းထုတ်ပေးသည့် မှတ်တမ်းများတင်ပြခြင်း ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်ပူစူးမ၏ လုပ်ငန်း ထုတ်ပေးမှု စာရင်းစာအုပ်တွင်ပါရှိသော လက်မှတ်အချို့မှာ မှင်အဟောင်းဖြစ်ပြီး လက်မှတ်အချို့မှာ မှင်အသစ်ဖြစ် နေသည်ကို တွေ့ရခြင်း၊ ငွေစာရင်းစာအုပ်ပါ မောင်မိုးဝင်း၏ လက်မှတ်နှင့် စစ်ကြောချက်တွင် ၎င်းကိုယ်တိုင် ရေးထိုးထားသော လက်မှတ်များမှာ မတူကွဲပြားနေခြင်းများတွေ့ရှိရပါသည်။
- (စ) မိုင်းရှူးရဲစခန်းသို့ သွားရောက်၍ အမှုဖွင့်လိုသည်ဟု ပြောသော်လည်း အမှုဖွင့် မပေးပါဟု တိုင်တန်းစာတွင် ဖော်ပြထားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါ်သန်းဌေးတို့သည် အမှုမဖွင့်လိုဘဲ လျော်ကြေးငွေ သိန်း (၃၀) ကိုသာ တောင်းပေးစေလိုကြောင်း ဒုရဲမှူးသန်းဦးက ထွက်ဆိုထားပါသည်။ ဒေါ်သန်းဌေးတို့က အမှုဖွင့်လိုကြောင်း လာရောက်ပြောကြားသည်ကို ရဲအရေးမပိုင်သဖြင့် စခန်းမှူးနှင့် တွေ့ဆုံရန် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး (စာရေး) သန်းနိုင်ထွန်းက စီစဉ်ပေးခဲ့သော်လည်း ရဲလုပ်ငန်းစနစ်နှင့်အညီ ဖြစ်စဉ်အကြောင်းအရာများကို အရပ်ရပ် နေ့စဉ်မှတ်တမ်း (GD) တွင် ရေးမှတ်ခြင်း မပြုခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ဆ) ညောင်ဦးမြို့မရဲစခန်းမှ ရဲအုပ်သန်းဌေးမြင့်နှင့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး မျိုးအောင်တို့က မိုင်းရှူး ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ပို့လိုက်သော စွပ်စွဲစာကိုပြပြီး သားဖြစ်သူ မောင်မိုးဝင်းကို လက်ထိပ်ခတ်ခဲ့သည်ဟု ဒေါ်သန်းဌေးက တိုင်ကြားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုင်ကယ်မှောက်သည့် အမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားခံပြေးအား ကူညီစုံစမ်းပေးပါရန် မိုင်းရှူး ရဲစခန်းမှ ညောင်ဦးမြို့မရဲစခန်းသို့ ပေးပို့ထားသည့် စာမိတ္တူအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် စေလွှတ်လိုက်သည့်အဖွဲ့သို့ ထည့်ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့် ညောင်ဦး မြို့မရဲစခန်းမှ တာဝန်ရှိသူ (၂) ဦးက မောင်မိုးဝင်းအား တရားခံပြေးဟုယူဆပြီး ဖမ်းဆီးရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ပါသည်-

- (က) မောင်မိုးဝင်း ဆိုင်ကယ်စီးနင်းနေစဉ် ဦးအောင်ကိုမင်းက နောက်ဘက်မှ လိုက်၍ ဦးခေါင်းကို ရိုက်နှက်ကြောင်း၊ နောက်ကျောကို ကျောက်ခဲဖြင့်ထုကြောင်း၊ မောင်မိုးဝင်းက ထွက်ဆိုထားသော်လည်း မျက်မြင်သက်သေများမရှိသည့်အတွက် ဤအချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှန်ကန်သည်ဟု တထစ်ချယူဆရန် ခဲယဉ်းကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။
- (ခ) မောင်မိုးဝင်း၏ထွက်ဆိုချက်အရ ၎င်းဆေးရုံတက်နေစဉ် ဦးအောင်ကိုမင်းက လာ၍ ထိုးကြိတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခိုင်မာမှု မရှိသဖြင့် မှန်ကန်သည်ဟု တထစ်ချယူဆရန် ခဲယဉ်းကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

- (ဂ) မောင်မိုးဝင်းအား ဦးအောင်ကိုမင်းနှင့် ဇနီးဖြစ်သူတို့က ထမင်းမကျွေး၊ ရေမတိုက်ဘဲ အိမ်အပြင် မြေကြီးပေါ်တွင်ထားခဲ့ခြင်းမှာ အခြားသက်သေနှင့် အထောက်အထားများအရ မှန်ကန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဦးအောင်ကိုမင်းနှင့် ဒေါ်ပူစူးမတို့သည် မောင်မိုးဝင်း၏ လူ့အခွင့်အရေးကို ဥပေက္ခာ ပြုလိုသည့် ဆန္ဒရှိသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။
- (ဃ) ဦးအောင်ကိုမင်းထံတွင် ခိုလှိမ်မြို့၌ အလုပ်လုပ်နေစဉ် မောင်မိုးဝင်း၏ ညာဘက် ခြေချောင်းများ ကျောက်ခွဲစက်အတွင်း ညှပ်သွားပြီး ခြေချောင်း (၅) ချောင်းစလုံး ဖြတ်ပစ်ခဲ့ရသော်လည်း ၎င်း အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှု လျော်ကြေး မရရှိသေးသဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်ထိခိုက်မှုအတွက် လျော်ကြေးရ သင့်သည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။
- (င) မောင်မိုးဝင်းကစတင်၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်မှ တိုင်ကြားသည့် အချိန်အထိ လုပ်ငန်းများ ရရှိခြင်း မရှိသေးကြောင်း ထွက်ဆိုထားပြီး ဦးအောင်ကိုမင်းနှင့် ဇနီး ဒေါ်ပူစူးမတို့ တင်ပြသော လုပ်ငန်း ထုတ်ပေးမှတ်တမ်းများတွင် မှင်အဟောင်းနှင့် မှင်အသစ် ကွဲပြားနေခြင်း၊ စာရင်းစာအုပ်ပါ မောင်မိုးဝင်း၏လက်မှတ်နှင့် စစ်ကြောချက်တွင် ရေးထိုးထားသော လက်မှတ်များ မတူကွဲပြားနေ ခြင်းများကြောင့် တင်ပြသည့် ငွေစာရင်းရှင်းတမ်းမှာ ပြင်ဆင်ပြုစုထားသည့် ငွေစာရင်းရှင်းတမ်း ဖြစ်နိုင် သဖြင့် မောင်မိုးဝင်းသည် ရထိုက်သော အခကြေးငွေများ မရရှိသေးဟု သုံးသပ်ပါသည်။
- (စ) မိုင်းရှူးရဲစခန်းသို့ သွားရောက်၍ အမှုဖွင့်ချင်သည်ဟု ပြောသော်လည်း အမှုဖွင့် မပေးပါဟု တိုင်တန်းစာတွင် ဖော်ပြထားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ တွေ့ရှိချက်များအရ မိုင်းရှူးရဲစခန်းမှူး ဒုရဲမှူးသန်းဦးနှင့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး (စာရေး) သန်းနိုင်ထွန်းတို့ သည် ၎င်းတို့ထမ်းဆောင်ရမည့် ရဲလုပ်ငန်း တာဝန်များကို ပြည့်စုံစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိဟု သုံးသပ်ရပါသည်။
- (ဆ) ညောင်ဦးမြို့မရဲစခန်းမှ ရဲအုပ်သန်းဌေးမြင့်နှင့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး မျိုးအောင်တို့က သားဖြစ်သူ မောင်မိုးဝင်းကို မိုင်းရှူးရဲတပ်ဖွဲ့မှ ပို့လိုက်သော စွပ်စွဲစာကိုပြပြီး လက်ထိပ်ခတ်ခဲ့သည်ဟု ဒေါ်သန်းဌေးက တိုင်ကြားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဒုရဲမှူးသန်းဦး၏ လွဲမှားသော လုပ်ဆောင်မှု ကြောင့် ရဲလုပ်ငန်းစနစ် ရှုပ်ထွေးပြီး မလိုလားအပ်သော ဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟု သုံးသပ် ရပါသည်။

၄။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များမှာ -

- (က) မောင်မိုးဝင်းအား ဦးအောင်ကိုမင်း၏ နေအိမ်တွင် ၎င်းအား ထမင်းမကျွေး ရေမတိုက်ဘဲ အိမ် အပြင်ထုတ်ထားခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား ဥပဒေကြောင်းအရ လိုအပ်သလို အရေးယူခြင်း နှင့် နစ်နာသူ မောင်မိုးဝင်းအား လူမှုရေးအရ ကုစားပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ဦးအောင်ကိုမင်းထံတွင် ခိုလှိမ်မြို့၌ အလုပ်လုပ်နေစဉ် မောင်မိုးဝင်း၏ ညာဘက် ခြေချောင်း များသည် ကျောက်ခွဲစက်အတွင်းညှပ်သွားပြီး ခြေချောင်း (၅) ချောင်းစလုံး ဖြတ်ပစ်ခဲ့ရသော် လည်း ၎င်းအတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှုလျော်ကြေး မရရှိသေးသဖြင့် အလုပ်သမားဥပဒေအရ လျော်ကြေး ရရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

- (ဂ) မောင်မိုးဝင်းသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှစ၍ လုပ်ငန်းများ အပြည့်အဝ ရရှိခြင်း မရှိသေးသဖြင့် မောင်မိုးဝင်းအတွက် ရထိုက်သော လုပ်ငန်းများရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာမှ စိစစ် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) မိုင်းရှူးရဲစခန်းမှူး ဒုရဲမှူးသန်းဦးနှင့် ရဲတပ်ကြပ်ကြီး (စာရေး) သန်းနိုင်ထွန်း တို့သည် ၎င်းတို့ ထမ်းဆောင်ရမည့် ရဲလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ပြည့်စုံစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် ၎င်းတို့ နှစ်ဦးအား သက်ဆိုင်ရာမှ သင့်တော်သလို အရေးယူသင့်ပါသည်။
- (င) ထို့ပြင် မိုင်းရှူးရဲစခန်းမှူး ဒုရဲမှူးသန်းဦး၏ လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ညောင်ဦး ရဲစခန်းတွင် ရဲလုပ်ငန်းစနစ် ရှုပ်ထွေးပြီး မလိုလားအပ်သော ဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းကြောင့် ၎င်းအား သက်ဆိုင်ရာမှ သင့်တော်သလို အရေးယူသင့်ပါသည်။

၅။ စသည်ဖြင့် သုံးသပ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များပါဝင်သည့် အစီရင်ခံစာကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံးနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတဦးစီးရုံးသို့လည်း ပေးပို့တင်ပြထားပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ညောင်ဦး၊ မြင်းခြံ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲအချုပ်ခန်းများ၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်းနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှု စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် အမှတ်စဉ် (၂/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ညောင်ဦး၊ မြင်းခြံမြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲအချုပ်ခန်းများ၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်းနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ၁၀-၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့ မှ ၁၂-၁-၂၀၁၇ ရက်နေ့ထိ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပြီး လိုအပ်သည့် အကြံပြုချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၂။ ညောင်ဦးအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်သည့် အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုချက်များ-

- (က) အကျဉ်းသားများအတွက် ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးသော မီးဖိုကြီးမှာ သန့်ရှင်းရေး ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်ရှိ အခြေအနေကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားပြီး ပိုမိုတိုးတက် အောင်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) TB ရောဂါသည် လူနာများအား နေရာအခြေအနေအရ အခြား အကျဉ်းသားများနှင့် အတူထား သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တတ်နိုင်သရွေ့ ခွဲထားနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) ဆရာဝန်မရှိသဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ တောင်းခံသင့်ကြောင်း၊
- (ဃ) ကျားအိပ်ဆောင်တွင် နေ့အသုံးပြု အိမ်သာများ ပျက်စီးနေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် နေ့အိမ်သာများ အား ပြုပြင်သင့်ပါသည်။
- (င) အိပ်ဆောင်များတွင် ခင်းထားသော ဖယောင်းပုဆိုးများ ပေါက်ပြဲနေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ယင်း ဖယောင်းပုဆိုးများအား အသစ်လဲလှယ်သင့်ပါသည်။
- (စ) အမျိုးသမီး အကျဉ်းသူများအတွက် လစဉ်သုံး ဂွမ်းထုပ်များအား အကျဉ်းဦးစီးဌာန၏ အစီအစဉ် ဖြင့် ထုတ်ပေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) ကိုယ်ဝန်ဆောင် (၁) ဦးနှင့် ကလေးမိခင် (၂) ဦးတို့အား တွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်းတို့အတွက် မိခင်နို့ တိုက်ကျွေးနိုင်ရေး ဖြည့်စွက်အစာများ ကျွေးမွေးသင့်ပါသည်။

၃။ ညောင်ဦးမြို့ရှိ အချုပ်ခန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုချက်များ-

- (က) ညောင်ဦးမြို့နယ်ရဲအချုပ်ခန်းရှိ အမျိုးသမီးအချုပ်ခန်းတွင် အိမ်သာသီးခြားမရှိသဖြင့် ဆောက်လုပ် ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) ညောင်ဦးတရားရုံးရှိ ကျား/မ အချုပ်ခန်းများမှ အိမ်သာများမှာ မသန့်ရှင်းကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဂ) ညောင်ဦးမြို့နယ် ရဲအချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်သည် အမြင့် ၆ ပေရှိသော်လည်း ညောင်ဦး တရားရုံး အချုပ်ခန်းနှင့် ပုဂံရဲအချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်သည် အမြင့် ၄ ပေခွဲသာ ရှိသေးသဖြင့် ၆ ပေအမြင့် ပြင်ဆင်သွားသင့်ပါသည်။

၄။ မြင်းခြံအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များ-

- (က) ICRC အစီအစဉ်ဖြင့် ပြုလုပ်ပေးထားသော မိလ္လာမြောင်းများမှ အနံ့ဆိုးများ ထွက်နေသဖြင့် ယင်းအနံ့အသက်များ ပျောက်ကင်း သက်သာစေရန် ICRC သို့ အကြောင်းကြား၍ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် ဘတ်ဂျက်ငွေ တောင်းခံ၍ ပြုပြင်ခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (ခ) အိပ်ဆောင်များတွင် ခင်းထားသော ဖယောင်းပုဆိုးများ ပေါက်ပြဲနေကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ယင်း ဖယောင်းပုဆိုးများအား အသစ်လဲလှယ်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းသားအင်အား များပြားကြပ်တည်းနေသဖြင့် အကျဉ်းသားအိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ဆရာဝန်မရှိသဖြင့် လိုအပ်ချက်အား ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ တောင်းခံသင့် ပါသည်။
- (င) အိပ်ဆောင် ကော်ရစ်တာများ၌ တပ်ဆင်သွယ်တန်းထားသော မီးကြိုးများမှာ စနစ်ကျနမှု မရှိသဖြင့် ယင်းတို့အား စနစ်တကျ ပြန်လည်ပြင်ဆင် သွယ်တန်း ပေးသင့်ပါသည်။
- (စ) ဆေးရုံဆောင်နှင့် ကျားအချုပ်ဆောင်တွင် မျက်နှာကျက်မရှိဘဲ ပိုးမွှင်များဖြင့် ရှုပ်ထွေးနေသော ကြောင့် ရှင်းလင်းပြီး မျက်နှာကြက် တပ်ဆင်သင့်ပါသည်။
- (ဆ) အကျဉ်းထောင် စာကြည့်တိုက်တွင် သတင်းစာနှင့် ဂျာနယ်များမရှိသဖြင့် နေ့စဉ် ထုတ် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များအား ထားပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) မီးဖိုကြီးတွင် မီးကြိုးများကို ပလတ်စတစ်ကြိုးများဖြင့် သွယ်တန်းထားသဖြင့် ယင်းတို့အား စနစ်တကျ ပြုပြင်သွယ်တန်းသင့်ပါသည်။
- (ဈ) မီးဖိုကြီးရှိ ငပိပုံးနှင့် ပဲပုံးများတွင် ယင်ကောင်များ အုံနေခြင်းကြောင့် ဝမ်းရောဂါ ဖြစ်ပွားနိုင်သဖြင့် ရှင်းလင်းပေးသင့်ပါသည်။
- (ည) မွေးဖွားပြီး (၃) ရက်ခန့်သာရှိသေးသော ကလေးနှင့်မိခင်အား ဖြည့်စွက်အစာများ ကျွေးမွေးခြင်း၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဋ) အိပ်ဆောင် (၃) ရုံ အနံ့အသက် မကောင်းမွန်သော ရေအိုင်အား အပြင်သို့ ရေ စီးဆင်းအောင် ပြုလုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် မြေဖို့ခြင်းများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။
- (ဌ) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ၁၄-၁၀-၂၀၁၆ ရက်နေ့က ခေါ်ယူတွေ့ဆုံ စစ်မေးခဲ့သော အကျဉ်းသား ၈ ဦးအနက် ထောင်ဝင်အမှတ် ၈၈/ ၁၂/၀၀၀၂၇/က ဝေယံလင်း (ဘ) ဦးထိန်လင်းအား ကော့သောင်း အကျဉ်းထောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်ဟု သိရှိရသဖြင့် ကော့သောင်း အစား ၎င်းအကျဉ်းသား၏ မိသားစုနှင့် နီးစပ်ရာ အကျဉ်းထောင်သို့ ပြန်လည်ပြောင်းရွှေ့ ပေးသင့်ပါသည်။

၅။ မြင်းခြံအကျဉ်းထောင်အား ၁၄-၁၀-၂၀၁၆ ရက်နေ့က မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ စစ်ဆေးချက်အရ ပေးပို့ခဲ့သော အကြံပြုချက်များအပေါ် ပြုပြင်ဆောင်ရွက် ပြီးစီးမှုများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) ART ဆေးသောက်နေရသည့် HIV ပိုးရှိသူများနှင့် TB ဆေးသောက်နေသူများအား အင်အား ဖြည့်စာအဖြစ် ဆေးရုံရိက္ခာ ကျွေးမွေးနေပြီကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ခ) ကျန်းမာရေးမကောင်းသော အကျဉ်းသား၊ သူများအားကုသရန် မန္တလေး ဗဟိုအကျဉ်းထောင်မှ ဆရာဝန်တစ်ဦးအား ၈-၁၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၈-၁၁-၂၀၁၆ ရက်နေ့ထိ တွဲဖက်ပေးထားပြီး မြင်းခြံ ခရိုင် ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှ ဆရာဝန် တစ်ဦးကိုလည်း တစ်ပတ် ၄ ကြိမ် လာရောက် ဆေးကုသပေး နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ဂ) အကျဉ်းသားများအပေါ် တရားနည်းလမ်းမကျသည့် ငွေကြေးကောက်ခံခြင်းများကို လုံးဝမပြုလုပ် ရန် ဟန့်တားထားရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (ဃ) အကျဉ်းသားများ၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများအား ကစ်ပုံပြသခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထောင်တာဝန်ခံ အရာရှိမှ အကျဉ်းထောင်လက်စွဲနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော်လည်း အကျဉ်းသားများ လိုအပ် သည်ထက်ပို၍ စိတ်ကြပ်တည်းပြီး မွန်းကြပ်မှု မရှိစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ဟု သိရှိရ ပါသည်။
- (င) အကျဉ်းသားများအပေါ် စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအား တာဝန်ခံ အရာရှိနှင့် ဝန်ထမ်းများသည် အကျဉ်းထောင် လက်စွဲနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည် ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- (စ) သတ်မှတ်ဝန်ထမ်းအင်အားအောက် လျော့နည်းနေသည့်အတွက် ၁၁/၂၀၁၆ လတွင် ပထမအကြိမ် အဖြစ် အကျဉ်းထောင်တပ်သား ၃ ဦး ထပ်မံဖြည့်တင်းပြီးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ဆ) ၁၄-၁၀-၂၀၁၆ ရက်နေ့က ကော်မရှင်မှ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံခဲ့သော အကျဉ်းသား ၈ ဦးအနက် ထောင်ဝင် အမှတ် ၈၈/၁၂/ ၀၀၀၂၇/က ဝေယံလင်း (ဘ) ဦးထိန်လင်းအား ကော့သောင်း အကျဉ်းထောင်သို့ ၁-၁၂-၂၀၁၆ ရက်နေ့က ပြောင်းရွှေ့လိုက်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (ဇ) အကျဉ်းသားများ၏ ကျန်းမာရေးအရ ဝယ်ယူပေးရန် တောင်းဆိုသော လိုအပ်သည့် ဆေးဝါးများ အား ချက်ချင်းဝယ်ယူ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ဟု သိရှိရပါသည်။
- (ဈ) ထောင်ဝင်စာ လာတွေ့သည့် မိသားစုများမှ ပေးခဲ့သော တစ်ကိုယ်ရေသုံး ဆေးဝါးများအား ဆရာဝန်နှင့် ကျန်းမာရေးမှူးတို့မှ စိစစ်ပြီး သုံးစွဲစေလျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- (ည) အကျဉ်းထောင်အတွင်း ရာသီသီးနှံစိုက်ခင်းများ စိုက်ပျိုးရန်အတွက် တာဝန်ခံ အရာရှိ၏ အစီအစဉ် ဖြင့် မျိုးစေ့များအားထုတ်ပေး၍ စိုက်ပျိုးထားသည်ကို မျက်မြင် တွေ့ရှိရပါသည်။
- (ဋ) ရိက္ခာဝယ်ယူရေးအတွက် ဒုတိယတာဝန်ခံအရာရှိမှ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင် ၃ ဦးမှ ဝယ်ယူဖြည့်တင်း၍ တာဝန်ခံအရာရှိမှ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင် ၃ ဦးမှ ဖွင့်ဖောက်စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်နေကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၆။ မြင်းခြံမြို့ရှိ အချုပ်ခန်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များ-

- (က) မြင်းခြံ မြို့မရဲအချုပ်ခန်း၊ မ အချုပ်ခန်း၌ အိမ်သာ မရှိသဖြင့် အိမ်သာ ဆောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ခ) မြင်းခြံမြို့မ ရဲအချုပ်ခန်း၏ ဝင်ပေါက်သည်အမြင့် ၄ ပေခွဲသာရှိသေးသဖြင့် ၆ ပေ အမြင့် ပြင်ဆင်သွားသင့်ပါသည်။
- (ဂ) မြင်းခြံမြို့နယ် တရားရုံးအချုပ်ခန်းသည် တရားရုံးနှင့် ဝေးကွာနေသဖြင့် အတူတွဲဖက်တည်ဆောက်ထားသင့်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဟင်္သာတမြို့ရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲအချုပ်ခန်းများနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေး တွေ့ရှိချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်စဉ် (၃/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဟင်္သာတမြို့ရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲအချုပ်ခန်းများနှင့် တရားရုံး အချုပ်ခန်းတို့အား ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၅ နှင့် ၂၆ ရက်နေ့များတွင် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၂။ ဟင်္သာတအကျဉ်းထောင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဝန်ရရှိရေး တောင်းခံရန်၊ စုတ်ပြဲနေသည့် ဖယောင်းပုဆိုး ဟောင်းများ ခင်းထားသည့် အိပ်ဆောင်များတွင် အသစ်လဲလှယ်ပေးရန်၊ TB ရောဂါသည် လူနာများအား အခြား အကျဉ်းသားများနှင့် တတ်နိုင်သရွေ့ ခွဲထားရန်၊ အမျိုးသမီး အကျဉ်းသူများအတွက် လစဉ်သုံးဝွမ်းထုပ်များ ထုတ်ပေးနိုင်ရေး စီစဉ်ပေးပါရန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် ၁ ဦး၊ ကလေးမိခင် ၆ ဦးနှင့်ကလေး ၆ ဦးတို့အား ဖြည့်စွက် အစာများ ကျွေးမွေးရန်၊ အိပ်ဆောင် ကော်ရစ်တာများရှိ မီးကြိုးများအား စနစ်တကျ ပြန်လည်ပြင်ဆင် သွယ်တန်း ပေးရန်၊ အိပ်ဆောင် အချို့ရှိ အိမ်သာများ ကောင်းမွန်သန့်ရှင်းစေရန်၊ မီးဖိုကြီး မျက်နှာကြက်တွင် ပိုးမွှင်များနှင့် မီးကြိုးများ ရှုပ်ထွေးနေသည်ကို ရှင်းလင်းပေးရန်၊ အကျဉ်းသား အိပ်ဆောင်များတွင် စာကြည့်တိုက် ၁ ခု သီးသန့်ထားရှိပေးရန် စသည်တို့ကို အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

၃။ ဟင်္သာတမြို့နယ် တရားရုံးအချုပ်ခန်းသည် အကြီးစားပြင်ဆင်ရန် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိပြီး ဖြစ်သဖြင့် ပြန်လည် ဆောက်လုပ်သည့်အခါ အချုပ်ခန်းတွင် အိမ်သာတွဲ၍ ဆောက်ရန်နှင့် အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်တံခါးအားအမြင့် ၆ ပေ ထားရှိ တည်ဆောက်ရန် စသည်တို့ကို အကြံပြုခဲ့ ပါသည်။

၄။ ဟင်္သာတမြို့၊ အမှတ် ၁ မြို့မရဲစခန်း အချုပ်ခန်းဝင်ပေါက်သည် အမြင့် ၃ ပေခွဲသာရှိ ပြီး၊ အမှတ် ၂ နယ်မြေ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်သည် အမြင့် ၄ ပေသာရှိသဖြင့် အချုပ်ခန်း ဝင်ပေါက်များအား ၆ ပေအမြင့် ပြင်ဆင် သင့်ကြောင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ- (၂၁) ရာစုပင်လုံအား ကြိုဆိုထောက်ခံကြောင်း သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် သတင်းထုတ်ပြန်ချက် (၄ / ၂၀၁၇)

၁။ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစု ပင်လုံကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အသီးသီးတွင် ကျင်းပလျက် ရှိကြပါသည်။

၂။ ဤညီလာခံကြီးတွင် တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA) လက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း (၈) ဖွဲ့ အပြင် NCA လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း မပြုရ သေးသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများပါ ပါဝင်တက်ရောက်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှု ပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၏ အားတက်သရော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကို ကော်မရှင်က ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူစွာဖြင့် ကြိုဆိုထောက်ခံအပ်ပါသည်။

၃။ ညီလာခံကြီးကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခြင်းဖြင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး လိုလားတောင့်တ လျက်ရှိသည့် ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲသော ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရရှိဖော်ဆောင်ရာတွင် များစွာ အထောက်အကူ ဖြစ်မည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က ယုံကြည်ပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်းအချုပ်ခန်းများနှင့် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် အမှတ်စဉ် (၅/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦး ပါဝင်သော ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ကော်မရှင်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရှိ အင်းစိန် ဗဟိုအကျဉ်းထောင်၊ အင်းစိန်မြို့မရဲစခန်း အချုပ်ခန်းနှင့် အင်းစိန်မြို့နယ် တရားရုံးအချုပ်ခန်းတို့အား ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၂။ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ အင်းစိန်မြို့မရဲစခန်းအချုပ်ခန်း၌ မ အချုပ်ခန်း အိမ်သာအား သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်၊ အင်းစိန်မြို့နယ် တရားရုံးအချုပ်ခန်းများ၌ ကွပ်ပျစ်များခင်းသင့်ပြီး မအချုပ်ခန်းအား အလင်းရောင်ကောင်းမွန်စွာရရှိရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊ အင်းစိန် ဗဟိုအကျဉ်းထောင်၌ လူဦးရေကြပ်တည်းမှုအား ဖြေလျော့နိုင်ရေး အကျဉ်းထောင်အတွင်း မြေနေရာလွတ်များတွင် အိပ်ဆောင်များ ထပ်မံတိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်ရန်၊ ရုံးထုတ်ရာတွင် နောက်မှု အကျဉ်းသားများအား ခြေကျင်းခတ်ခြင်းအစား အခြားနည်းဖြင့် လုံခြုံရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊ မဖြစ်မနေသံခြေကျင်း ခတ်ရမည်ဆိုပါကလည်း ယခုကဲ့သို့ သံကွင်းကို တူဖြင့် ထုနှက်တပ်ဆင်ခြင်းအစား အခြားနည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝန်ထမ်းလိုအပ်ချက်အား ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊ မန္တလေးအကျဉ်းထောင်မှ ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာသော အကျဉ်းသားတစ်ဦးက ၎င်း၏မိခင်ဖြစ်သူသည် မန္တလေးအကျဉ်းထောင်၌ အကျဉ်းကျခံနေရသဖြင့် ၎င်း၏မိခင်ရှိရာ မန္တလေး ဗဟိုအကျဉ်းထောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးပါရန် တင်ပြချက်အပေါ် ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ဘူလ်ဇေးရီးယား နိုင်ငံသားအကျဉ်းသား၏ တင်ပြချက်အရ မိခင်နိုင်ငံသို့ လွှဲပြောင်း အကျဉ်းကျခံနိုင်ရေး လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးရန် စသည့်အချက်များအား အကြံပြု ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့ရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်း အချုပ်ခန်းများ၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်းနှင့် ဆေးရုံအချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် (၆ /၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ပါဝင်သော ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ သည် ၂၄-၃-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် မြစ်ကြီးနားမြို့ရှိ အကျဉ်းထောင်၊ ရဲစခန်း အချုပ်ခန်းများ၊ တရားရုံးအချုပ်ခန်းနှင့် ဆေးရုံအချုပ်ခန်းတို့အား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။

၂။ မြစ်ကြီးနားအကျဉ်းထောင်အား အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) အကျဉ်းသားဦးရေ များပြားကြပ်တည်းနေဆဲဖြစ်သဖြင့် ထောင်ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ အိပ်ဆောင်များ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ဥပဒေ ကျူးလွန်သူများအနက် ပမာဏအနည်းငယ်မျှသာ တွေ့ရှိရသူများအား အသိပညာပေးပြီး လျှော့ရက်များပေးကာ ထောင်အင်အား လျော့စေခြင်း စသည်ဖြင့် စီမံဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) မူးယစ်ဆေးဝါးမှုဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသည့် အသက် ၇၀ ကျော် သက်ကြီး အကျဉ်း သား/သူ ၂၂ ဦးအား အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ တင်ပြ၍ ပြန်လည်လွှတ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းရှာဖွေ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဂ) အကျဉ်းသားများအား ပညာရေးစာသင်ခန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချနိုင်ရေးအတွက် အကျဉ်းထောင် အတွင်း အဆောက်အဦ နေရာတစ်ခု စီစဉ်ရန်၊
- (ဃ) စားဖို့ကြီးတွင် အစားအသောက်နှင့် အိုးခွက်ပန်းကန်ထားရှိရာ နေရာများတွင် ယင်ကောင်များ တွေ့ရှိရသဖြင့် ယင်လုံဇကာများ တပ်ဆင်ရန်၊
- (င) မိခင်အကျဉ်းသူများနှင့်အတူရှိသော ကလေးငယ်များအတွက် ဖြည့်စွက်နို့မှုန့်များ ထုတ်ပေးရန်၊
- (စ) အဆောင်တိုင်းတွင် မီးသတ်ဆေးဘူးများထားရှိရန်၊
- (ဆ) အကျဉ်းသူများနှင့်အတူရှိနေသော ကလေးငယ်များမှာ လူကြီးများထံမှ ရောဂါ ကူးစက်နိုင်သဖြင့် ပြင်ပမှ ကလေးအထူးကုများအား လစဉ်ပင့်ဖိတ်၍ စစ်ဆေး ကုသနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဇ) မူးယစ်ဆေးဝါးအမှုဆိုင်ရာ အကျဉ်းသားများအတွက် ပညာပေးသင်တန်းများ ပို့ချပြီး ပြန်လည် ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် လျော့ရက်ပေးသည့် စနစ်ကို စမ်းသပ်ကျင့်သုံးရန်၊

၃။ မြစ်ကြီးနား မြို့နယ်မြေရဲစခန်း အချုပ်ခန်းရှိ အိမ်သာများ သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊ ဆေးရုံအချုပ်ခန်း အချုပ်သား လူနာအခန်းမှာ အနံ့အသက်မကောင်းသဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ အချုပ်သူလူနာများအား အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက်နိုင်ရန် အချုပ်သားများနှင့် သီးခြားခွဲ၍ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ လေဖြတ်နေသော အချုပ်သား လူနာအား မိသားစုမှ လူနာစောင့်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန် စသည့်အချက်များအား အကြံပြုခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်

သတင်းမီဒီယာသမား ၃ ဦး အရေးယူခံရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် (၇/၂၀၁၇)

၁။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဧရာဝတီသတင်းဌာနမှ အကြီးတန်း သတင်းထောက်တစ်ဦးနှင့် ဒီမိုကရက်တစ် မြန်မာ့အသံမှ သတင်းထောက် နှစ်ဦးတို့အား TNLA လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့နှင့် ဆက်သွယ်၍ ပြန်လည် ထွက်ခွာလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသဖြင့် တရားဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လားရှိုးမြို့နယ် ရဲစခန်းသို့ ပို့ဆောင်ထားကြောင်း သိရှိရပါသည်။ အဆိုပါကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်း များက သတင်းမီဒီယာ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ဖောက်ဖျက်ရာရောက်ကြောင်း ရေးသားဖော်ပြကြပါသည်။

၂။ ယင်းဖြစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အရေးယူခံရသူများသည် သတင်းမီဒီယာသမားများ ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့၏ သတင်း ရယူခွင့်နှင့် သတင်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို အလေးထား စဉ်းစားရန်နှင့် ယခုအချိန်သည် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးကို တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ဖော်ဆောင်နေသော အချိန်ကာလ ဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်ကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် သင့်မြတ်မည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က ယူဆပါသည်။

၃။ ဆိုပါ သတင်းမီဒီယာသမားများအား ထိန်းသိမ်းထားစဉ် ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်မှု မခံရစေရန်၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ခံစားခွင့်ပြုရန်၊ မိသားစုနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ပြုရန်နှင့် တရားရင်ဆိုင်သည့် အခါတွင် ရှေ့နေငှားရမ်းခွင့်နှင့် တိုင်ပင်ခွင့်ပြုရန်စသည့် ၎င်းတို့၏ အခြေခံအခွင့်အရေးများအား ခံစားခွင့်ပေးသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃၀ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏
သတင်းထုတ်ပြန်ချက် (၈/၂၀၁၇)

၁။ ၂၀၁၆-၁၇ ပညာသင်နှစ်၌ တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲကို ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်ခဲ့သည့် မန္တလေး ဗဟို အကျဉ်းထောင်မှ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ ၅ ဦးနှင့် အင်းစိန်ဗဟိုအကျဉ်းထောင်မှ ကျောင်းသား ၂ ဦးတို့ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့က နိုင်ငံတော် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ဖြင့် လွှတ်ပေးလိုက်သည့် သတင်းအား မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် ကြိုဆိုထောက်ခံပါသည်။

၂။ အလားတူ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အကျဉ်းထောင်များအတွင်းသို့ ပညာရေး တစ်ပိုင်းတစ်စဖြင့် ရောက်ရှိလာကြသော လူငယ်အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူများအနက် ပညာရေးကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ပြီး အောင်မြင်မှု ရှိသည့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများကို ၎င်းတို့၏ စာရိတ္တ ပြုပြင်မှု အနေအထားကို ထောက်ရှု၍ နောင်တွင်လည်း နိုင်ငံတော်က ယခုကဲ့သို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးပြုနိုင်သည့် လူငယ်များ အဖြစ် ရောက်ရှိစေနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ်စဉ် (၉/၂၀၁၇)

၁။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများသည် မောင်တော မြို့နယ်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်နှင့် ရသေ့တောင်မြို့နယ် အတွင်းရှိ လုံခြုံရေး တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသော ရဲကင်းစခန်း ၃၀ နှင့် တောင်ဘဇာ ကျေးရွာရှိ နယ်မြေခံတပ်ရင်းဌာနချုပ်တို့ကို အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၀ ဦး၊ တပ်မတော်သား ၁ ဦး စုစုပေါင်း လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၁ ဦးနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်ထမ်း ၁ ဦးတို့ ကျဆုံးပြီး လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ၉ ဦးနှင့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူ အများအပြား ဒဏ်ရာရရှိကာ လက်နက် ၆ လက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၂။ ယင်းကဲ့သို့ အကြမ်းဖက်သမားများ၏ လက်နက်မျိုးစုံ စွဲကိုင်၍ သောင်းကျန်းသော နည်းလမ်းဖြင့် ကြမ်းတမ်း ရက်စက်သည့် တိုက်ခိုက်မှု လုပ်ရပ်များကို မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင် ရှုတ်ချပါသည်။

၃။ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် သဟဇာတ ဖြစ်မှုတို့အတွက် ဆောင်ရွက် နေချိန်တွင် ယခုဖြစ်ရပ်သည် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကို များစွာ ထိခိုက်စေသည်ဟု ခံယူပါ ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် သတင်းမီဒီယာသမား ၃ ဦးအား အမှု ကျေအေးပေးလိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၀ /၂၀၁၇)

၁။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဧရာဝတီသတင်းဌာနမှ အကြီးတန်း သတင်းထောက် တစ်ဦးနှင့် ဒီမိုကရက်တစ် မြန်မာ့အသံမှ သတင်းထောက် နှစ်ဦးတို့အား မတရားအသင်းအက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ (၁) ဖြင့် တပ်မတော်မှ တရားလိုပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့ပြီး သီပေါ အကျဉ်းထောင်တွင် ချုပ်နှောင်ခံနေရကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၂။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအတွင်း သီပေါအကျဉ်းထောင်သို့ သွားရောက်စစ်ဆေးစဉ် အဆိုပါ သတင်းထောက် ၃ ဦးတို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ၎င်းတို့၏ တင်ပြချက်များအပေါ် သုံးသပ်၍ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

၃။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် တပ်မတော်မှ တရားစွဲဆိုထားခြင်းအား ကျေအေး ရုပ်သိမ်းပေးခဲ့ပြီး သတင်းမီဒီယာသမား ၃ ဦးအား အာမခံပေး၍ လွတ်ပေးလိုက်ကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် နောင်တွင် တပ်မတော်နှင့် သတင်းမီဒီယာများအကြား အပြန်အလှန် နားလည်ယုံကြည်မှု ပိုမိုတိုးတက် ခိုင်မြဲစေရေးအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေသည်ဟု ယူဆပါကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ ထောက်ခံ ကြိုဆို ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မောင်တော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ် များတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် သတင်းထုတ်ပြန်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၁/၂၀၁၇)

၁။ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောမြို့နယ်များတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်အဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှ ၂၉ ရက်နေ့ အထိ ကွင်းဆင်းကြည့်ရှု လေ့လာခဲ့ပါသည်။

၂။ ထိုသို့ သွားရောက်ရာတွင် ဘင်္ဂါလီရွာ ၅ ရွာ၊ တိုင်းရင်းသားရွာ ၇ ရွာ၊ ဟိန္ဒူရွာ ၁ ရွာတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသည်စခန်းများအနေဖြင့် ဘင်္ဂါလီစခန်း ၁ ခု၊ တိုင်းရင်းသားစခန်း ၇ ခု၊ ဟိန္ဒူစခန်း ၂ ခု၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ၆ ကျောင်းတို့သို့လည်းကောင်း သွားရောက်၍ ဘင်္ဂါလီ ၇၁ ဦး၊ တိုင်းရင်းသား ၃၃ ဦး၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင် ၁၃ ဦးတို့အား လွတ်လပ်စွာ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည့်အပြင် ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ၊ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူ များကိုလည်း တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

၃။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များအရ ARSA အကြမ်းဖက်သမားများသည် နယ်မြေအတွင်းရှိ လူငယ်များအား စည်းရုံးခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်သိမ်းသွင်းခြင်း၊ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်နည်းများ သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးခြင်း၊ ၎င်းတို့ စည်းရုံးမှုကို လက်မခံသူများအား ခြိမ်းခြောက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အစိုးရသတင်းပေးဟု ယူဆသူများ၊ သတင်းမီဒီယာ နှင့် တာဝန်ရှိသူများက လာရောက်မေးမြန်း သည့်အခါ ၎င်းတို့အား ဆန့်ကျင်ဖြေကြားခဲ့သူများအား သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု များ နေထိုင်သည့် ကျေးရွာများသို့ သွားရောက်ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဟိန္ဒူ ဘာသာဝင်များအား အုပ်စုလိုက် သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ နယ်မြေ လုံခြုံရေးဆောင်ရွက်နေသော ရဲတပ်ဖွဲ့ စခန်းများ၊ နတလစခန်းများနှင့် တိုင်းရင်းသား ကျေးရွာများအား အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရ ပါသည်။

၄။ အကြမ်းဖက် သောင်းကျန်းသူများနှင့် တိုက်ခိုက်သည့်ဖြစ်စဉ်များ ရပ်ဆိုင်းသွားပြီး နောက်ပိုင်း ၂၈-၉-၂၀၁၇ ရက်နေ့တွင် အလယ်သံကျော် ကျေးရွာအနီး ပင်လယ်ကမ်းခြေ၌ တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန် စုဝေးစောင့်ဆိုင်း နေသည့် ဘင်္ဂါလီ ၁၀၀၀ ခန့် ရောက်ရှိနေကြောင်း သတင်းအရကော်မရှင် ကြည့်ရှုလေ့လာရေးအဖွဲ့မှ သွားရောက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့က တစ်ဖက်နိုင်ငံတွင် ရောက်ရှိနေသော အသိမိတ်ဆွေများက တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ် ကာ ၎င်းတို့ဘက်တွင် စားသောက်နေထိုင်ရေး အဆင်ပြေသဖြင့် လာရောက်ရန် ခေါ်ယူမှုများ ရှိနေပြီး ၎င်းတို့အနေဖြင့်လည်း လက်ရှိနေရာတွင် လုံခြုံရေးနှင့် စားသောက်ရေး အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရခြင်းတို့ကြောင့် သွားရောက်လိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားပါသည်။ မိမိတို့ဘက်မှ လုံခြုံရေးနှင့် စားသောက်ရေး အခက်အခဲများကို ကူညီဖြေရှင်းပေးနေကြောင်း ပြောကြားခဲ့သော်လည်း ၎င်းတို့အား စက်လှေများဖြင့် လာရောက်ခေါ်ဆောင်ရန် စီစဉ် ထားပြီးဖြစ်၍ မိမိတို့ဆန္ဒအလျောက် ဆက်လက်ထွက်ခွာမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။

၅။ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာ မထိပါးရေး၊ ထိုဒေသတွင် နေထိုင်သူများ၏ လူ့အခွင့်အရေး ထိခိုက်နစ်နာမှုများ ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရေးအတွက် လိုအပ်သည့်လုံခြုံရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေးတို့ကို အမြန် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် ယင်းဒေသတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေး

အတွက် နိုင်ငံတော်က စီမံချက်ချမှတ်၍ ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်းနှင့် ထိုဒေသလုံခြုံရေးအတွက် ရဲစခန်းများ၊ ရဲကင်းများ၊ လုံခြုံရေးစခန်းများကို လိုအပ်သလို တိုးချဲ့တည်ဆောက်ပေးသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည်။

၆။ နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်မပြေးဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာကျန်ရှိနေထိုင်သော ဘင်္ဂါလီများအား ၎င်းတို့၏ စားဝတ်နေရေး ခက်အခဲနှင့် ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် အမြန်ဆုံးစာရင်းကောက်ယူပြုစု၍ ဒေသအုပ်ချုပ်ရေး အစီအစဉ် ဖြင့် ယာယီထောက်ခံချက်များကို ထုတ်ပေးပြီးဒေသတွင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာရှာဖွေ စားသောက်ခွင့်ပြုပေးခြင်းနှင့် ထိုဒေသတွင် နေထိုင်သူများအားလုံးအတွက် လတ်တလော လိုအပ်နေသည့် စားနပ် ရိက္ခာများနှင့် ဆေးဝါးများကို လိုအပ်သလို ထောက်ပံ့ ကူညီပေးခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၇။ နေရပ်စွန့်ခွာတိမ်းရှောင်သွားကြသည့် ဘင်္ဂါလီများအားပြန်လည်လက်ခံရာတွင် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့သူ များ ARSA အကြမ်းဖက် သောင်းကျန်းသူများ ပါရှိမလာစေ ရေးစနစ်တကျ စိစစ် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ ပြန်လည်နေရာချထားရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ရေရှည်ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်နိုင်ရေးကို အလေးအနက် ထား ဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း ထုတ်ပြန်အပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မောင်တော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ် များတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏ ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းထုတ်ပြန်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၂/၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့ဝင် ဦးယုလွင်အောင်နှင့် ဒေါက်တာ မြင့်ကြည်တို့ ပါဝင်သည့် ကွင်းဆင်းကြည့်ရှု လေ့လာရေးအဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှ ၂၉ ရက်နေ့အထိ ကော်မရှင်ရုံးဝန်ထမ်း ၄ ဦးနှင့်အတူ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောမြို့နယ်များသို့ ကွင်းဆင်း လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေများကို လေ့လာခဲ့ပါသည်။

၂။ ယင်းကဲ့သို့ လေ့လာရာတွင် ရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုဘဲ သို့မဟုတ် မီးလောင်ကျွမ်းမှု မရှိဘဲ ကျန်ရှိနေသည့် ရွာများ အနက် ဘင်္ဂါလီရွာ ၅ ရွာ၊ တိုင်းရင်းသားရွာ ၅ ရွာ၊ ရခိုင်ရွာ ၂ ရွာ၊ ဟိန္ဒူရွာ ၁ ရွာ၊ စုစုပေါင်း ၁၃ ရွာနှင့် အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်များကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာလာ သူများအား စောင့်ရှောက် ထားသည့် ဘင်္ဂါလီစခန်း ၁ ခု၊ တိုင်းရင်းသားစခန်း ၇ ခု၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ၆ ကျောင်း၊ ဟိန္ဒူစခန်း ၂ ခု စုစုပေါင်း ၁၆ ခုမှ ဘင်္ဂါလီ ၇၁ ဦး၊ တိုင်းရင်းသား ၃၃ ဦး၊ ဟိန္ဒူ ၁၃ ဦး၊ ဘူးသီးတောင်မြို့မှ ဘင်္ဂါလီ ရပ်မိရပ်ဖ ၂ ဦးတို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

၃။ အထက်ပါတွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများမှ အောက်ပါအချက်များကို တွေ့ရှိရပါသည်-

(က) ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများမဖြစ်မီ တဖက်နိုင်ငံမှ စိမ့်ဝင်လာသော ARSA အကြမ်းဖက်သမားများသည်-

- နယ်မြေအတွင်းရှိ ဘင်္ဂါလီကျေးရွာများသို့ ဝင်ရောက်၍ လူငယ်များအား စည်းရုံးခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်သိမ်းသွင်းခြင်း၊ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်နည်းများ၊ လက်လုပ်ပုံး ပြုလုပ်နည်းများ သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ဟု သိရှိရပါသည်။
- အကြမ်းဖက် သင်တန်းပေးရာတွင်လည်း ၎င်းတို့ဩဇာအာဏာ လက်မခံသူ မွတ်ဆလင်များ အား ခြိမ်းခြောက်ခြင်း သတ်ဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်သည်ဟု သိရှိ ရပါသည်။
- အစိုးရသတင်းပေးဟု ယူဆသူများ၊ သတင်းမီဒီယာနှင့် တာဝန်ရှိသူများက မေးမြန်းမှုများကို အမှန်အတိုင်း ဖြေကြားခဲ့သူများအား သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်သူများနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများအား သတင်းဆက်ဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ (သာဓကအားဖြင့် မောင်တောမြို့နယ်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ၃ ဦး၊ ကျေးရွာတာဝန်ခံ ၁ ဦး၊ ရာအိမ်မှူး ၃ ဦး၊ ဆယ်အိမ်မှူး ၃ ဦး၊ ကျေးရွာ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ၁ ဦး၊ အရပ်သား ၃၉ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၅၀ ဦးတို့ သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရပြီး ရာအိမ်မှူး ၁ ဦးနှင့် အရပ်သား ၁၇ ဦးတို့ ပျောက်ဆုံးခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်တွင် ကျေးရွာတာဝန်ခံ ၂ ဦး၊ ရာအိမ်မှူး ၂ ဦး၊ ဆယ်အိမ်မှူး ၂ ဦး၊ အရပ်သား ၁၁ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၇ ဦးတို့ သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရ ပြီး ရာအိမ်မှူး ၂ ဦး၊ အရပ်သား ၁ ဦးတို့ ပျောက်ဆုံးခဲ့ပါသည်။ စုစုပေါင်းချုပ်အနေဖြင့် သတ်ဖြတ်ခံရသူ ၆၇ ဦးနှင့် သေဆုံးသွားပြီဟု ယူဆရသော ပျောက်ဆုံးနေသူ ၂၁ ဦး ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။)
- ၎င်းနောက် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ နေထိုင်သည့် ကျေးရွာများသို့ သွားရောက်ခြိမ်းခြောက် ခြင်း၊ လှုပ်ရှားသွားလာနေသော တိုင်းရင်းသားများအား အုပ်စုလိုက် စီးနင်းသတ်ဖြတ်ခြင်းများ

ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ (သာဓကအားဖြင့် သြဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့က ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်၊ ကိုင်းကြီး (မြို့) ကျေးရွာမှ မြို့တိုင်းရင်းသား ၈ ဦး၊ သြဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ခန့်က ရဲဘောက်ကျ ကျေးရွာနှင့် ခမောင်းဆိပ်ကျေးရွာမှ ဟိန္ဒူဘာသာဝင် ၉၃ ဦးတို့အား အုပ်စုလိုက် သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းများကို ဆိုလိုပါသည်။)

- ၎င်းနောက် သြဂုတ်လ ၂၅ ရက် (သောကြာနေ့) တွင် ဘူးသီးတောင်၊ ရသေ့တောင်၊ မောင်တော ဒေသရှိ နယ်မြေလုံခြုံရေး ဆောင်ရွက်နေသော ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းများ၊ နတ်လစခန်းများအား အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ ပါသည်။
- (ခ) တိုက်ခိုက်ရာတွင် အဓိကအကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်သူများနှင့် နယ်မြေခံ ကျေးရွာများရှိ ၎င်းတို့ စည်းရုံးထားသော မွတ်စလင်လူငယ်များက ဝတ်ရုံအနက်များ ဝတ်ဆင်ပြီး လက်နက်ငယ်များနှင့် လက်လုပ်မိုင်းများ ကိုင်ဆောင်ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်ကြ သည်ဟု သိရပါသည်။
- (ဂ) အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးငယ်များအပါအဝင် ကျန်ရွာသားများက အင်အား ၃၀၀ ကျော်မှ ၁၀၀၀ ဦးခန့်ထိ စုစည်း၍ တုတ်၊ ဓားများ ကိုင်ဆောင်ကာ တိုင်းရင်းသားများနှင့် စခန်းရှိ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များ တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားစေရန် ညာသံပေး အော်ဟစ်ခြင်း၊ လက်လုပ်ပုံးများဖြင့် ပစ်ခတ် ခြင်း၊ တုတ်၊ ဓား စသည့် လူကို သေစေနိုင်သော လက်နက်များဖြင့် အနီးကပ် ဝင်ရောက်ထိုးခုတ် သတ်ဖြတ်ခြင်း စသည့် နည်းဗျူဟာများဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်ဟု သိရှိရပါသည်။
- (ဃ) ဘင်္ဂါလီ အကြမ်းဖက်သမားများက ၎င်းတို့စည်းရုံး၍ မရသော ကျေးရွာများအား မီးရှို့ခြင်းဖြင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများ ပြုလုပ်သကဲ့သို့ မိမိတို့ စည်းရုံးထားသော ကျေးရွာများကိုလည်း မီးရှို့ခြင်းဖြင့် ထိုဒေသတွင်နေထိုင်သူ ဘင်္ဂါလီများ ဆက်လက်နေထိုင်၍ မရဘဲ တဖက်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခိုလှုံ စေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။
- (င) ထိုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မိမိနိုင်ငံအပေါ် နိုင်ငံတကာမှ အထင်အမြင် လွှဲမှားမှုများဖြစ်စေပြီး ဒုက္ခသည်များအဖြစ် အသွင်ယူကာ ပြန်လည်ဝင်ရောက်နေထိုင်နိုင်ရေး၊ ၎င်းတို့အတွက် သီးခြား နယ်မြေ ထူထောင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် ပြန်လည် ရောက်ရှိချိန်တွင် လတ်တလော အသုံးပြုနိုင် ရေးအတွက် မီးရှို့ထားသော နေအိမ်များ၏ မြေအောက်၌ အဝတ်အစားများ၊ ဆန်များ၊ အခြား အသုံးအဆောင်များကို တွင်းတူး၍ မြှုပ်ထားသည်ကိုလည်း ပြန်လည်ဖော်ထုတ် တွေ့ရှိရသည်ဟု သိရှိရပါသည်။
- (စ) မောင်တောခရိုင်အတွင်း ရပ်ကွက်ကျေးရွာပေါင်း ၇၃၄ ရှိသည့်အနက် ၁၉၂ မှာ ဘင်္ဂါလီအကြမ်းဖက် သမားများ၏ မီးရှို့ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် မီးလောင်သွားခဲ့ပါသည်။ အိမ်ခြေအားဖြင့် ၁ သိန်း ၄ ထောင် ကျော်ရှိရာမှ ၂ သောင်း ၉ ထောင်ကျော် မီးလောင်ပျက်စီးသွားသည်ဟု သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ ရရှိသော အချက်အလက်များအရ သိရှိရပါသည်။
- (ဆ) ARSA အကြမ်းဖက်သမားများက ရဲဘောက်ကျကျေးရွာနှင့် ခမောင်းဆိပ်ကျေးရွာတို့မှ ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်သွားသော ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များအနက် အလောင်း ၄၅ လောင်းတွေ့ရှိရပြီး အမျိုးသမီး ငယ် ၈ ဦးမှာ တဖက်နိုင်ငံသို့ ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်သွားခြင်းခံရကာ အစ္စလမ်ဘာသာသို့ အဓမ္မ သိမ်းသွင်းခံရကြောင်းနှင့် လမ်းတလျှောက်တွင် သားမယားပြုကျင့်ခံရကြောင်းသိရှိရပါသည်။

- (ဇ) အဆိုပါ အကြမ်းဖက်ဖြစ်စဉ်များသည် မော်လဝီဘာသာရေးခေါင်းဆောင်အချို့၏ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုများ၊ တဖက်နိုင်ငံမှ ခိုးဝင်လာသော ARSA အကြမ်းဖက်သမားများ၏ ခြိမ်းခြောက်မှု၊ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းမှုများနှင့် ဒေသခံ ဘင်္ဂါလီများ၏ စာမတတ်မှု၊ အသိပညာ နည်းပါးမှုများကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်ဟု ဆွေးနွေးတင်ပြမှု များအရ သိရှိခဲ့ရပါသည်။
- (ဈ) ညောင်ချောင်း ဘင်္ဂါလီကျေးရွာသားများက ၎င်းတို့ကျေးရွာသို့ အကြမ်းဖက် ဘင်္ဂါလီများက လာရောက်စည်းရုံးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ၎င်းတို့အနေဖြင့် လိုက်ပါသွားခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းတို့သည် ဘိုးဘွားလက်ထဲ ကတည်းက ဤကျေးရွာတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသူများဖြစ်၍ မိမိတို့၏ မိသားစုနှင့်အတူ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆက်လက်နေထိုင်လိုကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ လုံခြုံရေးနှင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် အဆင်ပြေအောင် ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးစေလိုကြောင်း တင်ပြပါသည်။
- (ည) ပန်းတောပြင် ဘင်္ဂါလီကျေးရွာမှ ကျောင်းဆရာတစ်ဦးက၎င်းတို့သည် ဤမြေပေါ်တွင် ဘိုးဘွားအစဉ်အဆက်က မွေးဖွားလာခဲ့ကြသော ဤနိုင်ငံသားများဖြစ်ကြောင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် မွေးဖွားသော ဘင်္ဂါလီများ မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ကို ဘင်္ဂါလီဟု ခေါ်ဆိုနေခြင်းကို မကျေနပ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့် မရှိသည်ကိုလည်း မကျေနပ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောကြားပါသည်။ (ထိုအချိန်တွင်ပင် တပ်မတော်မှ စစ်ကားတစ်စီးဖြင့် စစ်သည်များ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့်မေးမြန်းရာ ရွာသားများအား ဆေးကုသပေးရန် လာသည်ဟု သိရှိရပါသည်။)
- (ဋ) ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန် အလယ်သံကျော်ကျေးရွာအနီး ပင်လယ်ကမ်းခြေ သဲသောင်ပြင်၌ ရောက်ရှိနေသော ဘင်္ဂါလီများအား သွားရောက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များအရ ၎င်းတို့အနက် အချို့သည် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားနေသော နေရာများမှ လာရောက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ မေယုတောင်ကြော၏ အရှေ့ဘက်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့၏ တောင်ဘက်ခြမ်း ကျေးရွာများမှ လာရောက်ကြသူများ ဖြစ်သည့် အပြင် အချို့မှာ မြောက်ဦးဘက်မှ လာရောက်ကြသည်ဟု သိရှိရပါသည်။ ၎င်းတို့အား တစ်ဖက်နိုင်ငံရှိ ၎င်းတို့၏ မိတ်ဆွေများမှ တယ်လီဖုန်းဖြင့် စည်းရုံးခေါ်ယူခဲ့ခြင်းများကြောင့် သွားရောက်ခြင်း ဖြစ်ပြီး သွားရောက်ရန်အတွက် စီးနင်းမည့် စက်လှေကိုလည်း တစ်ဖက်နိုင်ငံဘက်ရှိ ဘင်္ဂါလီ မိတ်ဆွေများက စီစဉ်ပေးသည်ဟု သိရှိရပါသည်။
- (ဌ) ARSA အကြမ်းဖက်သောင်းကျန်းသူများ၏ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခြိမ်းခြောက်စည်းရုံးမှုကြောင့် ဆူပူအုံကြွ၍ လုံခြုံရေးစခန်းများနှင့် တိုင်းရင်းသား ကျေးရွာများအား ရွာလုံးကျွတ် ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော ဘင်္ဂါလီများသည် ပြန်လည်တုန့်ပြန် လက်စားချေမည်ကို စိုးရိမ်ကြောက်လန့်ပြီး နေအိမ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးခဲ့ကြရာ မိမိတို့ နေအိမ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မီးရှို့ခဲ့ကြသည်များ ရှိသကဲ့သို့ လူမရှိတော့သော နေအိမ်များအား တိုင်းရင်းသားများကလည်း မီးရှို့ကြသည်ဟု သိရပါသည်။ ထို့ပြင် နုတလကျေးရွာများအဖြစ် ထူထောင်ထားသည့်ရွာများတွင် နေထိုင်သူများမှလည်း မီးရှို့ကြသည်ဟု သိရှိရပါသည်။

၄။ အထက်ပါတွေ့ရှိချက်များနှင့် လူ့တွေ့မေးမြန်းသိရှိရချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ အောက်ပါ အတိုင်းသုံးသပ်ရရှိပါသည်-

- (က) ဘင်္ဂါလီအကြမ်းဖက်များသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မောရဝတီ၊ ကိုင်းကြီး၊ ဗောဓိကုန်း၊ ခရေမြိုင်၊ ရွှေရင်အေး၊ ကံသာယာ၊ သရေကုန်းဘောင်၊ ဝေသာလီ၊ ဗိုလ်မှူးရွာစသည့် တိုင်းရင်းသား ကျေးရွာများကို မီးရှို့ခဲ့ခြင်း၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် နယ်ခြားစောင့် ရဲကွပ်ကဲမှု ဌာနချုပ်ကို ဝင်ရောက်စီးနင်းတိုက်ခိုက်သည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်း၊ ယခု ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အစိုးရသတင်းပေးများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ စသည့် အမာခံများအား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင် သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများ အား ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ အစုလိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ မေယုတောင်ကြောပေါ်ရှိ ၎င်းတို့၏ လျှို့ဝှက်စခန်းများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ပြီးနောက် လုံခြုံရေး ကင်းစခန်းများကို ယခုကဲ့သို့ အစီအစဉ်တကျ အချိန်ကိုက် တိုက်ခိုက်လာခြင်းများကြောင့် ARSA အဖွဲ့သည်ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသအား သီးခြား နယ်မြေတစ်ခုအဖြစ် ထူထောင်နိုင်ရေး အစဉ်တစ်စိုက် ကြိုးပမ်းနေသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။
- (ခ) ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များအား အစုလိုက် သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ဟိန္ဒူအမျိုးသမီးငယ်များအား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားပြီး လမ်းကြောင်းတလျှောက် သားမယားပြုကျင့်ခြင်း၊ ၎င်းတို့ဘာသာသို့ ဝင်ရောက်စေရန် အဓမ္မ ကြိုးပမ်းခြင်းများသည်လည်းကောင်း၊ ဤကာလမတိုင်မီက မြို့တိုင်းရင်းသားရဦးကို အုပ်စုလိုက် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များကိုလည်း ၎င်းတို့နှင့်အတူ အဖျက်အမှောင့်လုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ရန် အဓမ္မစည်းရုံး သိမ်းသွင်းခြင်း၊ ၎င်းတို့နောက်သို့ မလိုက်ပါသူများအား ရိုက်နှက်ခြင်း၊ နေအိမ်မီးရှို့ခြင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရန် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခြင်းများသည်လည်းကောင်း လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်ဟုဆိုရပါမည်။ ထို့ပြင် တိုင်းရင်းသားကျေးရွာများနှင့် လုံခြုံရေးတပ်စခန်းများအား လူ့အင်အားဖြင့် အော်ဟစ်အသံပေး ကြောက်လန့်စေခြင်း၊ ဝင်ရောက်စီးနင်း တိုက်ခိုက်ပြီး သတ်ဖြတ်ခြင်းများသည် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ရာ ရောက်သည့်အပြင် အချုပ်အခြာအာဏာကိုလည်း ထိပါးသည့် လုပ်ရပ်များပင်ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ရရှိပါသည်။
- (ဂ) လက်ရှိအခြေအနေတွင် ကျေးရွာအချို့ မီးလောင်ပျက်စီးသွားခြင်း၊ ဘင်္ဂါလီများနှင့် တိုင်းရင်းသားများအကြား အပြန်အလှန် ယုံကြည်မှုပျက်ပြားပြီး လက်ရှိ နေထိုင်သော ကျေးရွာ၏ အပြင်ဘက်သို့ မထွက်ရဲခြင်း၊ သားငါး ရှာဖွေမှုမှစ၍ စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲနေခြင်း၊ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးဝါးကုသရန် ခက်ခဲနေခြင်း စသည့် အခက်အခဲများကို ဘင်္ဂါလီများအပြင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများအားလုံး ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရခြင်းသည်လည်း လူ့အခွင့်အရေး ထိခိုက်နစ်နာနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ရရှိပါသည်။
- (ဃ) ပန်းတောပြင် ဘင်္ဂါလီကျေးရွာမှ ကျောင်းဆရာတစ်ဦး၏ ပြောကြားချက်အရ ထိုဒေသရှိ ဘင်္ဂါလီများတွင် အထွေထွေ မကျေနပ်မှုများရှိနေပြီး ယင်း မကျေနပ်မှုများနှင့် တစ်ဖက်နိုင်ငံမှ ခိုးဝင်လာသော အကြမ်းဖက်သမားများ၏ သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှုများ ပေါင်းစပ်လိုက်သည့်အခါ ယခုကဲ့သို့ အကြမ်းဖက်ဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု သုံးသပ်ရပါသည်။ အကယ်၍ ယင်းအခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ လိုအပ်သလိုကုစားခြင်းများ မပြုလုပ်နိုင်ပါက နောက်ထပ် အကြမ်းဖက် ဖြစ်စဉ်များ ထပ်မံဖြစ်ပွားလာနိုင်သည့် အလားအလာများ ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရရှိပါသည်။

- (င) တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးရန် ကြိုးစားနေကြသည့် ဘင်္ဂါလီများနှင့် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းချက်များအရ ARSA အကြမ်းဖက်သမားများက တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများအပေါ် အုပ်စုလိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အစိုးရလုံခြုံရေးစခန်းများကို ရွာလုံးကျွတ် ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြခြင်းများကြောင့် ပြန်လည်လက်စားချေမှုများ ပြုလုပ်လာနိုင်သည်ဟု တစ်ဖက်နိုင်ငံရှိ မိတ်ဆွေများမှ ဖုန်းဖြင့် စည်းရုံးပြောကြားပြီး လာရောက်ရန် စက်လှေ စီစဉ်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းသည် မိမိနိုင်ငံအပေါ် နိုင်ငံရေးအရ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ရန် ဖန်တီးသည့်လုပ်ရပ်ဟု သုံးသပ်ရရှိပါသည်။
- (စ) ထိုဒေသရှိ ဘင်္ဂါလီကျေးရွာများအား စဉ်ဆက်မပြတ် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှု အားနည်းခြင်းကြောင့် ARSA အကြမ်းဖက်သမားများသည် အဆိုပါ ရွာများအတွင်းသို့ ဝင်ရောက် ခြိမ်းခြောက်စည်းရုံးပြီး ရွာတွင်း၌ပင် အကြမ်းဖက်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်နေသည်ကို အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ အချိန်မီ သိရှိတားမြစ် ထိန်းချုပ်နိုင်ပါက ယခုကဲ့သို့ အကြမ်းဖက် ဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပွားခြင်းမှ ကာကွယ်တားဆီးနိုင်မည်ဟု သုံးသပ်ရရှိပါသည်။

၅။ သို့ဖြစ်၍ ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ဘူသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာတည်မြဲရေး၊ ပိုင်နက်နယ်မြေ မဆုံးရှုံးရေး၊ ထိုဒေသရှိ တိုင်းရင်းသားများအပေါ် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရေးတို့အတွက် အောက်ပါတို့ကို အကြံပြုခဲ့ပါသည်-

- (က) တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားသည့် ဘင်္ဂါလီများအနက် ရိုးသားစွာဖြင့် သူတပါး ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် လိုက်ပါသွားကြရသူများ ရှိသကဲ့သို့ လူသတ်ခြင်း၊ မိုင်းထောင်ခြင်း၊ မီးရှို့ခြင်း၊ မုဒိမ်းကျင့်ခြင်းစသည့် ရာဇဝတ်မှုများ ကျူးလွန်ပြီး ထွက်ပြေးသွားသူများ၊ အထူးသဖြင့် အကြမ်းဖက် အုပ်စုများထံမှ အကြမ်းဖက်သင်တန်းများ တက်ရောက်ပြီးသူများ၊ ပြန်လည်လက်ခံချိန်တွင် စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါက တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ အရေးယူနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ခ) လက်ရှိမီးလောင်သွားသော ကျေးရွာများတွင် ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာမည့် ဘင်္ဂါလီများအား ပြန်လည်နေရာချထားပေးခြင်းဖြင့် လက်ရှိနေထိုင်နေသော တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများသည် စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ မလုံခြုံမှုများ ခံစားနိုင်သည့်အပြင် နောင်ကာလတစ်ခုတွင် ယခုကဲ့သို့ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်လာနိုင်သဖြင့် ၎င်းတို့အား ပြန်လည်နေရာချထားပေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အလေးအနက် စဉ်းစား ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- (ဂ) အဆိုပါ မီးလောင်ခဲ့သည့် ကျေးရွာများအနက် မောင်တောမြို့ တောင်ဘက်ခြမ်း အင်္ဂမော်အထိ ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသသည် လုံခြုံရေးအရ အရေးပါသော ဒေသဖြစ်သည့်အပြင် လွန်စွာသာယာလှပသော ဒေသဖြစ်သဖြင့် ယင်းဒေသအား ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဃ) ထို့ပြင် ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်လိုသူများအား လုပ်ငန်းထူထောင်ခွင့်ပြုပေးသင့်ပြီး ၎င်းတို့လိုအပ်ချက်များကို ပံ့ပိုး ကူညီပေးသင့်ပါသည်။
- (င) ထွက်မပြေးဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ ကျန်ရှိနေထိုင်သော ဘင်္ဂါလီများအား ၎င်းတို့၏ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲနှင့် ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် အမြန်ဆုံး စာရင်း

ကောက်ယူပြုစုပြီး ယာယီထောက်ခံချက် လက်မှတ်များကို ဒေသအုပ်ချုပ်ရေး အစီအစဉ်ဖြင့် ထုတ်ပေးပြီး ဒေသတွင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာရှာဖွေ စားသောက်ခွင့်ပြုပေးခြင်းနှင့် လတ်တလော လိုအပ်နေသည့် စားနပ်ရိက္ခာများနှင့် ဆေးဝါးများကို ဒေသအစီအစဉ်ဖြင့် ထောက်ပံ့ကူညီပေးသင့်ပါသည်။

- (စ) ကျန်ရှိနေသော ဘင်္ဂါလီများအပါအဝင် တိုင်းရင်းသားများ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အထူးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပြီး ကာလတစ်ခုအထိ သတ်မှတ်၍ သွားရောက်ကူညီစောင့်ရှောက် ကုသပေးခြင်း၊ တပ်မတော် ဆေးတပ်ဖွဲ့မှလည်း ပူးပေါင်းပါဝင် ကူညီစောင့်ရှောက် ကုသပေးခြင်းများကို ရေတိုလုပ်ငန်းအဖြစ် ပြုလုပ်ပေးပြီး ရေရှည်လုပ်ငန်းအဖြစ် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းများ တိုက်နယ်ဆေးရုံများ၊ မြို့နယ်ဆေးရုံများ တည်ဆောက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဆ) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်မှုသည် အခြားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ၏ အခြေခံဖြစ်သဖြင့် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသအတွင်း မော်တော်ကားလမ်းများကို လက်ရှိမြေသားလမ်းများ၊ ကျောက်ခင်းလမ်းများအဖြစ်မှ ကွန်ကရစ်လမ်းများအဖြစ်သို့ အမြန်ဖောက်လုပ်ပေးသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် စစ်တွေမှ ရသေ့တောင်၊ ဘူးသီးတောင် မော်တော်ကားလမ်း ဖောက်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနေရာ များတွင် တံတားကြီးများ တည်ဆောက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဇ) ထိုဒေသတွင် နေထိုင်ပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများအတွက် လိုအပ်သည့် စက်ကိရိယာ ပစ္စည်းနှင့် နည်းပညာများ၊ ငွေကြေးအကူအညီများ၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများအတွက် ငါးဖမ်းစက်လှေများ၊ ငါးဖမ်းပိုက်များ၊ နည်းပညာများ၊ ငွေကြေးအကူအညီများ ပေးရမည့်အပြင် ထွက်ပေါ်လာမည့် လယ်ယာထွက်ကုန်နှင့် သားငါးများအား ပြည်တွင်း ပြည်ပသို့ ဖြန့်ချိရောင်းချမှုကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဈ) ထို့ပြင် ယင်းဒေသတွင် နေထိုင်သူများ၏ သားသမီးများ ပညာရေးအတွက် မူကြိုကျောင်းများ၊ မူလတန်းကျောင်းများ၊ အလယ်တန်းကျောင်းများ၊ အထက်တန်းကျောင်းများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်ကျောင်းများကို အမြန်ဆုံး ထူထောင်ပေးပြီး သွားရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများအနေဖြင့် ယင်းဒေသသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်လိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရေးအတွက် ၎င်းတို့ နေထိုင်ရေး၊ သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် လုံခြုံရေးများကိုလည်း အထူးအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ည) ထို့ပြင် ထိုဒေသလုံခြုံရေးအတွက် ရဲစခန်းများ၊ ရဲကင်းများ၊ လုံခြုံရေးစခန်းများကို လိုအပ်သလို တည်ဆောက်ပေးပြီး ၎င်းတို့အချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှု လွယ်ကူစေရေးအတွက် ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ ကွန်ရက်များ၊ ခေတ်မီ လက်နက်များ တပ်ဆင်ပေးသင့်ပါသည်။
- (ဋ) ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသ၌ လက်ရှိကျန်ရစ်ခဲ့သော ဘင်္ဂါလီများအားလည်းကောင်း၊ ပြန်လည်စိစစ်လက်ခံပြီးသော ဘင်္ဂါလီများအားလည်းကောင်း၊ မိမိနိုင်ငံ၏ ဥပဒေနှင့်အညီ လိုက်နာနေထိုင်နိုင်ရေးတို့ကို တိကျစွာ ညွှန်ကြားစိစစ် ကြပ်မတ်သင့်ပါသည်။

၆။ သြဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ARSA အကြမ်းဖက် သောင်းကျန်းသူများက လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ စခန်းများသို့ ဝင်ရောက်စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားကျေးရွာများအား ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးခြင်း၊ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများအား အကြောင်းမဲ့ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးငယ်များအား သားမယား ပြုကျင့်၍ ၎င်းတို့ ဘာသာအတွင်းသို့ အဓမ္မသိမ်းသွင်းခြင်းများသည် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ဖြစ်သကဲ့သို့ ယင်းဖြစ်ရပ်များကို တားဆီးနှိမ်နင်း တိုက်ဖျက်ချိန်တွင် ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသည့် ကျေးရွာပြည်သူအများစုမှာလည်း လူ့အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများ ကြုံတွေ့ခံစားခဲ့ကြရပါသည်။ ထို့ပြင် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုများ အေးငြိမ်းသွားခဲ့သော်လည်း ကျန်ရှိနေသော ဘင်္ဂါလီများသည် သံသယဖြင့် ပြောဆိုဆက်ဆံမှုများ ခံစားနေရပြီး သွားလာနေထိုင်မှု ကန့်သတ်ချက်များ ရှိနေခြင်း၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ခံယူခွင့် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရခြင်း၊ ဝမ်းစာရှာဖွေမှုအတွက် အကန့်အသတ်များ ရှိနေခြင်းများကြောင့် နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးများ ကြုံတွေ့ခံစားနေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၇။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အဆိုပါဒေသ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အလျင်အမြန် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြင့် မလိုလားအပ်သော အနိဗ္ဗာရုံများ၊ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများမှ ရှောင်ရှားနိုင်မည်ဟု သုံးသပ်ရရှိပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် ထုတ်ပြန်ချက်အမှတ် (၁၃/ ၂၀၁၇)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးနေ့ အခါသမယတွင် နိုင်ငံတကာ အသိုက်အဝန်းနှင့်အတူ ဤသမိုင်းဝင် နေ့ထူးနေ့မြတ်ကို ဂုဏ်ပြုဆင်နွှဲအပ်ပါသည်။

၂။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်း (The Universal Declaration of Human Rights – UDHR) သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် နှစ် (၇၀) ပြည့်မြောက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လူသားအားလုံး၏ အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်ခွင့် “စံ” များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသော အဆိုပါ ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းသည် လူသားတို့၏ နေ့စဉ်လူမှုဘဝအတွက် မည်သို့အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်ကို ဖော်ထုတ်ပြသရန်အတွက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့အထိ တစ်နှစ်တာကာလကို လူ့အခွင့်အရေး အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးက ဆင်နွှဲကျင်းပသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းကို မြန်မာဘာသာ သာမက ကချင်၊ ကရင် (ပိုးအရှေ့၊ ပိုးအနောက်၊ စကော)၊ မွန်၊ ရှမ်း စသည့် တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများသို့ ဘာသာပြန်ဆို၍ နိုင်ငံသားများ၏ လူ့အခွင့်အရေးအသိပညာ တိုးတက်စေရေးအတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူများ ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် နားလည်သိရှိနိုင်စေရန်အတွက် ကော်မရှင်က ကျင်းပသော လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ၊ လူ့အခွင့်အရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများနှင့် အလုပ်ရုံသင်တန်းများတွင် ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဟောပြောဆွေးနွေးခြင်းများလည်း ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၃။ ဤသို့သော နေ့ထူးနေ့မြတ် အခါသမယတွင် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း လူ့အခွင့်အရေးမြှင့်တင်ရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များကို သုံးသပ်ဖော်ပြရန် အသင့်လျော်ဆုံး အချိန်လည်းဖြစ်ပါသည်။

၄။ လူ့အခွင့်အရေး မြှင့်တင်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း၌ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများအတွင်းရှိ မြို့နယ်ပေါင်း (၁၅) မြို့နယ်သို့ သွားရောက်၍ လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများကို လည်းကောင်း၊ လားရှိုးခရိုင်၊ ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းခရိုင်၊ မကွေးခရိုင်နှင့် မြစ်ကြီးနားခရိုင်များရှိ အစိုးရဝန်ထမ်းများအတွက် လူ့အခွင့်အရေးအသိပညာပေး အလုပ်ရုံသင်တန်းများကိုလည်းကောင်း ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ကော်မရှင်သည် ရဲအရာရှိများအတွက် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ (၄) ကြိမ်၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများအတွက် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံသင်တန်း (၂) ကြိမ်၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ထမ်းများအတွက် ကျင်းပသော ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ (၁) ကြိမ် ကျင်းပသကဲ့သို့ နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ်၊ စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ်နှင့် တပ်မတော် (ကြည်း) တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်းများရှိ တပ်မတော် အရာရှိသင်တန်းများတွင်လည်း လူ့အခွင့်အရေး ဘာသာရပ်များကို သွားရောက်ပို့ချခဲ့ပါသည်။ အလားတူပင် ကော်မရှင်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ဗဟိုဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (ဖောင်ကြီး) နှင့် ဗဟိုဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အထက်မြန်မာပြည်) တို့၌ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများအတွက် ဖွင့်လှစ်သော အရာရှိသင်တန်းများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပညာဖွံ့ဖြိုးမှု သင်တန်းကျောင်းတွင် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အရာရှိများအတွက် ဖွင့်လှစ်သော သင်တန်းများတွင် လူ့အခွင့်အရေး ဘာသာရပ်ကို ပို့ချခဲ့ပါသည်။

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း အဖြစ် တိုင်တန်းချက်များကို လက်ခံဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ လက်ရှိအချိန်အထိ လက်ခံရရှိသော တိုင်တန်းချက်ပေါင်း ၃၅၉ စောင် ကျော်ကို စိစစ်၍ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်တန်းချက်အချို့နှင့် ပတ်သက်၍လည်း လိုအပ်သကဲ့သို့ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အတွင်းတွင် ကော်မရှင်သည် ညောင်ဦး၊ မြင်းခြံ၊ စစ်တွေ၊ ဘူးသီးတောင်၊ အင်းစိန်၊ လားရှိုး၊ မြစ်ကြီးနား၊ ကျောက်ဖြူ၊ သံတွဲ၊ ကလေး၊ မုံရွာ၊ ကျိုင်းတုံ၊ မိုင်းဆတ်၊ ဟင်္သာတ၊ သထုံ၊ သီပေါ၊ မြောင်းမြ၊ ပုသိမ်၊ မန္တလေး(ထုံးဘို)၊ ရမည်းသင်း၊ သရက်၊ တောင်ငူ၊ နေပြည်တော်၊ မြိတ်၊ ကော့သောင်း၊ သာယာဝတီမြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်၊ အကျဉ်းစခန်းများသို့ လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သွားရောက်စစ်ဆေးခဲ့ပြီး ကော်မရှင်၏ တွေ့ရှိချက်များ၊ အကြံပြုချက်များကို သက်ဆိုင်ရာဌာနသို့ပေးပို့၍ အများပြည်သူ သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ထုတ်ပြန်ချက်များလည်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်မှ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှ ၂၆ ရက်နေ့အထိ ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်တောမြို့နယ်များတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများကို သွားရောက်လေ့လာစုံစမ်းခဲ့ပြီး တွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များပါဝင်သည့် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

၆။ ကော်မရှင်သည် ပြည်သူ့ရေးရာနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများသို့ ဖြန့်ချိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ကော်မရှင်သည် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကြမ်း၊ ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကြမ်း၊ ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ ပေးပို့တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်သည် သေဒဏ်ဖျက်သိမ်းရေးကို ရည်ရွယ်သည့် ပြည်သူ့ရေးရာနှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်၏ ဒုတိယ နောက်ဆက်တွဲစာချုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပါသည်။

၇။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် ဒေသဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုအနေဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဒေသဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်တက်ရောက်ခြင်း၊ မိမိတို့ ကော်မရှင်က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ထားသည့် အရှေ့တောင်အာရှ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများဖိုရမ် (South East Asia National Human Rights Institutions Forum - SEANF) နှင့် အာရှ-ပစိဖိတ် အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများဖိုရမ် (Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions - APF) တို့ကဲ့သို့ဒေသအဆင့် လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ကြီး (Global Alliance of National Human Rights Institutions - GANHRI) နှင့်လည်းကောင်း လူ့အခွင့်အရေး ကိစ္စရပ်များတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၈။ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် ရခိုင်ပြည်နယ် အရေးကိစ္စအပေါ် လွတ်လပ်မှုကို အခြေခံ၍ အမြင်ချင်း ဖလှယ်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်က ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ “ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စ၊ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရှေ့အလားအလာများ ဆွေးနွေးပွဲ” ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ဆွေးနွေးပွဲသို့ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် အရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အတွေ့အကြုံ

ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပြည်တွင်း NGOs ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် စိတ်ပါဝင်စားသူများ ပါဝင်တက်ရောက် ဆွေးနွေးကြ ပြီး ဆွေးနွေးပွဲမှ ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်များကို နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ အစီရင်ခံတင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ကော်မရှင် သည် APF ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် “သေဒဏ်ကို တရားဝင်ရုပ်ဆိုင်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အသိပညာပေး အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲ” ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် နေပြည်တော်၌ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲ တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အစိုးရဌာနများမှ အဆင့်မြင့် အရာရှိများ၊ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းနှင့် မီဒီယာမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ ပါဝင်ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လက်ရှိအချိန်တွင် သေဒဏ်ကို လက်တွေ့အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်စေ ရန် သေဒဏ်ကို တရားဝင်ရုပ်ဆိုင်းရေးအတွက် အစိုးရအနေဖြင့် စဉ်းစားသင့်ကြောင်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၏ ဆွေးနွေး အကြံပြုချက်ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတထံ တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၉။ လူ့အခွင့်အရေးနေ့ အခါသမယတွင် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် နိုင်ငံသားများ၏ လူ့အခွင့်အရေး မြှင့်တင်ရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆက်လက်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း သန့်ဋ္ဌာန်ပြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်

သတင်းမီဒီယာသမားနှစ်ဦး ဖမ်းဆီးခံရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် အမှတ်စဉ် (၁၄/ ၂၀၁၇)

၁။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့ သတင်းမီဒီယာ သမားတွင် ပြန်လည်အနားပေး စုဖွဲ့လျက်ရှိသော လုံခြုံရေးရဲတပ်ဖွဲ့ခွဲ၊ တပ်ဖွဲ့ဝင်များထံမှ ရရှိခဲ့သည့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီး စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများနှင့်တကွ တွေ့ရှိခဲ့သော ရန်ကုန်အခြေစိုက် ရိုက်တာသတင်းဌာနမှ သတင်းထောက် ကိုသက်ဦးမောင် (ခ) ကိုဝလုံးနှင့် ကိုကျော်စိုးဦး (ခ) ကိုမိုးအောင်တို့နှစ်ဦးအား ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့ညတွင် မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ ထောက်ကြန့်၌ ဖမ်းဆီးရမိကြောင်း၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား ထောက်ကြန့် နယ်မြေရဲစခန်း (ပ) ၁၂၉၈/ ၂၀၁၇၊ ၁၉၂၃ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ လျှို့ဝှက်ချက်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ ဖြင့် အမှုဖွင့် စစ်ဆေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သတင်းများအရ သိရှိရပါသည်။

၂။ အဆိုပါ သတင်းထောက်နှစ်ဦးအား မိသားစုဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံခွင့် မရရှိကြောင်း၊ မည်သည့်နေရာတွင် ချုပ်နှောင်ထားသည်ကို မသိရှိရကြောင်း၊ ၎င်းတို့အပေါ် စွပ်စွဲချက်များကို ခုခံချေပ ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ရှေ့နေနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်မရရှိကြောင်း ကော်မရှင်သို့ တိုင်တန်းချက်အရ သိရှိရပါသည်။

၃။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံထားရစဉ် ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်မှု မခံရစေရေး၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ရရှိရေး၊ မိသားစုဝင်များ၊ ရှေ့နေနှင့် တွေ့ဆုံခွင့် ရရှိရေးတို့အပါအဝင် ၎င်းတို့ ရပိုင်ခွင့်ရှိသော လူ့အခွင့် အရေးများ ရရှိခံစားနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါကြောင်း တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မြန်မာရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများ ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုင်းနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ထံသို့ မေတ္တာရပ်ခံစာပေးပို့ခြင်း

ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမား ဥပဒေသစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြန်မာရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများ ထိခိုက်နစ်နာမှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသဖြင့် ၎င်းတို့၏ လူ့အခွင့်အရေး အကာအကွယ်ပေးရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က ထိုင်းနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ထံသို့ လိုအပ်သကဲ့သို့ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံ စာတစ်စောင်ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့ကပေးပို့ခဲ့သည်။

အဆိုပါစာတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမားဥပဒေသစ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ယင်းဥပဒေ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက မြန်မာနိုင်ငံမှ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအား ဖမ်းဆီးမှုများ လုပ်ဆောင်နေသည်ဟု ကြားသိရကြောင်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ အသစ်ပြဋ္ဌာန်းသော ဥပဒေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ရာ မှတ်ချက်မပြုလိုသော်လည်း ဥပဒေသစ်ကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ လာရောက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည့် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများနှင့် ၎င်းတို့မိသားစုများ၏ လူ့အခွင့်အရေးကို အကာအကွယ်ပေးရေးအတွက် ထိုင်းနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က လိုအပ်သကဲ့သို့ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပါကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြပါရှိသည်။

**Outcome Statement of Workshop on Consideration of a Moratorium on the Application of Death Penalty,
pending its abolition**

Nay Pyi Taw, Myanmar

31 October 2017

The Workshop on the Moratorium of the Death Penalty was held at Hotel Max, Nay Pyi Taw on 30-31 October 2017 organized by the Myanmar National Human Rights Commission and supported by the Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions (APF). The workshop was attended by 33 participants including Parliamentarians, Senior Government Officials from the President's Office, Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Home Affairs (General Administration Department, Myanmar Police Force and Prison Department), Ministry of Defense, Union Supreme Court, Ministry of Education, Union Attorney General's Office, and representatives from civil society organizations, the media and Members of the Myanmar National Human Rights Commission and its officials.

The objective of the Workshop is to recommend the government to consider initiating a moratorium on the application of death penalty, pending its abolition.

The Workshop commenced with the welcoming remarks by U Win Mra, Chairman of the Myanmar National Human Rights Commission. In the welcoming remarks, the Chairman stated that Myanmar has not carried out any execution since 1988, that it is considered abolitionist in practice, although the death sentence is imposed on offenders in serious crimes. The Chairman requested the participants to freely express their views and comments with regard to considering a moratorium on the application of the death penalty based on prevailing practices.

In the Workshop, presentations were made by the international expert Dr. Jon Yorke, Professor of Human Rights in the School of Law, Birmingham City University in the United Kingdom and Director of the Centre for Human Rights. He shared his views and experiences regarding the Evolution of the UN Legislative Mandate Towards the Abolition of the death penalty, and on the theme of Multilateralism and the Movement Towards Global Abolition, based on the human rights perspective on the death penalty. Dr. Yorke raised some pertinent points regarding the denunciation of the death penalty as an expression of legitimate contemporary state sovereignty and the solidity of the human rights standards for rejecting the use of the death penalty and for enhancing the human dignity of the victims of crimes.

It was then followed by presentation made by U Soe Phone Myint, Member of the Myanmar National Human Rights Commission, focusing on the relevant provisions of the domestic criminal laws, rulings and precedents relating to the imposition of the death penalty in serious crimes, and granting of pardon by the President under the Constitution of the Republic of the Union of Myanmar.

Next, U Khin Maung Lay, Member of the Myanmar National Human Rights Commission made his presentation, discussing his Impressions on the experiences with regard to the 6th World Congress on the Abolition of Death Penalty.

The participants then discussed and expressed their views on the prospective moratorium on the application of death penalty, pending its abolition.

In the open discussions by the participants, it was noted that in Myanmar, the death penalty is not usually imposed in every criminal case. It is imposed only in the most serious crimes, whereby a court has no choice, but, is compelled under such criminal sanction to impose the death penalty according to law. The discussions also noted that although the death penalty is imposed in Myanmar according to law, no execution has been carried out since 1988. Accordingly Myanmar is considered to be on the list of abolitionist in practice.

The ineffectiveness of the death penalty as a deterrent against murder was highlighted. It was discussed that within the capital judicial system there may be possibility of misuse and there may be mistakes.

Since Myanmar is considered abolitionist in practice, the workshop recommends the government to consider a moratorium on the application of the death penalty, pending its abolition.

Due to the reasons above, the workshop recommends:

1. A moratorium on the death penalty enables within domestic law:
 - a. The identification of effective alternative punishments
 - b. Prevents misconceptions concerning a possible rise in crime rates
 - c. Educates the public on the benefits of a more humane criminal justice system
 - d. Enables the government to chart the next steps towards the domestic abolition of the death penalty
2. A moratorium on the death penalty enables within the international arena:
 - a. Establishes the legal and political platform for the government to participate effectively in the international arena on the question of the death penalty.
 - b. Enables the government to contribute further to the moratorium of the death penalty in the Asia Pacific region.
 - c. Establishes the legal and political platform for the government to accede to the ICCPR.
3. While commending the government for the impending legislative provisions consistent with the CRC, the workshop recommends the prohibition of the death penalty on pregnant women, women with dependent children, for the elderly and for the persons with disabilities.

“ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စ၊ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရှေ့အလားအလာများ ဆွေးနွေးပွဲ” ကျင်းပခြင်း

၁၂ အောက်တိုဘာ ၂၀၁၇

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် ရခိုင်ပြည်နယ် အရေးကိစ္စအပေါ် လွတ်လပ်မှု အခြေခံဖြင့် အမြင်ချင်း ဖလှယ်ခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်က ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူ ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ “ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စ၊ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရှေ့အလားအလာများ ဆွေးနွေးပွဲ” ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ Summit Parkview ဟိုတယ်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

အဆိုပါဆွေးနွေးပွဲသို့ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် အရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အတွေ့အကြုံရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပြည်တွင်း NGOs ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် စိတ်ပါဝင်စားသူများ ပါဝင်တက်ရောက် ဆွေးနွေးကြသည်။ ဆွေးနွေးပွဲ၌ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြက အဖွင့်မိန့်ခွန်း ပြောကြားရာတွင် ဤသို့ အတွေ့အကြုံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များက ဘာသာရပ်ခေါင်းစဉ် အသီးသီးတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ် အရေးကိစ္စအတွက် အဖြေရှာရာတွင် ပိုမိုပြည့်စုံစွာ သိရှိနားလည်ခွင့်နှင့် အကြံဉာဏ်ကောင်းများ ရရှိရေးတို့အတွက် များစွာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည် ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောကြားခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဆွေးနွေးပွဲပထမပိုင်းအဖြစ် ရခိုင်ပြည်နယ် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးကြရာတွင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးမှူးအဖြစ် ကော်မရှင် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစစ်မြိုင်က ဆောင်ရွက်ပြီး ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ဦးယုလွင်အောင်က မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၏ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ၂၄-၉-၂၀၁၇ ရက်နေ့မှ ၂၉-၉-၂၀၁၇ ရက်နေ့အထိ သွားရောက်ကြည့်ရှု လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကိုလည်းကောင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ် (ငြိမ်း) ဦးမောင်မောင်အုန်းက ရခိုင်ပြည်နယ် တည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မှု အတွေ့အကြုံများကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းမီဒီယာကောင်စီ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ (၁) ဦးအောင်လှထွန်းက ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စနှင့် သတင်းမီဒီယာ၏ အခန်းကဏ္ဍတို့ကိုလည်းကောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြကြပြီး တက်ရောက်ကြသူများက မေးခွန်းမေးမြန်းခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်းနှင့် အကြံပြုခြင်းတို့ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ဆွေးနွေးပွဲဒုတိယပိုင်းအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ပဆက်ဆံရေးအပေါ် ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စ၏ သက်ရောက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးကြရာတွင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးမှူးအဖြစ် ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြက ဆောင်ရွက်ပြီး ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင် ဦးညွန့်ဆွေက မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကုလသမဂ္ဂ ဆက်ဆံရေးကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာရေးရာ သုတေသီ ဦးကိုကိုလှိုင်က မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အပါအဝင် အခြားနိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေးကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ မဟာဗျူဟာနှင့် နိုင်ငံတကာလေ့လာရေးအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင် ဦးဘလှအေးက မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အာဆီယံ/ ဥရောပသမဂ္ဂ ဆက်ဆံရေးကိုလည်းကောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြကြပြီး တက်ရောက်ကြသူများက မေးခွန်းမေးမြန်းခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်းနှင့် အကြံပြုခြင်းတို့ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ထို့နောက် ဆွေးနွေးတင်ပြချက်၊ သုံးသပ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက်များကို ခြုံငုံသုံးသပ် ဆွေးနွေးကြပြီး အဆိုပါ ဆွေးနွေးသုံးသပ်အကြံပြုချက်များကို မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသို့ အစီရင်ခံ တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။

ပြည်ပ သင်တန်းများသို့ စေလွှတ်ခဲ့သည့် သင်တန်းသားစာရင်း

စဉ်	ကာလ	နိုင်ငံ/မြို့	အကြောင်းအရာ	တက်ရောက်သူများ
၁	ဇန်နဝါရီလ ၂၃ မှ ၂၇	ဖိလစ်ပိုင်၊ မနီလာ	Blended Learning Course on Monitoring Economic, Social and Cultural Rights (ESCR)	ဒုညွှန်မှူး၊ ဦးဇော်လွင်ထူး၊ ဒုညွှန်မှူးဒေါ်ဖြိုးသီရိဝင်း၊ လူ့အခွင့်အရေးအရာရှိ ဒေါ်မိမိစန်းအောင်
၂	ဇန်နဝါရီလ ၃၀ မှ ၃၁	ထိုင်း၊ ဘန်ကောက်	the Garment Industry and Business and Human Rights: Closing the Gap	ဒု-ညွှန်မှူး၊ ဦးအာကာဟိန်းစိုး
၃	ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ မှ ၁၇	ဖိလစ်ပိုင်၊ မနီလာ	Blended Learning Course on Sexual Orientation, Gender Identity and Sex Characteristic	ညွှန်မှူး၊ ဒေါက်တာခိုင်ခိုင်ဝင်း
၄	ဧပြီလ ၂၅ မှ ၂၆	ထိုင်း၊ ဘန်ကောက်	APF-UNDP Conference on the Yogyakarta Principles	ညွှန်မှူး၊ ဦးသူရကျော်၊ လ/ထညွှန်မှူး၊ ဦးကျော်ထက်စိုး
၅	ဇွန်လ ၅ မှ ၇	ထိုင်း၊ ဘန်ကောက်	Regional Blended Learning Course on Business and Human Rights	လူ့အခွင့်အရေးအရာရှိ ဦးဟန်ကိုကိုမျိုး
၆	ဇူလိုင်လ ၁၇ မှ ၂၁	ထိုင်း၊ ဘန်ကောက်	Regional Blended Learning Course on Human Rights and Environment/ Climate Change in the Framework of Agenda 2030	ညွှန်မှူး၊ ဒေါက်တာခိုင်ခိုင်ဝင်း၊ လူ့အခွင့်အရေးအရာရှိ ဒေါ်မိမိခိုင်
၇	ဇူလိုင်လ ၂၄ မှ ၂၈	အင်ဒိုနီးရှား၊ ဂျာကာတာ	Annual Human Rights Training: “Human Rights and Persons with Disabilities”	လ/ထညွှန်မှူး၊ ဒေါ်နန်ရှန်အောင်
၈	ဩဂုတ်လ ၂၉ မှ ၃၀	မလေးရှား၊ မီလာကာ	Senior Executive Officer (SEO) Network Meeting	ခေတ္တညွှန်ချုပ် ဦးဘုန်းကြွယ်
၉	အောက်တိုဘာ ၄ မှ ၅	ဖိလစ်ပိုင်၊ မနီလာ	ASEAN Policy Dialogue on Building a Child-Friendly ASEAN	ဒု-ညွှန်မှူး၊ ဦးအာကာဟိန်းစိုး
၁၀	နိုဝင်ဘာလ ၂၁ မှ ၂၂	ဘင်္ဂလား ဒေ့ရှ်၊ ဒါကာ	APF Communications Network Collaboration Workshop	ဒု-ညွှန်မှူး၊ ဦးဇော်လွင်ထူး
၁၁	ဒီဇင်ဘာလ ၄ မှ ၅	အင်ဒိုနီးရှား၊ ဗန်တန်း	Workshop on Human Rights Cities and the Role of Local Government on Respecting, Protecting and Fulfilling Human Rights at the SEANF respective countries	ညွှန်မှူး၊ ဦးသူရကျော်

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ရှိ ဝန်ထမ်းအင်အား

စဉ်	ရာထူး	သန္ဓေ အင်အား	ရုံးချုပ် အင်အား	ရုံးခွဲအင်အား		တွဲဖက် အင်အား	စုစုပေါင်း အင်အား
				နေပြည် တော်	မန္တလေး		
၁	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	၁	၁	-	-	-	၁
၂	ညွှန်ကြားရေးမှူး	၂	၂	-	-	-	၂
၃	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး	၄	၄	-	-	-	၄
၄	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး	၃	၃	-	-	-	၃
၅	စာကြည့်တိုက်မှူး	၁	၁	-	-	-	၁
၆	လူ့အခွင့်အရေးအရာရှိ	၁၂	၁၂	-	-	-	၁၂
၇	ဒုတိယလူ့အခွင့်အရေးဦးစီးမှူး	၇	၈	၁	၁	-	၁၀
၈	အကြီးတန်းစာရေး	၆	၄	၁	-	-	၅
၉	အငယ်တန်းစာရေး	၅	၁၀	၁	၁	-	၁၂
၁၀	ယာဉ်မောင်း (၂)	၂	၂	-	-	-	၂
၁၁	ယာဉ်မောင်းစက်ပြင် (၃)	၁	၁	-	-	-	၁
၁၂	ယာဉ်မောင်း (၃)	၃	၂	-	-	-	၂
၁၃	ရုံးအကူ	၅	၅	-	-	-	၅
၁၄	သန့်ရှင်းရေး	၂	၂	-	-	-	၂
၁၅	အစောင့်	၂	၂	-	-	-	၂
၁၆	ဥယျာဉ်လုပ်သား	၁	၁	-	-	-	၁
	စုစုပေါင်း	၅၇	၆၀	၃	၂	-	၆၅

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ရုံး
လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတဆန်းစစ်ချက်

အမည် ----- ရာထူး ----- ဌာန -----
ရက်စွဲ ----- နေရာ -----

- ၁။ **အောက်ပါတို့ကိုမှား/မှန်ရွေးချယ်ပါ။** (မှန်လျှင် ✓ မှားလျှင် × ခြစ်ရန်)
- (၁) လူ့အခွင့်အရေးများသည် လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ဖွဲ့ထားသော နိုင်ငံများနှင့်သာ ဆိုင်သည်။ ()
 - (၂) ကုလသမဂ္ဂက အတည်ပြုထားသော အဓိကလူ့အခွင့်အရေးစာချုပ် (၁၀) ခုရှိသည်။ ()
 - (၃) ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းသည် ကုလသမဂ္ဂမှ အတည်ပြုထားသော လူ့အခွင့်အရေး စာချုပ်အားလုံးကို လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိသည်။ ()
 - (၄) လူ့အခွင့်အရေးသည် လူသားအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ပြီး မည်သည့်နေရာတွင်မဆို ရရှိခံစားခွင့် အတူတူဖြစ်သည်။ ()
 - (၅) အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် (၁၀) နိုင်ငံတွင် အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းထားသည့် နိုင်ငံ (၆) နိုင်ငံရှိသည်။ ()
 - (၆) ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင် ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်း အတည်ပြုရေး မဲခွဲရာ၌ မြန်မာနိုင်ငံသည် ထောက်ခံမဲပေးခဲ့သောနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ()
 - (၇) လူ့အခွင့်အရေးသည် ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများအားလုံးကို အစဉ်သဖြင့် လွှမ်းမိုးမှု ရှိသည်။ ()
 - (၈) လက်ရှိအစိုးရလက်ထက်တွင် ကလေးသူငယ်များ၏ ပညာသင်ကြားခွင့် အပြည့်အဝ ရရှိသည်။ ()
 - (၉) မိမိရရှိခံစားလိုသော အခွင့်အရေးများကို နိုင်ငံသားတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးနိုင်သည်။ ()
 - (၁၀) အမျိုးသမီးများအား နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားမှုပျောက်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် (CEDAW) တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် စာချုပ်အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ()
- ၂။ **အောက်ပါတို့အနက်မှ မှန်ရာကို ရွေးချယ်ပါ။** {အမှန် (✓) ခြစ်ပါ။}
- (၁) လူ့အခွင့်အရေးမှ အထောက်အကူပြုနိုင်သော အကြောင်းအချက်
 - (က) အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား (ခ) ဒီမိုကရေစီ (ဂ) တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
 - (၂) နှစ်စဉ် ဒီဇင်ဘာလ _____ ရက်နေ့သည် လူ့အခွင့်အရေးနေ့ ဖြစ်သည်။
 - (က) ၃ (ခ) ၇ (ဂ) ၁၀ (ဃ) ၁၅
 - (၃) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ကို _____ ခုနှစ်တွင် စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
 - (က) ၂၀၁၁ (ခ) ၂၀၁၂ (ဂ) ၂၀၁၃ (ဃ) ၂၀၁၄
 - (၄) အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်များဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ အခြေခံမူများကို _____ ဟုခေါ်သည်။
 - (က) နယူးယောက်အခြေခံမူ (ခ) ရောမအခြေခံမူ (ဂ) ဗီယင်နာအခြေခံမူ (ဃ) ပဲရစ်အခြေခံမူ

(၅) လူ့အခွင့်အရေးကောင်စီက ကြီးမှူး၍ နှစ်စဉ်ပြုလုပ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေများကို အလှည့်ကျသုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် (Universal Periodic Review - UPR) တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်း၏ လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေကို _____ နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် အလှည့်ကျသုံးသပ်သည်။

(က) ၂ (ခ) ၃ (ဂ) ၄ (ဃ) ၅

(၆) ကုလသမဂ္ဂ၏ အဓိက လူ့အခွင့်အရေး သဘောတူစာချုပ်များအနက် စာချုပ် _____ ခုကို မြန်မာနိုင်ငံက အတည်ပြုထားပြီးဖြစ်သည်။

(က) ၂ (ခ) ၃ (ဂ) ၄ (ဃ) ၅

(၇) မြန်မာနိုင်ငံက ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စာချုပ်များအနက် ပထမဆုံး စာချုပ်မှာ _____ ဖြစ်သည်။

(က) ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးဆိုင်ရာစာချုပ်

(ခ) အမျိုးသမီးများအား နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားမှုမှန်သမျှ ပပျောက်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူ စာချုပ်

(ဂ) မသန်စွမ်းသူများ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်

(၈) မြန်မာနိုင်ငံကအတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသော လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူ စာချုပ်များကို _____ ဌာနက တာဝန်ယူ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သည်။

(က) နိုင်ငံခြားရေး (ခ) လူမှုဝန်ထမ်း (ဂ) ပြည်ထဲရေး (ဃ) လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

(၉) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် _____ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။

(က) နိုင်ငံတော် (ခ) အစိုးရ (ဂ) CSO (ဃ) NGO

(၁၀) မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သည် လူ့အခွင့်အရေးမြှင့်တင်၊ ကာကွယ်ရေးတာဝန်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်/ အဖွဲ့အစည်း၏ ကြီးကြပ်မှု/ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် ရှိသည်။

(က) နိုင်ငံတော်သမ္မတ (ခ) ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန (ဂ) ကော်မရှင်ဥပဒေ

(ဃ) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်

ခုနှစ်အလိုက်စစ်ဆေးပြီး အကျဉ်းထောင်စာရင်း

၂၀၁၅ ခုနှစ်		၂၀၁၆ ခုနှစ်		၂၀၁၇ ခုနှစ်			
စဉ်	အမည်	စဉ်	အမည်	စဉ်	အမည်	စဉ်	အမည်
၁	အင်းစိန် (ဗဟို)	၁	မြင်းခြံ (ဒု)	၁	ညောင်ဦး	၁၆	လားရှိုး (တ)
၂	မန္တလေး (ဗဟို)	၂	တောင်ငူ	၂	မြင်းခြံ (တ)	၁၇	သထုံ
၃	မြင်းခြံ	၃	ကသာ	၃	ဟင်္သာတ	၁၈	မြောင်းမြ
၄	သာယာဝတီ (ဗဟို)	၄	ရွှေဘို	၄	စစ်တွေ (ဒု)	၁၉	ပုသိမ်
၅	လားရှိုး	၅	ခန္တီး	၅	ဘူးသီးတောင် (ဒု)	၂၀	မန္တလေး (ဒု)
၆	သီပေါ	၆	ညောင်ရွှေ	၆	အင်းစိန် (ဒု)	၂၁	ဘူးသီးတောင် (တ)
၇	မိုင်းဆတ်	၇	မြစ်ကြီးနား	၇	ကျောက်ဖြူ	၂၂	တောင်ငူ (ဒု)
၈	စစ်တွေ	၈	လွိုင်ကော်	၈	သံတွဲ	၂၃	ရမည်းသင်း
၉	ဘူးသီးတောင်			၉	မြစ်ကြီးနား (ဒု)	၂၄	နေပြည်တော်
၁၀	မြိတ်			၁၀	လားရှိုး (ဒု)	၂၅	သရက်
၁၁	ကော့သောင်း			၁၁	ကလေး	၂၆	မြိတ် (ဒု)
				၁၂	မုံရွာ	၂၇	ကော့သောင်း
				၁၃	ကျိုင်းတုံ	၂၈	သာယာဝတီ
				၁၄	မိုင်းဆတ် (ဒု)	၂၉	စစ်တွေ (တ)
				၁၅	သီပေါ (ဒု)	၃၀	ဘူးသီးတောင် (စ)

အကျဉ်းထောင်များရှိ အကျဉ်းသားနှင့် အချုပ်သား အခြေအနေ

စဉ်	အကျဉ်းထောင် အမည်	ရက်စွဲ		ထောင်ကျ			အချုပ်			စုစု ပေါင်း	အချုပ်နှင့် ရာခိုင်နှုန်း
		ရက်	လ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ဘူးသီးတောင်	၂၅	၉	၅၉၀	၈၃	၆၇၃	၈၀၇	၉	၈၁၆	၁၄၈၉	၁၂၁
၂	အင်းစိန်	၁၄	၃	၄၆၇၂	၁၁၇၄	၅၈၄၆	၄၃၂၃	၅၆၇	၄၈၉၀	၁၀၇၃၆	၈၄
၃	ရမည်းသင်း	၂၄	၁၀	၆၅၃	၄၈	၇၀၁	၄၃၂	၁၃၂	၅၆၄	၁၂၆၅	၈၀
၄	သထုံ	၁၇	၇	၂၅၂		၂၅၂	၁၂၄		၁၂၄	၃၇၆	၄၉
၅	မြိတ်	၂၀	၁၁	၇၆၄	၁၄၁	၉၀၅	၃၄၄	၃၅	၃၇၉	၁၂၈၄	၄၂
၆	ကျော့သောင်း	၂၂	၁၁	၆၆၈	၆၄	၇၃၂	၂၅၃	၃၀	၂၈၃	၁၀၁၅	၃၉
၇	ပုသိမ်	၂၃	၈	၇၃၂	၈၅	၈၁၇	၂၆၀	၂၆	၂၈၆	၁၁၀၃	၃၅
၈	မုံရွာ	၁၁	၅	၅၇၃	၅၄	၆၂၇	၁၉၃	၁၈	၂၁၁	၈၃၈	၃၄
၉	တောင်ငူ	၂၃	၁၀	၉၄၁	၁၁၉	၁၀၆၀	၂၆၀	၂၉	၂၈၉	၁၃၄၉	၂၇
၁၀	မန္တလေး	၁၄	၉	၅၄၉၆	၈၆၀	၆၃၅၆	၁၃၈၇	၁၇၉	၁၅၆၆	၇၉၂၂	၂၅
၁၁	ဟင်္သာတ	၂၅	၁	၅၂၁	၇၃	၅၉၄	၁၂၉	၁၄	၁၄၃	၇၃၇	၂၄
၁၂	သီပေါ	၈	၈	၃၁၁	၈၆	၃၉၇	၄၅	၂၃	၆၈	၄၆၅	၁၇
၁၃	လားရှိုး	၁၁	၈	၂၃၇၆	၅၇၀	၂၉၄၆	၄၂၅	၅၂	၄၇၇	၃၄၂၃	၁၆
၁၄	မြစ်ကြီးနား	၂၄	၃	၂၄၄၂	၅၁၇	၂၉၅၉	၃၈၅	၆၉	၄၅၄	၃၄၁၃	၁၅
၁၅	ကလေး	၉	၅	၁၄၅၁	၂၄၂	၁၆၉၃	၂၃၄	၂၂	၂၅၆	၁၉၄၉	၁၅
၁၆	မိုင်းဆတ်	၂၁	၆	၂၃၉	၇၈	၃၁၇	၃၃	၁၁	၄၄	၃၆၁	၁၄
၁၇	သံတွဲ	၃၀	၃	၃၉၈	၁၉	၄၁၇	၄၂	၅	၄၇	၄၆၄	၁၁
၁၈	စစ်တွေ	၁၁	၁၂	၁၁၄၄	၉၅	၁၂၃၉	၁၁၈	၈	၁၂၆	၁၃၆၅	၁၀
၁၉	မြောင်းမြ	၂၃	၈	၈၂၆	၄၇	၈၇၃	၈၀	၈	၈၈	၉၆၁	၁၀
၂၀	ကျောက်ဖြူ	၂၈	၃	၇၅၆	၁၃	၇၆၉	၅၁	၁၃	၆၄	၈၃၃	၈
၂၁	ကျိုင်းတုံ	၁၉	၆	၁၅၁၀	၂၀၈	၁၇၁၈	၁၂၄	၁၃	၁၃၇	၁၈၅၅	၈
၂၂	မြင်းခြံ	၁၁	၁	၁၆၄၄	၂၈၇	၁၉၃၁	၁၁၂	၁၃	၁၂၅	၂၀၅၆	၆
၂၃	ညောင်ဦး	၁၀	၁	၄၁၉	၄၅	၄၆၄	၁၇	၅	၂၂	၄၈၆	၅
၂၄	သရက်	၂၁	၁၀	၁၁၂၅	၁၇၃	၁၂၉၈	၄၆	၅	၅၁	၁၃၄၉	၄
၂၅	သာယာဝတီ	၃၀	၁၁	၂၅၉၇	၂၆၀	၂၈၅၇	၈၀	၉	၈၉	၂၉၄၆	၃
	စုစုပေါင်း			၃၃၁၀၀	၅၃၄၁	၃၈၄၄၁	၁၀၃၀၄	၁၂၉၅	၁၁၅၉၉	၅၀၀၄၀	၃၀

ခုနှစ်အလိုက် စစ်ဆေးပြီး အကျဉ်းစခန်းစာရင်း

၂၀၁၅ ခုနှစ်		၂၀၁၆ ခုနှစ်		၂၀၁၇ ခုနှစ်			
စဉ်	အမည်	စဉ်	အမည်	စဉ်	အမည်	စဉ်	အမည်
၁	ဟိုခိုစခန်း	၁	အိုင်ကလောင်စခန်း	၁	မင်းကုန်းစခန်း	၁၄	ရင်းငြိမ်စခန်း
၂	ဂယ်လောင်းစခန်း	၂	ထိခမ်းစခန်း	၂	လှေလှော်အင်းစခန်း	၁၅	မုပွလင် (ကျား) စခန်း
၃	ထုံးဘို (၁) စခန်း	၃	ဘန်းကန်စခန်း	၃	တောကြီးတန်းစခန်း	၁၆	မုပွလင် (မ) စခန်း
၄	ထုံးဘို (၂) စခန်း	၄	တောင်လေးလုံးစခန်း	၄	ရွှေသူဌေးစခန်း	၁၇	အင်္ဂဘိုစခန်း
		၅	တောင်ငူ (၄) မိုင်စခန်း	၅	အောင်ချမ်းသာစခန်း	၁၈	ထုံးဘို (၁) စခန်း
				၆	သနန်စခန်း	၁၉	ထုံးဘို (၂) စခန်း
				၇	မြို့သစ်စခန်း	၂၀	ထုံးဘို (မ) စခန်း
				၈	အုတ်ဖိုစခန်း	၂၁	၂၄ မိုင်စခန်း
				၉	ဗန္ဓုလစခန်း	၂၂	၄ မိုင်စခန်း
				၁၀	ရာဇဂြိုဟ် (၁) စခန်း	၂၃	ကင်းသာ (၁) စခန်း
				၁၁	ရာဇဂြိုဟ် (၂) စခန်း	၂၄	ကင်းသာ (၂) စခန်း
				၁၂	အင်းမြောင်စခန်း	၂၅	ကိုးပင်သာစည်
				၁၃	ဇင်းကျိုက်စခန်း		